

V Bruseli 28. novembra 2022
(OR. en)

**Medziinštitucionálny spis:
2021/0425(COD)**

15111/1/21
REV 1

ENER 562
ENV 1016
CLIMA 457
IND 389
RECH 570
COMPET 917
ECOFIN 1261
CODEC 1670
IA 211

NÁVRH

Od:	Martine DEPREZOVÁ, riaditeľka, v zastúpení generálnej tajomníčky Európskej komisie
Komu:	Thérèse BLANCHETOVÁ, generálna tajomníčka Rady Európskej únie
Č. dok. Kom.:	COM(2021) 803 final/2
Predmet:	Návrh SMERNICE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY o spoločných pravidlách pre vnútorný trh s obnoviteľnými plynmi a zemným plynom a s vodíkom (prepracované znenie)

Delegáciám v prílohe zasielame dokument COM(2021) 803 final/2.

Príloha: COM(2021) 803 final/2

EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 23. 11. 2022
COM(2021) 803 final/2

2021/0425 (COD)

CORRIGENDUM

This document corrects document COM (2021) 803 final of 15.12.21

Concerns all language versions.

The text shall read as follows:

Návrh

SMERNICA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY

**o spoločných pravidlách pre vnútorný trh s obnoviteľnými plynmi a zemným plynom
a s vodíkom (prepracované znenie)**

{SEC(2021) 431} - {SWD(2021) 455} - {SWD(2021) 456} - {SWD(2021) 457} -
{SWD(2021) 458}

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT NÁVRHU

• Dôvody a ciele návrhu

1.1. Úvod

Európska únia si stanovila ambiciózny cieľ stať sa do roku 2050 prvým klimaticky neutrálnym svetadielom. Na jeho dosiahnutie sa členské štáty a Európsky parlament v rámci európskeho právneho predpisu v oblasti klímy dohodli, že do roku 2030 znížia emisie skleníkových plynov aspoň o 55 %. Na dosiahnutie týchto cieľov a súčasné prispievanie ku konkurencieschopnosti, rastu a zamestnanosti je v energetickom systéme potrebná systémová zmena: musíme znížiť používanie fosílnych palív – vrátane plynu z fosílnych zdrojov – a zvýšiť podiel obnoviteľných zdrojov energie. Teraz teda musíme navrhnuť ambiciózny prechod plynárenského odvetvia na nízkouhlíkové a obnoviteľné plyny.

Fosílny plyn predstavuje približne 95 % plyných palív v súčasnosti spotrebúvaných v EÚ. Plyné palivá tvoria v súčasnosti zhruba 22 % celkovej spotreby energie EÚ (vrátane približne 20 % výroby elektriny v EÚ a 39 % výroby tepla). Podľa príslušných scenárov použitých v rámci posúdenia vplyvu plánu cieľov v oblasti klímy bude podiel plyných palív na celkovej spotrebe energie v EÚ v roku 2050 predstavovať okolo 20 %. Plyné palivá budú zohrávať dôležitú úlohu v energetickom mixe do roku 2050 a vyžadujú si dekarbonizáciu plynárenského odvetvia prostredníctvom výhľadovej koncepcie konkurencieschopných trhov s dekarbonizovaným plynom. Napriek nepatrnému podielu bioplynu, biometánu, obnoviteľného a nízkouhlíkového vodíka, ako aj syntetického metánu (ďalej spoločne ako „obnoviteľné a nízkouhlíkové plyny“) na súčasnom energetickom mixe EÚ, budú tieto plyny tvoriť dve tretiny plyných palív v energetickom mixe v roku 2050, pričom zvyšok bude predstavovať fosílny plyn so zachytávaním, s využívaním a ukladaním oxidu uhličitého (CCUS). Táto iniciatíva je takisto súčasťou legislatívneho balíka „Fit for 55“. a týka sa koncepcie trhu pre plyny vrátane vodíka. Jej cieľom je odstránenie existujúcich regulačných prekážok a vytvorenie podmienok na dosiahnutie tohto cieľa nákladovo efektívnym spôsobom. Ide o dôležitý prvok prechodu na integrovaný energetický systém, ktorým sa minimalizujú náklady prechodu na klimatickú neutralitu, predovšetkým pre spotrebiteľov, a ktorým sa im otvárajú nové príležitosti na zníženie účtov za energiu a na aktívnu účasť na trhu.

Predpokladá sa, že vodík sa bude používať najmä v oblastiach, v ktorých nie je možná elektrifikácia, vrátane súčasných energeticky náročných priemyselných odvetví (napr. rafinérie, hnojivá, výroba ocele) a v určitých odvetviach ťažkej nákladnej dopravy (námorná doprava, letectvo, diaľková doprava ťažkými vozidlami). Rozvoj špecializovanej vodíkovej infraštruktúry je potrebný na uvoľnenie celého potenciálu vodíka v rámci týchto špecifických konečných použití. Cieľom podpory obnoviteľných a nízkouhlíkových plynov je dekarbonizovať tieto odvetvia, zvýšiť flexibilitu elektroenergetickej sústavy prostredníctvom technológií premeny energie na iné zdroje (power-to-x), posilniť bezpečnosť dodávok energie znížením závislosti od dovozu zemného plynu a umožniť skladovanie (a výrobu) elektriny. V spojení s inými formami skladovania a flexibility, ako sú batérie a reakcia na strane spotreby, to umožní prepojiť rôzne hospodárske odvetvia. Podobne sa podporí vlastná výroba a inteligentné využívanie distribuovanej dodávky energie a prispeje sa k posilneniu postavenia spotrebiteľa. Spotrebiteľia okrem toho potrebujú jasné a ľahko prístupné informácie, ktoré im pomôžu so zmenou ich návykov z hľadiska spotreby energie a s prechodom na riešenia využívajúce obnoviteľné a nízkouhlíkové zdroje energie podobným spôsobom ako v prípade trhu s elektrinou.

Hoci je cieľom maximalizovať využívanie obnoviteľného vodíka od roku 2030, v krátkodobom a strednodobom horizonte môžu určitú úlohu zohrávať iné formy nízkouhlíkových plynov, najmä nízkouhlíkový vodík, a to predovšetkým na rýchle zníženie emisií z existujúcej výroby vodíka a na podporu súbežného používania obnoviteľného vodíka v budúcnosti. V súlade s vodíkovou stratégiou EÚ by výroba obnoviteľného vodíka v EÚ mala v roku 2024 dosiahnuť objem 1 milión ton a až 10 miliónov ton do roku 2030. Od uvedeného roku by sa mal obnoviteľný vodík používať vo veľkom rozsahu a mal by nahradiť nízkouhlíkový vodík.

Efektívny a udržateľný rozvoj obnoviteľných a nízkouhlíkových plynov, ako aj trhu s vodíkom si vyžadujú prispôsobenie trhového rámca. Dôvodom je skutočnosť, že obnoviteľné a nízkouhlíkové plyny musia v súčasnosti prekonávať regulačné prekážky pre prístup na trh a k sieti, ktoré predstavujú komparatívnu nevýhodu v porovnaní so zemným plynom. Navyše na vytvorenie trhu s dekarbonizovaným plynom, ktorý prispeje k energetickej transformácii, je potrebný podstatne vyšší podiel obnoviteľných zdrojov energie v integrovanom energetickom systéme s aktívnou účasťou spotrebiteľov na konkurenčných trhoch. Vďaka tomu by spotrebitelia mohli využívať prijateľné ceny, dobré štandardy služieb a skutočný výber z ponúk odzrkadľujúcich technologický vývoj.

Zavádzanie rozličných druhov obnoviteľných a nízkouhlíkových plynov môže prebiehať súbežne a očakáva sa, že sa budú rozvíjať rozličnou rýchlosťou v jednotlivých krajinách EÚ:

- vodíková infraštruktúra bude postupne dopĺňať sieť zemného plynu,
- plynárenská infraštruktúra, v rámci ktorej sa fosílny plyn bude postupne nahrádzať inými zdrojmi metánu.

Okrem toho udalosti, ktoré viedli k zvýšeniu cien energií, nám pripomenuli, že význam odolnosti európskeho energetického systému sa čoraz viac zvyšuje zároveň s tým, ako sa do energetického systému EÚ začleňuje viac decentralizovaných obnoviteľných zdrojov energie a postupne sa ukončuje používanie fosílnych palív. Opatrenia týkajúce sa bezpečnosti dodávok energie a pripravenosti na riziká v plynárenskom odvetví musia byť vhodné na prechod na čistú energiu. Komisia vo svojom oznámení o boji s rastúcimi cenami energie (súbor nástrojov pre opatrenia a podporu)¹ poukázala na vzájomnú závislosť medzi bezpečnosťou dodávok energie, optimálnym využívaním skladovacích kapacít a nestálosťou cien energií.

1.2. Ciele návrhu

Cieľom tejto iniciatívy je uľahčiť obnoviteľným a nízkouhlíkovým plynom prienik do energetického systému, a tak umožniť prechod od zemného plynu, a dať týmto novým plynom možnosť, aby zohrali svoju úlohu, ktorá je potrebná na dosiahnutie cieľa klimateckej neutrality EÚ do roku 2050.

V tejto súvislosti sa iniciatíva zaoberá týmito oblasťami:

Nízka úroveň zapojenia odberateľov a ich ochrany na maloobchodnom trhu s ekologickými plynmi. Ak majú nové plyny splniť svoju úlohu v energetickej transformácii, pravidlá maloobchodného trhu by mali odberateľom umožniť rozhodnúť sa pre obnoviteľné a nízkouhlíkové zdroje energie. V súčasnosti túto možnosť nemajú. Navyše EÚ nemá spoločnú terminológiu ani certifikačný systém pre nízkouhlíkové palivá a plyny. Okrem toho sa maloobchodný trh s plynom vyznačuje trhovou koncentráciou a nízkou úrovňou nových vstupov a inovácií. To všetko odberateľom bráni vo využívaní výhod hospodárskej súťaže a rozhodnúť sa pre nízkouhlíkové zdroje energie.

¹ COM(2021) 660 final.

Na to, aby sa odberatelia mohli rozhodnúť pre energie z udržateľných zdrojov, musia mať dostatočné informácie o spotrebe a pôvode svojej energie a efektívne nástroje na účasť na trhu. Členské štáty by okrem toho mali prijať opatrenia potrebné na ochranu zraniteľných odberateľov a odberateľov žijúcich v energetickej chudobe. Trh s dekarbonizovaným plynom by sa nemal rozvíjať bez toho, aby odberatelia mali z tohto rozvoja plný prínos.

Vodíková infraštruktúra a trhy s vodíkom. Súčasný regulačný rámec pre plynne nosiče energie sa netýka využívania vodíka ako nezávislého nosiča energie prostredníctvom špecializovaných vodíkových sietí. Na úrovni EÚ neexistujú žiadne pravidlá týkajúce sa investícií do sietí založených na tarifikácii alebo vlastníctva a prevádzky špecializovaných vodíkových sietí. Neexistujú ani harmonizované pravidlá týkajúce sa kvality vodíka (bez prímies). V dôsledku toho existujú prekážky rozvoja nákladovo efektívnej, cezhraničnej vodíkovej infraštruktúry a konkurencieschopného trhu s vodíkom, ktorý je predpokladom pre zavádzanie výroby a spotreby vodíka. Cieľom tohto návrhu je odstrániť tieto nedostatky. Obsahuje návrh systému terminológie a certifikácie pre nízkouhlíkový vodík a nízkouhlíkové palivá.

Obnoviteľné a nízkouhlíkové plyny v existujúcej plynárenskej infraštruktúre a trhoch s plynom a energetická bezpečnosť. Obnoviteľné a nízkouhlíkové plyny v súčasnosti tvoria len nepatrný podiel v energetickom mixe EÚ. Prístup na veľkoobchodný trh s plynom, t. j. prístup k virtuálnym obchodným bodom, predstavuje kľúčový predpoklad pre uvoľnenie ich potenciálu. Odstránením nákladov na cezhraničný obchod s týmito plynmi a uľahčením prepojenia výrobných zariadení sa takisto zlepší zdôvodnenie projektu. Rozdiely v parametroch kvality plynu a v objeme vodíka v zmesi v sieti pre zemný plyn môžu ovplyvniť koncepciu plynárenskej infraštruktúry, použitia koncovým používateľom a interoperabilitu cezhraničných systémov, a tak môžu predstavovať riziko rozdrobenia vnútorného trhu. Súčasné pravidlá týkajúce sa kvality plynu však nie sú vhodné z hľadiska budúceho vývoja. Pokiaľ ide o LNG, odstránením zvyšných prekážok týkajúcich sa prístupu k terminálom LNG by sa mohol otvoriť priestor na dovoz obnoviteľných a nízkouhlíkových plynov zo zahraničia, čím sa podporí dekarbonizácia trhu s plynom v EÚ. A napokon zachovanie a posilnenie odolnosti počas prechodu si vyžadujú primerané opatrenia týkajúce sa bezpečnosti dodávok energie.

Plánovanie sietí. Ako sa uvádza v stratégii Komisie pre integráciu energetického systému, predpokladom na dosiahnutie cieľov v oblasti klímy na rok 2050 je koordinované plánovanie a prevádzka energetického systému EÚ ako celku, ktorý zahŕňa rôzne nosiče energie, infraštruktúry a sektory spotreby. Súčasné systémy a postupy plánovania sietí sú nedostatočné vzhľadom na nezrovnalosti medzi 10-ročným plánom rozvoja siete pre celú EÚ a národnými plánmi rozvoja siete. Lepšia väzba medzi 10-ročným plánom rozvoja siete a národnými plánmi rozvoja siete umožní nadnárodnú výmenu informácií o využívaní prenosových a prepravných sústav.

Bezpečnosť dodávok a ukladania energie. V reakcii na značné zvýšenie cien energií v celej EÚ na jeseň 2021 Európska rada vyzvala Komisiu, aby rýchlo zvážila strednodobé a dlhodobé opatrenia, ktoré by zvýšili odolnosť energetického systému EÚ vrátane opatrení, ktoré by posilnili bezpečnosť dodávok energie. S cieľom prispieť k rýchlej reakcii na túto krízu a prípadnú novú krízu na úrovni Únie tento návrh obsahuje konkrétne opatrenia na zlepšenie spolupráce a odolnosti, predovšetkým na zabezpečenie účinnejšieho a koordinovaného používania dohôd o skladovaní a operačnej solidarite. Tieto opatrenia sú zamerané na posilnenie včasnej odolnosti energetického systému EÚ proti budúcim otrasom. Patria medzi ne opatrenia uvedené v tomto nariadení a v nariadení (EÚ) 2017/1938 o bezpečnosti dodávok plynu. S cieľom zabezpečiť súdržnú reakciu sa opatrenia o bezpečnosti dodávok energie nenavrhuje v samostatnom legislatívnom návrhu, ale tvoria súčasť tohto legislatívneho

návrhu. Ako sa uvádza v oznámení o cenách energie z 13. októbra 2021 s názvom Boj s rastúcimi cenami energie: súbor nástrojov pre opatrenia a podporu, medzinárodná koordinácia bezpečnosti dodávok energie je kľúčová pre odolnosť proti budúcim otrasom.

Členské štáty podľa navrhovaných opatrení musia výslovne zaradiť zásobníky do svojich posúdení rizík pre bezpečnosť dodávok energie, a to na vnútroštátnej aj regionálnej úrovni, vrátane rizík spojených s kontrolou nad zásobníkmi zo strany subjektov z tretích krajín. V prípade nevyriešených rizík by členské štáty mali zvážiť opatrenia v oblasti skladovania prostredníctvom regionálnej spolupráce. V návrhu sa vymedzujú základné podmienky na zavedenie dobrovoľného spoločného verejného obstarávania strategických zásob plynu, ktoré sa majú používať v prípade núdze. Zavádzajú sa aj opatrenia na zlepšenie transparentnosti a prístupu k zásobníkom, na riešenie kybernetických rizík v oblasti plynu a na uľahčenie dvojstranných dohôd o solidarite medzi členskými štátmi v prípade krízy. Komisia vyzýva členské štáty, aby prišli k dohodám o solidarite bez vyčkávania, aby aj v prípade závažnej krízy domácnosti dostali plyn, ktorý potrebujú.

- **Súlad s existujúcimi ustanoveniami politík v tejto oblasti politiky**

Navrhovaná iniciatíva úzko súvisí s legislatívnymi návrhmi predloženými v kontexte legislatívneho balíka „Fit for 55“ a dopĺňa ich s cieľom vykonávať Európsku zelenú dohodu, konkrétne ide o tieto predpisy:

Revidovaná smernica o obnoviteľných zdrojoch energie (ďalej len „smernica o energii z obnoviteľných zdrojov v prepracovanom znení“), ktorá predstavuje hlavný nástroj EÚ zameraný na podporu energie z obnoviteľných zdrojov. Jej cieľom je zrýchliť prienik energie z obnoviteľných zdrojov vrátane obnoviteľných plynov do energetického systému. Jej navrhovanou zmenou sa zvyšuje cieľová hodnota týkajúca sa obnoviteľných zdrojov energie v energetickom mixe EÚ na 40 % a podporuje sa využívanie palív z obnoviteľných zdrojov, ako je obnoviteľný vodík, v priemysle a doprave s dodatočnými cieľovými hodnotami. V súvislosti s touto iniciatívou sa v smernici o energii z obnoviteľných zdrojov v prepracovanom znení obnoviteľný vodík vymedzuje ako „palivá z obnoviteľných zdrojov nebiologického pôvodu“ a „palivá z biomasy“, ktoré spĺňajú zníženie emisií skleníkových plynov o 70 % v porovnaní s fosílnymi palivami, pričom sa v nej stanovujú konkrétne čiastkové ciele pre spotrebu obnoviteľného vodíka (50 % celkovej spotreby vodíka na energetické účely a na použitie ako surovina v priemysle do roku 2030 a 2,6 % energie dodanej odvetviu dopravy).

Smernica o energetickej efektívnosti a súvisiaca smernica o energetickej hospodárnosti budov, ktoré obsahujú návrhy na ich zmenu, ovplyvňujú súčasnú iniciatívu, keďže sa dotýkajú úrovne a štruktúry dopytu po plyne. Opatrenia energetickej efektívnosti môžu zmierniť energetickú chudobu a znížiť zraniteľnosť spotrebiteľov. Keďže v európskom vykurovaní a chladení a v zariadeniach kombinovanej výroby v súčasnosti prevládajú plynné palivá, ich efektívne používanie je naďalej ústredným prvkom opatrení energetickej efektívnosti. Smernica o plyne a nariadenie o plyne sú v súlade so zásadou prvoradosti energetickej efektívnosti: otvorený a konkurenčný trh EÚ s cenami, v ktorých sa odrážajú výrobné náklady nosičov energie, náklady na emisie oxidu uhličitého a externé náklady a prínosy, efektívne zaistiť čistý a bezpečný vodík koncovým používateľom, ktorí si ho cenia najviac.

Nariadenie o TEN-E, ktoré Komisia navrhla v decembri 2020, má za cieľ lepšiu podporu pre modernizáciu cezhraničnej energetickej infraštruktúry v Európe pre Európsku zelenú dohodu. Zavádza sa ním vodíková infraštruktúra ako nová kategória infraštruktúry pre vývoj európskej siete. Touto iniciatívou sa dopĺňa navrhované nariadenie o TEN-E, keďže sa zameriava na

zosúladienie vnútroštátnych plánov s požiadavkami celoeurópskeho 10-ročného plánu rozvoja siete.

Ako už bolo oznámené v stratégii EÚ na zníženie emisií metánu, Komisia navrhne **právny predpis na zníženie emisií metánu v odvetví energetiky**. Cieľom iniciatívy je zvýšiť kvalitu informácií o všetkých metánových emisiách v energetike. Ide o doplnkovú iniciatívu, keďže jej cieľom je uľahčiť prienik obnoviteľných a nízkouhlíkových plynov a umožniť prechod od zemného plynu.

- **Súladiť s ostatnými politikami Únie**

Systém obchodovania s emisiami (ďalej len „ETS“) zvyšuje cenu používania fosílnych palív vo vzťahu k cene obnoviteľným a nízkouhlíkovým plynom, a tak podporuje dopyt po týchto plynoch a investície do súvisiacej výrobnnej technológie. Komisia navrhuje jeho posilnenie vrátane jeho upevnenia v sektore letectva, v námornej a cestnej doprave a v sektore budov a rozšírenia na tieto sektory. Do tohto systému sú zahrnuté všetky zariadenia na výrobu vodíka, ako aj elektrolyzéry s výrobnou kapacitou presahujúcou 25 ton/deň. Inovačný fond, ktorý bol zriadený smernicou o systéme obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov v EÚ (ďalej len „smernica o ETS“) na obdobie od roku 2021 do roku 2030, je jedným z nástrojov financovania podporujúcich prechod na klimaticky neutrálnu Európu do roku 2050. Inovačný fond, ktorý bol zriadený smernicou o EU ETS na obdobie od roku 2021 do roku 2030, je jedným z nástrojov financovania podporujúcich prechod na klimaticky neutrálnu Európu do roku 2050.

Cieľom revízie smernice o zdaňovaní energie je zosúladiť zdaňovanie energetických výrobkov s politikami EÚ v oblasti energetiky a klímy, podporiť čisté technológie a odstrániť zastarané výnimky a znížené sadzby, ktoré v súčasnosti podnecujú používanie fosílnych palív. V rámci revidovanej smernice sa výrobky, na ktoré sa táto smernica vzťahuje, zoskupujú a zoradujú podľa ich environmentálnych vlastností. Podľa toho sa v revízii stanovuje preferenčná minimálna úroveň zdaňovania vo výške 0,15 EUR/GJ (v porovnaní s 10,75 EUR/GJ v prípade fosílnych palív) pre palivá obsahujúce obnoviteľný a nízkouhlíkový vodík používané ako motorové palivá. V prípade palív obsahujúcich obnoviteľný a nízkouhlíkový vodík používaných ako vykurovacie palivá sa v nej stanovuje minimálna úroveň zdaňovania vo výške 0,15 EUR/GJ (v porovnaní s 0,6 EUR/GJ v prípade zemného plynu).

Revidované nariadenie o infraštruktúre pre alternatívne palivá, ktorým sa zrušuje smernica 2014/94/EÚ o zavádzaní infraštruktúry pre alternatívne palivá, v znení navrhnutom Komisiou v júli 2021, má za cieľ bojovať proti zvyšovaniu emisií v cestnej doprave na podporu prechodu na vozidlový park s takmer nulovými emisiami do roku 2050. Podľa nariadenia musia členské štáty rozšíriť svoju sieť nabíjacej a čerpaciej infraštruktúry v súlade s predajom automobilov s nulovými emisiami a na hlavných diaľniciach v pravidelných rozstupoch inštalovať nabíjacie body a čerpacie miesta. Podľa revízie nariadenia o infraštruktúre pre alternatívne palivá musí byť do roku 2030 jedna čerpacia stanica (s minimálnou kapacitou 2 t/deň, s tlakom minimálne 700 barov) každých 150 km pozdĺž základnej siete TEN-T a v každom mestskom uzle. Výsledkom bude približne 700 vodíkových čerpacích staníc pozdĺž dopravných uzlov a 88 vodíkových čerpacích staníc v mestských uzloch.

Zmena nariadenia, ktorým sa stanovujú emisné normy CO₂ pre osobné automobily a ľahké úžitkové vozidlá, je zameraná na zabezpečenie jasného smerovania k doprave s nulovými emisiami po roku 2025. V nariadení sa predovšetkým vymedzujú vozidlá s nulovými emisiami ako batériou poháňané elektrické vozidlá, vozidlá s palivovým článkom

a iné vozidlá na vodíkový pohon a stanovujú sa v ňom nulové priemerné emisie nových vozidlových parkov do roku 2030.

Návrh iniciatívy FuelEU Maritime má za cieľ zvýšiť podiel udržateľných nízkouhlíkových a bezuhlíkových alternatívnych palív v palivovom mixe v medzinárodnej námornej doprave vrátane: kvapalných biopalív, e-kvapalín, dekarbonizovaného plynu (vrátane skvapalneného biometánu a e-plynu), dekarbonizovaného vodíka a palív odvodených z dekarbonizovaného vodíka (vrátane metánu a amoniaku). Zameranie pozornosti na palivá a technológie v oblasti energie by malo umožniť značné a rýchle zníženie emisií, pri ktorom sa v plnej miere používajú existujúce technológie a infraštruktúra popri stimuloch zabezpečených v rámci iných navrhovaných opatrení. Týmto návrhom sa uľahčí aj vymedzenie spôsobov dekarbonizácie pre celé odvetvie námornej dopravy.

Návrh iniciatívy REFuel v letectve EÚ je zameraný na zlepšenie potenciálu udržateľných leteckých palív na zníženie stopy letectva v oblasti skleníkových plynov, ktorý je zatiaľ z väčšej časti nevyužitý. S cieľom výrazne znížiť emisie letectva bude tento sektor musieť v nasledujúcich rokoch znížiť svoju súčasnú závislosť od fosilného leteckého paliva a čoraz viac sa začať opierať o využívanie udržateľných leteckých palív. V návrhu sa stanovuje minimálny podiel 0,7 % syntetických leteckých palív v leteckých palivách dodávaných prevádzkovateľom lietadla, pričom syntetické letecké palivá sú palivá z obnoviteľných zdrojov nebiologického pôvodu, ako sa vymedzuje v smernici o obnoviteľných zdrojoch energie.

2. PRÁVNÝ ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

• Právny základ

Ciele tejto iniciatívy nemožno dosiahnuť na vnútroštátnej úrovni. Cieľom opatrení plánovaných v rámci tejto iniciatívy je presadenie štyroch cieľov uvedených v článku 194 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ďalej len „ZFEÚ“) a zároveň prispieť k dekarbonizácii hospodárstva EÚ. Plánované opatrenia sa majú prijať na základe článku 194 ods. 2 ZFEÚ spoločne s článkom 114 ods. 1 ZFEÚ. V oblasti energetiky EÚ vykonáva spoločnú právomoc podľa článku 4 ods. 2 písm. i) ZFEÚ.

Iniciatíva zároveň vychádza z komplexného súboru legislatívnych aktov, ktoré boli prijaté a aktualizované za posledných dvadsať rokov. V záujme vytvorenia vnútorného trhu s energiou EÚ v rokoch 1996 až 2019 prijala štyri nadväzujúce legislatívne balíky s hlavným cieľom integrovať a liberalizovať vnútroštátne trhy s elektrinou a plynom. Tieto ustanovenia sa týkajú širokého okruhu aspektov od prístupu na trh po transparentnosť, práva spotrebiteľov, zvýšenie likvidity trhov s plynom a nezávislosť regulačných orgánov.

• Subsidiarita (v prípade inej ako výlučnej právomoci)

Na úrovni EÚ v súčasnosti neexistujú pravidlá upravujúce špecializované vodíkové siete alebo trhy s vodíkom a nízkouhlíkový vodík a nízkouhlíkové palivá. Vzhľadom na aktuálne snahy na úrovni EÚ a na vnútroštátnej úrovni v oblasti podpory využívania čistého vodíka ako náhrady za fosilné palivá by členské štáty mohli mať motiváciu prijať vnútroštátne pravidlá týkajúce sa prepravy vodíka vyhradenou infraštruktúrou. Tým vzniká riziko roztriešteného regulačného prostredia v EÚ, čo by mohlo byť prekážkou pre integráciu národných vodíkových sietí a trhov s vodíkom, čím by sa bránilo cezhraničnému obchodovaniu s vodíkom alebo by mnohých od tohto obchodovania odradilo.

Harmonizácia pravidiel pre vodíkovú infraštruktúru v neskoršej fáze (t. j. po zavedení vnútroštátnych právnych predpisov) by viedla k vyššiemu administratívne zaťaženiu členských štátov a k vyšším regulačným nákladom a neistote pre spoločnosti, a to najmä

v prípadoch týkajúcich sa dlhodobých investícií do infraštruktúry na výrobu a prepravu vodíka.

Vytvorením regulačného rámca na úrovni EÚ pre špecializované vodíkové siete a pre trhy s vodíkom sa podporí integrácia a vzájomné prepojenie vnútroštátnych trhov s vodíkom a vodíkových sietí. Pravidlá na úrovni EÚ v oblasti plánovania, financovania a prevádzkovania týchto špecializovaných vodíkových sietí so sebou prinesú dlhodobú predvídateľnosť pre prípadných investorov so záujmom o tento typ dlhodobej infraštruktúry, najmä pokiaľ ide o cezhraničné prepojenia (na ktoré by sa inak mohli vzťahovať rôzne a potenciálne rozdielne vnútroštátne právne predpisy).

Pokiaľ ide o biometán, bez iniciatívy na úrovni EÚ je pravdepodobné, že v súvislosti s prístupom na veľkoobchodné trhy, s povinnosťami v oblasti prepojenia a s opatreniami na koordináciu medzi prevádzkovateľom prepravnej siete a prevádzkovateľom distribučnej siete by regulácia do roku 2030 bola stále rozdrobená. Podobne bez určitej harmonizácie na úrovni EÚ budú výrobcovia obnoviteľných a nízkouhlíkových plynov čeliť veľmi rozdielnym nákladom na prepojenie a vstrekovanie v jednotlivých krajinách EÚ, čím vzniknú nerovnaké podmienky.

Bez ďalších právnych predpisov na úrovni EÚ budú členské štáty naďalej uplatňovať odlišné normy kvality plynu a pravidlá týkajúce sa úrovne primiešavania vodíka, čím vzniká riziko obmedzení cezhraničného toku a segmentácie trhu. Normy kvality plynu by boli naďalej vymedzené najmä na základe parametrov kvality zemného plynu, čím by sa obmedzila integrácia obnoviteľných plynov v sieti.

Všetky tieto aspekty môžu viesť k zníženiu cezhraničného obchodu s obnoviteľnými a nízkouhlíkovými plynmi, ktoré by sa mohlo kompenzovať intenzívnejším dovozom zemného plynu. Využívanie terminálov LNG a dovoz by sa mohli naďalej týkať iba zemného plynu, a to aj napriek tomu, že terminály LNG nebude vôbec potrebné upravovať v prípade, že bude k dispozícii konkurencieschopný biometán alebo syntetický metán zo zdrojov nachádzajúcich sa mimo EÚ.

Vypracovanie národného plánu siete bude potrebné iba v členských štátoch, v ktorých pôsobia certifikovaní nezávislí prevádzkovatelia prepravnej siete a nezávislí prevádzkovatelia sietí. Hoci väčšina členských štátov má jeden národný plán rozvoja plynárenskej infraštruktúry, v rámci ktorého prevádzkovatelia v oblasti plynu spolupracujú, medziodvetvová spolupráca je stále obmedzená.

Pripravenosť na núdzové situácie v súčasnom plynárskom odvetví koordinovaná na úrovni EÚ sa ukázala byť oveľa efektívnejšia ako opatrenia prijaté len na vnútroštátnej úrovni.

- **Proporcionalita**

Iniciatíva je v súlade so zásadou proporcionality. Patrí do rozsahu pôsobnosti článku 194 Zmluvy o fungovaní Európskej únie. Politická intervencia je úmerná rozsahu a povahe vymedzených problémov a dosiahnutiu stanovených cieľov.

Návrh neprekračuje rámec toho, čo je potrebné na dosiahnutie sledovaného všeobecného cieľa, ktorým je uľahčiť dekarbonizáciu plyných palív konkurencieschopným spôsobom s minimálnymi hospodárskymi nákladmi a zároveň zabezpečiť energetickú bezpečnosť a postaviť spotrebiteľov do centra pozornosti trhov s energiou. Uprednostňovaný súbor možností sa považuje za primeraný a v čo najväčšej miere vychádza z existujúcich prístupov. Rovnováha medzi povinnosťami a zohľadnením rozličných schopností konať medzi členskými štátmi a súkromnými subjektmi sa považuje za primeranú vzhľadom na nevyhnutnosť dosiahnutia klimateckej neutrality do roku 2050.

- **Výber nástroja**

Na základe celkového hodnotenia súčasného regulačného rámca pre trh s plynom bola ako nástroj zvolená smernica na prepracovanie smernice 2009/73/ES, ako aj nariadenie na prepracovanie nariadenia (ES) č. 715/2009. Voľba prepracovaného znenia týchto existujúcich právnych aktov ako riešenia zlepši právnu zrozumiteľnosť. Pozmeňujúci akt by nemusel byť primeraný vzhľadom na rozsiahly súbor nových ustanovení. Voľba nástrojov si teda vzhľadom na tieto zmeny v rámci prirodzeného vývoja súčasnej legislatívy vyžaduje revíziu už prijatých a zavedených pravidiel. Prostredníctvom nariadenia o plyne bude potrebné zmeniť ďalšie akty, napríklad: nariadenie (EÚ) 2017/1938 o bezpečnosti dodávok plynu, nariadenie (EÚ) 2019/942, ktorým sa zriaďuje Agentúra Európskej únie pre spoluprácu regulačných orgánov v oblasti energetiky (ACER), a nariadenie (EÚ) č. 1227/2011 o integrite a transparentnosti veľkoobchodného trhu s energiou.

3. VÝSLEDKY HODNOTENÍ EX POST, KONZULTÁCIÍ SO ZAJINTERESOVANÝMI STRANAMI A POSÚDENÍ VPLYVU

- **Hodnotenia *ex post*/kontroly vhodnosti existujúcich právnych predpisov**

Nadobudnutie účinnosti tretieho energetického balíka pozitívne prispelo k hospodárskej súťaži a výkonnosti vnútorných trhov s energiou. Súčasný regulačný rámec pre plyn je však zameraný na zemný plyn z fosílnych zdrojov, pričom nie je v plnej miere pripravený na nástup alternatív k metánovým plynom (vrátane zemného plynu a biometánu), ako je vodík.

Potrebné je opakované preskúmanie súčasného regulačného rámca pre trh s plynom a Európska komisia ho už ohlásila vo svojom oznámení o vodíkovej stratégii pre klimaticky neutrálnu Európu. Vhodný trhový rámec by vzhľadom na rozličný potenciál výroby obnoviteľného a nízkouhlíkového vodíka v členských štátoch EÚ mohol pomôcť, aby vodík zohral svoju úlohu ako nosič energie a ako faktor integrácie energetického systému.

Na tomto základe boli v problémovej oblasti I posúdenia vplyvu určené štyri hlavné činitele: i) dekarbonizácia bude mať za následok vznik európskeho vodíkoveho hodnotového reťazca, ktorý sa bude opierať o cezhraničný trh s vodíkom; ii) nedostatok investícií do vodíkovej infraštruktúry brzdí rozvoj trhu; iii) vodíková infraštruktúra môže vytvoriť prirodzený monopol, čo povedie k vzniku trhových štruktúr bez hospodárskej súťaže; iv) rozdielne pravidlá týkajúce sa kvality vodíka môžu zhoršiť cezhraničné toky a môžu byť príčinou dodatočných nákladov.

Existujúce pravidlá v oblasti plynu zamerané na zemný plyn z fosílnych zdrojov dovážaný prevažne z krajín mimo EÚ neriešia osobitné charakteristiky decentralizovanej výroby obnoviteľných a nízkouhlíkových plynov v EÚ. Navyše čoraz vyšší objem biometánu, vodíka, ale aj LNG ovplyvňuje kvalitu plynu, čo má zas vplyv na koncepciu plynárenskej infraštruktúry a zariadení koncových používateľov. V posúdení vplyvu sa konkrétne uvádza päť hlavných faktorov súvisiacich s touto problémovou oblasťou: i) obmedzený prístup na trh a k sieti v prípade miestnych výrobcov biometánu pripojených do distribučných sietí, rozdielnosť pravidiel týkajúcich sa povinnosti pripojiť, náklady na povinnosť pripojenia do siete v prípade obnoviteľných a nízkouhlíkových plynov a vstupné/výstupné tarify v rámci EÚ bránia vytvoreniu úplne integrovaného, likvidného a interoperabilného vnútorného trhu s plynom v EÚ; ii) rozdiely v kvalite plynu a úrovni primiešavania vodíka môžu mať negatívny vplyv na cezhraničné toky a koncových používateľov, kým súčasné pravidlá týkajúce sa kvality plynu nie sú vhodné z hľadiska budúceho vývoja; iii) terminály LNG sú vybavené predovšetkým na prijímanie zemného plynu, obmedzený prístup pre nové plyny do terminálov LNG; iv) dlhodobé zmluvy o dodávke zemného plynu bez zachytávania emisií môžu viesť k odkázanosti na zemný plyn a brániť zásobovaniu obnoviteľnými plynmi do roku

2050; v) súčasné opatrenia v oblasti energetickej bezpečnosti sú zamerané len na riziká súvisiace s dodávkami zemného plynu, a nie na dodávky obnoviteľných a nízkouhlíkových plynov.

Pokiaľ ide o plánovanie sietí, je potrebné ďalej rozvíjať spoluprácu medzi prevádzkovateľmi prepravných sietí a regulačnými orgánmi. Čoraz väčší prienik prerušovaných zdrojov energie si vyžaduje lepšiu integráciu celého energetického systému a väčšie prepojenie infraštruktúry na základe prístupu, ktorý bude holistickejší a inkluzívnejší. V posúdení vplyvu sú uvedené tri hlavné faktory týkajúce sa tejto problémovej oblasti: i) plánovanie sietí sa líši medzi jednotlivými členskými štátmi a prevádzkovateľmi prepravných sietí, samostatné plánovanie pre elektrickú energiu a plyn; ii) chýbajúca transparentnosť, pokiaľ ide o potenciál existujúcej infraštruktúry v súvislosti so zmenou jej účelu alebo vyradením z prevádzky; iii) prevádzkovatelia distribučných sietí nie sú výslovne zahrnutí do plánovania prevádzkovateľov prepravných sietí. Navyše stratégia rozvoja harmonizovanejšieho systému by ešte viac zvýšila vzájomné prepojenia medzi elektroenergetickou sústavou a plynárenskou sieťou vrátane vodíka.

Z hodnotenia vyplynulo, že sa musí zlepšiť hospodárska súťaž, aby sa zabezpečilo, že sa na spotrebiteľov EÚ prenesú všetky výhody integrácie trhu. Spotrebiteľia okrem toho stále nemajú potrebné nástroje, aby sa mohli aktívne zapájať na trhu. Ukázalo sa, že ustanovenia týkajúce sa ochrany spotrebiteľov uvedené v analyzovaných právnych predpisoch sú len čiastočne vhodné na daný účel. Najmä ochrana zraniteľných odberateľov je v členských štátoch stále rozdielna a miera energetickej chudoby v EÚ je stále vysoká. V zhode s uvedenými skutočnosťami sa v problémovej oblasti IV určili tri problémové faktory: i) nevyužívaný potenciál hospodárskej súťaže na maloobchodných trhoch; ii) slabé postavenie odberateľov z hľadiska zmeny dodávateľa, nedostatočné nástroje na porovnávanie cien, informácie o vyúčtovaní, energetické spoločenstvá a prístup k údajom a iii) nedostatočná ochrana spotrebiteľov, a to najmä v prípade zraniteľných spotrebiteľov a spotrebiteľov žijúcich v energetickej chudobe.

• **Konzultácie so zainteresovanými stranami**

V súlade s usmerneniami o lepšej právnej regulácii Komisia uskutočnila komplexné a inkluzívne konzultácie so zainteresovanými stranami založené na konzultačnej stratégii, ktorá zahŕňala celý rad metód a nástrojov. Cieľom tejto stratégie bolo zabezpečiť, aby sa zohľadnili všetky relevantné dôkazy vrátane údajov o nákladoch, vplyve na spoločnosť a prínosoch iniciatívy. Použilo sa niekoľko konzultačných nástrojov: konzultácia o úvodnom posúdení vplyvu (plán), verejná konzultácia prebiehajúca online založená na dotazníkoch, prezentácia Komisie a spätná väzba zainteresovaných strán vrátane fóra pre reguláciu plynu, diskusie s členskými štátmi, poslancami Európskeho parlamentu a národnými regulačnými orgánmi a diskusie so zainteresovanými stranami v rámci veľkého seminára zainteresovaných strán.

Komisii bolo doručených 263 odpovedí na otvorenú verejnú konzultáciu. Respondenti vo všeobecnosti potvrdili, že v záujme dosiahnutia cieľov v oblasti dekarbonizácie považujú za potrebné revidovať smernicu o plyne a nariadenie o plyne. Okrem toho vyše 60 % respondentov očakáva, že technologické a regulačné zmeny, ktoré sú potrebné na dekarbonizáciu trhu s plynom, ponúkajú potenciál na vytvorenie nových pracovných miest do roku 2030.

Pokiaľ ide o rozvoj vodíkovej infraštruktúry a trhov s vodíkom, väčšina respondentov podporuje zavedenie nariadenia v počiatočnej fáze s cieľom posilniť rozvoj riadne fungujúceho a konkurencieschopného trhu s vodíkom a vodíkovej infraštruktúry. Respondenti sa zasadzovali za legislatívny rámec EÚ, v ktorom sa vymedzia hlavné regulačné zásady

a prijme sa postupný prístup. Veľká väčšina podporuje napr. prístup tretích strán, pravidiel pre prístup k vodíkovodnom, dovozným terminálom a zásobníkom s vodíkom, a zasadzuje sa za oddelenie sieťových činností. Väčšina respondentov považuje za dôležité, aby sa v počiatočnej fáze vymedzila úloha súkromných subjektov pri rozvoji vodíkovej infraštruktúry. Veľká väčšina respondentov sa takisto domnieva, že existujúce a budúce súkromné siete sa môžu (dočasne) vyňať z určitých regulačných požiadaviek, ale že sa musí zaistiť zblížovanie v podobe jednotného regulačného rámca. Veľká väčšina respondentov sa domnieva, že práva a požiadavky na povolenia pre novú vodíkovú infraštruktúru by mali byť podobné právam a požiadavkám uplatňovaným v súčasnosti na plynovody na prepravu metánu.

Pokiaľ ide o podporu prístupu obnoviteľných a nízkouhlíkových plynov na existujúci trh s plynom a k plynárenskej infraštruktúre, zainteresované strany sa zhodli, že je potrebné revidovať súčasný regulačný rámec v záujme dosiahnutia cieľov v oblasti dekarbonizácie. Väčšina zainteresovaných strán považuje za dôležité zabezpečiť úplný prístup na trh a uľahčiť vstrekovanie obnoviteľných a nízkouhlíkových plynov do plynárenskej siete. Veľa respondentov sa zasadzuje za povinnosť prevádzkovateľov siete pripojiť výrobcov obnoviteľných a nízkouhlíkových plynov a zaviesť zníženie poplatku za vstrekovanie. Väčšina respondentov podporuje aj zlepšenie rámca transparentnosti terminálov LNG. Medzi respondentmi je aj silná podpora harmonizovaného uplatňovania noriem kvality plynu v celej EÚ, posilnenej cezhraničnej koordinácie a vyššej transparentnosti. Názory respondentov sa rôznia v súvislosti s primiešavaním vodíka, väčšina však súhlasí, že primiešavanie môže predstavovať nákladovo efektívny a rýchly prvý krok smerom k dekarbonizácii energetického systému, a to aj napriek vysokým technickým nákladom. Len málo zainteresovaných strán podporuje zrušenie cezhraničných sadzieb v rámci EÚ. Väčšina respondentov považuje za dôležité bezpečnostné problémy týkajúce sa plynu a opatrenia v oblasti kybernetickej bezpečnosti.

Pokiaľ ide o integrované plánovanie sietí, väčšina zainteresovaných strán podporuje zosúladenie harmonogramu plánu rozvoja siete s 10-ročným plánom rozvoja siete a jednotný plán v oblasti plynu bez ohľadu na zvolený model oddelenia. Väčšina respondentov vyjadrila ešte silnejšiu podporu spoločným scenárom pre elektrickú energiu a plyn. Veľké množstvo zainteresovaných strán požaduje začlenenie vodíkových projektov do národných plánov rozvoja siete. Väčšina zainteresovaných strán súhlasila s úlohou prevádzkovateľov distribučných sietí pri poskytovaní a výmene informácií, pričom niekoľko respondentov takisto podporilo názor, aby prevádzkovatelia distribučných sietí poskytli vlastný plán, ktorého súčasťou bude optimalizácia systému v jednotlivých odvetviach. Respondenti takisto dávajú prednosť spoločnému plánu v oblasti plynu a elektrickej energie pred spoločnými scenármi so samostatnými plánmi. Niekoľko zainteresovaných strán poukázalo na to, že spoločný plán pre metán a vodík so samostatným plánom v oblasti elektrickej energie predstavuje uprednostňovanú možnosť.

Pokiaľ ide o zapojenie odberateľov na maloobchodnom trhu s ekologickými plynmi a o ich ochranu na tomto trhu, väčšina zainteresovaných strán požaduje väčšie ambície v rámci ustanovení týkajúcich sa občanov/spotrebiteľov, ktoré by odzrkadľovali ustanovenia pre trh s elektrinou. Rovnako by ustanovenia týkajúce sa energetickej chudoby mali pomôcť zabezpečiť, aby spotrebitelia neplatili náklady na prechod na možnosti využívajúce čistý plyn. Zástupcovia súkromného sektora podporujú plány na ukončenie regulovaných cien, kým niektoré spotrebiteľské organizácie by si zvolili ich zachovanie v záujme ochrany spotrebiteľov žijúcich v energetickej chudobe a zraniteľných spotrebiteľov. Takmer polovica všetkých respondentov chce posilniť ustanovenia týkajúce sa porovnateľnosti ponúk

a prístupnosti údajov, transparentnosti, inteligentných meracích systémov a zmeny dodávateľa. Žiaden respondent nepodporil neregulačný prístup.

- **Získavanie a využívanie expertízy**

Navrhovaná iniciatíva a jej podkladové posúdenie vplyvu vychádzajú z dôkazov získaných z príspevkov zainteresovaných strán do rozsiahlych konzultácií vykonaných v tejto súvislosti, ako aj z preskúmania literatúry a modelovania. Súčasťou preskúmania literatúry boli výsledky série tematických štúdií o kľúčových prvkoch, ako je úloha infraštruktúry pre vodík a dekarbonizovaný plyn, trhu s ním a ich výroby, ktoré sa uskutočnili v rámci posúdenia vplyvu alebo ktoré prispeli k jeho rozsahu, ako aj posúdení vykonaných v rámci iných relevantných iniciatív Komisie. V analýze sa zohľadnili aj závery prijaté v rámci niektorých fór zainteresovaných strán, najmä v rámci fóra pre reguláciu plynu (Madridské fórum) a fóra pre reguláciu elektrickej energie (Florentské fórum). V rovnakej miere sa zohľadnili aj diskusie s členskými štátmi, poslancami Európskeho parlamentu, národnými regulačnými orgánmi, Agentúrou Európskej únie pre spoluprácu regulačných orgánov v oblasti energetiky a diskusie s inými zainteresovanými stranami.

- **Posúdenie vplyvu**

V nadväznosti na usmernenia o lepšej právnej regulácii Komisia vykonala posúdenie vplyvu viacerých možností politiky. Toto úsilie sa opieralo o konzultáciu v rámci Komisie prostredníctvom medziútvarevej riadiacej skupiny.

Posúdenie vplyvu bolo predložené výboru pre kontrolu regulácie a bolo s ním prediskutované. Výbor pre kontrolu regulácie vydal kladné stanovisko s výhradami. Výhrady sa riešili najmä prostredníctvom: i) začlenenia záverov hodnotenia do opisu problému; ii) objasnenia úlohy iniciatívy ako súčasti podporného rámca legislatívneho balíka „Fit for 55“; iii) objasnenia základného scenára pre vplyv možností politiky; iv) väčšieho rozlišovania medzi jednotlivými aktérmi, najmä medzi výrobcami zemného plynu a vodíka a ich spotrebiteľmi; v) posúdenia rôznych vplyvov, ktoré iniciatíva môže mať pre MSP v porovnaní s inými (väčšími) spoločnosťami; vi) lepšieho zohľadnenia nesúhlasných a menšinových názorov v celej správe vrátane v rámci vymedzenia problému, konštrukcie možností, analýzy vplyvov a voľby uprednostňovanej možnosti; vii) zlepšenia opisnej časti správy a viii) vyplnením tabuliek nákladov a prínosov vo vhodnom formáte.

V záujme dosiahnutia cieľov iniciatívy sa počas celej práce na posúdení vplyvu vo všetkých štyroch problémových oblastiach posudzoval celý okruh opatrení na riešenie zistených problémov a ich príčin. Po posúdení ich účinnosti, efektívnosti, koherentnosti a primeranosti sa dospelo k záveru, že balík uprednostňovaných možností je najvhodnejší na to, aby prispel k stanoveným cieľom.

Problémová oblasť I: Vodíková infraštruktúra a trhy s vodíkom

V problémovej oblasti I sa posudzujú tieto možnosti politiky: verejné obstarávanie na práva na prevádzku vodíkovej siete (možnosť 1); zavedenie hlavných regulačných zásad vychádzajúcich zo zásad, ktoré sa v súčasnosti uplatňujú na trh so zemným plynom, ktoré sú však prispôbené fáze rozvoja trhov s vodíkom (možnosť 2), a vytvorenie plne rozvinutého regulačného režimu pre vodík (podobného režimu, ktorý sa v súčasnosti uplatňuje na odvetvie zemného plynu) bez potreby prechodu na vyspelejší trh s vodíkom (možnosť 3). Uprednostňuje sa možnosť zavedenia kľúčových regulačných zásad už na začiatku a zároveň poskytovať jednoznačnosť, pokiaľ ide o konečný (budúci) regulačný režim. (možnosť 2b „Hlavné regulačné zásady s víziou“). Kľúčovým prínosom tejto možnosti je to, že podporuje rozvoj integrácie trhov, zabezpečuje jednoznačnosť pre investorov, zabraňuje vzniku trhových štruktúr bez hospodárskej súťaže, ako aj nákladom na úpravy pravidiel *ex post* po rozvinutí

trhu, ponecháva však určitú flexibilitu na prispôsobenie regulácie podľa postupného budovania sektora vodíka.

Problémová oblasť II: Obnoviteľné a nízkouhlíkové plyny v existujúcej plynárenskej infraštruktúre a na trhoch s plynom a energetická bezpečnosť

Problémová oblasť II obsahuje možnosti, ktorými sa podporuje prístup obnoviteľných a nízkouhlíkových plynov na existujúci trh s plynom a do plynárenskej infraštruktúry. Súčasťou všetkých možností je aj odstupňovaná úroveň zásahov na riešenie obáv týkajúcich sa energetickej bezpečnosti, predovšetkým rozšírenie uplatňovania existujúcich nástrojov, noriem a postupov na obnoviteľné a nízkouhlíkové plyny, na riešenie skutočnej solidarity a rizík spojených s kybernetickou bezpečnosťou v plynárenskom odvetví. Možnosť 3 (Umožniť a podporovať úplný prístup obnoviteľných a nízkouhlíkových plynov na trh) predstavuje uprednostňovanú možnosť v problémovej oblasti II. Táto možnosť obsahuje opatrenia na podporu prístupu obnoviteľných a nízkouhlíkových plynov na veľkoobchodný trh, k terminálom LNG a do prepravnej siete (bez ohľadu na miesto pripojenia) vrátane zníženia taríf za vstrekovanie plynu do siete a za cezhraničnú prepravu. Kvalita plynu sa riadi harmonizovaným prístupom EÚ pre cezhraničné prepojovacie body, pričom sa členským štátom ponecháva určitá flexibilita. Povolený limit pre vodíkové zmesi sa stanovil na 5 % pre všetky cezhraničné body – úroveň, ktorá je nákladovo efektívna z hľadiska nákladov na prispôsobenie a znižovanie emisií.

Umožnenie a podpora úplného trhu s obnoviteľnými a nízkouhlíkovými plynmi: naplánované opatrenia sú v súlade s úsilím Únie v oblasti boja proti zmene klímy a sú potrebné na dosiahnutie cieľov Európskej zelenej dohody. Kľúčový prínos spočíva v tom, že prostredníctvom opatrení sa znížia výrobné náklady výrobcov obnoviteľných a nízkouhlíkových plynov, zvýši sa hospodárska súťaž, likvidita a obchod s obnoviteľnými plynmi a zároveň sa podporí znižovanie emisií skleníkových plynov. To znamená, že prínos pocítia spotrebitelia a daňovníci, keďže bude možné znížiť podporu. Tým sa znížia aj riziká pre energetickú bezpečnosť a ušetrí sa čas a zdroje, znížia sa neistoty, zlepši sa efektívnosť núdzových opatrení a posilnia sa požiadavky voči plynárenským spoločnostiam týkajúce sa bezpečnosti.

Problémová oblasť III: Plánovanie sietí

V problémovej oblasti III sa posudzujú možnosti týkajúce sa plánovania integrovanej siete. Uprednostňovanou možnosťou v problémovej oblasti III je možnosť 2 (Národné plánovanie na základe európskych scenárov). Táto možnosť umožňuje národné plánovanie, to však musí vychádzať zo spoločných scenárov pre plyn a elektrickú energiu, musí byť zosúladené s 10-ročným plánom rozvoja siete a prepojené s príslušným národným energetickým a klimatickým plánom. Národné plánovanie zahŕňa všetkých relevantných aktérov (prevádzkovateľov distribučných sietí) a umožňuje určovať plynovody, ktoré sa môžu použiť na zmenu účelu z prepravy metánu na vodík (H_2), na takej úrovni podrobnosti, akú by nebolo ľahké dosiahnuť na európskej úrovni.

Stanovenie národných plánov založených na európskych scenároch: Hlavným prínosom je odstránenie rizík, že prevádzkovatelia elektrických prenosových sústav a prevádzkovatelia prepravných sietí pre plyn budú plánovať vývoj svojich sústav na základe nezlučiteľných predpokladov. Plánovanie umožňuje odvetvovú integráciu a koncepčný plán systému, pričom sa zachovávajú prínosy podrobnejších sektorových plánov rozvoja siete. Plánovaním sa zabezpečí spoločná vízia jednotlivých zainteresovaných strán, čo znamená, že sa pri plánovaní sietí zohľadnia stratégie dekarbonizácie na vnútroštátnej úrovni a na úrovni EÚ, zníži sa riziko novej odkázanosti na určité technológie alebo uviaznutia aktív.

Problémová oblasť IV: Nízka úroveň zapojenia odberateľov a ich ochrany na maloobchodnom trhu s ekologickými plynmi

Problémová oblasť IV obsahuje možnosti, v ktorých sa predpokladá neregulačný prístup pri riešení hospodárskej súťaže a účasti spotrebiteľov alebo sa v nich namiesto toho vyžaduje riešenie problémových faktorov prostredníctvom nových právnych predpisov, v ktorých sa odzrkadľuje prevažne to, čo už bolo stanovené v elektroenergetickom odvetví. So zreteľom na analýzu je uprednostňovanou možnosťou možnosť 2 (Flexibilné právne predpisy), v ktorej sa odzrkadľuje ochrana spotrebiteľov na trhu s elektrinou, ako aj ustanovenia o splnomocnení. Táto možnosť bude s najväčšou pravdepodobnosťou najúčinnnejšia, najefektívnejšia a najkonzistentnejšia s ostatnými problémovými oblasťami.

Hlavný prínos spočíva v tom, že táto možnosť ponúka potenciál značných úspor, pomoc novým dodávateľom a poskytovateľom služieb pri vstupe na trh, pri vývoji inovatívnych produktov, čo bude mať za následok vyššiu hospodársku súťaž, väčšiu účasť spotrebiteľov a väčší hospodársky úžitok. Táto možnosť takisto umožní občanom a spoločnostiam zvýšiť spoločenskú prijateľnosť, mobilizovať súkromný kapitál a uľahčiť zavádzanie obnoviteľných a nízkouhlíkových plynov. Zníženie rizika nadmerných investícií bude mať pozitívny vplyv na životné prostredie.

- **Regulačná vhodnosť a zjednodušenie**

Návrhy na zmenu existujúcich právnych predpisov sú navrhnuté v súlade s možnosťami politiky, ktoré sú nákladovo najefektívnejšie a ktoré boli dôkladne preskúmané v posúdení vplyvu. Od niektorých uprednostňovaných možností sa očakáva zvýšenie nákladov regulačných orgánov a účastníkov trhu na správu, vykonávanie a presadzovanie práva. Napríklad z navrhovaných opatrení môže vyplynúť vyšší objem administratívnych výmen medzi národnými regulačnými orgánmi a dodávateľmi zemného plynu, vyššie koordinačné úsilie medzi prevádzkovateľmi distribučných sietí a prevádzkovateľmi prepravných sietí a ďalšie regulačné a realizačné úsilie pre členské štáty a vnútroštátne orgány. Od zmeneného rámca sa však očakávajú aj nižšie a efektívnejšie regulačné náklady.

Z posúdenia vplyvu navyše vyplýva, že navrhované opatrenia ponúkajú nákladovo najefektívnejšie regulačné možnosti na dosiahnutie celkového cieľa iniciatívy, najmä stanovenie pravidiel na prepravu, distribúciu, dodávku a uskladňovanie metánových a vodíkových plynov, ktoré môžu podporiť dekarbonizáciu energetického systému a zároveň zaistiť bezpečnú a cenovo dostupnú energiu.

Krátkodobé regulačné náklady, ktoré sú súčasťou niektorých uprednostňovaných opatrení, sa musia posúdiť v porovnaní s nákladmi a úsilím, ktoré si neskorá integrácia a dekarbonizácia energetického systému vyžaduje v dlhodobom horizonte. Prínosy, ktoré sa od týchto možností očakávajú z hľadiska podpory obnoviteľných zdrojov energie, integrácie energetického systému, ochrany spotrebiteľov a energetickej bezpečnosti, z veľkej časti prevážia okamžité administratívne náklady a náklady na vykonávanie.

Návrh ďalej prispieva k zjednodušeniu súčasného regulačného rámca harmonizáciou ustanovení o plynárenskej infraštruktúre a trhu s plynom s novou regulačnou architektúrou, ktorá bola predstavená v balíku opatrení v oblasti čistej energie pre elektroenergetické odvetvie. Očakáva sa, že vyššia miera súladu medzi odvetviami bude prínosom pre mnohé regulačné oblasti, predovšetkým posilnenie postavenia spotrebiteľov a ich ochranu, správu a riadenie a regulačný dohľad. Podobné príspevky sa predpokladajú aj pri včasnom zavedení regulačného rámca pre vodíkové infraštruktúry a trhy s vodíkom. Hoci sa v dôsledku týchto pravidiel môžu zvýšiť bezprostredné administratívne náklady a regulačné zaťaženie vnútroštátnych orgánov a účastníkov trhu, včasná harmonizácia regulačných zásad v oblasti

vodíka má podľa očakávaní výrazne znížiť budúce náklady na dodržiavanie predpisov a zabrániť riziku veľkých rozdielov v regulácii a nákladoch na vykonávanie.

- **Základné práva**

Ochrana hodnôt EÚ a základných práv občanov a bezpečnosti pri vývoji ekologického, digitálneho energetického prostredia je mimoriadne dôležitá. Navrhované politické opatrenia v oblasti správy údajov boli vypracované s ohľadom na túto skutočnosť s cieľom zabezpečiť všeobecný prístup a využívanie digitálnych technológií a služieb založených na údajoch a zároveň zaručiť vysokú úroveň práva na súkromný život a na ochranu osobných údajov, ktoré sú zakotvené v článkoch 7 a 8 Charty základných práv EÚ a vo všeobecnom nariadení o ochrane údajov.

4. VPLYV NA ROZPOČET

Vplyv na rozpočet EÚ spojený s návrhom v rámci tohto balíka sa týka ľudských zdrojov Agentúry Európskej únie pre spoluprácu regulačných orgánov v oblasti energetiky (ACER) a Generálneho riaditeľstva Európskej komisie pre energetiku (ďalej len „GR pre energetiku“), ktoré sú opísané v legislatívnom finančnom výkaze priloženom k návrhu Komisie na prepracovanie [nariadenia o plyne]. V podstate si nové úlohy, ktoré má vykonávať agentúra ACER, predovšetkým týkajúce sa pravidiel uľahčujúcich rozvoj konkurencieschopného sektora vodíka, ale aj zvýšenia komplexnosti trhov s plynom v dôsledku zvyšovania podielu iných plynov ako zemný plyn, vyžadujú postupne zaviesť v agentúre ACER 21 dodatočných ekvivalentov plného pracovného času (FTE) od roku 2023. Na účely vykonávania navrhovaných nových pravidiel v novom a rastúcom sektore, na integráciu nových druhov plynov na trhu s plynom a do plynárenskej infraštruktúry, ako aj na presadzovanie posilnených ustanovení na ochranu spotrebiteľov sa musia zvýšiť aj ľudské zdroje GR pre energetiku, a to o päť dodatočných ekvivalentov plného pracovného času.

5. OSTATNÉ PRVKY

- **Plány vykonávania, spôsob monitorovania, hodnotenia a podávania správ**

Monitorovanie pokroku bude tvoriť dvojúrovňový prístup ročného podávania správ agentúrou ACER a hodnotenie zo strany Komisie.

Mandát agentúry ACER na ročné monitorovanie a podávanie správ o výkonnosti trhu v jej výročnej správe o monitorovaní trhu [povinnosť v rámci nariadenia (ES) č. 715/2009] sa zachová, pričom sa jeho rozsah rozšíri na vodík. Do jedného roku od prijatia návrhov Komisia vyzve agentúru ACER, aby preskúmala a aktualizovala svoje aktuálne monitorovacie ukazovatele (so zapojením dotknutých zainteresovaných strán) s cieľom zabezpečiť ich ďalšiu relevantnosť pre monitorovanie pokroku k dosiahnutiu cieľov, ktoré sú základom predkladaných návrhov. Agentúra ACER sa bude ďalej opierať o existujúce zdroje údajov používané na prípravu správy o monitorovaní trhu rozšírené o príslušné údaje o vodíku.

Ročné podávanie správ agentúry ACER nahradí povinnosť Komisie podávať správy, ktorá ešte stále platí podľa smernice o plyne. Podrobnými návrhmi sa zabezpečí, že monitorovanie agentúry ACER bude dopĺňať ďalšie monitorovanie (najmä monitorovanie v rámci nariadenia o riadení energetickej únie a opatrení v oblasti klímy), a to tak, aby sa predišlo prekryvaniu.

Komisia vykoná úplné hodnotenie vplyvu navrhovaných iniciatív vrátane účinnosti, efektívnosti, pretrvávajúcej koherentnosti a relevantnosti návrhov v danej lehote po nadobudnutí účinnosti prijatých opatrení (orientačne do piatich rokov). Komisia do

31. decembra 2030 preskúma túto smernicu a predloží správu Európskemu parlamentu a Rade.

- **Vysvetľujúce dokumenty (v prípade smerníc)**

Na základe rozhodnutia Súdneho dvora Európskej únie vo veci Komisia/Belgicko (vec C-543/17) musia členské štáty pripojiť k svojim oznámeniam transpozičných opatrení dostatočne zrozumiteľné a presné informácie a uviesť, ktorými ustanoveniami vnútroštátneho práva sa transponujú ktoré ustanovenia smernice. Tieto informácie sa musia poskytnúť za každú povinnosť, nielen na „úrovni článku“. Ak si členské štáty splnia túto povinnosť, spravidla nepotrebujú zaslať Komisii vysvetľujúce dokumenty o transpozícii.

Nariadenie sa bude priamo a jednotne vykonávať v členských štátoch, a preto si nevyžaduje vysvetľujúci dokument.

- **Podrobné vysvetlenie konkrétnych ustanovení návrhu**

Navrhovanú **revidovanú smernicu** tvorí desať kapitol zahŕňajúcich 90 článkov.

Kapitola 1 – Predmet úpravy, rozsah pôsobnosti a vymedzenie pojmov

V tejto kapitole sa stanovuje predmet úpravy a rozsah pôsobnosti pravidiel na prepravu, distribúciu, dodávku a uskladňovanie plynov s využitím siete pre zemný plyn, ako aj pravidiel na prepravu, dodávku a uskladňovanie vodíka s využitím siete pre vodík. Obsahuje aj vymedzenie hlavných pojmov používaných v navrhovanej smernici.

Kapitola 2 – Všeobecné pravidlá pre organizáciu trhov

V tejto kapitole sa stanovujú pravidlá na zabezpečenie konkurenčných, spotrebiteľsky orientovaných, flexibilných a nediskriminačných trhov s plynom. Obsahuje ustanovenia týkajúce sa prístupu na trh, ako je slobodná voľba dodávateľa, trhov orientovaných dodávateľských cien, záväzkov vyplývajúcich zo služieb vo verejnom záujme, udržateľnosti, certifikácie obnoviteľných a nízkouhlíkových plynov, podpory regionálnej spolupráce a technických pravidiel.

Kapitola 3 – Posilnenie postavenia spotrebiteľov a ich ochrana a maloobchodné trhy

V tejto kapitole sa stanovuje predovšetkým súbor práv spotrebiteľa: Podrobne sú v nej rozpisané základné zmluvné práva, práva a poplatky týkajúce sa zmeny dodávateľa a pravidlá pre porovnávacie nástroje, pre aktívnych odberateľov a pre občianske energetické spoločenstvá. Obsahuje aj ustanovenia týkajúce sa vyúčtovania, inteligentného a konvenčného merania a správy údajov.

Obsahuje takisto ustanovenia týkajúce sa jednotných kontaktných miest, práva na mimosúdne urovanie sporov, zraniteľných odberateľov a maloobchodných trhov.

Kapitola 4 – Prístup tretích strán k infraštruktúre

Táto kapitola je rozdelená na tri oddiely, ktorých predmetom je: prístup k plynárenskej infraštruktúre, prístup k vodíkovej infraštruktúre a odmietnutie prístupu a pripojenia.

Kapitola 5 – Pravidlá pre prevádzkovateľov prepravnej siete, zásobníkov a zariadení pre zemný plyn

V tejto kapitole sa podrobne uvádzajú úlohy prevádzkovateľov prepravnej siete, zásobníkov a zariadenia LNG, ich povinnosti zachovania dôvernosti a rozhodovacie právomoci.

Kapitola 6 – Prevádzkovatelia distribučných sietí pre zemný plyn

V tejto kapitole sa stanovuje určenie prevádzkovateľov distribučných sietí, ich úlohy, rozhodovacie právomoci týkajúce sa pripojenia nových výrobných zariadení pre obnoviteľné

a nízkouhlíkové plyny do distribučnej siete, oddelenie prevádzkovateľov distribučných sietí, povinnosti zachovania dôvernosti informácií prevádzkovateľmi distribučných sietí, ustanovenia o uzavretých distribučných sieťach a o kombinovanom prevádzkovateľovi.

Kapitola 7 – Pravidlá platné pre špecializované vodíkové siete

Táto kapitola obsahuje najmä úlohy prevádzkovateľov vodíkovej siete, zásobníkov a terminálov, ustanovenia o existujúcich vodíkových sieťach, geograficky vymedzených vodíkových sieťach, prepojeniach s tretími krajinami a povinnosti prevádzkovateľov zachovávať dôvernosť informácií.

Kapitola 8 – Plánovanie integrovanej siete

V tejto kapitole sa podrobne opisuje rozvoj siete a právomoci na prijímanie investičných rozhodnutí, podávanie správ o rozvoji vodíkovej siete, ako aj financovanie cezhraničnej vodíkovej infraštruktúry.

Kapitola 9 – Oddelenie prevádzkovateľov prepravných sietí

Táto kapitola je rozdelená na šesť oddielov, ktorých predmetom je: oddelenie vlastníctva, nezávislí prevádzkovatelia sietí, nezávislí prevádzkovatelia prepravných sietí, oddelenie prevádzkovateľov špecializovaných vodíkových sietí, určenie a certifikácia prevádzkovateľov prepravných sietí pre zemný plyn a pre vodík a oddelenie a transparentnosť účtovníctva.

Kapitola 10 – Regulačné orgány

Táto kapitola je zameraná na určenie a nezávislosť regulačných orgánov, na všeobecné ciele regulačného orgánu, na jeho povinnosti a právomoci, na regulačný režim pre cezhraničné záležitosti, na súlad so sieťovými predpismi a s usmerneniami a na vedenie záznamov.

Kapitola 11 – Záverečné ustanovenia

Posledná kapitola je zameraná na záverečné ustanovenia a obsahuje články najmä o ochranných opatreniach, rovnakých podmienkach, technických dohodách, výnimkách, postupe splnomocnenia, vykonávaní delegovania právomocí, postupe výboru, podávaní správ, zrušení, transpozícii, nadobudnutí účinnosti a adresátoch.

Príloha 1 sa týka minimálnych požiadaviek na vyúčtovanie a informácie o vyúčtovaní.

Príloha 2 sa týka inteligentných meracích systémov v oblasti zemného plynu.

Príloha 3 obsahuje tabuľku zhody.

Navrhované **revidované nariadenie** tvorí päť kapitol zahŕňajúcich 69 článkov.

Kapitola 1 – Predmet úpravy, rozsah pôsobnosti a vymedzenie pojmov

V tejto kapitole sa stanovuje predmet úpravy a rozsah pôsobnosti pravidiel týkajúcich sa cieľov energetickej únie, rámca v oblasti klímy a energetiky, ako aj spotrebiteľov. Obsahuje aj vymedzenie hlavných pojmov používaných v navrhovanom nariadení.

Kapitola 2 – Všeobecné pravidlá pre organizáciu prístupu na trhy a k infraštruktúre

V tejto kapitole sa stanovujú všeobecné zásady, ako aj oddelenie regulačnej bázy aktív, služby prístupu tretích strán, posudzovanie trhu s obnoviteľnými a nízkouhlíkovými plynmi, zásady mechanizmov pridelovania kapacity a postupu riadenia preťaženia, obchodovanie s právami na kapacitu, pravidlá vyvažovania a poplatky za odchýlky, certifikácia a spolupráca prevádzkovateľov prepravných sietí.

Kapitola 3 – Prístup k sieti

V tejto kapitole sa podrobne opisujú tarify za prístup k sieťam a ich zníženia.

Kapitola 4 – Prevádzka prepravnej siete, zásobníkov, zariadení LNG a vodíkového terminálu

V tejto kapitole sa uvádzajú ustanovenia o pevnej kapacite prepravy obnoviteľných a nízkouhlíkových plynov, cezhraničnej koordinácii kvality plynu, vodíkových zmesiach, Európskej sieti prevádzkovateľov prepravných sietí pre plyn, monitorovaní agentúrou ACER, regulačných orgánoch, konzultáciách, nákladoch, regionálnej spolupráci, desaťročnom pláne rozvoja siete, požiadavkách na transparentnosť a vedení záznamov.

Kapitola 5 – Prevádzka distribučnej siete

V tejto kapitole sa stanovujú pravidlá pre pevnú kapacitu prepravy obnoviteľných a nízkouhlíkových plynov, pre spoluprácu medzi prevádzkovateľmi distribučných sietí a prevádzkovateľmi prepravných sietí, pre požiadavky na transparentnosť a pre Európsky subjekt prevádzkovateľov distribučných sietí. Kapitola zahŕňa postupy a úlohy.

Kapitola 6 – Prístup k špecializovaným vodíkovým sieťam

Táto kapitola je zameraná na cezhraničnú koordináciu kvality vodíka, Európsku sieť prevádzkovateľov prepravných sietí pre vodík, jej úlohy, desaťročný plán rozvoja vodíkovej siete, náklady a konzultácie, monitorovanie agentúrou ACER, regionálnu spoluprácu a požiadavky na transparentnosť.

Kapitola 7 – Sieťové predpisy a usmernenia

V tejto kapitole sa uvádzajú ustanovenia týkajúce sa prijatia sieťových predpisov a usmernení, vypracúvania sieťových predpisov, zmien sieťových predpisov a usmernení, práva členských štátov poskytovať podrobnejšie opatrenia, poskytovania informácií a zachovávanie dôvernosti informácií a sankcií. Všetky tri pravidlá sú prispôsobené na použitie v prípade vodíka.

Kapitola 8 – Záverečné ustanovenia

Táto kapitola je zameraná na záverečné ustanovenia a obsahuje články najmä o novej infraštruktúre pre zemný plyn a vodík, postupe výboru, výnimkách, odchýlkach, vykonávaní delegovania právomocí, zmenách nariadení, zmene s cieľom rozšíriť pôsobnosť nariadenia o bezpečnosti dodávok plynu na obnoviteľné a nízkouhlíkové plyny a zahrnúť opatrenia v oblasti kybernetickej bezpečnosti, o solidarite a uskladňovaní, zrušení a nadobudnutí účinnosti.

Príloha 1 obsahuje usmernenia.

Príloha 2 obsahuje tabuľku zhody.

Návrh

SMERNICA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY

o spoločných pravidlách pre vnútorný trh s obnoviteľnými plynmi a zemným plynom a s vodíkom (prepracované znenie)

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva ☒ o fungovaní Európskej únie ☒, a najmä na jej článok 47 ods. 2 a články 55 a 95 ☒ článok 194 ods. 2 ☒,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru²,

so zreteľom na stanovisko Výboru regiónov³

konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom,

keďže:

↓ nový

- (1) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/73/ES⁴ bola podstatne zmenená niekoľkokrát⁵. Vzhľadom na nové zmeny je v záujme prehľadnosti vhodné danú smernicu prepracovať.

↓ 2009/72/ES odôvodnenie 1
(prispôsobené)

- (2) Cieľom vnútorného trhu so zemným plynom, ktorý sa postupne zavádza v celom Spoločenstve ☒ celej Únii ☒ od roku 1999, je ponúknuť všetkým spotrebiteľom v Európskej únii, či ide o občanov alebo podniky, skutočný výber, nové obchodné príležitosti a zvýšenie objemu cezhraničného obchodu v snahe získať výhody

² Ú. v. EÚ [...], [...], s. [...].

³ Ú. v. EÚ [...], [...], s. [...].

⁴ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/73/ES z 13. júla 2009 o spoločných pravidlách pre vnútorný trh so zemným plynom, ktorou sa zrušuje smernica 2003/55/ES (Ú. v. EÚ L 211, 14.8.2009, s. 94).

⁵ Pozri prílohu III časť A.

vyplývajúce z vyššej efektívnosti, konkurenčných cien a vyšších štandardov služieb a prispieť k bezpečnosti dodávok a ~~trvalej~~ udržateľnosti.

↓ 2009/73/ES odôvodnenie 2
(prispôbené)

- (3) ~~Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2003/55/ES z 26. júna 2003 o spoločných pravidlách pre vnútorný trh so zemným plynom⁶~~ ☒ a smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/73/ES ☒ významne prispeli k vytvoreniu takéhoto vnútorného trhu so zemným plynom.

↓ nový

- (4) Ako súčasť balíka opatrení v oblasti čistej energie pre všetkých Európanov, ktorý navrhla Komisia 30. novembra 2016, nariadenie (EÚ) 2019/943⁷ a smernica (EÚ) 2019/944⁸ predstavovali ďalší krok pri rozvoji medzinárodného trhu s elektrinou, ktorý sa sústreďuje na občanov a prispieva k cieľom Únie pri prechode na čistý energetický systém a pri znižovaní emisií skleníkových plynov. Vnútorný trh so zemným plynom by sa mal vybudovať na tých istých zásadách a predovšetkým by sa mala zaručiť rovnaká úroveň ochrany spotrebiteľa.
- (5) Únia sleduje cieľ znížiť emisie skleníkových plynov. V snahe dosiahnuť ho prijala nielen nariadenie (EÚ) 2018/1999 a nariadenie (EÚ) 2021/1119, ale aj súbor iniciatív vrátane stratégie integrácie energetického systému a vodíkovej stratégie, ktoré Komisia uverejnila v júli 2020 a v ktorých stanovila spôsob aktualizácie trhov s energiou vrátane dekarbonizácie trhov s plynom. Táto smernica by mala prispieť k dosiahnutiu vytýčených cieľov, pomôcť zaručiť bezpečnosť dodávok energie a dobré fungovanie vnútorného trhu s plynmi vrátane vodíka.
- (6) Účelom tejto smernice je uľahčiť prenikanie obnoviteľných plynov a nízkouhlíkových plynov do energetického systému, a tak umožniť prechod z fosílného plynu, aby tieto nové plyny mohli zohrať významnú úlohu pri dosahovaní klimatických cieľov EÚ do roku 2030 a klimatickej neutrality do roku 2050. Rovnako je účelom tejto smernice vytvoriť regulačný rámec, ktorý pre všetkých účastníkov trhu bude vytvárať možnosti a stimuly, aby pri plánovaní činností zohľadňovali prechodnú úlohu fosílného plynu v snahe predísť odkázanosti na určitého dodávateľa a zabezpečiť postupné a včasné vyradenie fosílného plynu, predovšetkým vo všetkých relevantných priemyselných sektoroch a na účely vykurovania.
- (7) EÚ vo svojej vodíkovej stratégii uznáva, že členské štáty EÚ majú rozdielny potenciál vyrábať obnoviteľný vodík, a preto by otvorený a konkurenčný trh EÚ, na ktorom by prebiehal cezhraničný obchod bez obmedzení, znamenal dôležitý prínos pre hospodársku súťaž, cenovú dostupnosť a bezpečnosť dodávok energie. Ďalej zdôrazňuje, že prechod na likvidný trh s obchodovaním s vodíkom a zameraním na komodity by uľahčil vstup novým výrobcami a podporil by hlbšiu integráciu s inými

⁶ ~~Ú. v. EÚ L 176, 15.7.2003, s. 57.~~

⁷ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/943 z 5. júna 2019 o vnútornom trhu s elektrinou (Ú. v. EÚ L 158, 14.6.2019, s. 54).

⁸ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/944 z 5. júna 2019 o spoločných pravidlách pre vnútorný trh s elektrinou a o zmene smernice 2012/27/EÚ (Ú. v. EÚ L 158, 14.6.2019, s. 125).

nosičmi energie. Vytvoril by účinné cenové signály v prospech investovania a prevádzkového rozhodovania. Pravidlá stanovené v tejto smernici by teda mali pôsobiť priaznivo na trhoch s vodíkom, pri obchodovaní s vodíkom so zameraním na komoditu a v prospech likvidných obchodných uzlov, pričom členské štáty by mali odstrániť všetky nenáležité prekážky v tejto oblasti. Existujúce pravidlá, ktoré boli vytvorené pre trhy s elektrinou a plynom a obchodovanie s nimi a ktoré umožnili efektívnu komerčnú prevádzku, by sa so zohľadnením prirodzených rozdielov mali vo vhodnom rozsahu a v náležitom časovom rámci uplatňovať aj na trhy Únie s vodíkom.

- (8) V súlade s vodíkovou stratégiou EÚ sa očakáva rozsiahle zavádzanie obnoviteľného vodíka od roku 2030 na účely dekarbonizácie určitých sektorov – od leteckej a lodnej dopravy až po priemyselné sektory, v ktorých je dekarbonizácia náročnou úlohou. Všetci koncoví odberatelia pripojení k vodíkovým sústavám budú mať základné práva spotrebiteľa, ktoré platia pre koncových odberateľov pripojených k sieti zemného plynu, ako je napríklad právo na zmenu dodávateľa a presné informácie o vyúčtovaní. V prípadoch, keď budú odberatelia, napríklad priemyselní odberatelia, pripojení k vodíkovej sieti, budú sa na nich vzťahovať rovnaké práva na ochranu spotrebiteľa, aké platia pre odberateľov zemného plynu. Na vodíkovú sústavu sa však nevzťahujú ustanovenia o odberateľoch zavedené na podnietenie účasti domácností na trhu, ako sú napríklad ustanovenia o nástrojoch na porovnávanie cien, o aktívnych odberateľoch či občianskych energetických spoločenstvách.
- (9) Prioritou EÚ je v súlade s jej vodíkovou stratégiou vývoj obnoviteľného vodíka vyrábaného prevažne pomocou veternej a solárnej energie. Obnoviteľný vodík je riešenie, ktoré je z dlhodobého hľadiska najviac zlučiteľné s cieľmi EÚ v oblasti klimateckej neutrality a nulového znečisťovania, ako aj s integrovaným energetickým systémom. Nízkouhlíkové palivá, napríklad nízkouhlíkový vodík, však môžu pri energetickej transformácii zohrať určitú úlohu, predovšetkým v krátkodobom a strednodobom horizonte v snahe rýchlo znížiť emisie existujúcich palív a podporiť zavádzanie obnoviteľných palív, akým je obnoviteľný vodík. Na podporu transformácie je potrebné stanoviť prahovú hodnotu zníženia emisií skleníkových plynov platnú pre nízkouhlíkový vodík a syntetické plynné palivá. Takáto prahová hodnota by sa mala sprísniť v prípade vodíka vyrábaného v zariadeniach, ktoré sa začnú prevádzkovať od 1. januára 2031, aby sa zohľadnil technologický vývoj a lepšie stimuloval dynamický pokrok pri znižovaní emisií skleníkových plynov z výroby vodíka. EÚ vo svojej stratégii integrácie energetického systému zdôraznila potrebu zaviesť celounijný certifikačný systém, ktorý sa bude vzťahovať aj na nízkouhlíkové palivá, aby sa členským štátom umožnilo porovnávať ich s inými možnosťami dekarbonizácie a zväziť ich vo svojom energetickom mixe ako realizovateľné riešenie. V snahe zabezpečiť, aby nízkouhlíkové palivá mali rovnaký dekarbonizačný účinok ako ostatné obnoviteľné alternatívy, je dôležité certifikovať ich na základe podobnej metodologickej koncepcie vychádzajúcej z posudzovania životného cyklu ich celkových emisií skleníkových plynov. Umožnilo by to zaviesť komplexný celounijný certifikačný systém pokrývajúci celý energetický mix Únie. Vzhľadom na skutočnosť, že nízkouhlíkové palivá a nízkouhlíkový vodík nie sú obnoviteľnými palivami, nebolo možné zahrnúť s nimi súvisiacu terminológiu a certifikáciu do návrhu revízie smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001⁹. Ich zahrnutím do tejto smernice sa preto táto medzera vyplní.

⁹

Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001 z 11. decembra 2018 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov (Ú. v. EÚ L 328, 21.12.2018, s. 82).

↓ 2009/73/ES odôvodnenie 3

- (10) Slobody, ako sú voľný pohyb tovaru, sloboda usadiť sa a sloboda poskytovať služby, ktoré občanom Európskej únie zaručuje zmluva, sú dosiahnuteľné len na úplne otvorenom trhu, ktorý umožňuje všetkým spotrebiteľom slobodný výber svojich dodávateľov a všetkým dodávateľom slobodu zásobovať svojich odberateľov.
-

↓ 2009/73/ES odôvodnenie 4

- ~~(4) V súčasnosti však existujú prekážky, ktoré bránia tomu, aby sa v Spoločenstve mohol predávať plyn za rovnakých podmienok, bez diskriminácie alebo znevýhodnenia. Vo všetkých členských štátoch zatiaľ nie je zabezpečený najmä nediskriminačný prístup k sieti a rovnako účinná úroveň regulačného dohľadu.~~
-

↓ 2009/73/ES odôvodnenie 5

- ~~(5) V oznámení Komisie z 10. januára 2007 s názvom „Energetická politika pre Európu“ sa zdôraznil význam dobudovania vnútorného trhu so zemným plynom a vytvorenia rovnakých podmienok pre všetky plynárenské podniky usadené v Spoločenstve. Oznámenia Komisie z 10. januára 2007 s názvom „Vyhliadky vnútorného trhu s plynom a elektrickou energiou“ a „Vyšetrovanie podľa článku 17 nariadenia (ES) č. 1/2003 v odvetviach plynu a elektrickej energie v Európe (záverečná správa)“ ukázali, že súčasné pravidlá a opatrenia neposkytujú potrebný rámec na dosiahnutie cieľa, ktorým je dobre fungujúci vnútorný trh.~~
-

↓ 2009/73/ES odôvodnenie 48
(prispôbené)
⇒ nový

- (11) Záujmy spotrebiteľov by mali byť stredobodom tejto smernice a kvalita služieb by mala byť ústrednou zodpovednosťou plynárenských podnikov. Musia sa posilniť a zaručiť existujúce práva spotrebiteľov ⇒ a právo na prístup k základným službám vrátane energie, ako aj právo na ochranu pred energetickou chudobou, ako sa uvádza v oznámení o Európskom pilieri sociálnych práv ⇐, pričom by mali byť transparentnejšie. Ochrana spotrebiteľa by mala zabezpečiť, aby všetci spotrebiteľia v širšom meradle Spoločenstva ☒ Únie ☒ mali úžitok z konkurenčného trhu ☒ s plynom ☒. Členské štáty alebo, ak tak ustanoví členský štát, regulačné orgány by mali presadzovať práva spotrebiteľov.
-

↓ nový

- (12) Európsky piliér sociálnych práv zaraďuje energiu medzi základné služby, ku ktorým musia mať prístup všetci, a zahŕňa výzvu vykonávať podporné opatrenia v záujme tých, ktorí sú v núdzi (zásada 20). Cieľ OSN v oblasti udržateľného rozvoja č. 7

takisto obsahuje výzvu zabezpečiť prístup k finančne dostupnej, spoľahlivej, udržateľnej a modernej energii pre všetkých.

↓ 2009/73/ES odôvodnenie 47
(prispôbené)

- (13) Požiadavky služby vo verejnom záujme a spoločné minimálne normy, ktoré z nich vyplývajú, sa musia ďalej posilniť s cieľom zabezpečiť, aby všetci spotrebitelia, a najmä tí zraniteľní, mali prospech z hospodárskej súťaže a spravodlivých cien. Požiadavky služby vo verejnom záujme by sa mali vymedziť na vnútroštátnej úrovni s prihliadnutím na vnútroštátne okolnosti. ~~Členské štáty by však mali rešpektovať právo Spoločenstva Únie. Občania Únie a, ak to členské štáty uznajú za vhodné, malé podniky by mali mať možnosť využívať služby vo verejnom záujme, predovšetkým pokiaľ ide o bezpečnosť dodávok a primerané tarify.~~

↓ nový

- (14) Členské štáty by mali mať pri sledovaní cieľov vo všeobecnom hospodárskom záujme rozsiahlu diskrečnú právomoc ukladať plynárenským podnikom povinnosti služby vo verejnom záujme. Povinnosti služby vo verejnom záujme v podobe stanovovania cien dodávok zemného plynu však predstavujú opatrenie, ktoré zásadne naruša trh a ktoré často vedie k akumulácii tarifných deficitov, obmedzeniu výberu pre spotrebiteľov, menej podnetným stimulom pre investovanie do šetrenia energie a energetickej efektívnosti, nižšej kvalite služieb, nižšej miere angažovanosti a spokojnosti spotrebiteľov a obmedzeniu hospodárskej súťaže, ako aj k menšiemu počtu inovačných produktov a služieb na trhu. Preto by členské štáty mali uplatňovať iné politické nástroje, predovšetkým cielené nástroje sociálnej politiky, aby svojim občanom zaručili cenovú dostupnosť dodávok zemného plynu. Verejné zásahy do stanovovania cien dodávok zemného plynu by sa mali vykonávať len ako povinnosť služby vo verejnom záujme a za mimoriadnych predpokladov. Úplne liberalizovaný a dobre fungujúci maloobchodný trh so zemným plynom by medzi existujúcimi dodávateľmi stimuloval cenovú konkurenciu, ako aj konkurenciu mimo cenovej oblasti, a vytvoril by podnety pre nových účastníkov trhu, čím by sa rozšíril výber pre spotrebiteľov a zvýšila ich spokojnosť.
- (15) Povinnosti služby vo verejnom záujme v podobe stanovovania cien dodávok zemného plynu by sa mali využívať bez obchádzania zásad otvorených trhov za jasne vymedzených okolností a okruhu požívateľov a mali by byť časovo obmedzené. V snahe zmierniť rušivý vplyv povinností služby vo verejnom záujme pri stanovovaní cien dodávok zemného plynu by členské štáty vykonávajúce takéto zásahy mali zaviesť dodatočné opatrenia vrátane opatrení na zabránenie narušeniu cenotvorby na veľkoobchodnom trhu. Členské štáty by mali zabezpečiť, aby všetky strany, ktorým plynú výhody z regulovaných cien, mohli z vlastnej iniciatívy neobmedzene využívať aj ponuky dostupné na konkurenčnom trhu. Na tento účel by mali dostávať priame a pravidelné informácie o ponukách a možnostiach úspor dostupných na konkurenčnom trhu a mala by sa im poskytovať podpora pri reagovaní na trhové ponuky a pri ich využívaní.
- (16) Verejné zásahy do stanovovania cien dodávok zemného plynu by nemali viesť k priamej krížovej dotácii medzi rôznymi kategóriami odberateľov. Podľa tejto zásady

nesmú byť cenové systémy výslovne upravené tak, aby určité kategórie odberateľov znášali náklady zásahu do cenotvorby, ktorý sa týka iných kategórií odberateľov.

↓ 2009/73/ES odôvodnenie 49
(prispôsobené)
⇒ nový

- (17) Spotrebiteľom by mali byť poskytnuté jasné a zrozumiteľné informácie, čo sa týka ich práv vo vzťahu k energetickému sektoru. Komisia ~~by~~ po porade s príslušnými zúčastnenými stranami vrátane členských štátov, ~~národných~~ regulačných orgánov, spotrebiteľských organizácií a plynárenských podnikov ~~mala vypracovať~~ ☒ vypracovala ☒ ~~dostupný~~ ľahko použiteľný a zrozumiteľný kontrolný zoznam pre spotrebiteľov energie poskytujúci spotrebiteľom praktické informácie o ich právach. Tento kontrolný zoznam by sa mal ☒ priebežne aktualizovať, ☒ poskytnúť všetkým spotrebiteľom a mal by byť verejne prístupný.

↓ nový

- (18) Členské štáty by mali zohľadňovať skutočnosť, že úspešná transformácia si vyžaduje intenzívnejšie investovanie do vzdelávania a rozvoja zručností pracovníkov v plynárenstve, a to aj v súvislosti s vývojom infraštruktúry. Takéto zohľadnenie skutočnosti by bolo v súlade s návrhom revízie smernice o energetickej efektívnosti [2021/0203 (COD)].
- (19) Trhové pravidlá by mali chrániť odberateľov a umožniť im prijímať rozhodnutia založené na nízkych emisiách uhlíka, aby sa nové obnoviteľné plyny a nízkouhlíkové plyny úplne zahrnuli do energetickej transformácie.
- (20) Zemný plyn naďalej zohráva kľúčovú úlohu v dodávkach energie, pretože domácnosti naďalej pokrývajú spotrebu energie vo vyššej miere plynom než elektrinou. Hoci je elektrifikácia kľúčovým prvkom zelenej transformácie, domácnosti budú naďalej odberať zemný plyn vrátane rastúceho objemu obnoviteľného plynu.
- (21) Sektor zemného plynu vrátane maloobchodného trhu so zemným plynom nebol súčasťou balíka opatrení v oblasti čistej energie pre všetkých Európanov, a preto sa súvisiace ustanovenia o zapojení a ochrane spotrebiteľov neupravili podľa potrieb energetickej transformácie a zodpovedajú teda situácii pred vyše desaťročia, keď bol prijatý tretí energetický balík.
- (22) Na trhu so zemným plynom sa pozoruje nízka miera nízka miera zákazníckej spokojnosti a zapojenia odberateľov, ako aj pomalé zavádzanie nových obnoviteľných plynov a nízkouhlíkových plynov, čo je prejavom obmedzenej hospodárskej súťaže v mnohých členských štátoch. Na rozdiel od klesajúcich cien na veľkoobchodných trhoch ceny zemného plynu pre odberateľov v domácnosti v poslednom desaťročí narástli, v dôsledku čoho títo odberatelia platia za spotrebu zemného plynu dva až trikrát viac než priemyselní odberatelia.
- (23) Rovnako ako v sektore elektriny sú aj v sektore zemného plynu pružnosť trhu a primeraný úničný rámec na ochranu spotrebiteľov zásadným predpokladom zaručenia účasti odberateľov na energetickej transformácii a výhod pre nich v podobe

dostupných cien, dobrej kvality služby a skutočného výberu z ponúk, ktoré odrážajú technologický vývoj.

- (24) Prechod z fosilného plynu na obnoviteľné alternatívy ukáže, či sa energia z obnoviteľných zdrojov stane pre spotrebiteľov atraktívnou nediskriminujúcou voľbou založenou na skutočne transparentných informáciách, pri ktorej sú náklady na transformáciu spravodlivo rozdelené medzi rôzne skupiny spotrebiteľov a účastníkov trhu.
- (25) Na preklenutie súčasných medzier na maloobchodnom trhu s plynom je potrebné odstrániť existujúce prekážky pre obchod a technické prekážky, ktoré bránia vzniku nových služieb, dosiahnutiu ich lepšej úrovne i znižovaniu spotrebiteľských cien, a zároveň zabezpečiť ochranu spotrebiteľov, ktorí sú zraniteľní a vystavení energetickej chudobe.
- (26) V záujme zabezpečenia vysokej úrovne ochrany spotrebiteľov a posilnenia ich postavenia vo všetkých energetických sektoroch by právny rámec regulujúci trh s dekarbonizovaným plynom mal odrážať ochranu spotrebiteľov na trhu s elektrinou a v prípade potreby aj ustanovenia o posilnení ich postavenia v danom sektore.
- (27) Ak má táto koncepcia odzrkadľovania stanovenej ochrany byť koherentná a účinná, mala by zahŕňať všetky ustanovenia o ochrane spotrebiteľov a posilnení ich postavenia, ak sa dajú zrealizovať a prispôsobiť vzhľadom na trh s plynom. Mala by siahť od základných zmluvných práv po pravidlá informácií o vyúčtovaní, zmenu dodávateľa energie, dostupnosť spoľahlivých porovnávacích nástrojov, ochranu spotrebiteľov, ktorí sú zraniteľní a vystavení energetickej chudobe, zabezpečenie primeranej ochrany údajov pri inteligentných meracích systémoch a riadení údajov a efektívne pravidlá alternatívneho urovnávania sporov.
- (28) Pri zabezpečovaní konzistentnosti ustanovení vo všetkých sektoroch by sa mala obmedziť záťaž pre štátnu správu a podniky a jej primeranosť by sa mala dosiahnuť aj pomocou skúseností získaných pri zavádzaní balíka opatrení v oblasti čistej energie pre všetkých Európanov.
- (29) Modernizácia plynárenského sektora by podľa očakávaní mala priniesť podstatné hospodárske výhody jednak z hľadiska zlepšenej hospodárskej súťaže na maloobchodnej úrovni a jednak jej sociálnych a distribučných výhod a posilnenia postavenia odberateľov vrátane posilnených zmluvných práv a lepšie dostupných informácií o spotrebe a zdrojoch energie, ktoré povedú k ekologickejším rozhodnutiam. K zavádzaniu obnoviteľného plynu by mali prispievať aj záujmové energetické spoločenstvá.
- (30) Aspekt zmeny dodávateľa je dôležitým ukazovateľom angažovanosti spotrebiteľov, ako aj významným nástrojom na posilnenie hospodárskej súťaže na trhu so zemným plynom aj na trhu s vodíkom. Miera zmeny dodávateľa sa medzi členskými štátmi naďalej líši a odberateľov od nej odrádzajú výstupné a vypovedacie poplatky. Hoci by odstránenie týchto poplatkov mohlo pre spotrebiteľov znamenať zúženie výberu, pretože z trhu by zmizli produkty založené na odmeňovaní ich vernosti, väčšie obmedzenie takýchto poplatkov by spotrebiteľom prinieslo väčší prospech, zvýšilo by ich angažovanosť i mieru hospodárskej súťaže na trhu.
- (31) Je pravdepodobné, že kratšie lehoty na zmenu dodávateľa podnietia odberateľov vyhľadávať výhodnejšie ponuky a dodávateľov meniť. Vďaka rozmachu zavádzania informačných technológií by do roku 2026 malo byť bežne možné vykonať technický proces zmeny a registrácie nového dodávateľa v meracom bode u operátora trhu v

pracovných dňoch do 24 hodín. Zabezpečenie toho, aby do uvedeného roka technický proces zmeny prebehol do 24 hodín, by minimalizovalo čas zmeny a pomohlo zvýšiť angažovanosť odberateľov a zintenzívniť hospodársku súťaž na maloobchodnej úrovni.

- (32) Viacero faktorov komplikuje odberateľom prístup k rôznym druhom dostupných informácií o trhu, ich chápanie a následné využitie. Z toho vyplýva, že v čo najväčšej miere treba zlepšiť porovnateľnosť ponúk a minimalizovať prekážky zmeny dodávateľa, a to bez nenáležitého obmedzenia výberu pre odberateľov.
- (33) Nezávislé porovnávacie nástroje vrátane webových stránok sú účinným prostriedkom, pomocou ktorého malí odberatelia môžu posúdiť výhody rozmanitých ponúk na trhu s energiou. Mali by byť zamerané na čo najširší rozsah možných ponúk a pokrývať trh v čo najobsiahlejšej miere, aby si odberatelia mohli vytvoriť reprezentatívny prehľad. Je mimoriadne dôležité, aby malí odberatelia mali prístup aspoň k jednému porovnávaciemu nástroju a aby informácie v takýchto nástrojoch boli dôveryhodné, nestranné a transparentné. Na tento účel by členské štáty mohli poskytnúť porovnávaci nástroj prevádzkovaný vnútroštátnym orgánom alebo súkromnou spoločnosťou.
- (34) Koncoví odberatelia by takisto mali mať možnosť spotrebúvať, uskladňovať a predávať obnoviteľný plyn z vlastnej výroby a zapájať sa do všetkých trhov so zemným plynom prostredníctvom poskytovania podporných služieb sietí, napríklad v podobe uskladňovania energie. Členské štáty by mali mať možnosť zaviesť vo svojom vnútroštátnom práve rozličné ustanovenia týkajúce sa zdaňovania a poplatkov v prípade individuálnych a spoločne konajúcich aktívnych odberateľov.
- (35) Niektoré kategórie občianskych energetických iniciatív môžu zohrávať určitú úlohu pri dekarbonizácii energetického systému, a preto by sa mali uznať na trhoch so zemným plynom na úrovni Únie ako „občianske energetické spoločenstvá“. Tieto spoločenstvá by mali uľahčiť používanie obnoviteľného plynu v sieti zemného plynu. S cieľom poskytnúť im podporný rámec, zaručiť spravodlivé zaobchádzanie s nimi a rovnaké podmienky by sa mal stanoviť precízne vymedzený katalóg práv a povinností, ktorý by odrážal štruktúru členstva, požiadavky na riadenie a účel občianskych energetických spoločenstiev ukotvené v smernici (EÚ) 2019/944.
- (36) Ustanovenia o občianskych energetických spoločenstvách nebránia existencii iných občianskych iniciatív, ako sú komunity vyrábajúce energiu z obnoviteľných zdrojov uvedené v smernici (EÚ) 2018/2001 alebo iniciatívy na základe súkromnoprávných dohôd. Členstvo v občianskych energetických spoločenstvách by malo byť otvorené pre všetky kategórie subjektov. Rozhodujúce právomoci v občianskych energetických spoločenstvách by však mali byť obmedzené na tých členov alebo spoločníkov, ktorí nevyvíjajú rozsiahlu obchodnú činnosť a pre ktorých energetický sektor nie je hlavnou oblasťou ich hospodárskej činnosti. To znamená, že občianske energetické spoločenstvá a jednotliví členovia alebo spoločníci musia byť finančne a hospodársky nezávislí od subjektov, ktoré takúto činnosť vyvíjajú, pričom zostáva zachovaná možnosť, aby občianske energetické spoločenstvá delegovali riadenie zariadení potrebných na ich činnosť vrátane inštalácie, prevádzky, spracúvania údajov a údržby.
- (37) Faktúry a informácie o vyúčtovaní sú významným prostriedkom na informovanie koncových odberateľov a posilnenie ich postavenia. Faktúry za energiu sú aj naďalej najbežnejším dôvodom obáv a sťažností odberateľov a ako také sú faktorom, ktorý prispieva k stabilne nízkej úrovni spokojnosti odberateľov a ich miery angažovanosti v sektore plynu. Okrem toho ustanovenia o informáciách o vyúčtovaní v sektore plynu nedosahujú úroveň práv, ktoré spotrebitelia majú v sektore elektriny. Preto je potrebné

zladit' ich a stanovit' minimálne požiadavky na faktúry a informácie o vyúčtovaní v sektore plynu, aby odberatelia mali prístup k transparentným a ľahko pochopiteľným informáciám. Faktúry by mali koncovým odberateľom poskytovať informácie o ich spotrebe a nákladoch, a tak uľahčiť porovnanie ponúk i zmenu dodávateľa, ako aj informácie o ich právach spotrebiteľa (napríklad o alternatívnom urovnávaní sporov). Navyše by faktúry mali byť nástrojom, pomocou ktorého sa odberatelia môžu aktívne angažovať na trhu, a teda riadiť svoje spotrebiteľské návyky a robiť ekologickejšie rozhodnutia.

- (38) Pravidelné poskytovanie presných informácií o vyúčtovaní na základe skutočnej spotreby plynu, ktoré uľahčujú inteligentné meracie systémy, je dôležitým faktorom, ktorý odberateľom pomáha mať pod kontrolou svoju spotrebu plynu a náklady. Odberatelia, a predovšetkým odberatelia v domácnosti, by napriek tomu mali mať k dispozícii flexibilné spôsoby samotnej platby faktúry.

↓ 2009/73/ES odôvodnenie 47
(prispôbené)
⇒ nový

- (39) Kľúčovým aspektom pri dodávke odberateľom je prístup k objektívnym a transparentným údajom o spotrebe. Spotrebiteľia by preto mali mať prístup k údajom o svojej ~~ich~~ spotrebe a s tým súvisiacimi cenami a nákladmi na služby, aby mohli vyzvať konkurenčné podniky na predloženie ponuky na základe týchto ~~údajov~~ ☒ informácií ☒. Spotrebiteľia by takisto mali mať právo na náležité informácie o svojej spotrebe energie. Zálohové platby by ☒ nemali znamenať neúmerné znevýhodnenie pre užívateľov, pričom ☒ mali odrážať odhadovanú spotrebu zemného plynu a rôzne platobné systémy by nemali byť diskriminačné. Informácie o nákladoch na energiu, ktoré sa spotrebiteľom poskytujú dostatočne pravidelne, ~~budu~~ ☒ by mali byť ☒ motiváciou na úsporu energie, pretože odberateľom poskytnú priamu spätnú väzbu o účinkoch investícií do energetickej efektívnosti a zmeny správania.

↓ 2009/73/ES odôvodnenie 52
(prispôbené)
⇒ nový

- (40) ☒ Pri rozhodovaní o zavádzaní inteligentných meracích systémov zemného plynu ☒ ~~Malo~~ by malo byť možné ☒ založiť takéto rozhodnutie ☒ ~~, aby sa zavedenie inteligentných meracích systémov zakladalo~~ na ekonomickom hodnotení. ☒ V ekonomickom hodnotení by sa mali zohľadniť dlhodobé výhody zavedenia inteligentných meracích systémov pre spotrebiteľov a celý hodnotový reťazec. ☒ Ak by sa v tomto hodnotení dospelo k záveru, že zavedenie takýchto meracích systémov je ekonomicky opodstatnené a nákladovo efektívne len pre spotrebiteľov s určitým množstvom spotreby ☒ zemného ☒ plynu, členské štáty to môžu zohľadniť pri zavádzaní ~~inteligentných meracích~~ ☒ daných ☒ systémov. ☒ Predmetné hodnotenia by sa však mali pravidelne preskúmať v reakcii na podstatné zmeny základných predpokladov, alebo minimálne každé štyri roky vzhľadom na rýchle tempo technologického vývoja. ☒

↓ nový

- (41) S cieľom pomôcť koncovým odberateľom aktívne sa zúčastňovať na trhu by sa v zavedenom inteligentnom meracom systéme malo náležitým spôsobom zohľadňovať používanie relevantných dostupných noriem vrátane noriem umožňujúcich interoperabilitu na úrovni dátových modelov a aplikačnej vrstvy, najlepšie postupy a význam vývoja výmeny údajov, ako aj budúce a inovačné energetické služby. Navyše by zavedené inteligentné meracie systémy nemali pre odberateľov zemného plynu predstavovať prekážku pre zmenu dodávateľa a mali by byť vybavené účelovými funkciami, ktoré koncovým odberateľom umožnia mať včasný prístup k údajom o ich spotrebe, prispôbiť energetické správanie, byť zaň odmenení a ušetriť na faktúrach za energiu.
- (42) Členské štáty, ktoré inteligentné meracie systémy nezavádzajú do svojej siete zemného plynu automaticky, by odberateľom mali umožniť inštaláciu inteligentného meracieho systému na vlastnú žiadosť a za spravodlivých a primeraných podmienok a mali by im poskytnúť všetky relevantné informácie.
- (43) Aktuálne po zavedení inteligentných meracích systémov členské štáty vyvinuli alebo stále vyvíjajú rozmanité modely správy údajov. Nezávisle od modelu správy údajov je dôležité, aby členské štáty zaviedli transparentné pravidlá prístupu k údajom za nediskriminačných podmienok a zabezpečili najvyššiu mieru kybernetickej bezpečnosti a ochrany údajov, ako aj nestrannosť subjektov, ktoré údaje spracúvajú.

↓ 2009/73/ES odôvodnenie 51
(prispôbené)

- (44) Dostupnosť efektívnych prostriedkov urovnávania sporov pre všetkých spotrebiteľov zaručuje väčšiu ochranu spotrebiteľa. Členské štáty by mali ~~zaviesť~~ ☒ stanoviť ☒ rýchle a efektívne postupy na vybavovanie sťažností.

↓ 2009/73/ES odôvodnenie 50
(prispôbené)

- ~~(50) Energetická chudoba je v Spoločenstve čoraz väčším problémom. Členské štáty, ktorých sa to týka a ktoré tak ešte neurobili, by mali vypracovať národné akčné plány a iné primerané rámce na riešenie problému energetickej chudoby zamerané na znižovanie počtu ľudí, ktorí sú takouto situáciou postihnutí. Členské štáty by mali v každom prípade zabezpečiť nevyhnutné dodávky energie pre zraniteľných odberateľov. Mohol by sa pritom použiť integrovaný prístup, napr. v rámci sociálnej politiky, a opatrenia by mohli zahŕňať sociálne politiky alebo zlepšenie energetickej účinnosti v oblasti bývania. Táto smernica by mala napokon umožniť vnútroštátne politiky v prospech zraniteľných odberateľov.~~

- (45) Členské štáty by mali prijať primerané opatrenia, napríklad poskytovať dávky prostredníctvom systémov sociálneho zabezpečenia, aby zabezpečili potrebné dodávky zraniteľným odberateľom, alebo poskytovať podporu v záujme zlepšenia energetickej efektívnosti a riešenia problému energetickej chudoby, keď sa zistí podľa článku 3 ods. 3) písm. d) nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1999¹⁰, a to aj v širšom kontexte chudoby. Takéto opatrenia by sa mohli líšiť v závislosti od konkrétnych okolností v danom členskom štáte a mohli by zahŕňať opatrenia v oblasti sociálnej alebo energetickej politiky týkajúce sa platby faktúr za akýkoľvek druh plynu, investícií do energetickej hospodárnosti obytných budov alebo ochrany spotrebiteľa, napríklad ochrana proti odpojeniu.
- (46) Komisia podľa nariadenia (EÚ) 2018/1999 a smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/944¹¹ poskytla orientačné usmernenie¹² k vhodným ukazovateľom na meranie energetickej chudoby a vymedzenie „významného počtu domácností v energetickej chudobe“.
- (47) Uľahčenie a racionalizácia administratívnych postupov udeľovania povolení a jasné lehoty na prijatie rozhodnutí pre orgány zodpovedné za vydávanie povolení by mali zabezpečiť zavádzanie zariadení na výrobu vodíka a infraštruktúry vodíkovej sústavy v náležitom tempe. Od členských štátov by sa malo vyžadovať podávanie správ o dosiahnutom pokroku. Je potrebné zachovať nadobudnuté povolenia (napr. licencie, oprávnenia, koncesie alebo schválenia) udelené podľa vnútroštátneho práva na výstavbu a prevádzku existujúcich plynovodov a iných sieťových aktív aj po tom, ako plyným nosičom energie prepravovaným v plynovode už nebude zemný plyn, ale (čistý) vodík. Malo by sa tak predísť nenáležitému omeškaniu pri zmene účelu existujúcich plynovodov a iných sieťových aktív z prepravy zemného plynu na prepravu vodíka. Malo by sa zabrániť tomu, aby podmienky udelenia povolenia na infraštruktúru vodíkovej sústavy boli podstatne odlišné, pokiaľ nie sú dostatočne zdôvodnené. Opodstatnením diferencovanej koncepcie zachovania nadobudnutých povolení alebo vydávania nových by mohli byť úvahy týkajúce sa technickej bezpečnosti. Ustanovenia o postupoch udeľovania povolení by sa mali uplatňovať bez toho, aby bolo dotknuté medzinárodné právo a právo Únie vrátane ustanovení o ochrane životného prostredia a ľudského zdravia. V náležité opodstatnených prípadoch z dôvodu mimoriadnych okolností by malo byť možné predĺžiť lehoty postupov na udelenie povolenia až o jeden rok.
- (48) Administratívne kontaktné miesto má poskytovať usmernenie žiadateľom o povolenie počas celého postupu žiadania a udeľovania, čím sa má zmierniť komplexnosť pre predkladateľov projektov a zvýšiť efektívnosť a transparentnosť. K efektívnosti by mohla prispieť aj možnosť, aby žiadatelia predkladali príslušné doklady v digitálnej

¹⁰ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1999 z 11. decembra 2018 o riadení energetickej únie a opatrení v oblasti klímy, ktorým sa menia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 663/2009 a (ES) č. 715/2009, smernice Európskeho parlamentu a Rady 94/22/ES, 98/70/ES, 2009/31/ES, 2009/73/ES, 2010/31/EÚ, 2012/27/EÚ a 2013/30/EÚ, smernice Rady 2009/119/ES a (EÚ) 2015/652 a ktorým sa zrušuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 525/2013 (Ú. v. EÚ L 328, 21.12.2018, s. 1).

¹¹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/944 z 5. júna 2019 o spoločných pravidlách pre vnútorný trh s elektrinou a o zmene smernice 2012/27/EÚ (Ú. v. EÚ L 158, 14.6.2019, s. 125).

¹² Odporúčanie Komisie (EÚ) 2020/1563 zo 14. októbra 2020 týkajúce sa energetickej chudoby, C(2020) 9600 final.

forme, ako aj dostupnosť príručky k postupom. Členské štáty by mali zabezpečiť, aby orgány vykonávajúce postupy udeľovania povolení boli aktívne zapojené do odstraňovania zostávajúcich prekážok vrátane prekážok nefinančnej povahy, ako napríklad nedostatočné znalosti, digitálne a ľudské zdroje, ktoré sťažujú spracúvanie rastúceho počtu postupov udeľovania povolení.

↓ 2009/73/ES odôvodnenie 6

- (49) Bez účinného oddelenia sietí od ťažobných (výrobných) a dodávateľských činností (ďalej len „účinné oddelenie“) existuje riziko diskriminácie nielen pri prevádzke siete, ale aj v súvislosti so stimulmi pre vertikálne integrované podniky primerane investovať do svojich sietí.

↓ 2009/73/ES odôvodnenie 7

- (50) Pravidlá právneho a funkčného oddelenia ustanovené v smernici 2003/55/ES však nevedli k účinnému oddeleniu prevádzkovateľov prepravných sietí. Európska rada preto na svojom zasadnutí 8. a 9. marca 2007 vyzvala Komisiu, aby vypracovala legislatívne návrhy na „účinné oddelenie ťažobných (výrobných) a dodávateľských činností od prevádzky sietí“.

↓ 2009/73/ES odôvodnenie 8
(prispôbené)

- (51) Účinné oddelenie sa môže zabezpečiť len odstránením stimulov pre vertikálne integrované podniky na diskrimináciu konkurentov, pokiaľ ide o prístup k sieti a investície. Oddelenie vlastníctva, čo v sebe zahŕňa vymenovanie vlastníka siete za prevádzkovateľa siete a jeho nezávislosť od akýchkoľvek záujmov týkajúcich sa dodávky alebo ťažby (výroby), jednoznačne predstavuje účinný a stabilný spôsob, ako vyriešiť vnútorný konflikt záujmov a zaistiť bezpečnosť dodávok. Z tohto dôvodu Európsky parlament vo svojom uznesení z 10. júla 2007 o vyhlídkach vnútorného trhu s plynom a elektrickou energiou¹³ označil oddelenie vlastníctva na úrovni prepravy za najúčinnější nástroj ~~pre~~ na nediskriminačnú podporu investícií do infraštruktúry, spravodlivého prístupu k sieti pre nové spoločnosti a transparentnosti na trhu. Členské štáty by teda v rámci oddelenia vlastníctva mali byť povinné zabezpečiť, aby tá istá osoba alebo osoby neboli oprávnené vykonávať kontrolu nad ťažobným (výrobným) alebo dodávateľským podnikom a súčasne nad prevádzkovateľom prepravnej siete alebo prepravnou sieťou a ani v súvislosti s týmto prevádzkovateľom prepravnej siete alebo prepravnou sieťou neuplatňovali žiadne práva. Naopak, kontrola nad prepravnou sieťou alebo prevádzkovateľom prepravnej siete by mala vylučovať možnosť vykonávať kontrolu nad ťažobným (výrobným) lebo dodávateľským podnikom alebo v súvislosti s ním uplatňovať akékoľvek práva. Ťažobný (výrobný) alebo dodávateľský podnik by mal môcť v rámci týchto obmedzení vlastniť v prevádzkovateľovi prepravnej siete alebo prepravnej sieti minoritný podiel.

¹³

Ú. v. EÚ C 175 E, 10.7.2008. s. 206.

↓ 2009/73/ES odôvodnenie 9

- (52) Akýkoľvek systém oddelenia by mal účinne odstraňovať každý konflikt záujmov medzi ťažobnými (výrobnými) podnikmi, dodávateľmi a prevádzkovateľmi prepravných sietí s cieľom vytvoriť stimuly na potrebné investície a zaručiť prístup novým ~~subjektom~~ účastníkom na trh v transparentnom a ~~účinnom~~ efektívnom regulačnom režime a nemal by vytvárať veľmi zložitý regulačný režim pre ~~národné~~ regulačné orgány.

↓ 2009/73/ES odôvodnenie 10

- (53) Vymedzenie pojmu „kontrola“ sa prevzalo z nariadenia Rady (ES) č. 139/2004 z 20. januára 2004 o kontrole koncentrácií medzi podnikmi (nariadenie ES o fúziách)¹⁴.

↓ 2009/73/ES odôvodnenie 11

- (54) ~~Keďže v niektorých prípadoch si oddelenie vlastníctva vyžaduje reštrukturalizáciu podnikov, mal by sa členským štátom, ktoré sa rozhodnú uplatniť oddelenie vlastníctva, poskytnúť dodatočný čas na uplatnenie príslušných ustanovení. Vzhľadom na vertikálne prepojenia medzi odvetviami elektriny a plynu by sa ustanovenia o oddelení mali uplatňovať v oboch týchto odvetviach.~~

↓ nový

- (55) Naproti tomu by sa v sektore vodíka dalo zabrániť vzniku vertikálne integrovaných spoločností, ak by sa vopred stanovili jednoznačné pravidlá. Túto možnosť treba uprednostniť pred následným nákladnými požiadavkami na oddelenie, ktorých vykonanie by si vyžadovalo určitý čas.

↓ 2009/73/ES odôvodnenie 12

- (56) V snahe zabezpečiť oddelením vlastníctva úplnú nezávislosť prevádzky siete od záujmov dodávateľských a ťažobných (výrobných) podnikov a zabrániť výmene dôverných informácií by tá istá osoba nemala byť členom správnych rád prevádzkovateľa prepravnej siete alebo prepravnej siete a zároveň podniku, ktorý vykonáva akúkoľvek ťažobnú (výrobnú) alebo dodávateľskú činnosť. Z toho istého dôvodu by tá istá osoba nemala byť oprávnená vymenúvať členov správnych rád prevádzkovateľa prepravnej siete alebo prepravnej siete a zároveň vykonávať kontrolu nad ťažobným (výrobným) alebo dodávateľským podnikom alebo v súvislosti s ním uplatňovať akékoľvek práva.

¹⁴ Ú. v. EÚ L 24, 29.1.2004, s. 1.

↓ 2009/73/ES odôvodnenie 13

- (57) Zriadenie prevádzkovateľa siete alebo prevádzkovateľa prepravnej siete nezávislého od dodávateľských a ťažobných (výrobných) záujmov by malo vertikálne integrovanému podniku umožniť zachovať si svoje vlastníctvo aktív siete a súčasne zabezpečiť účinné oddelenie záujmov za predpokladu, že takýto nezávislý prevádzkovateľ siete alebo nezávislý prevádzkovateľ prepravnej siete vykonáva všetky funkcie prevádzkovateľa siete a že sa zaviedla dôkladná regulácia a rozsiahly regulačný kontrolný mechanizmus.

↓ 2009/73/ES odôvodnenie 14
(prispôbené)

- (58) Ak ~~je~~ ☒ bol ☒ podnik, ktorý vlastní prepravnú sieť, k 3. septembru 2009 súčasťou vertikálne integrovaného podniku, členské štáty by preto mali mať možnosť vybrať si medzi oddelením vlastníctva a zriadením prevádzkovateľa siete alebo prevádzkovateľa prepravnej siete, ktorý je nezávislý od dodávateľských a ťažobných (výrobných) záujmov.

↓ 2009/73/ES odôvodnenie 15

- (59) S cieľom v plnej miere chrániť záujmy akcionárov vertikálne integrovaných podnikov by členské štáty mali mať možnosť vybrať si, či vykonať oddelenie vlastníctva priamo zbavením sa majetku alebo rozdelením akcií integrovaného podniku na akcie sieťového podniku a zvyšné akcie dodávateľského a ťažobného (výrobného) podniku, pričom sa musia dodržať požiadavky vyplývajúce z oddelenia vlastníctva.

↓ 2009/73/ES odôvodnenie 16
(prispôbené)

- (60) Úplná účinnosť alternatívy zriadenia nezávislého prevádzkovateľa siete alebo nezávislého prevádzkovateľa prepravnej siete by sa mala zabezpečiť prostredníctvom osobitných dodatočných pravidiel. Pravidlá o nezávislom prevádzkovateľovi prepravnej siete poskytujú vhodný regulačný rámec na zaručenie spravodlivej hospodárskej súťaže, dostatočných investícií, prístupu nových ~~subjektov účastníkov~~ na trh a integrácie trhov so zemným plynom. Účinné oddelenie prostredníctvom nezávislého prevádzkovateľa prepravnej siete by sa malo opierať o organizačné opatrenia a opatrenia týkajúce sa riadenia prevádzkovateľov prepravných sietí a o opatrenia týkajúce sa investícií, pripojenia nových výrobných kapacít k sieti a integrácie trhov prostredníctvom regionálnej spolupráce. Nezávislosť prevádzkovateľa prepravnej siete by sa mala okrem iného zabezpečiť aj určitými prechodnými obdobiami, počas ktorých nebude vo vertikálne integrovanom podniku možné vykonávať žiadnu riadiacu alebo inú relevantnú činnosť, ktorá by poskytovala prístup k rovnakým informáciám, ako riadiaca činnosť. ~~Model účinného oddelenia prostredníctvom nezávislého prevádzkovateľa prepravnej siete spĺňa požiadavky stanovené Európskou radou na jej zasadnutí, ktoré sa konalo 8. a 9. marca 2007.~~

↓ 2009/73/ES odôvodnenie 17
⇒ nový

- (61) V záujme vytvorenia hospodárskej súťaže na vnútornom trhu so zemným plynom by veľkoodberatelia ~~plynu~~ mimo domácností ⇒ vyvíjajúci rozsiahle obchodné činnosti ⇐ mali mať možnosť vybrať si dodávateľov a uzatvárať zmluvy na zabezpečenie dodávok plynu s viacerými dodávateľmi. Títo odberatelia by mali byť chránení pred doložkami o výlučnosti, ktorých výsledkom je vylúčenie konkurenčných ~~a/~~ alebo doplnkových ponúk.

↓ 2009/73/ES odôvodnenie 18
(prispôsobené)

- (62) Členský štát ☒ by mal mať ☒ ~~má~~ právo rozhodnúť sa, že bude na svojom území vyžadovať úplné oddelenie vlastníctva. V takomto prípade podnik ☒ by nemal mať ☒ ~~nemá~~ právo zriadiť nezávislého prevádzkovateľa siete alebo nezávislého prevádzkovateľa prepravnej siete. Podnik, ktorý vykonáva akúkoľvek ťažobnú (výrobnú) alebo dodávateľskú činnosť, ~~navyše nesmie~~ ☒ by navyše nemal ☒ priamo ani nepriamo vykonávať kontrolu nad prevádzkovateľom prepravnej siete z členského štátu, ktorý si zvolil úplné oddelenie vlastníctva, ani si v súvislosti s ním uplatňovať akékoľvek právo.

↓ 2009/73/ES odôvodnenie 19
(prispôsobené)

- (63) ~~Podľa tejto smernice budú~~ ~~n~~ Na vnútornom trhu so zemným plynom existujú rozdielne druhy organizácie trhu. Opatrenia, ktoré by mohli členské štáty prijať na zabezpečenie rovnakých podmienok hospodárskej súťaže by mali vychádzať z nadradených požiadaviek všeobecného záujmu. Otázka súladu takýchto opatrení ~~so zmluvou~~ ☒ so ZFEÚ ☒ a právom Spoločenstva ☒ Únie ☒ by sa mala konzultovať s Komisiou.

↓ 2009/73/ES odôvodnenie 20

- (64) Pri vykonávaní účinného oddelenia by sa mala dodržiavať zásada nediskriminácie medzi verejným a súkromným sektorom. Na tento účel by tá istá osoba nemala mať možnosť sama alebo spoločne vykonávať v rozpore so zásadami oddelenia vlastníctva alebo s alternatívou nezávislého prevádzkovateľa siete kontrolu nad zložením, hlasovaním alebo rozhodovaním ~~zloženia, hlasovania alebo rozhodovania~~ orgánov prevádzkovateľov prepravných sietí alebo prepravných sietí a súčasne ťažobných (výrobných) alebo dodávateľských podnikov, ani si v súvislosti s nimi uplatňovať akékoľvek práva. Pokiaľ ide o oddelenie vlastníctva a alternatívu nezávislého prevádzkovateľa siete, za predpokladu, že príslušný členský štát môže preukázať, že sa táto požiadavka dodržiava, dva samostatné orgány verejnej moci by mali byť schopné kontrolovať ťažobné (výrobné) a dodávateľské činnosti na jednej strane a činnosti prepravy na druhej strane.

- (65) Plne účinné oddelenie sieťových činností od dodávateľských a výrobných činností by sa malo uplatňovať v ~~celom Spoločenstve~~ ☒ celej Únii ☒ rovnako na podniky ~~Spoločenstva~~ ☒ Únie, ☒ ako aj podniky mimo ~~Spoločenstva~~ ☒ Únie ☒. Regulačné orgány by mali mať na zabezpečenie zachovania vzájomnej nezávislosti sieťových činností a dodávateľských a ťažobných (výrobných) činností v ~~celom Spoločenstve~~ ☒ celej Únii ☒ právomoc zamietnuť certifikáciu prevádzkovateľov prepravných sietí, ktorí nedodržiavajú pravidlá oddelenia. Regulačné orgány by mali pri rozhodovaní o certifikácii v čo najväčšej miere prihliadať k stanovisku Komisie, aby sa zabezpečilo jednotné uplatňovanie týchto pravidiel v ~~celom Spoločenstve~~ ☒ celej Únii ☒. Komisia by mala mať právo vyjadriť svoje stanovisko k certifikácii vo vzťahu k vlastníkovi prepravnej siete alebo prevádzkovateľovi prepravnej siete kontrolovanému osobou alebo osobami z tretej krajiny alebo tretích krajín, aby sa zabezpečilo aj dodržiavanie medzinárodných záväzkov ~~Spoločenstva~~ ☒ Únie ☒ a solidarita a energetická bezpečnosť v rámci ~~Spoločenstva~~ ☒ Únie ☒.

- (66) Siete vodíkovodov by mali predstavovať významný prostriedok efektívneho a udržateľného transportu vodíka, a to na pevnine i na mori. Siete vodíkovodov by v dôsledku vysokých kapitálových výdavkov potrebných na svoju konštrukciu mali predstavovať prirodzený monopol. Skúsenosti s reguláciou trhov so zemným plynom poukazujú na význam zabezpečenia otvoreného a nediskriminačného prístupu k sieťam plynovodov vzhľadom na zaručenie hospodárskej súťaže na komoditných trhoch. Preto by sa dobre etablované zásady prevádzky sietí, ako napríklad prístup tretích strán, mali uplatňovať na vodíkové siete na pevnine i na mori v celej Únii.
- (67) Prevádzka vodíkových sietí by sa mala oddeliť od činností výroby a dodávok energie s cieľom predísť riziku konfliktu záujmov prevádzkovateľov sietí. Štrukturálne oddelenie vlastníctva vodíkových sietí od účasti na výrobe a dodávkach energie je zárukou toho, že takéto konflikty záujmov nevzniknú. Členské štáty by mali mať možnosť využiť alternatívny model oddelenia „integrovaného prevádzkovateľa vodíkovej siete“ do roku 2030, aby existujúcim vertikálne integrovaným vodíkovým sieťam mohli poskytnúť prechodné obdobie. Členské štáty by takisto mali mať možnosť povoliť používanie modelu „nezávislého prevádzkovateľa vodíkovej siete“, aby vertikálne integrovaným vlastníkom vodíkových sietí umožnili zachovať si vlastníctvo sietí a zároveň zaručili nediskriminačnú prevádzku takýchto sietí po roku 2030.
- (68) Spoločná prevádzka vodíkových a plynárenských alebo elektrických sietí môže síce vytvoriť synergie, a teda by mala byť povolená, ale činnosti prevádzky vodíkovej siete by sa mali organizovať v samostatnom právnom subjekte, aby sa zabezpečila transparentnosť financovania a využívania prístupových taríf.
- (69) Prevádzka vodíkových sietí by sa mala oddeliť od činností výroby a dodávok energie s cieľom predísť riziku konfliktu záujmov prevádzkovateľov sietí. Štrukturálne oddelenie vlastníctva vodíkových sietí od účasti na výrobe a dodávkach energie je zárukou toho, že takéto konflikty záujmov nevzniknú. Členské štáty by mali mať

možnosť využiť alternatívny model oddelenia „integrovaného prevádzkovateľa vodíkovej siete“ do roku 2030, aby existujúcim vertikálne integrovaným vodíkovým sieťam mohli poskytnúť prechodné obdobie. Členské štáty by takisto mali mať možnosť povoliť používanie modelu „nezávislého prevádzkovateľa vodíkovej siete“, aby vertikálne integrovaným vlastníkom vodíkových sietí umožnili zachovať si vlastníctvo sietí a zároveň zaručili nediskriminačnú prevádzku takýchto sietí po roku 2030.

- (70) V snahe zabezpečiť transparentnosť vzhľadom na náklady a financovanie regulovaných činností by sa činnosti prevádzky vodíkových sietí mali oddeliť od iných činností prevádzky sietí iných nosičov energie, aspoň pokiaľ ide o právnu formu a účty prevádzkovateľov siete.
- (71) K vodíkovým sieťam by mali mať prístup tretie strany, aby sa zaručila hospodárska súťaž a rovnaké podmienky na trhu s dodávkami vodíka. Regulovaný prístup tretích strán na základe taríf regulovaného prístupu by mal byť dlhodobo štandardným pravidlom. Členské štáty by s cieľom zabezpečiť potrebnú pružnosť pre prevádzkovateľov a znížiť administratívne náklady v nábehovej fáze trhu s vodíkom mali mať možnosť povoliť tretím stranám využívať dohodnutý prístup do roku 2030.
- (72) Dostupnosť veľkých podzemných zásobníkov vodíka je obmedzená a medzi členskými štátmi sú rozmiestnené nerovnomerne. Prístup k takýmto veľkým podzemným zásobníkom môže zohrávať priaznivú úlohu vo fungovaní transportu vodíka a trhu s ním, a preto by mal byť podmienený regulovaným prístupom tretích strán, aby sa zaručili rovnaké podmienky pre účastníkov trhu.
- (73) Terminály na konverziu tekutého vodíka alebo tekutého amoniaku na plyný vodík sú prostriedkom na dovoz vodíka, ale konkurujú iným prostriedkom transportu vodíka. Prístup tretích strán k takýmto terminálom by sa mal zaručiť, pričom členské štáty by mali mať možnosť zaviesť systém dohodnutého prístupu tretích strán s cieľom znížiť administratívne náklady pre prevádzkovateľov a regulačné orgány.
- (74) Existujúce vertikálne integrované vodíkové siete by sa mali po uplynutí prechodného obdobia integrovať do regulačného rámca.
- (75) Miestne vodíkové klastre by mali tvoriť dôležitý stavebný kameň európskeho vodíkoveho hospodárstva. V prípade týchto klastrov by sa v nábehovej fáze trhu s vodíkom mohli uplatňovať zjednodušené regulačné požiadavky.
- (76) Prepojenia vodíkovodov s tretími krajinami môžu slúžiť ako dopravný prostriedok na dovoz alebo vývoz vodíka. Prevádzkové pravidlá takýchto prepojení vodíkovodov s tretími krajinami a pravidlá certifikácie obnoviteľného a nízkouhlíkového vodíka by sa mali ukotviť v medzivládnej dohode, aby sa zabezpečil jednotný regulačný rámec a jeho konzistentné uplatňovanie na celú infraštruktúru.
- (77) V záujme efektívnosti prevádzky európskych vodíkových sietí by prevádzkovatelia vodíkových sietí by mali byť zodpovední za prevádzku, údržbu a vývoj siete na transport vodíka v úzkej spolupráci s inými prevádzkovateľmi vodíkových sietí, ako aj s inými prevádzkovateľmi sietí, ku ktorým sú ich siete pripojené alebo k nim môžu byť pripojené, a to aj na uľahčenie integrácie energetického systému.
- (78) Prevádzkovateľom vodíkových sietí by sa mala uložiť úloha vybudovať dostatočné cezhraničné kapacity na transport vodíka na uspokojenie celého hospodársky opodstatneného a technicky realizovateľného dopytu po takejto kapacite, čím sa umožní integrácia trhov.

- (79) V niektorých prípadoch, okrem iného v závislosti od topografie vodíkových sietí a populácie koncových používateľov pripojených k vodíkovým sieťam, môže byť nutné, aby prevádzkovatelia vodíkových sietí zabezpečili riadenie kvality vodíka (napr. čistenie). Preto môžu regulačné orgány zadeliť prevádzkovateľom vodíkových sietí úlohu zabezpečiť efektívne riadenie kvality vodíka v ich sieťach, keď je potrebné pre riadenie sietí. Prevádzkovatelia vodíkových sietí by pri vykonávaní takýchto činností mali dodržiavať uplatniteľné normy kvality vodíka.
- (80) Keď prevádzkovatelia sietí zemného plynu alebo vodíka zamietnu žiadosť o prístup alebo pripojenie z dôvodu nedostatočnej kapacity, mali by tieto zamietnutia náležite opodstatniť, pričom by sa od prevádzkovateľov malo vyžadovať zlepšenie ich sústav a sietí, aby umožňovali požadované prepojenia alebo prístup v ekonomicky efektívnych prípadoch.

↓ (EÚ) 2019/692 odôvodnenie 3
(prispôbené)

- (81) ~~Cieľom tejto smernice je riešiť p~~Prekážky brániace dokončeniu vnútorného trhu so zemným plynom, ktoré vyplývajú z neuplatňovania pravidiel trhu Únie na prepravné plynovody do tretích krajín a z nich ☒, by sa takisto mali riešiť ☒. ~~Zámernom zmien zavedených touto smernicou je ☒ Treba ☒ zabezpečiť, aby sa pravidlá uplatniteľné na prepravné plynovody, ktoré spájajú dva alebo viac členských štátov, vzťahovali v rámci Únie aj na prepravné plynovody do tretích krajín a z nich. Tým sa dosiahne ☒ by sa mala dosiahnuť ☒ ucelenosť právneho rámca v rámci Únie a zároveň sa zabráni narušeniu hospodárskej súťaže na vnútornom trhu s energiou v Únii a negatívnemu vplyvu na bezpečnosť dodávok. Takisto sa zvýši ☒ by sa tým mala zvýšiť ☒ transparentnosť a poskytnúť ☒ poskytnúť ☒ právna istota účastníkom trhu, najmä investorom do plynárenskej infraštruktúry a užívateľom siete, pokiaľ ide o uplatniteľný právny režim.~~

↓ nový

- (82) Členské štáty a zmluvné strany Zmluvy o založení Energetického spoločenstva¹⁵ by mali úzko spolupracovať na všetkých otázkach týkajúcich sa vývoja integrovaného trhu s plynom a jeho dekarbonizácie a nemali by prijímať žiadne opatrenia, ktoré by ohrozili ďalšiu integráciu trhov s plynom alebo bezpečnosť dodávok členských štátov a zmluvných strán. Mohlo by to zahŕňať spoluprácu pri uskladňovacích kapacitách a prizývanie expertov k relevantným regionálnym rizikovým skupinám pre plyn.

↓ (EÚ) 2019/692 odôvodnenie 5

- (83) ~~Plynovody~~ Potrubia, ktoré spájajú projekt ťažby ropy alebo plynu tretej krajiny so spracovateľským závodom alebo koncovým pobrežným vykládkovým terminálom v rámci členského štátu, by sa mali považovať za ťažobné siete. Plynovody, ktoré spájajú projekt ťažby ropy alebo plynu v členskom štáte so spracovateľským závodom alebo koncovým pobrežným vykládkovým terminálom v tretej krajine, by sa na účely

¹⁵ Ú. v. EÚ L 198, 20.7.2006, s. 18.

tejto smernice nemali považovať za ťažobné siete, pretože nie je pravdepodobné, aby takéto plynovody mali významný vplyv na vnútorný trh s energiou.

↓ (EÚ) 2019/692 odôvodnenie 6

- (84) Prevádzkovatelia prepravnej siete by mali mať možnosť uzatvárať s prevádzkovateľmi prepravnej siete alebo inými subjektmi v tretích krajinách technické dohody o otázkach, ktoré sa týkajú prevádzky a prepojenia prepravných sietí, za predpokladu, že obsah takýchto dohôd je v súlade s právom Únie.
-

↓ (EÚ) 2019/692 odôvodnenie 7

- (85) Technické dohody týkajúce sa prevádzky prepravných plynovodov, uzavreté medzi prevádzkovateľmi prepravných sietí alebo inými subjektmi, by mali zostať v platnosti za predpokladu, že sú v súlade s právom Únie a príslušnými rozhodnutiami ~~národného~~ regulačného orgánu.
-

↓ (EÚ) 2019/692 odôvodnenie 8

- (86) Ak sa uplatňujú takéto technické dohody, touto smernicou sa nevyžaduje uzatvorenie medzinárodnej dohody medzi členským štátom a treťou krajinou ani dohody medzi Úniou a treťou krajinou, pokiaľ ide o prevádzku dotknutého prepravného plynovodu.
-

↓ (EÚ) 2019/692 odôvodnenie 9
(prispôbené)

- (87) Uplatňovanie ☒ tejto ☒ smernice ~~2009/73/ES~~ na prepravné plynovody do tretích krajín a z nich ~~je~~ ☒ by malo zostať ☒ naďalej obmedzené na územie členských štátov. Pokiaľ ide o prepravné plynovody na mori, ☒ táto ☒ smernica ~~2009/73/ES~~ by sa mala uplatňovať na pobrežné more členského štátu, kde sa nachádza ~~prvé miesto prepojenia~~ prvý prepojovací bod so sieťou členského štátu.
-

↓ (EÚ) 2019/692 odôvodnenie 10

- (88) Malo by byť možné, aby existujúce dohody uzatvorené medzi členským štátom a treťou krajinou, ktoré sa týkajú prevádzky prepravných plynovodov, zostali v platnosti v súlade s touto smernicou.

↓ (EÚ) 2019/692 odôvodnenie 11

- (89) Pokiaľ ide o dohody alebo časti dohôd s tretími krajinami, ktoré môžu ovplyvniť spoločné pravidlá Únie, mal by sa stanoviť koherentný a transparentný postup, ktorým sa môže opraviť členský štát, ktorý o to požiada, na zmenu, predĺženie, úpravu, obnovu alebo uzavretie dohody s treťou krajinou o prevádzke prepravného plynovodu alebo ťažobnej siete medzi členským štátom a treťou krajinou. Týmto postupom by sa nemalo oddialiť vykonávanie tejto smernice, nemalo by byť dotknuté rozdelenie právomoci medzi Úniou a členskými štátmi a mal by sa uplatňovať na existujúce aj nové dohody.

↓ (EÚ) 2019/692 odôvodnenie 12

- (90) Ak sa ukáže, že predmet dohody patrí čiastočne do právomoci Únie a čiastočne do právomoci členského štátu, je nevyhnutné zabezpečiť úzku spoluprácu medzi týmto členským štátom a inštitúciami Únie.

↓ (EÚ) 2019/692 odôvodnenie 14
(prispôbené)

- (91) S cieľom ☒ zabezpečiť jednotné podmienky vykonávania tejto smernice by sa na Komisiu mali preniesť vykonávacie právomoci, aby mohla ☒ ~~prijímať~~ prijímať rozhodnutia o oprávnení alebo o zamietnutí oprávnenia členského štátu zmeniť, predĺžiť, upraviť, obnoviť alebo uzavrieť dohodu s treťou krajinou ~~by sa mali na Komisiu preniesť vykonávacie právomoci~~. Uvedené právomoci by sa mali vykonávať v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011¹⁶.

↓ 2009/73/ES odôvodnenie 22
(prispôbené)
⇒ nový

- (92) ~~Zabezpečenie~~ Bezpečnosť dodávky energie je zásadným prvkom verejnej bezpečnosti, a je preto neodmysliteľne spojené s ~~účinným~~ efektívnym fungovaním vnútorného trhu s plynom a integráciou izolovaných trhov s plynom v členských štátoch. Plyn sa k občanom Európskej únie môže dostať len cez sieť. Fungujúce otvorené trhy s plynom a predovšetkým sieť a iné aktíva súvisiace s dodávkou plynu sú nevyhnutné pre verejnú bezpečnosť, konkurencieschopnosť hospodárstva a blahobyt občanov Európskej únie. Osobám z tretích krajín by sa preto mala umožniť kontrola nad prepravnou sieťou alebo prevádzkovateľom prepravnej siete, iba ak spĺňajú požiadavky na skutočné oddelenie, ktoré platia v ~~Spoločenstve~~ ☒ Únii ☒. ~~Spoločenstvo~~ ☒ Únia ☒ sa domnieva, že odvetvie prepravných sietí plynu má

¹⁶ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011 zo 16. februára 2011, ktorým sa ustanovujú pravidlá a všeobecné zásady mechanizmu, na základe ktorého členské štáty kontrolujú vykonávanie vykonávacích právomocí Komisie (Ú. v. EÚ L 55, 28.2.2011, s. 13).

~~preň pre ňu~~ mimoriadny význam, a že sú preto potrebné, bez toho, aby boli dotknuté medzinárodné záväzky ~~Spoločenstva~~ ☒ Únie ☒, dodatočné ochranné opatrenia v oblasti zachovania bezpečnosti dodávky energie do ~~Spoločenstva~~ ☒ Únie ☒, aby sa zabránilo akémukoľvek ohrozeniu verejného poriadku a verejnej bezpečnosti v ~~Spoločenstve~~ ☒ Únii ☒ a blahobytu občanov Európskej únie. Bezpečnosť dodávky energie do ~~Spoločenstva~~ ☒ Únie ☒ si ~~okrem iného~~ predovšetkým vyžaduje posúdenie nezávislosti prevádzky siete, úrovne závislosti ~~Spoločenstva~~ ☒ Únie ☒ a jednotlivých členských štátov na dodávke od dodávok energie z tretích krajín, ako aj posúdenie domáceho aj zahraničného obchodu s energiou konkrétnej tretej krajiny i jej investícií do energetiky. Bezpečnosť dodávky by sa teda mala posudzovať na základe faktických okolností každého prípadu, ako aj práv a povinností vyplývajúcich z medzinárodného práva, najmä pokiaľ ide o medzinárodné dohody medzi ~~Spoločenstvom~~ ☒ Úniou ☒ a dotknutou tretou krajinou. Komisia ~~sa nabáda, aby~~ ⇒ by ⇐ vo vhodných prípadoch ⇐ mala predkladať ⇐ ~~predkladala~~ odporúčania na dojednanie relevantných dohôd s tretími krajinami, ktorých predmetom bude bezpečnosť dodávky energie do ~~Spoločenstva~~ ☒ Únie ☒, alebo ~~aby začlenila~~ potrebné otázky začleniť potrebné otázky do iných rokovaní s takýmito tretími krajinami.

↓ 2009/73/ES odôvodnenie 23

- (93) Mali by sa prijať ďalšie opatrenia na zabezpečenie transparentných a nediskriminačných taríf za prístup k preprave. Tieto tarify by sa mali uplatňovať na všetkých užívateľov na nediskriminačnom základe. Ak sú zásobníky, akumulácia potrubí alebo podporné služby prevádzkované na trhu, na ktorom je dostatočná hospodárska súťaž, prístup možno umožniť na základe transparentných a nediskriminačných trhových mechanizmov.

↓ 2009/73/ES odôvodnenie 24
(prispôbené)

- (94) Je potrebné zabezpečiť nezávislosť prevádzkovateľov zásobníkov, aby sa zlepšil prístup tretích strán do zásobníkov, ktoré sú z hľadiska dodávok odberateľom technicky ~~a~~ alebo hospodársky nevyhnutné na zabezpečenie účinného prístupu do siete. Je preto vhodné, aby zásobníky prevádzkovali právne oddelené subjekty, ktoré majú účinné rozhodovacie práva, pokiaľ ide o aktíva potrebné na údržbu, prevádzku a rozvoj zásobníkov. Takisto je potrebné zvýšiť transparentnosť súvisiacu so skladovacou kapacitou, ktorá sa ponúka tretím stranám, tým, že sa členským štátom uloží povinnosť vymedziť a uverejniť nediskriminačný, jasný rámec, ktorým sa určí vhodný regulačný režim uplatniteľný na zásobníky. Táto povinnosť by si nemala vyžadovať nové rozhodnutie o prístupových režimoch, ale mala by zlepšiť transparentnosť prístupového režimu do zásobníkov. Požiadavky na zachovávanie dôvernosti citlivých obchodných informácií sú osobitne dôležité, ak ide o informácie strategickej povahy alebo ak existuje len jediný užívateľ zásobníka.

↓ 2009/73/ES odôvodnenie 25
(prispôbené)

- (95) Nediskriminačný prístup do distribučnej siete určuje prístup k odberateľom na maloobchodnej úrovni. Priestor pre diskrimináciu, pokiaľ ide o prístup tretích strán a investície, je však menej významný na distribučnej úrovni ako na úrovni prepravy, pretože preťaženie a vplyv ťažobných (výrobných) záujmov je vo všeobecnosti na úrovni prepravy významnejší ako na distribučnej úrovni. ~~Okrem toho sa právne a funkčné oddelenie prevádzkovateľov distribučných sietí stalo podľa smernice 2003/55/ES povinným až od 1. júla 2007 a jeho účinky na vnútorný trh so zemným plynom sa ešte musia zhodnotiť. Platné pravidlá právneho a funkčného oddelenia môžu viesť k účinnému oddeleniu za predpokladu, že sa vymedzia jasnejšie, budú sa riadnym spôsobom vykonávať a podrobne monitorovať. Na vytvorenie~~ ☒ stanovenie ☐ rovnakých podmienok na úrovni maloobchodu by sa ~~teda~~ mala činnosť prevádzkovateľov distribučných sietí monitorovať tak, aby sa im zabránilo využívať vertikálnu integráciu, pokiaľ ide o ich konkurenčné postavenie na trhu, a to najmä vo vzťahu k odberateľom plynu v domácnosti i malým odberateľom plynu mimo domácnosti.

↓ 2009/73/ES odôvodnenie 26

- (96) Členské štáty by mali prijať konkrétne kroky na podporu širšieho využívania bioplynu a plynu z biomasy, producentom ktorých sa musí zaručiť nediskriminačný prístup do plynárenskej siete za predpokladu, že takýto prístup je na trvalom základe zlučiteľný s príslušnými technickými predpismi a bezpečnostnými normami.

↓ nový

- (97) Výrobcovia obnoviteľných a nízkouhlíkových plynov sú často napojení na distribučnú sieť. Na uľahčenie ich akceptácie na trhu a trhovej integrácie je dôležité, aby získali neobmedzený prístup k veľkoobchodnému trhu a iným relevantným virtuálnym obchodným bodom. Účasť na veľkoobchodnom trhu je určená spôsobom, akým sú vymedzené vstupno-výstupné systémy. Vo viacerých členských štátoch výrobcovia pripojení k distribučnej sieti nie sú súčasťou vstupno-výstupného systému. Preto by sa mal prístup k obnoviteľným a nízkouhlíkovým plynom na veľkoobchodnom trhu uľahčiť a na tento účel by sa mal vymedziť vstupno-výstupný systém a v konečnom dôsledku zabezpečiť, aby výrobné zariadenia pripojené k distribučnej sieti boli jeho súčasťou. Navyše sa v nariadení [prepracované znenie nariadenia o plyne navrhnuté v COM(2021) xxx] stanovuje, že prevádzkovatelia distribučnej siete a prevádzkovatelia prepravnej siete majú spolupracovať, aby umožnili spätný tok z distribučnej do prepravnej siete alebo alternatívne prostriedky na uľahčenie začlenenia obnoviteľných a nízkouhlíkových plynov do trhu.

↓ 2009/73/ES odôvodnenie 27
(prispôsobené)

- (98) S cieľom vyhnúť sa neprimeranému finančnému a administratívne zaťaženiu malých prevádzkovateľov distribučných sietí by členské štáty mali mať možnosť v prípade potreby vyňať dotknuté podniky zo zákonných požiadaviek na oddelenie distribúcie.

↓ 2009/73/ES odôvodnenie 28
(prispôsobené)

- (99) Ak sa uzavretá distribučná sieť využíva na zabezpečenie optimálnej účinnosti a efektívnosti integrovanej dodávky energie, ktorá si vyžaduje osobitné prevádzkové normy, alebo sa uzavretá distribučná sieť prevádzkuje najmä na využívanie vlastníkom siete, mala by z dôvodu osobitnej povahy vzťahu medzi prevádzkovateľom distribučnej siete a jej užívateľmi existovať možnosť oslobodiť prevádzkovateľa distribučnej siete od povinností, ktoré by boli zbytočnou administratívnou záťažou. Priemyselné a obchodné zóny alebo zóny spoločných služieb, ako sú napríklad železničné stanice, letiská, nemocnice, veľké táboriská s integrovanými zariadeniami alebo chemické závody, môžu ☒ by mohli ☒ mať uzavretú distribučnú sieť vzhľadom na osobitnú povahu ich svojej činnosti.

↓ nový

- (100) S integráciou narastajúceho objemu obnoviteľných a nízkouhlíkových plynov do siete zemného plynu sa kvalita plynov transportovaných a odberaných v Európe zmení. Na zabezpečenie efektívnej prevádzky siete zemného plynu by prevádzkovatelia prepravnej siete mali prevziať zodpovednosť za riadenie kvality plynu vo svojich zariadeniach. Ak sa obnoviteľné a nízkouhlíkové plyny vtláčajú na úrovni distribúcie a ak je to potrebné na riadenie ich vplyvu na kvalitu plynu, regulačné orgány môžu prevádzkovateľom distribučnej siete uložiť úlohu zabezpečiť efektívne riadenie kvality plynu v ich zariadeniach. Prevádzkovatelia prepravnej a distribučnej siete by pri vykonávaní úloh riadenia kvality mali dodržiavať uplatniteľné normy kvality plynu.

↓ 2009/73/ES odôvodnenie 29
(nový)

- ~~(29) V smernici 2003/55/ES sa zaviedla požiadavka, aby členské štáty zriadili regulátorov s osobitnými právomocami. Skúsenosti však ukazujú, že účinnosť regulácie je často obmedzená z dôvodu nedostatočnej nezávislosti regulátorov od vlády a nedostatočných právomocí a slobody rozhodovať. Z tohto dôvodu Európska rada 8. a 9. marca 2007 vyzvala Komisiu, aby vypracovala legislatívne návrhy, ktoré zabezpečia ďalšiu harmonizáciu právomocí a posilnenie nezávislosti národných energetických regulátorov. Malo by sa umožniť, aby tieto národné regulačné orgány pokrývali tak odvetvie elektriny ako aj plynu.~~

↓ 2009/73/ES odôvodnenie 30
(nový)

- (101) Ak má vnútorný trh so zemným plynom riadne fungovať, energetickí regulátori musia mať možnosť prijímať rozhodnutia vo všetkých relevantných regulačných záležitostiach a musia byť úplne nezávislí od akýchkoľvek iných verejných alebo súkromných záujmov. ~~Toto nebráni súdnemu preskúmaniu ani parlamentnému dohľadu v súlade s ústavným právom členských štátov. Navyše, schvaľovanie rozpočtu regulátora zákonodarným orgánom členského štátu nepredstavuje prekážku rozpočtovej nezávislosti.~~ Ustanovenia týkajúce sa nezávislosti pri implementácii vyčleneného rozpočtu regulačného orgánu by sa mali vykonávať v rámci, ktorý určujú vnútroštátne právne predpisy a pravidlá v oblasti rozpočtu. Členské štáty podporujú nezávislosť ~~národných~~ regulačných orgánov od akýchkoľvek politických alebo ekonomických záujmov prostredníctvom rotačného systému a ~~môžu pritom a mali by pritom mať možnosť~~ náležite zohľadňovať dostupnosť ľudských zdrojov a veľkosť orgánu.

↓ 2009/73/ES odôvodnenie 31
(prispôbené)

- (102) S cieľom zabezpečiť ~~efektívny~~ účinný prístup na trh všetkým účastníkom trhu vrátane nových subjektov sú potrebné nediskriminačné mechanizmy na vyvažovanie odchýlok, ktoré odzrkadľujú náklady. ~~Efektívny~~ Účinný prístup na trh by sa mal zabezpečiť ~~ustanovením~~ transparentných trhových mechanizmov na dodávku a nákup plynu potrebného v rámci požiadaviek na vyvažovanie odchýlok. ~~Národné~~ Regulačné orgány by mali aktívne zabezpečovať, aby ☒ ceny ☒ ~~tarify~~ za vyvažovanie odchýlok boli nediskriminačné a aby odzrkadľovali náklady. Zároveň by sa mali zabezpečiť náležité stimuly k vyrovnanému vstupu a odberu plynu tak, aby nebola ohrozená sieť.

↓ 2009/73/ES odôvodnenie 32

- (103) ~~Národné~~ Regulačné orgány by mali mať možnosť stanovovať a schvaľovať tarify alebo metodiky na výpočet taríf na základe návrhu prevádzkovateľa prepravnej siete alebo prevádzkovateľa(ov) distribučných sietí alebo prevádzkovateľa zariadenia skvapalneného zemného plynu (LNG) alebo na základe návrhu dohodnutého medzi týmito prevádzkovateľmi a užívateľmi siete. Pri vykonávaní týchto úloh by ~~národné~~ regulačné orgány mali zabezpečiť, aby prepravné a distribučné tarify neboli diskriminačné a odzrkadľovali náklady, a mali by zohľadňovať dlhodobé marginálne sieťové náklady, ktorým sa možno vyhnúť prostredníctvom riadenia na strane dopytu.

↓ nový

- (104) Regulačné orgány by v úzkej spolupráci s Agentúrou pre spoluprácu regulačných orgánov v oblasti energetiky (ACER) zriadenou nariadením Európskeho parlamentu a

Rady (ES) č. 942/2019¹⁷ mali podporovať otvorený, bezpečný a environmentálne udržateľný vnútorný trh s vodíkom s neobmedzenými cezhraničnými tokmi. Ak má vnútorný trh so zemným plynom riadne fungovať, energetickí regulátori musia mať možnosť prijímať rozhodnutia vo všetkých relevantných regulačných záležitostiach.

↓ 2009/73/ES odôvodnenie 33

⇒ nový

- (105) Energetickí regulátori by mali mať právomoc vydávať záväzné rozhodnutia pre plynárenské ⇒ alebo vodíkové ⇐ podniky a ukladať plynárenským ⇒ alebo vodíkovým ⇐ podnikom, ktoré si neplnia svoje povinnosti, účinné, primerané a odrádzajúce sankcie, alebo navrhnúť, aby takéto sankcie uložil príslušný súd. Energetické regulačné orgány by mali mať právomoc aj rozhodovať bez ohľadu na uplatňovanie pravidiel hospodárskej súťaže o vhodných opatreniach na zabezpečenie výhod pre odberateľov prostredníctvom podpory skutočnej hospodárskej súťaže potrebnej pre riadne fungovanie vnútorného trhu so zemným plynom ⇒ a s vodíkom ⇐. Vytvorenie programov na sprístupňovanie zásobovania plynom predstavuje jedno z možných opatrení, ktoré možno použiť na podporu skutočnej hospodárskej súťaže a zabezpečovanie riadneho fungovania trhu.

↓ 2009/73/ES odôvodnenie 33
(prispôbené)

- (106) Energetickým regulátorom by sa rovnako mala udeliť právomoc prispievať k zabezpečovaniu vysokej úrovne služby vo verejnom záujme v súlade s otvorením trhu, ochrane zraniteľných odberateľov a úplnej účinnosti opatrení na ochranu spotrebiteľov. Týmto ustanoveniami by nemali byť dotknuté právomoci Komisie týkajúce sa uplatňovania pravidiel hospodárskej súťaže vrátane skúmania ~~splynutí a zlúčení fúzii~~ na úrovni ~~Spoločenstva~~ ☒ Únie ☒, ani predpisy o vnútornom trhu, napr. o voľnom pohybe kapitálu. Nezávislým orgánom, ku ktorému má právo odvolať sa subjekt dotknutý rozhodnutím ~~národného regulátora~~ ☒ regulačného orgánu ☒ by mohol byť súd alebo iný súdny orgán s právomocou viesť súdne preskúmanie.

↓ 2009/73/ES odôvodnenie 34

- (107) Každá harmonizácia právomocí ~~národných~~ regulačných orgánov by mala zahŕňať právomoc poskytovať stimuly ~~plynárenským~~ podnikom a ukladať im účinné, primerané a odrádzajúce sankcie alebo navrhnovať príslušnému súdu, aby uložil takéto sankcie. Okrem toho by mali mať regulačné orgány právomoc požadovať od ~~plynárenských~~ podnikov relevantné informácie, uskutočňovať primerané a dostatočné vyšetrovanie a urovnávať spory.

¹⁷

Pozri stranu 1 tohto úradného vestníka.

- (108) Regulačné orgány a ACER by mali poskytovať informácie o trhu s vodíkom v snahe zabezpečiť transparentnosť vrátane aspektov, ako sú dodávky a dopyt, infraštruktúra transportu, kvalita služby, cezhraničný obchod, spotrebiteľské ceny, trhová likvidita.
- (109) Prevádzkovatelia prepravných sietí zohrávajú dôležitú úlohu pri zabezpečovaní nákladovo efektívnych investícií do plynárenských sietí. V záujme optimalizovaného plánovania pri všetkých nosičoch energie a preklenutia rozdielov medzi rozmanitými vnútroštátnymi a úniijnými koncepciami plánovania sa zavádzajú dodatočné podmienky na konzistentnosť plánovania. Pri plánovaní sietí by sa takisto malo zohľadniť čoraz intenzívnejšie prepájanie sektorov zemného plynu a elektriny, ako aj vodíka.
- (110) Pri zostavovaní plánu rozvoja siete je dôležité, aby prevádzkovatelia infraštruktúry zohľadnili zásadu prvoradosti energetickej efektívnosti¹⁸, predovšetkým očakávanú spotrebu, z ktorej sa vychádzalo pri vývoji spoločných scenárov.
- (111) V stratégii integrácie energetického systému sa zdôrazňuje význam koordinovaného plánovania a prevádzky energetického systému pri dosahovaní cieľov dekarbonizácie. Preto je potrebné vypracovať plán rozvoja siete na základe spoločného scenára zostaveného na medzisektorovom základe. Prevádzkovatelia infraštruktúry by síce naďalej mali mať oddelené sektorové plány, mali by však pracovať aj na vyššej úrovni integrácie pri zohľadnení potrieb siete nezávisle od konkrétnych nosičov energie.
- (112) Plány rozvoja sietí sú dôležitým prvkom pri určovaní medzier v infraštruktúre a na poskytovanie informácií o infraštruktúre, ktorú buď treba vybudovať alebo ktorú možno vyradiť z prevádzky a prípadne využívať na iné účely, ako je preprava vodíka. Platí to bez ohľadu na zvolený model oddelenia prevádzkovateľov siete.
- (113) Informácie poskytované o infraštruktúre, ktorú možno vyradiť z prevádzky, v rámci plánu rozvoja siete môžu viesť k záveru, že infraštruktúru možno nechať bez ďalšieho využitia, demontovať ju alebo využiť ju na iné účely, napríklad transport vodíka. Pri tomto úsilí o zvýšenú transparentnosť vzhľadom na infraštruktúru sa zohľadňuje skutočnosť, že využívanie existujúcej infraštruktúry na nové účely je porovnateľne lacnejšie než vybudovanie novej infraštruktúry, a teda by malo umožniť nákladovo efektívny prechod na čistú energiu.
- (114) Členské štáty, v ktorých sa vodíkové siete vybudujú, by pri svojom podávaní správ o výstavbe vodíkovej infraštruktúry mali zabezpečiť, aby výstavba vodíkovej sústavy bola založená na realistických prognózach dopytu zameraných na budúcnosť vrátane potenciálnych potrieb z hľadiska elektrizačnej sústavy. Ak sa členské štáty rozhodnú povoliť osobitné poplatky ako prostriedky na spolufinancovanie novej vodíkovej infraštruktúry, regulačný orgán by pri posudzovaní týchto poplatkov mal mať možnosť oprieť sa o predložené správy. Dané správy by sa regulačnému orgánu mali prekladať pravidelne, a to v intervaloch, ktoré tento orgán určí. Vzhľadom na to, že trh s vodíkom je ešte v nábehovej fáze, malo by sa predísť tomu, aby sa správy museli podávať neprimerane často a priebežne.

¹⁸

Odporúčanie Komisie z 28.9.2021 o zásade prvoradosti energetickej efektívnosti: od zásad k praxi – Usmernenia a príklady na jej vykonávanie pri rozhodovaní v odvetví energetiky a mimo neho, COM(2021) 7014 final.

- (115) Informácie obsiahnuté v pláne rozvoja siete by mali umožňovať predpovede o účinkoch na tarify na základe plánovania a vyrad'ovania z prevádzky, ktoré sa týka regulačnej bázy aktív uvedenej v článku 51 tejto smernice.
- (116) Namiesto poskytovania vnútroštátnych plánov rozvoja siete na úrovni jednotlivých členských štátov by sa členským štátom malo umožniť zostaviť plán rozvoja siete na regionálnej úrovni, ktorá zahŕňa viac než jeden členský štát, a v súlade s dobrovoľnou regionálnou integráciou trhov s plynom.
- (117) Na rozdiel od elektriny sa očakáva, že zemný plyn bude postupom času zohrávať menšiu úlohu, čo má vplyv aj na dopyt po investíciách do infraštruktúry. Preto musí plán rozvoja sietí zohľadňovať obavy v súvislosti s hospodárskou súťažou a zabrániť uviaznutým aktívam. Z toho vyplýva, že článok 51 ods. 7 by sa nemal vzťahovať na prevádzkovateľov prepravnej siete s oddeleným vlastníctvom.

↓ 2009/73/ES odôvodnenie 35
(prispôbené)
⇒ nový

- (118) Investície do významných nových infraštruktúr by sa mali vo veľkej miere podporovať pri zaručení správneho fungovania vnútorného trhu ⇒ s plynmi ⇐ ~~so zemným plynom~~. S cieľom zvýšiť pozitívny vplyv projektov v oblasti infraštruktúry, ktorým bola udelená výnimka, na hospodársku súťaž a bezpečnosť dodávok by sa mal vo fáze prípravy projektu testovať záujem trhu a mali by sa zaviesť pravidlá riadenia v prípade preťaženia. Ak sa infraštruktúra nachádza na území viac ako jedného členského štátu, žiadosťou o výnimku by sa ako posledná inštancia mala zaoberať agentúra ACER, aby sa lepšie zohľadnili cezhraničné vplyvy a aby sa zjednodušili administratívne postupy. ~~Okrem toho, v~~ Vzhľadom na výnimočný rizikový profil budovania takýchto významných projektov infraštruktúry, ktorým bola udelená výnimka, by sa navyše malo umožniť, aby boli podniky so záujmami v oblasti dodávky a ťažby (výroby) v prípade dotknutých projektov dočasne a čiastočne ⇒ alebo úplne ⇐ oslobodené od povinnosti dodržiavať pravidlá oddelenia. Z dôvodov bezpečnosti dodávky by sa mala možnosť poskytnutia dočasných výnimiek vzťahovať najmä na nové plynovody v Spoločenstve ☒ Únii ☒, ktorými sa prepravuje plyn z tretích krajín do Spoločenstva ☒ Únie ☒. Výnimky ⇒ a odchýlky ⇐ udelené podľa smernice 2003/55/ES ⇒ a zmenenej smernice 2009/73/ES ⇐ ☒ by sa mali ☒ ~~sa~~ ~~bude~~ naďalej uplatňovať až do plánovaného dátumu skončenia platnosti v súlade s rozhodnutím o udelení výnimky ⇒ alebo odchýlky ⇐.

↓ nový

- (119) Je potrebné dosiahnuť pokrok smerom k prepojeným trhom s vodíkom v Únii, a tým uľahčiť investovanie do cezhraničných vodíkových infraštruktúr. Po 31. decembri 2030, keď sa regulovaný prístup tretích strán bude uplatňovať komplexne vo všetkých členských štátoch a nebudú platiť cezhraničné tarify za transport, mali by sa účastníkom trhu prostredníctvom systému finančných kompenzácií poskytovať finančné stimuly na rozvoj cezhraničných prepojení.

↓ 2009/73/ES odôvodnenie 36
(prispôsobené)

- (120) ~~Vnútrotržný trh so zemným plynom trpí nedostatkom likvidity a transparentnosti, čo bráni efektívnemu pridelovaniu prostriedkov, zabezpečovaniu proti riziku a novým vstupom na trh.~~ Je potrebné, aby narastala dôvera v trh, jeho likvidita a počet účastníkov na ňom, a preto by sa mal zintenzívniť regulačný dohľad nad podnikmi aktívnymi v oblasti dodávok plynu. Takýmito požiadavkami by nemali byť dotknuté platné právne predpisy Spoločenstva ☒ Únie ☒ o finančných trhoch a mali by byť s nimi v súlade. Energetickí regulátori a regulátori finančného trhu musia spolupracovať, aby si navzájom umožnili získať prehľad o dotknutých trhoch.
-

↓ 2009/73/ES odôvodnenie 37
(prispôsobené)

- (121) Zemný plyn sa do Spoločenstva ☒ Únie ☒ dováža najmä z tretích krajín, pričom trend je rastúci. Právne predpisy Spoločenstva ☒ Únie ☒ by mali zohľadňovať charakteristické vlastnosti zemného plynu, ako sú určité štrukturálne nepružnosti vyplývajúce z koncentrácie dodávateľov, dlhodobých zmlúv alebo nedostatku likvidity v smere k odberateľom. Preto je potrebná väčšia transparentnosť vrátane transparentnosti pri tvorbe cien.
-

↓ 2009/73/ES odôvodnenie 38
(prispôsobené)

- (122) Predtým ako Komisia prijme usmernenia, prostredníctvom ktorých sa vymedzia požiadavky na vedenie záznamov, by ~~agentúra~~ ☒ ACER ☒ a Výbor európskych regulačných orgánov cenných papierov zriadený rozhodnutím Komisie 2009/77/ES¹⁹ mali obsah týchto usmernení spoločne preskúmať a poradiť Komisii, pokiaľ ide o ich obsah. ~~Agentúra~~ ☒ ACER ☒ a Výbor európskych regulačných orgánov cenných papierov by mali spolupracovať aj s cieľom hlbšie skúmať otázky, či by sa na transakcie na základe zmlúv o dodávke plynu a na deriváty na plyn mali vzťahovať požiadavky na transparentnosť pred obchodovaním a/alebo po obchodovaní a ak áno, aký by mal byť obsah týchto požiadaviek, a mali by poskytnúť v tejto súvislosti príslušné poradenstvo.
-

↓ 2009/73/ES odôvodnenie 39

- (123) Členské štáty alebo regulačný orgán, ak tak členský štát stanovil, by mali podporovať vypracovanie zmlúv o prerušiteľnej dodávke

¹⁹ Ú. v. EÚ L 25, 29.1.2009, s. 18.

↓ 2009/73/ES odôvodnenie 40
(prispôsobené)

- ~~(40) V záujme bezpečnosti dodávky by sa malo vykonávať monitorovanie rovnováhy medzi ponukou a dopytom v jednotlivých členských štátoch, na ktoré by mala nadväzovať správa o situácii na úrovni Spoločenstva zohľadňujúca kapacitu prepojení medzi jednotlivými oblasťami. Takéto monitorovanie by sa malo vykonávať dostatočne včas, aby sa mohli v prípade ohrozenia bezpečnosti dodávky prijať vhodné opatrenia. K zabezpečeniu stabilnej dodávky plynu by mala prispievať výstavba a údržba potrebnej sieťovej infraštruktúry vrátane kapacity prepojení.~~
-

↓ 2009/73/ES odôvodnenie 41
⇒ nový

- (124) Členské štáty by mali zabezpečiť, aby pri dodržaní nevyhnutných požiadaviek na kvalitu mali bioplyn a plyn z biomasy, ⇒ predovšetkým biometán, ⇐ a iných druhov alebo iné druhy plynu zaručený nediskriminačný prístup do plynárenskej siete za predpokladu, že takýto prístup je trvalo zlučiteľný s príslušnými technickými predpismi a bezpečnostnými normami. Takýmito predpismi a normami by sa malo zabezpečiť, aby bolo technicky možné tieto druhy plynu bezpečne vtláčať do sietí pre zemný plyn a prepravovať ich v nich, a tieto predpisy a normy by sa mali tiež venovať chemickým vlastnostiam týchto plynov.
-

↓ 2009/73/ES odôvodnenie 42
(prispôsobené)
⇒ nový

- (125) Dôležitou súčasťou dodávky plynu v členských štátoch ~~budú aj naďalej~~ ☒ sú ☒ dlhodobé zmluvy ⇒ . Nemali by však predstavovať prekážku pre začatie využívania obnoviteľných a nízkouhlíkových plynov, a preto zmluvy o dodávkach fosílného plynu budú môcť platiť len do roku 2049. Takéto zmluvy v každom prípade musia byť v súlade s ⇐ , ktoré je potrebné pre plynárenské dodávateľské podniky zachovať ako jednu z možností, pokiaľ nenarúšajú cieľom tejto smernice a sú v súlade so zlučiteľné zmluvou ☒ so ZFEÚ ☒ vrátane pravidiel hospodárskej súťaže. Preto je potrebné brať dlhodobé zmluvy do úvahy pri plánovaní dodávateľskej a prepravnej kapacity plynárenských podnikov.
-

↓ 2009/73/ES odôvodnenie 43
(prispôsobené)

- (126) S cieľom zabezpečiť udržiavanie vysokého štandardu služby vo verejnom záujme v ☒ Únii ☒ Spoločenstve by sa mali všetky opatrenia prijaté členskými štátmi na dosiahnutie cieľov tejto smernice pravidelne oznamovať Komisii. Komisia by mala pravidelne zverejňovať správu analyzujúcu opatrenia prijaté na vnútroštátnej úrovni na dosiahnutie cieľov služby vo verejnom záujme a porovnávajúcu ich účinnosť, a to ~~všetko s cieľom prijatia odporúčaní týkajúcich sa cieľom prijat' odporúčania~~

týkajúce sa opatrení, ktoré sa majú prijať na vnútroštátnej úrovni na dosiahnutie vysokého štandardu služby vo verejnom záujme.

↓ 2009/73/ES odôvodnenie 44
(prispôsobené)

- (127) Rešpektovanie požiadaviek služby vo verejnom záujme je základnou požiadavkou tejto smernice a je dôležité, aby sa v tejto smernici určili spoločné minimálne normy dodržiavané všetkými členskými štátmi, ktoré budú zohľadňovať ciele spoločnej ochrany, bezpečnosť dodávky, ochranu životného prostredia a rovnocenné úrovne hospodárskej súťaže vo všetkých členských štátoch. Je dôležité, aby sa požiadavky služby vo verejnom záujme mohli vykladať vo vnútroštátnom kontexte, berúc do úvahy vnútroštátne pomery, pričom sa však musia dodržiavať právne predpisy ~~Spoločenstva~~ ☒ Únie ☒.
-

↓ 2009/73/ES odôvodnenie 45
(prispôsobené)

- (128) Opatrenia na dosiahnutie cieľov sociálnej a hospodárskej súdržnosti vykonávané členskými štátmi môžu zahŕňať najmä zabezpečenie primeraných hospodárskych stimulov, podľa potreby prostredníctvom všetkých existujúcich vnútroštátnych nástrojov a nástrojov ~~Spoločenstva~~ ☒ Únie ☒. Medzi tieto nástroje môžu patriť aj mechanizmy zodpovednosti na zaručenie nevyhnutných investícií.
-

↓ 2009/73/ES odôvodnenie 46
(prispôsobené)

- (129) Pokiaľ opatrenia prijaté členskými štátmi na splnenie povinností služby vo verejnom záujme predstavujú štátnu pomoc podľa článku ~~87 ods. 1~~ ☒ 107 ods. 1 ☒ zmluvy, podľa článku ~~88 ods. 3~~ ☒ 108 ods. 3 ☒ zmluvy sú členské štáty povinné oznamovať ich Komisii.
-

↓ 2009/73/ES odôvodnenie 53

- (130) Trhové ceny by mali predstavovať vhodné stimuly na rozvoj siete.
-

↓ 2009/73/ES odôvodnenie 54
⇒ nový

- (131) Za najdôležitejšie by členské štáty mali považovať podporu spravodlivej hospodárskej súťaže a ľahkého prístupu k rôznym dodávateľom, aby tým umožnili spotrebiteľom plne využiť príležitosti liberalizovaného vnútorného trhu s ~~zemným plynom~~ ⇒ plynmi ⇐.

↓ 2009/73/ES odôvodnenie 55

- (132) V snahe prispieť k bezpečnosti dodávok a zároveň zachovať solidaritu medzi členskými štátmi, najmä v prípade krízy dodávky energie, je dôležité ustanoviť rámec regionálnej spolupráce v duchu solidarity. Takáto spolupráca sa po príslušnom rozhodnutí členských štátov môže opierať v prvom rade o trhové mechanizmy. Spolupráca na podporu regionálnej a bilaterálnej solidarity by nemala pre účastníkov trhu predstavovať neprimeranú záťaž alebo diskrimináciu medzi nimi.

↓ 2009/73/ES odôvodnenie 56
(prispôbené)

- (133) Členské štáty by mali s cieľom vytvoriť vnútorný trh so zemným plynom posilňovať integráciu svojich národných trhov a spoluprácu medzi prevádzkovateľmi sietí na úrovni ~~Spoločenstva~~ ☒ Únie ☒ a na regionálnej úrovni, ktorá zahŕňa aj izolované trhy s plynom, ktoré sa stále vyskytujú v ~~Spoločenstve~~ ☒ Únii ☒.

↓ nový

- (134) Dobrovoľná integrácia regionálnych trhov, predovšetkým trhové fúzie, môže priniesť rozmanité výhody, v závislosti od špecifik trhu. Integrácia trhov môže predstavovať príležitosť najlepšieho využitia infraštruktúry, za predpokladu, že nemá negatívny vplyv na susedné trhy, napríklad v podobe zvýšenia cezhraničných taríf. Takisto je príležitosťou zintenzívniť hospodársku súťaž, likviditu a obchodovanie v prospech koncových odberateľov v regióne, pretože môže prilákať dodávateľov, ktorí by za iných okolností pre malý rozsah trhu nemali záujem. Integrácia trhov takisto umožňuje vytvoriť väčšie zóny s prístupom väčšiemu počtu zdrojov dodávok. Takáto diverzifikácia môže mať vplyv na veľkoobchodné trhové ceny vďaka zlepšenej hospodárskej súťaži medzi jednotlivými zdrojmi, ale takisto môže zlepšiť bezpečnosť dodávok energie, ak v novej sfúzovanej zóne neexistuje už žiadne vnútorné preťaženie. Integrácia trhov by mohla byť základom pre ďalšiu podporu transformácie trhu so zemným plynom vrátane zavádzania obnoviteľných a nízkouhlíkových plynov. Členské štáty, regulačné orgány a prevádzkovatelia prepravných sietí by mali spolupracovať v snahe uľahčiť regionálnu integráciu.

↓ 2009/73/ES odôvodnenie 57
(prispôbené)

- (135) Jedným z hlavných cieľov tejto smernice by malo byť vytvorenie skutočného vnútorného trhu so zemným plynom prostredníctvom prepojenej siete v ~~celom Spoločenstve~~ ☒ celej Únii, ☒ a preto by jednou z hlavných úloh regulačných orgánov, v prípade potreby v úzkej spolupráci s agentúrou ☒ ACER ☒, mali byť regulačné otázky týkajúce sa cezhraničných prepojení a regionálnych trhov.

↓ 2009/73/ES odôvodnenie 58
⇒ nový

- (136) Ďalším z hlavných cieľov tejto smernice by malo byť zabezpečenie spoločných pravidiel pre skutočný vnútorný trh, ako aj širokej ponuky dodávky plynu. Na tento účel by nedeformované trhové ceny poskytl stimul pre cezhraničný ~~prepojenia~~ ⇒ obchod ⇐, ktoré z dlhodobého hľadiska ~~povedú~~ a zároveň by viedli ku konvergencii cien.
-

↓ 2009/73/ES odôvodnenie 59

- (137) Regulačné orgány by mali tiež poskytovať informácie o trhu, aby mohla Komisia vykonávať svoju úlohu ako pozorovateľ a monitorovať vnútorný trh so zemným plynom a jeho vývoj z krátkodobého, strednodobého a dlhodobého hľadiska vrátane takých aspektov, ako je ponuka a dopyt, prepravná a distribučná infraštruktúra, kvalita služieb, cezhraničný obchod, riadenie preťaženia, investície, veľkoobchodné a spotrebiteľské ceny, likvidita trhu a zlepšenia v oblasti životného prostredia a efektívnosti. ~~Národné~~ Regulačné orgány by mali príslušným orgánom a Komisii oznamovať tie členské štáty, v ktorých ceny narušajú hospodársku súťaž a riadne fungovanie trhu.
-

↓ 2009/73/ES odôvodnenie 60
(prispôbené)
⇒ nový

- (138) Keďže cieľ tejto smernice, a to vytvorenie plne funkčného vnútorného trhu so zemným plynom ⇒ a vodíkom ⇐, nie je možné uspokojivo dosiahnuť na úrovni členských štátov, ale ☒ z dôvodov rozsahu alebo dôsledkov takej činnosti ☒ ho možno lepšie dosiahnuť na úrovni Spoločenstva ☒ Únie ☒, môže Spoločenstvo ☒ Únia ☒ prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 ~~z~~ Zmluvy ☒ o Európskej únii ☒. V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku táto smernica nepresahuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie tohto cieľa.
-

↓ 2009/73/ES odôvodnenie 61
(prispôbené)
⇒ nový

- (139) Podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 715/2009 z 13. júla 2009 o podmienkach prístupu do prepravných sietí pre zemný plyn²⁰²¹ môže Komisia prijímať usmernenia ☒ alebo sieťové predpisy ☒ na dosiahnutie potrebného stupňa harmonizácie. Takéto usmernenia ☒ alebo sieťové predpisy ☒, ktoré sú záväznými ~~vykonávacími opatreniami~~ ⇒ pravidlami prijatými ako nariadenia Komisie ⇐,

²⁰ Pozri stranu 36 tohto úradného vestníka.

²¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 715/2009 z 13. júla 2009 o podmienkach prístupu do prepravných sietí pre zemný plyn, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1775/2005 (Ú. v. EÚ L 211, 14.8.2009, s. 36).

predstavujú, aj pokiaľ ide o niektoré ustanovenia tejto smernice, užitočný nástroj, ktorý sa môže v prípade potreby rýchlo upraviť.

↓ 2009/73/ES odôvodnenie 62

~~Opatrenia potrebné na vykonávanie tejto smernice by sa mali prijať v súlade s rozhodnutím Rady 1999/468/ES z 28. júna 1999, ktorým sa ustanovujú postupy pre výkon vykonávacích právomocí prenesených na Komisiu²².~~

↓ 2009/73/ES odôvodnenie 63

- (140) Komisia by mala byť predovšetkým splnomocnená na prijatie usmernení potrebných na zabezpečenie minimálneho stupňa harmonizácie požadovanej na dosiahnutie cieľa tejto smernice. ~~Kedže tieto opatrenia majú všeobecnú pôsobnosť a ich cieľom je zmeniť nepodstatné prvky tejto smernice jej doplnením o nové nepodstatné prvky, musia sa prijať v súlade s regulačným postupom s kontrolou ustanoveným v článku 5a rozhodnutia 1999/468/ES.~~

↓ 2009/73/ES odôvodnenie 64
(prispôbené)

~~V súlade s bodom 34 Medziinštitucionálnej dohody o lepšej tvorbe práva²³ sa členské štáty vyzývajú, aby pre seba a v záujme Spoločenstva vypracovali a zverejnili vlastné tabuľky, ktoré budú čo najlepšie vyjadrovať vzájomný vzťah medzi touto smernicou a opatreniami na jej transpozíciu.~~

- (141) ☒ V súlade so spoločným politickým vyhlásením členských štátov a Komisie z 28. septembra 2011 o vysvetľujúcich dokumentoch sa členské štáty zaviazali, že v odôvodnených prípadoch k svojim oznámeniam o transpozičných opatreniach pripoja jeden alebo viacero dokumentov vysvetľujúcich vzťah medzi prvkami smernice a zodpovedajúcimi časťami vnútroštátnych transpozičných nástrojov. V súvislosti s touto smernicou sa zákonodarca domnieva, že zasielanie takýchto dokumentov je odôvodnené, predovšetkým na základe rozsudku Súdneho dvora vo veci Komisia/Belgicko (vec C-543/17). ☒

↓ 2009/73/ES odôvodnenie 65
(prispôbené)

- ~~(65) Vzhľadom na rozsah zmien a doplnení, ktoré sa majú vykonať v smernici 2003/55/ES, je kvôli jasnosti a racionalizácii žiaduce, aby sa dotknuté ustanovenia prepracovali a spojili do jedného textu novej smernice.~~

²² Ú. v. ES L 184, 17.7.1999, s. 23.

²³ Ú. v. EÚ C 321, 31.12.2003, s. 1.

↓ 2009/73/ES odôvodnenie
⇒ nový

- (142) Táto smernica rešpektuje základné práva a dodržiava zásady uznané najmä Chartou základných práv Európskej únie²⁴. ⇒ Táto smernica by sa preto mala vykladať a uplatňovať v súlade s uvedenými právami a zásadami, najmä s právom na ochranu osobných údajov zaručeným v článku 8 charty. Je nevyhnutné, aby každé spracúvanie osobných údajov podľa tejto smernice bolo v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679²⁴. ⇐

↓ nový

- (143) Na stanovenie minimálneho stupňa harmonizácie potrebného na dosiahnutie cieľa tejto smernice by sa Komisii mala delegovať právomoc prijímať akty v súlade s článkom 290 ZFEÚ vzhľadom na nepodstatné prvky určitých konkrétnych oblastí, ktoré majú zásadný význam pre dosiahnutie cieľov tejto smernice. Je mimoriadne dôležité, aby Komisia vykonávala primerané konzultácie počas prípravných prác, a to aj na úrovni expertov, a aby tieto konzultácie prebiehali v súlade so zásadami stanovenými v Medziinštitucionálnej dohode z 13. apríla 2016 lepšej tvorbe práva²⁵. Predovšetkým v záujme rovnocennej účasti na príprave delegovaných aktov sa všetky relevantné dokumenty postupujú Európskemu parlamentu a Rade v rovnakom čase ako expertom členských štátov, pričom ich experti majú prístup na zasadnutia skupín expertov Komisie, ktoré sa zaoberajú prípravou delegovaných aktov.
- (144) S cieľom zabezpečiť jednotné podmienky vykonávania tejto smernice by sa na Komisiu mali preniesť vykonávacie právomoci pri určovaní požiadaviek interoperability a nediskriminačných a transparentných postupov prístupu k údajom. Uvedené právomoci by sa mali vykonávať v súlade s nariadením (EÚ) č. 182/2011.
- (145) Povinnosť transponovať túto smernicu do vnútroštátneho práva by sa mala obmedziť na tie ustanovenia, ktoré predstavujú podstatnú zmenu v porovnaní s predchádzajúcou smernicou. Povinnosť transponovať ustanovenia, ktoré sa nezmenili, vyplýva z predchádzajúcej smernice.
- (146) Komisia v snahe zabezpečiť bezproblémové a účinné vykonávanie ustanovení tejto smernice podporuje členské štáty prostredníctvom Nástroja technickej podpory²⁶, ktorý poskytuje individualizovanú technickú expertízu na koncipovanie a vykonávanie reforiem vrátane reforiem podporujúcich konkurencieschopný vnútorný trh so zemným plynom a vodíkom, umožňujúcich integráciu obnoviteľných a nízkouhlíkových plynov a zvyšujúcich spoluprácu a koordináciu medzi prevádzkovateľmi prepravných a distribučných sietí. Technická podpora zahŕňa napríklad posilnenie administratívnej kapacity, harmonizáciu legislatívnych rámcov a výmenu relevantných najlepších postupov.

²⁴ Ú. v. EÚ L 119, 4.5.2016, s. 1.

²⁵ Ú. v. EÚ L 123, 12.5.2016, s. 1.

²⁶ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/240 z 10. februára 2021, ktorým sa zriaďuje Nástroj technickej podpory (Ú. v. EÚ L 57, 18.2.2021, s.1).

- (147) Táto smernica by sa mala uplatňovať bez toho, aby boli dotknuté povinnosti členských štátov týkajúce sa lehôt uvedených v časti B prílohy III na transpozíciu smerníc do vnútroštátneho práva a na ich uplatňovanie,

↓ 2009/73/ES (prispôsobené)
⇒ nový

PRIJALI TÚTO SMERNICU:

Kapitola I

Predmet úpravy, rozsah pôsobnosti a vymedzenie pojmov

Článok 1

Predmet úpravy a rozsah pôsobnosti

1. ~~Táto smernica ustanovuje~~ Touto smernicou sa stanovujú spoločné pravidlá pre prepravu, distribúciu, dodávku a uskladňovanie ⇒ plynov v zmysle článku 2 bodu 2 s využitím siete zemného plynu vymedzenej v bode 3 uvedeného článku ⇐ zemného plynu. ~~Ustanovuje~~ Stanovujú sa v nej pravidlá týkajúce sa organizácie a fungovania ~~plynárstva~~ daného sektora ⇐, prístupu na trh, kritérií a postupov vzťahujúcich sa na udeľovanie povolení na prepravu, distribúciu, dodávku a uskladňovanie zemného plynu ⇒ plynov s využitím siete zemného plynu ⇐ a na prevádzku sietí.
- ~~2. Pravidlá stanovené v tejto smernici pre zemný plyn vrátane LNG sa uplatňujú nediskriminačným spôsobom aj na bioplyn a plyn z biomasy a iné druhy plynu, pokiaľ sa takéto plyny dajú technicky a bezpečne vtláčať do siete pre zemný plyn a prepravovať v nej.~~

↓ nový

2. Touto smernicou sa stanovujú pravidlá transportu, dodávok a uskladňovania zemného plynu a prechodu siete zemného plynu na sieť založenú na obnoviteľných a nízkouhlíkových plynoch.
3. Touto smernicou sa stanovujú spoločné pravidlá transportu, dodávok a uskladňovania vodíka pomocou vodíkových sústav. Stanovujú sa v nej pravidlá týkajúce sa organizácie a fungovania tohto sektora, prístupu na trh, kritérií a postupov vzťahujúcich sa na udeľovanie povolení na siete, dodávky a uskladňovanie vodíka a na prevádzku sietí.
4. Touto smernicou sa stanovujú pravidlá postupného zavádzania celoúinijnej prepojenej vodíkovej sústavy, ktorá prispeje k zníženiu čistých emisií skleníkových plynov v sektoroch s náročnou dekarbonizáciou, čím sa podporí dekarbonizácia energetického systému EÚ.

Článok 2

Vymedzenie pojmov

Na účely tejto smernice sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:

↓ nový

1. „zemný plyn“ sú všetky plyny, ktoré pozostávajú predovšetkým z metánu vrátane bioplynu a plynu z biomasy, najmä biometánu, alebo iné typy plynu, ktoré možno technicky a bezpečne vtlačiť do siete zemného plynu a transportovať ich ňou;
2. „obnoviteľný plyn“ je bioplyn vymedzený v článku 2 bode 28 smernice (EÚ) 2018/2001 vrátane biometánu, ako aj plyné palivá z obnoviteľných zdrojov ako časti palív nebiologického pôvodu, ako sa vymedzujú v článku 2 bode 36 uvedenej smernice;
3. „plyny“ sú zemný plyn a vodík;
4. „sieť zemného plynu“ je sieť infraštruktúr vrátane plynovodov, terminálov LNG a zásobníkov, pomocou ktorých sa transportujú plyny, ktoré pozostávajú predovšetkým z metánu a zahŕňajú bioplyn a plyn z biomasy, a najmä biometán, alebo iné typy plynu, ktoré možno technicky a bezpečne vtlačiť do siete plynovodov;
5. „vodíková sústava“ je sústava infraštruktúry vrátane vodíkových sietí, zásobníkov vodíka a vodíkových terminálov, ktorá obsahuje vodík s vysokým stupňom čistoty;
6. „zásobník vodíka“ je zariadenie používané na uskladňovanie vodíka s vysokým stupňom čistoty:
 - a) vrátane časti vodíkového terminálu, ktorá slúži na uskladňovanie, ale okrem časti používanej na výrobné činnosti a okrem zariadení vyhradených výlučne pre prevádzkovateľov vodíkových sietí pri vykonávaní ich činností;
 - b) vrátane veľkých, predovšetkým podzemných zásobníkov vodíka, ale okrem malých, ľahko replikovateľných zásobníkov vodíka;
7. „akumulácia vodíka v potrubí“ je uskladnenie vodíka s vysokým stupňom čistoty prostredníctvom stlačenia vo vodíkových sieťach, pričom vylúčené sú zariadenia vyhradené pre prevádzkovateľov vodíkových sietí na vykonávanie ich činností;
8. „vodíkový terminál“ je zariadenie používané na premenu tekutého vodíka alebo tekutého amoniaku na plyný vodík, ktorý možno vtlačiť do vodíkovej siete, alebo na skvapalnenie plyného vodíka vrátane podporných služieb a dočasného uskladnenia potrebných na procesy premeny a následné vtlačenie do vodíkovej siete, pričom vylúčené sú všetky časti vodíkového terminálu používané na uskladnenie;
9. „kvalita vodíka“ je čistota vodíka a kontaminanty vodíka v súlade s uplatniteľnými normami kvality vodíka vo vodíkovej sústave;
10. „nízkouhlíkový vodík“ je vodík, ktorého energetický obsah pochádza z neobnoviteľných zdrojov a ktorý spĺňa prahovú hodnotu zníženia emisií skleníkových plynov 70 %;

11. „nízkouhlíkový plyn“ je časť plyných palív vo fosílnych palivách vyrobených z odpadu, ako sa vymedzujú v článku 2 bode 35 smernice (EÚ) 2018/2001, nízkouhlíkový vodík a syntetické plyné palivá, ktorých energetický obsah pochádza z nízkouhlíkového vodíka a ktoré spĺňajú prahovú hodnotu zníženia emisií skleníkových plynov 70 %;
12. „nízkouhlíkové palivá“ sú fosílna palivá vyrobené z odpadu, ako sa vymedzujú v článku 2 smernice (EÚ) 2018/2001, nízkouhlíkový vodík a syntetické plyné a tekuté palivá, ktorých energetický obsah pochádza z nízkouhlíkového vodíka a ktoré spĺňajú prahovú hodnotu zníženia emisií skleníkových plynov 70 %;
13. „vodíkový podnik“ je každá fyzická alebo právnická osoba vykonávajúca aspoň jednu z týchto činností: výroba vodíka, jeho transport, dodávky, nákup alebo uskladňovanie, alebo prevádzka vodíkového terminálu, a ktorá je zodpovedná za technické alebo obchodné úlohy alebo údržbu v súvislosti s týmito činnosťami, nezahŕňa však koncových odberateľov;

↓ 2009/73/ES (prispôbené)
⇒ nový

- ~~14.1.~~ „plynárenský podnik“ je každá fyzická alebo právnická osoba vykonávajúca ~~aspoň jednu z týchto činností~~: ťažbu, prepravu, distribúciu, dodávky, nákup alebo uskladňovanie zemného plynu vrátane LNG ☒ a ☒ ktorá je zodpovedná za obchodné úlohy, technické úlohy ~~a~~ alebo údržbu v súvislosti s týmito činnosťami, nezahŕňa však koncových odberateľov;
- ~~15.2.~~ „ťažobná sieť“ je každé potrubie alebo potrubná sieť prevádzkovaná a/alebo vybudovaná ako súčasť projektu ťažby ropy alebo ☒ zemného ☒ plynu alebo používaná na prepravu zemného plynu z jedného alebo viacerých takýchto ťažobných miest do spracovateľského závodu, terminálu alebo koncového pobrežného vykládkového terminálu;
- ~~16.3.~~ „preprava“ je preprava zemného plynu cez sieť, ktorú tvoria najmä vysokotlakové plynovody, a ktorá nie je ťažobnou sieťou ani časťou vysokotlakového plynovodu používaného primárne na miestnu distribúciu zemného plynu, s cieľom dodať plyn odberateľom, ktorá však nezahŕňa dodávku;
- ~~17.4.~~ „prevádzkovateľ prepravnej siete“ je fyzická alebo právnická osoba, ktorá vykonáva prepravu a je zodpovedná za prevádzku, zabezpečenie údržby a v prípade potreby rozvoj prepravnej siete v danej oblasti, prípadne jej prepojenie s inými sieťami a za zabezpečenie dlhodobej schopnosti siete uspokojovať primeraný dopyt po preprave zemného plynu;
- ~~18.5.~~ „distribúcia“ je preprava zemného plynu cez miestne alebo regionálne plynovodné siete na účely jeho dodania odberateľom, ale nezahŕňa dodávku;
- ~~19.6.~~ „prevádzkovateľ distribučnej siete“ je fyzická alebo právnická osoba, ktorá vykonáva distribúciu a je zodpovedná za prevádzku, zabezpečenie údržby a v prípade potreby rozvoj distribučnej siete v danej oblasti, prípadne jej prepojenie s inými sieťami a za zabezpečenie dlhodobej schopnosti siete uspokojovať primeraný dopyt po distribúcii zemného plynu;

↓ nový

20. „vodíková sieť“ je sieť potrubí používaných na transport vodíka s vysokým stupňom čistoty na účely jeho dopravenia odberateľom, ale okrem dodávok;
21. „transport vodíka“ je transport vodíka prostredníctvom vodíkovej siete na účely jeho dopravenia odberateľom, ale okrem dodávok, bez ohľadu na tlak, zemepisné pokrytie alebo skupinu odberateľov pripojených k sieti;
22. „prevádzkovateľ vodíkovej siete“ je fyzická alebo právnická osoba, ktorá vykonáva transport vodíka a je zodpovedná za prevádzku, zabezpečenie údržby a v prípade potreby rozvoj vodíkovej siete v danej oblasti, prípadne jej prepojenie s inými vodíkovými sieťami, a za zabezpečenie dlhodobej schopnosti sústavy uspokojovať primeraný dopyt po transporte vodíka;

↓ 2009/73/ES (prispôsobené)

⇒ nový

- ~~23.7.~~ „dodávka“ je predaj vrátane ďalšieho predaja zemného plynu vrátane LNG ⇒ alebo vodíka vrátane kvapalného vodíka ⇐ odberateľom;
- ~~24.8.~~ „dodávateľský podnik“ je každá fyzická alebo právnická osoba, ktorá vykonáva dodávku;
- ~~25.9.~~ „zásobník“ je zariadenie, ktoré sa používa na uskladňovanie zemného plynu a ktoré vlastní a/alebo prevádzkuje plynárenský podnik, vrátane tej časti zariadení LNG, ktorá slúži na uskladňovanie, ale okrem časti používanej na ťažobné činnosti a okrem zariadení vyhradených výlučne pre prevádzkovateľov prepravných sietí na vykonávanie ich činností;
- ~~26.10.~~ „prevádzkovateľ zásobníka“ je fyzická alebo právnická osoba, ktorá vykonáva uskladňovanie ⇒ zemného plynu ⇐ a je zodpovedná za prevádzku zásobníka;
- ~~27.11.~~ „zariadenie LNG“ je terminál, ktorý sa používa na skvapalnenie zemného plynu alebo dovoz, vykládku a spätné splyňovanie LNG ~~– a zahŕňa~~ ☒ vrátane ☒ podporných služieb a dočasného uskladňovania potrebných pre proces spätného splyňovania a následné dodanie do prepravnej siete, nezahŕňa však žiadnu časť terminálov LNG, ktoré sa používajú na uskladňovanie;
- ~~28.12.~~ „prevádzkovateľ zariadenia LNG“ je fyzická alebo právnická osoba, ktorá vykonáva skvapalňovanie zemného plynu alebo dovoz, vykládku a spätné splyňovanie LNG a je zodpovedná za prevádzku zariadenia LNG;
- ~~29.13.~~ „sieť“ sú všetky prepravné siete, distribučné siete, zariadenia LNG ~~a/alebo~~ zásobníky, ktoré vlastní ~~a/alebo~~ prevádzkuje plynárenský podnik, vrátane akumulácie v potrubí a jeho zariadení poskytujúcich podporné služby, a tie siete a zariadenia príbuzných podnikov, ktoré sú potrebné na zabezpečenie prístupu k preprave, distribúcii a LNG;
- ~~30.14.~~ „podporné služby“ sú všetky služby potrebné na prístup do prepravných sietí, distribučných sietí, zariadení LNG ~~a/alebo~~ zásobníkov vrátane vyvažovania zaťaženia, zmiešavania plynu a vstrekovania inertných plynov a na ich

prevádzkovanie, avšak okrem zariadení vyhradených výlučne pre prevádzkovateľov prepravných sietí na vykonávanie ich činností;

~~31.15.~~ „akumulácia ⇨ zemného plynu ⇨ v potrubí“ je uskladňovanie ⇨ zemného ⇨ plynu jeho stlačením v plynárenských prepravných a distribučných sieťach, ale okrem zariadení vyhradených pre prevádzkovateľov prepravných sietí na vykonávanie ich činností;

~~32.16.~~ „prepojená sieť“ je niekoľko sietí, ktoré sú navzájom prepojené;

↓ 2019/692 článok 1 ods. 1

~~33.17.~~ „prepojenie“ je prepravný plynovod, ktorý prechádza alebo sa tiahne cez hranicu medzi členskými štátmi na účely pripojenia národných prepravných sietí týchto členských štátov, alebo prepravný plynovod medzi členským štátom a treťou krajinou až po územie členských štátov alebo pobrežné more tohto členského štátu;

↓ nový

34. „vodíkové prepojenie“ je vodíková sieť, ktorá prechádza alebo sa tiahne cez hranicu medzi členskými štátmi alebo medzi členským štátom a treťou krajinou až po územie členských štátov alebo pobrežné more daného členského štátu;

↓ 2009/73/ES (prispôbené)
⇨ nový

~~35.18.~~ „priamy plynovod“ je plynovod na prepravu zemného plynu, ktorý dopĺňa prepojenú sieť;

~~36.19.~~ „integrovaný plynárenský podnik“ je vertikálne alebo horizontálne integrovaný podnik;

~~37.20.~~ „vertikálne integrovaný podnik“ je plynárenský podnik alebo skupina plynárenských podnikov ⇨ alebo vodíkový podnik alebo skupina vodíkových podnikov ⇨, v ktorých je na vykonávanie kontroly priamo alebo nepriamo oprávnená tá istá osoba alebo osoby a kde podnik alebo skupina podnikov vykonáva aspoň jednu z týchto činností: preprava, distribúcia, ⇨ transport vodíka, prevádzkovanie vodíkového terminálu, ⇨ prevádzkovanie zariadení LNG alebo uskladňovanie ⇨ zemného plynu alebo vodíka ⇨, a aspoň jednu z činností ťažby alebo dodávok zemného plynu ⇨ alebo výroby a dodávok vodíka ⇨;

~~38.21.~~ „horizontálne integrovaný podnik“ je podnik, ktorý vykonáva aspoň jednu z týchto činností: ťažba, preprava, distribúcia, dodávka alebo uskladňovanie zemného plynu a ~~neplynárenskú~~ činnosť ⇨ nesúvisiacu so zemným plynom ⇨;

~~39.22.~~ „príbuzný podnik“ je prepojený podnik ~~v zmysle článku 41 siedmej smernice Rady 83/349/EHS z 13. júna 1983 o konsolidovaných účtovných závierkach²⁷~~;

²⁷ Ú. v. ES L 193, 18.7.1983, s. 1.

~~vychádzajúcej z článku 44 ods. 2 písm. g)²⁸ zmluvy, a/alebo pridružený podnik v zmysle článku 33 ods. 1 uvedenej smernice~~ ~~☒~~, ako sa vymedzuje v článku 2 bode 12 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2013/34/EÚ²⁹ ~~☒~~, ~~a/~~ alebo podnik, ktorý patrí tým istým akcionárom či spoločníkom;

~~40.23.~~ „užívateľ siete“ je fyzická alebo právnická osoba, ktorá vykonáva dodávku do siete alebo ktorá prijíma dodávku zo siete;

~~41.24.~~ „odberateľ“ je veľkoobchodný alebo koncový odberateľ ~~zemného plynu~~ ⇒ plynov ⇐ alebo plynárenský ⇒ alebo vodíkový ⇐ podnik, ktorý nakupuje ~~zemný plyn~~ ⇒ plyny ⇐;

~~42.25.~~ „odberateľ ~~plynu~~ v domácnosti“ je odberateľ, ktorý nakupuje ~~zemný plyn~~ ⇒ plyny ⇐ pre vlastnú spotrebu v domácnosti;

~~43.26.~~ „odberateľ ~~plynu~~ mimo domácnosti“ je odberateľ, ktorý nakupuje ~~zemný plyn~~ ⇒ plyny ⇐, ~~ktorý nie je využívaný na jeho~~ ktoré nevyužíva na svoju vlastnú spotrebu v domácnosti;

~~44.27.~~ „koncový odberateľ“ je odberateľ, ktorý nakupuje ~~zemný plyn~~ ⇒ plyny ⇐ ~~pre~~na vlastné použitie;

~~(28)~~ „oprávnený odberateľ“ je odberateľ, ktorý môže slobodne nakupovať plyn od dodávateľa podľa vlastného výberu v zmysle článku 37;

~~45.29.~~ „veľkoobchodný odberateľ“ je fyzická alebo právnická osoba okrem prevádzkovateľov prepravných sietí a prevádzkovateľov distribučných sietí, ktorá nakupuje ~~zemný plyn~~ ⇒ plyny ⇐ na účely ďalšieho predaja vo vnútri alebo mimo siete, v ktorej je usadená;

↓ nový

46. „mikropodnik“ je podnik, ktorý zamestnáva menej než desať osôb a ktorého ročný obrat a/alebo ročná súvaha nepresahujú 2 milióny EUR;

47. „malý podnik“ je podnik, ktorý zamestnáva menej než 50 osôb a ktorého ročný obrat a/alebo ročná súvaha nepresahujú 10 miliónov EUR;

↓ 2009/73/ES (prispôsobené)
⇒ nový

~~30.~~ „dlhodobé plánovanie“ je plánovanie dodávok a prepravnej kapacity plynárenských podnikov z dlhodobého hľadiska s cieľom uspokojiť dopyt po zemnom plyne v sieti a splňať požiadavku diverzifikácie zdrojov a zabezpečenia dodávok odberateľom;

²⁸ ~~Názov smernice 83/349/EHS sa upravil tak, aby zohľadnil prečíslovanie článkov Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva v súlade s článkom 12 Amsterdamskej zmluvy; pôvodne sa odkazovalo na článok 54 ods. 3 písm. g).~~

²⁹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2013/34/EÚ z 26. júna 2013 o ročných účtovných závierkach, konsolidovaných účtovných závierkach a súvisiacich správach určitých druhov podnikov, ktorou sa mení smernica Európskeho parlamentu a Rady 2006/43/ES a zrušujú smernice Rady 78/660/EHS a 83/349/EHS (Ú. v. EÚ L 182, 29.6.2013, s. 19).

- ~~31.~~ „vznikajúci trh“ je členský štát, v ktorom prvá komerčná dodávka na základe jeho prvej dlhodobej zmluvy na dodávku zemného plynu nebola vykonaná skôr ako pred 10 rokmi;
- ~~48.32.~~ „bezpečnosť“ je bezpečnosť dodávky zemného plynu, ako aj technická bezpečnosť;
- ~~33.~~ „nová infraštruktúra“ je infraštruktúra nedokončená do 4. augusta 2003;
- ~~49.34.~~ „zmluva o dodávke plynu“ je zmluva na dodávku zemného plynu ⇨ plynov ⇨, nevzťahuje sa však na derivát na plyn;
- ~~50.35.~~ „derivát na plyn“ je finančný nástroj špecifikovaný v bodoch 5, 6 alebo 7 oddielu C prílohy I k smernici Európskeho parlamentu a Rady 2004/39/ES z 21. apríla 2004 o trhoch s finančnými nástrojmi ☒ 2014/65/EÚ o trhoch s finančnými nástrojmi³⁰ ☒, ak sa tento nástroj týka zemného plynu;
- ~~51.36.~~ „kontrola“ sú všetky práva, zmluvy alebo iné prostriedky, ktoré samostatne alebo v kombinácii a vzhľadom na príslušné skutočnosti alebo právne predpisy umožňujúee vykonávať rozhodujúci vplyv nad podnikom, predovšetkým prostredníctvom:
- a) vlastníckych alebo užívacích práv k všetkým aktívam podniku alebo k ich časti;
 - b) práv alebo zmlúv, ktoré umožňujú vykonávať rozhodujúci vplyv na zloženie, hlasovanie alebo rozhodovanie orgánov podniku;

↓ nový

52. „dlhodobá zmluva“ je zmluva o dodávkach s platnosťou presahujúcou jeden rok;
53. „vstupno-výstupný systém“ je súhrn všetkých prepravných a distribučných sietí, na ktorý sa vzťahuje jeden špecifický vyvažovací režim;
54. „vyvažovacia zóna“ je vstupno-výstupný systém, na ktorý sa vzťahuje špecifický vyvažovací režim;
55. „virtuálny obchodný bod“ je nefyzické obchodné miesto vo vstupno-výstupnom systéme, v ktorom sa realizuje výmena plynov medzi predávajúcim a nakupujúcim bez potreby rezervovania prepravnej alebo distribučnej kapacity;
56. „vstupný bod“ je bod, v ktorom pre užívateľov siete alebo výrobcov platia postupy rezervovania, na základe ktorých majú prístup k vstupno-výstupnému systému;
57. „výstupné miesto“ je bod, v ktorom pre užívateľov siete alebo koncových odberateľov platia postupy rezervovania, na základe ktorých sú možné toky plynu z vstupno-výstupného systému;
58. „prepojovací bod“ je fyzický alebo virtuálny bod spájajúci susediace vstupno-výstupné systémy alebo spájajúci vstupno-výstupný systém s prepojením, pokiaľ v týchto bodoch pre užívateľov siete platia postupy rezervovania;
59. „virtuálny prepojovací bod“ sú dva alebo viaceré prepojovacie body spájajúce tie isté susediace vstupno-výstupné systémy integrované na účely poskytovania jedinej služby kapacity;

³⁰ Ú. v. EÚ L ~~145~~, 30.4.2004, s. 1 ☒ 173, 12.6.2014, s. 349 – 496 ☒.

60. „účastník trhu“ je fyzická alebo právnická osoba, ktorá nakupuje, predáva alebo ťaží alebo vyrába plyn alebo ktorá je prevádzkovateľom uskladňovacích služieb vrátane zadávania obchodných objednávok na jednom alebo viacerých trhoch s plynom vrátane vyrovnávacích trhov;
61. „poplatok za vypovedanie zmluvy“ je poplatok alebo sankcia, ktoré odberateľom uložia dodávatelia alebo účastníci trhu za odstúpenie od zmluvy o dodávke plynu alebo od zmluvy o poskytovaní služby;
62. „poplatok spojený so zmenou dodávateľa“ je poplatok alebo sankcia za zmenu dodávateľov alebo účastníkov trhu vrátane poplatkov za vypovedanie zmluvy, ktoré odberateľom priamo alebo nepriamo uložia dodávatelia, účastníci trhu alebo prevádzkovatelia sietí;
63. „informácie o vyúčtovaní“ sú informácie poskytnuté na faktúre koncového odberateľa, okrem žiadosti o platbu;
64. „bežný merací systém“ je analogický alebo elektronický merací systém bez schopnosti vysielat' a prijímat' údaje;
65. „inteligentný merací systém“ je elektronický systém schopný merať plyn dodávaný do siete, alebo spotrebu plynu zo siete, poskytujúci viac informácií než bežný merací systém a schopný prostredníctvom určitej formy elektronickej komunikácie vysielat' alebo prijímat' údaje na účely informovania, monitorovania a kontroly;
66. „interoperabilita“ je v kontexte inteligentných meracích systémov schopnosť dvoch alebo viacerých energetických alebo komunikačných sietí, systémov, zariadení, aplikácií alebo zložiek spolupracovať pri výmene a využívaní informácií potrebných na výkon požadovaných funkcií;
67. „najnovšie dostupné“ je v kontexte údajov z inteligentných meracích systémov ich poskytnutie v období zodpovedajúcim najkratšiemu obdobiu zúčtovania na vnútroštátnom trhu;
68. „najlepšie dostupné techniky“ sú v kontexte ochrany a bezpečnosti údajov pri inteligentných meracích systémoch najúčinnnejšie, pokročilé a z hľadiska praxe vyhovujúce techniky, ktoré v zásade majú slúžiť ako základ dodržiavania pravidiel Únie v oblasti ochrany a bezpečnosti údajov;
69. „energetická chudoba“ je energetická chudoba, ako sa vymedzuje v článku 2 bode 49 smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/0203 COD;
70. „občianske energetické spoločenstvo“ je právny subjekt, ktorý:
- a) je založený na dobrovoľnej a otvorenej účasti a pod faktickou kontrolou členov alebo spoločníkov, ktorými sú fyzické osoby, miestne orgány vrátane obcí alebo malé podniky;
 - b) má ako svoj hlavný cieľ poskytovať svojim členom alebo spoločníkom alebo miestnym oblastiam, v ktorých pôsobí, environmentálne, hospodárske alebo sociálne komunitné prínosy, a nie finančný zisk a
 - c) zapája sa do výroby, distribúcie, dodávky, spotreby alebo uskladňovania obnoviteľných plynov v sieti zemného plynu alebo poskytuje služby energetickej efektívnosti alebo služby údržby svojim členom alebo spoločníkom;

71. „aktívny odberateľ“ je koncový odberateľ zemného plynu alebo skupina spoločne konajúcich koncových odberateľov zemného plynu, ktorí odoberajú alebo uskladňujú obnoviteľný plyn vyrobený v ich priestoroch nachádzajúcich sa v ohraničenej oblasti, alebo ak to členský štát povoľuje, plyn vyrobený v iných priestoroch, alebo ktorí predávajú obnoviteľný plyn z vlastnej výroby pri využití siete zemného plynu, alebo ktorí sa zúčastňujú na schémach energetickej efektívnosti, za predpokladu, že predmetné činnosti nepredstavujú ich primárnu obchodnú alebo profesionálnu činnosť.

↓ 2009/73/ES (prispôsobené)
⇒ nový

Kapitola II

Všeobecné pravidlá organizácie ~~odvetvia~~ ☒ trhu ☒

Článok ~~33~~ 37

~~Otváranie trhu a reciprocity~~ ☒ Konkurenčné, flexibilné a nediskriminačné trhy s plynmi zamerané na odberateľov ☒

1. Členské štáty zabezpečia, aby ~~oprávnení odberatelia boli~~ ⇒ všetci odberatelia mali slobodu nakupovať plyny od dodávateľa podľa vlastného výberu, a zabezpečia, aby všetci odberatelia mali slobodu mať uzatvorenú súčasne viac než jednu zmluvu o dodávkach zemného plynu alebo vodíka, za predpokladu, že majú zriadené potrebné miesta pripojenia a meracie body. ⇐

↓ nový

2. Členské štáty zabezpečia, aby ich vnútroštátne právo nepôsobilo ako nenáležitá prekážka pre cezhraničný obchod s plynmi, fungovanie a vznik likvidného obchodovania s plynmi, účasť odberateľov, investovanie predovšetkým do obnoviteľných a nízkouhlíkových plynov, ani pre uskladňovanie energie medzi členskými štátmi, a zabezpečia, aby ceny plynov zodpovedali skutočnému dopytu a ponuke.
3. Členské štáty zabezpečia, aby v rámci vnútorného trhu s plynom neexistovali žiadne neopodstatnené prekážky súvisiace so vstupom na trh, jeho opustením, obchodovaním na ňom a jeho fungovaním.
4. Členské štáty zabezpečia, aby sa na energetické podniky vzťahovali transparentné, primerané a nediskriminačné pravidlá, poplatky a zaobchádzanie, predovšetkým vzhľadom na prístup k veľkoobchodným trhom, prístup k údajom, postupy zmeny dodávateľa a úpravy vyúčtovania, a v prípade potreby udeľovanie licencií.
5. Členské štáty zabezpečia, aby účastníci trhu z tretích krajín pôsobiaci na vnútornom trhu s plynmi dodržiavali príslušné právo Únie a vnútroštátne právo.

a) ~~do 1. júla 2004 oprávnenými odberateľmi v zmysle článku 18 smernice Európskeho parlamentu a Rady 98/30/ES z 22. júna 1998 o spoločných pravidlách pre vnútorný trh so zemným plynom³¹. Členské štáty uverejnia do 31. januára každého roka kritériá pre definovanie takýchto oprávnených odberateľov;~~

b) ~~od 1. júla 2004 všetci odberatelia plynu mimo domácností;~~

c) ~~od 1. júla 2007 všetci odberatelia.~~

~~2. S cieľom zabrániť odchýlke pri otvárani trhov s plynom:~~

a) ~~zmluvy na dodávky s oprávneným odberateľom v sieti iného členského štátu nie sú zakázané, ak sa odberateľ považuje za oprávneného v oboch príslušných sieťach, a~~

b) ~~v prípadoch, keď sa transakcie opísané v písmene a) odmietnu preto, že odberateľ je oprávneným iba v jednej z týchto dvoch sietí, môže Komisia, berúc do úvahy situáciu na trhu a spoločný záujem, nariadiť odmietajúcej strane vykonať požadovanú dodávku na žiadosť jedného z členských štátov týchto dvoch sietí.~~

Článok 4

Trhové dodávateľské ceny

1. Dodávatelia majú voľnosť v určovaní ceny, za ktorú dodávajú plyn odberateľom. Členské štáty prijímajú primerané kroky na zabezpečenie skutočnej hospodárskej súťaže medzi dodávateľmi.
2. Členské štáty zabezpečia ochranu energeticky chudobných a zraniteľných odberateľov v domácnosti v zmysle článku 25 prostredníctvom sociálnej politiky alebo inak než verejnými zásahmi do stanovovania cien dodávok plynov.
3. Odchyľne od odsekov 1 a 2 môžu členské štáty uplatňovať verejné zásahy do stanovovania cien dodávok zemného plynu pre energeticky chudobných alebo zraniteľných odberateľov v domácnosti. Na takéto verejné zásahy sa vzťahujú podmienky uvedené v odsekoch 4 a 5.
4. Verejné zásahy do stanovovania cien dodávok zemného plynu:
 - a) musia sledovať všeobecný hospodársky záujem a nesmú presahovať rámec toho, čo je potrebné na dosiahnutie všeobecného hospodárskeho záujmu;
 - b) musia byť jasne definované, transparentné, nediskriminačné a overiteľné;
 - c) musia úniijným plynárenským podnikom zaručovať rovnosť prístupu k odberateľom;
 - d) musia byť časovo obmedzené a primerané z hľadiska používateľov;
 - e) účastníkom trhu nesmú spôsobovať dodatočné diskriminačné náklady.

³¹

Ú. v. ES L 204, 21.7.1998, s. 1.

5. Každý členský štát, ktorý uplatňuje verejné zásahy do stanovovania cien dodávok zemného plynu v súlade s odsekom 3 tohto článku, musí dodržiavať aj článok 3 ods. 3 písm. d) a článok 24 nariadenia (EÚ) 2018/1999 bez ohľadu na to, či má dotknutý členský štát významný počet domácností v energetickej chudobe.
6. Na účely prechodného obdobia s cieľom etablovať skutočnú hospodársku súťaž medzi dodávateľmi o zmluvy o dodávke zemného plynu a dosiahnuť plne účinné trhov orientované stanovovanie maloobchodných cien plynu v súlade s odsekom 1 môžu členské štáty uplatniť verejné zásahy do stanovovania cien dodávok zemného plynu pre odberateľov v domácnosti a pre mikropodniky, ktorým neplynú výhody z verejných zásahov podľa odseku 3.
7. Verejné zásahy podľa odseku 6 musia byť v súlade s podmienkami stanovenými v odseku 4 a:
- a) musia byť sprevádzané súborom opatrení na dosiahnutie skutočnej hospodárskej súťaže a metodiky na posudzovanie pokroku v súvislosti s danými opatreniami;
 - b) musia byť stanovené metodikou, ktorá zabezpečuje nediskriminačné zaobchádzanie s dodávateľmi;
 - c) musia mať stanovenú cenu prevyšujúcu náklady, a to na úrovni, na ktorej môže dochádzať k skutočnej cenovej súťaži;
 - d) musia byť navrhnuté tak, aby nemali negatívny vplyv na veľkoobchodný trh so zemným plynom;
 - e) musia zabezpečiť, aby všetky strany, ktorým plynú výhody z takýchto verejných zásahov, mali možnosť vybrať si z ponúk konkurenčného trhu a boli o dostupnosti ponúk a úspor na konkurenčnom trhu priamo informovaní aspoň raz za štvrtrok, a aby sa im poskytovala pomoc pri zmene dodávateľa na základe trhovej ponuky;
 - f) musia zabezpečiť, aby v súlade s článkami 18 a 19 mali všetky strany, ktorým plynú výhody z takýchto verejných zásahov, právo mať nainštalované inteligentné meracie systémy bez dodatočných nákladov pre odberateľov a aby im takáto možnosť bola ponúknutá a boli o nej priamo informovaní a aby im bola poskytnutá potrebná pomoc;
 - g) nesmú viesť k priamym krížovým dotáciám medzi odberateľmi, ktorí plyn odberajú za ceny na voľnom trhu, a odberateľmi, ktorí ho odberajú za regulované ceny.
8. Členské štáty oznámia opatrenia prijaté v súlade s odsekmi 3 a 6 Komisii do jedného mesiaca od ich prijatia a môžu ich uplatniť okamžite. Oznámenie sprevádza vysvetlenie, prečo sa ostatnými nástrojmi nedal dostatočne dosiahnuť sledovaný cieľ, ako sú splnené požiadavky uvedené v odsekoch 4 a 7 a aké sú účinky oznámených opatrení na hospodársku súťaž. V oznámení sa uvedie, koho sa opatrenia týkajú, ich trvanie a počet odberateľov v domácnosti ovplyvnených opatreniami, a vysvetlí sa, ako boli stanovené regulované ceny.
9. Od 15. marca 2025 a potom každé dva roky ako časť integrovaných národných energetických a klimatických správ o pokroku členské štáty predkladajú Komisii správy o vykonávaní tohto článku, nevyhnutnosti a primeranosti verejných zásahov podľa tohto článku a hodnotení pokroku pri dosahovaní skutočnej hospodárskej súťaže medzi dodávateľmi a prechode k trhovým cenám. Členské štáty, ktoré

uplatňujú regulované ceny v súlade s odsekom 6, podávajú správy o dodržiavaní podmienok stanovených v odseku 7 vrátane povinnosti dodávateľov uplatňovať takéto zásahy, ako aj o vplyve regulovaných cien na finančnú situáciu týchto dodávateľov.

10. Komisia preskúma vykonávanie tohto článku a predloží o tom Európskemu parlamentu a Rade správu s cieľom dosiahnuť trhovú cenotvorbu na maloobchodnom trhu so zemným plynom a podľa okolností predloží súčasne so správou alebo v nadväznosti na ňu aj legislatívny návrh. Túto správu môže skombinovať so správou o vykonávaní článku 5 smernice (EÚ) 2019/944. Uvedený legislatívny návrh môže obsahovať dátum ukončenia regulovaných cien.

↓ 2009/73/ES (prispôbené)
⇒ nový

Článok 53

Povinnosti služby vo verejnom záujme a ochrana spotrebiteľa

1. Členské štáty na základe svojej inštitucionálnej organizácie a s náležitým zreteľom na zásadu subsidiarity zabezpečujú, aby bez toho, aby bol dotknutý odsek 2, plynárenské ⇒ a vodíkové ⇐ podniky fungovali v súlade so zásadami tejto smernice s cieľom dosiahnuť konkurencieschopný, bezpečný a vzhľadom na životné prostredie udržateľný trh ~~so zemným plynom~~ ⇒ s plynmi ⇐, a aby tieto podniky neboli diskriminované z hľadiska ich práv alebo povinností.
2. So zreteľom na príslušné ustanovenia ☒ ZFEÚ ☒ ~~zmluvy~~, najmä na jej ~~článok 86~~ ☒ článok 106 ☒, členské štáty môžu ⇒ plynárenským a vodíkovým ⇐ podnikom ~~fungujúcim v plynárenskom odvetví~~ z hľadiska všeobecného hospodárskeho záujmu uložiť povinnosti služby vo verejnom záujme, ktoré sa môžu vzťahovať na bezpečnosť vrátane bezpečnosti dodávky, pravidelnosti ☒ a ☒ kvality ~~a ceny~~ dodávok, a ochranu životného prostredia vrátane energetickej efektívnosti, energie z obnoviteľných zdrojov a ochrany klímy. Tieto povinnosti musia byť jasne definované, transparentné, nediskriminačné, overiteľné a plynárenským ⇒ a vodíkovým ⇐ podnikom ~~Spoločenstva~~ ☒ Únie ☒ musia zaručovať rovnosť prístupu k spotrebiteľom v jednotlivých štátoch. ~~Vo vzťahu k bezpečnosti dodávky, riadeniu energetickej efektívnosti/riadeniu na strane dopytu a v záujme plnenia cieľov v oblasti životného prostredia a cieľa energie z obnoviteľných zdrojov uvedených v tomto odseku môžu členské štáty zavádzať dlhodobé plánovanie, pričom vezmú do úvahy, že o prístup do siete sa možno budú usilovať tretie strany.~~

↓ nový

3. Povinnosť služby vo verejnom záujme v súvislosti s bezpečnosťou dodávky plynu nesmie presahovať rámec toho, čo je potrebné na zabezpečenie dodržiavania noriem dodávok plynu podľa článku 6 nariadenia (EÚ) 2017/1938 a musí byť v súlade s výsledkami vnútroštátneho posudzovania rizík vykonávaného podľa článku 7 ods. 3, ako sa podrobne rozvíja v preventívnych akčných plánoch podľa článku 9 ods. 1 písm. c), d) a k) uvedeného nariadenia.

4. Ak členský štát udeľuje za plnenie povinností stanovených v tomto článku finančnú kompenzáciu alebo iné formy kompenzácie, poskytuje ich nediskriminačným a transparentným spôsobom.

↓ 2009/73/ES (prispôsobené)

⇒ nový

3. ~~Členské štáty prijímú náležité opatrenia na ochranu konečných odberateľov a zabezpečia najmä, aby existovali dostatočné záruky na ochranu zraniteľných odberateľov. V tejto súvislosti každý členský štát vymedzí koncept zraniteľných odberateľov, ktoré môže odkazovať na energetickú chudobu, a môže okrem iného ustanoviť zákaz odpojenia takýchto odberateľov v krízových časoch. Členské štáty zabezpečia dodržiavanie práv a povinností spojených so zraniteľnými odberateľmi. Prijímú najmä vhodné opatrenia na ochranu konečných odberateľov v odľahlých oblastiach, ktorí sú pripojení na plynárenskú sieť. Členské štáty môžu pre odberateľov pripojených do plynárenskej siete určiť dodávateľov poslednej inštancie. Členské štáty zabezpečujú vysoký stupeň ochrany spotrebiteľov, najmä vzhľadom na transparentnosť týkajúcu sa zmluvných podmienok, všeobecných informácií a mechanizmov riešenia sporov. Členské štáty zabezpečujú, aby oprávnený odberateľ mohol skutočne a ľahko prejsť k novému dodávateľovi. Tieto opatrenia musia zahŕňať opatrenia uvedené v prílohe I, aspoň pokiaľ ide o odberateľov plynu v domácnosti.~~

4. ~~Členské štáty prijímú vhodné opatrenia, napríklad národné energetické akčné plány a výhody v systémoch sociálneho zabezpečenia na zabezpečenie nevyhnutných dodávok plynu pre zraniteľných odberateľov alebo na podporu zlepšenia energetickej efektívnosti s cieľom zaoberať sa energetickou chudobou, ak bola zistená, a to aj v širšom kontexte chudoby. Tieto opatrenia nesmú brániť účinnému otvoreniu trhu stanovenému v článku 37 ani fungovaniu trhu a v prípade potreby sa oznámia Komisii v súlade s odsekom 11 tohto článku. Toto oznámenie neobsahuje opatrenia, ktoré sa prijali v rámci všeobecného systému sociálneho zabezpečenia.~~

5. ~~Členské štáty zabezpečia, aby všetci odberatelia, ktorí sú pripojení do plynárenskej siete, mali právo na dodávky plynu od dodávateľa, ak s tým dodávateľ súhlasí, bez ohľadu na to, v akom členskom štáte je dodávateľ zaregistrovaný, pokiaľ dodávateľ dodržiava platné obchodné pravidlá a pravidlá vyvažovania a je to v súlade s požiadavkami na bezpečnosť dodávok. Členské štáty v tejto súvislosti prijímú všetky opatrenia na zabezpečenie toho, aby administratívne postupy nepredstavovali prekážku pre dodávateľské podniky, ktoré sú už zaregistrované v inom členskom štáte.~~

6. ~~Členské štáty zabezpečia, aby:~~

- a) ~~v prípade, že si odberateľ želá zmeniť dodávateľa a dodrži pritom zmluvné podmienky, príslušný(-í) prevádzkovateľ(-lia) vykonal(-li) zmenu do troch týždňov, a aby~~
- b) ~~odberatelia boli oprávnení získavať všetky relevantné údaje o spotrebe.~~

~~Členské štáty zabezpečia, aby práva uvedené v písmenách a) a b) prvého pododseku boli priznané všetkým odberateľom nediskriminačným spôsobom, pokiaľ ide o náklady, úsilie alebo čas.~~

- ~~7. Členské štáty vykonávajú vhodné opatrenia na dosiahnutie cieľov v oblasti sociálnej a hospodárskej súdržnosti a ochrany životného prostredia, ktoré môžu zahŕňať prostriedky na boj proti zmene klímy, a v oblasti bezpečnosti dodávky. K takýmto opatreniam môže patriť najmä poskytovanie primeraných hospodárskych stimulov a prípadne aj využívanie všetkých existujúcich vnútroštátnych nástrojov a nástrojov Spoločenstva na údržbu a výstavbu potrebnej infraštruktúry sietí vrátane kapacít prepojenia.~~
- ~~8. V záujme podpory energetickej efektívnosti členské štáty alebo, ak tak členský štát stanovil, regulačné orgány dôrazne odporúčajú, aby plynárenské podniky optimalizovali využívanie plynu, napríklad poskytovaním služieb energetickeho hospodárenia, vyvíjaním pokrokových cenových vzorcov alebo podľa potreby zavádzaním inteligentných meracích systémov či inteligentných sietí.~~
- ~~9. Členské štáty zabezpečia zriadenie jednotných kontaktných miest, aby sa spotrebiteľom poskytli všetky potrebné informácie o ich právach, platných právnych predpisoch a dostupných prostriedkoch riešenia sporov v prípade sporu. Tieto kontaktné miesta môžu byť súčasťou všeobecných informačných miest pre spotrebiteľov.~~
- ~~Členské štáty zabezpečia, aby sa zaviedol nezávislý mechanizmus, napr. ombudsman pre odvetvie energetiky alebo orgán zastupujúci spotrebiteľov, na účinné vybavovanie sťažností a mimosúdne urovnávanie sporov.~~
- ~~10. Členské štáty sa môžu rozhodnúť, že nebudú uplatňovať ustanovenia článku 4 v súvislosti s distribúciou do tej miery, pokiaľ by ich uplatňovanie z právnych alebo skutkových dôvodov bránilo plneniu povinností uložených plynárenským podnikom vo všeobecnom hospodárskom záujme a pokiaľ by nebol ovplyvnený rozvoj obchodu v takom rozsahu, že by to bolo v rozpore so záujmami Spoločenstva. Medzi záujmy Spoločenstva okrem iného patrí hospodárska súťaž vzhľadom na oprávnených odberateľov v súlade s touto smernicou a článkom 86 zmluvy.~~
- ~~5.44. Členské štáty pri vykonávaní tejto smernice informujú Komisiu o všetkých opatreniach prijatých na plnenie povinností služby vo verejnom záujme vrátane ochrany spotrebiteľa a životného prostredia a o ich možnom vplyve na národnú a medzinárodnú hospodársku súťaž bez ohľadu na to, či si tieto opatrenia vyžadujú odchýlku od ustanovení tejto smernice alebo nie. Následne každé dva roky Komisiu informujú o všetkých zmenách týchto opatrení bez ohľadu na to, či si vyžadujú odchýlku od tejto smernice alebo nie.~~
- ~~12. Komisia po porade s príslušnými zúčastnenými stranami vrátane členských štátov, národných regulačných orgánov, spotrebiteľských organizácií a plynárenských podnikov vypracuje jasný a stručný zoznam pre spotrebiteľov energie poskytujúci praktické informácie o ich právach. Členské štáty zabezpečia, aby dodávatelia plynu alebo prevádzkovatelia distribučných sietí v spolupráci s regulačným orgánom prijali potrebné kroky na zaslanie kópie zoznamu pre spotrebiteľov energie všetkým svojim spotrebiteľom a zabezpečili, že bude verejne dostupný.~~

Článok ~~67~~

Podpora regionálnej spolupráce ☒ a integrácie ☒

1. Členské štáty a regulačné orgány navzájom spolupracujú v záujme integrácie svojich národných trhov na jednej alebo viacerých regionálnych úrovniach ako prvý krok k vytvoreniu ⇒ v snahe vytvoriť regionálne trhy, ak sa tak členské štáty a regulačné

orgány rozhodli, ako aj v snahe vytvoriť ⇨ plne liberalizovaný vnútorný trh. Regulačné orgány, ak tak stanovia členské štáty, alebo členské štáty predovšetkým podporujú a uľahčujú spoluprácu prevádzkovateľov prepravných sietí ⇨ zemného plynu a prevádzkovateľov vodíkových sietí ⇨ na regionálnej úrovni vrátane cezhraničných otázok s cieľom vytvoriť konkurencieschopný vnútorný trh ~~so zemným plynom~~ ⇨ s plynmi ⇨, podporujú zosúladienie ich právneho, regulačného a technického rámca a uľahčujú integráciu izolovaných trhov s plynom, ktoré sa stále vyskytujú v ~~Spoločenstve~~ ~~Únii~~ ~~Únii~~. Medzi zemepisné oblasti, ktorých sa táto regionálna spolupráca týka, patria zemepisné oblasti definované v súlade s článkom ~~2842~~ ods. 3 ~~Únii~~ ~~Únii~~ prepracovaného znenia nariadenia o plyne v zmysle návrhu COM(2021) 804 final ~~Únii~~ ~~nariadenia (ES) č. 715/2009~~. Táto spolupráca sa môže týkať i iných zemepisných oblastí. ⇨ Ak sa Komisia domnieva, že pravidlá na úrovni Únie sú relevantné pre regionálnu integráciu trhov s plynmi, poskytne dostatočné usmernenie, pričom zohľadní osobitosti týchto trhov a vplyv na susedné trhy. ⇨

2. Agentúra ~~Únii~~ ~~Únii~~ pre spoluprácu regulačných orgánov v oblasti energetiky (ACER) ~~Únii~~ spolupracuje s ~~národnými~~ regulačnými orgánmi a prevádzkovateľmi prepravných sietí s cieľom zabezpečiť kompatibilitu regulačných rámcov medzi regiónmi ⇨ a v rámci nich ⇨ zameranú na vytvorenie konkurencieschopného vnútorného trhu ~~so zemným plynom~~ ⇨ s plynmi ⇨. Ak ~~Únii~~ ~~Únii~~ ACER ~~Únii~~ ~~agentúra~~ usúdi, že sú potrebné záväzné pravidlá pre takúto spoluprácu, predloží príslušné odporúčania.

~~3. Členské štáty prostredníctvom vykonávania tejto smernice zabezpečia, aby prevádzkovatelia prepravných sietí mali na regionálnej úrovni jeden alebo viaceré integrované systémy, ktoré by pokrývali dva alebo viacero členských štátov na účely pridelovania kapacity a kontroly bezpečnosti siete.~~

- ~~34.~~ Ak majú vertikálne integrovaní prevádzkovatelia prepravných sietí účasť na spoločnom podniku vytvorenom na účely uskutočňovania tejto spolupráce, tento spoločný podnik vypracuje a plní program súladu, v ktorom sa stanovujú opatrenia prijaté s cieľom zabezpečiť vylúčenie diskriminačného správania a správania, ktoré je v rozpore s hospodárskou súťažou. V programe súladu sa stanovujú osobitné povinnosti zamestnancov na splnenie tohto cieľa, a to vylúčenia diskriminačného správania a správania, ktoré je v rozpore s hospodárskou súťažou. Program podlieha schváleniu agentúrou ~~Únii~~ ~~Únii~~ ACER ~~Únii~~. Dodržiavanie tohto programu nezávisle monitorujú subjekty zodpovedné za zabezpečenie súladu vertikálne integrovaných prevádzkovateľov prepravných sietí.

Článok ~~74~~

Postup na udelenie povolenia

1. Za okolností, v ktorých je na výstavbu alebo prevádzku plynárenských zariadení ⇨, zariadení na výrobu vodíka a infraštruktúry vodíkovej sústavy ⇨ potrebné povolenie (napr. licencia, povolenie, koncesia, súhlas alebo schválenie), členské štáty alebo akýkoľvek nimi určený príslušný orgán udeľujú povolenie na výstavbu a/alebo prevádzku týchto zariadení, ⇨ infraštruktúry, ⇨ plynovodov a vodíkovodov a súvisiacich zariadení na svojom území v súlade s odsekmi 2 až ~~114~~. Členské štáty alebo akýkoľvek nimi určený príslušný orgán môžu na rovnakom základe udeľovať povolenia aj ~~na~~ ~~pre~~ dodávku ~~zemného plynu~~ ⇨ plynov ⇨ a pre veľkoobchodných odberateľov.

2. Ak majú členské štáty systém na udeľovanie povolení, ~~u~~stanovia objektívne a nediskriminačné kritériá, ktoré musí podnik uchádzajúci sa o povolenie na ~~⇒~~ dodávky plynov alebo na ~~⇒~~ výstavbu a/alebo prevádzku plynárenských zariadení ~~⇒~~, zariadení na výrobu vodíka a infraštruktúry vodíkovej sústavy ~~⇒~~ ~~alebo~~ uchádzajúci sa o povolenie na dodávku zemného plynu spĺňať. Nediskriminačné kritériá a postupy na udeľovanie povolení sa uverejnia. Členské štáty zabezpečia, aby postupy udeľovania povolenia ~~⇒~~ takýmto ~~⇒~~ zariadeniam, ~~⇒~~ infraštruktúre, ~~⇒~~ ~~plynovodom~~ potrubiam a súvisiacim zariadeniam v prípade potreby zohľadňovali význam projektu pre vnútorný trh ~~so zemným plynom~~ ~~⇒~~ s plynmi ~~⇒~~.
-

↓ nový

3. Postupy udeľovania povolení na činnosti uvedené v odseku 1 nesmú trvať dlhšie než dva roky vrátane všetkých relevantných postupov príslušných orgánov. V náležite opodstatnených prípadoch z dôvodu mimoriadnych okolností možno danú dvojročnú lehotu predĺžiť maximálne o rok.
4. Členské štáty posudzujú, aké legislatívne a nelegislatívne opatrenia sú potrebné na zjednodušenie postupov udeľovania povolení vrátane akýchkoľvek krokov týkajúcich sa postupov posudzovania vplyvov na životné prostredie. Členské štáty Európskej komisii nahlasujú výsledky takýchto posúdení ako súčasť svojich integrovaných národných energetických a klimatických plánov, ako sa uvádza v článku 3 a článkoch 7 až 12 nariadenia (EÚ) 2018/1999 a v súlade s postupmi stanovenými v daných článkoch, a ako súčasť svojich integrovaných národných energetických a klimatických správ o pokroku podľa článku 17 nariadenia (EÚ) 2018/1999.
5. Lehoty stanovené v odseku 3 sa uplatňujú bez toho, aby boli dotknuté povinnosti vyplývajúce z uplatniteľných environmentálnych právnych predpisov Únie, súdne odvolania, opravné prostriedky a iné konania pred súdom alebo tribunálom, ako aj mechanizmy alternatívneho riešenia sporov vrátane konaní vo veciach sťažností, mimosúdnych odvolaní a opravných prostriedkov a možno ich predĺžiť o čas trvania daných konaní.
6. Členské štáty zriadia alebo určia jedno alebo viaceré kontaktné miesta. Dané kontaktné miesta na žiadosť žiadateľa a bezplatne poskytujú usmernenia a podporu pri činnostiach uvedených v odseku 1 až po vydanie rozhodnutia zo strany zodpovedných orgánov na konci postupu. Žiadateľovi stačí obrátiť sa v súvislosti s celým postupom len na jedno kontaktné miesto.
7. Členské štáty zabezpečujú, aby sa povolenia podľa vnútroštátneho práva na výstavbu a prevádzku plynovodov a iných aktív siete používaných na prepravu zemného plynu vzťahovali aj na vodíkovody a aktíva siete na prepravu vodíka.
8. Členské štáty zabezpečujú, aby sa existujúce zmluvné práva na využívanie pozemkov na výstavbu a prevádzku plynovodov a iné aktíva siete chápali ako práva zahŕňajúce aj vodíkovody a iné aktíva siete na prepravu vodíka.

↓ 2009/73/ES

⇒ nový

- 9.3. Členské štáty zabezpečia, aby dôvody na akékoľvek zamietnutie udelenia povolenia boli objektívne a nediskriminačné a aby boli žiadateľovi oznámené. Dôvody takéhoto zamietnutia sa zasielajú pre informáciu Komisii. Členské štáty stanovujú postup umožňujúci žiadateľovi, aby sa proti takémuto zamietnutiu odvolal.
- 10.4. Na účely rozvoja nových zásobovaných oblastí a účinnej prevádzky všeobecne a bez toho, aby bol dotknutý článok 3038, členské štáty môžu rozhodnúť o zamietnutí udelenia ďalšieho povolenia na výstavbu a prevádzku distribučných ~~plynárenských~~ sietí ⇒ zemného plynu ⇐ v ktorejkoľvek konkrétnej oblasti, pokiaľ už v tejto oblasti ~~boli vybudované takéto plynárenské siete alebo sú navrhnuté na~~ vybudovanie ⇒ takýchto plynovodných sietí bolo schválené ⇐ a ak nie je naplno využitá existujúca alebo navrhovaná kapacita.

↓ nový

Článok 8

Certifikácia palív z obnoviteľných zdrojov a nízkouhlíkových palív

1. Obnoviteľné plyny sa certifikujú v súlade s článkami 29 a 30 smernice (EÚ) 2018/2001.
2. Členské štáty s cieľom zabezpečiť, aby úspory emisií skleníkových plynov pri používaní nízkouhlíkových palív a nízkouhlíkového vodíka dosahovali aspoň 70 % v súlade s vymedzením pojmov v článku 2 bode 10 a 12, požadujú od hospodárskych subjektov, aby preukázali splnenie danej prahovej hodnoty a požiadaviek stanovených v metodike uvedenej v odseku 5 tohto článku. Na tieto účely od hospodárskych subjektov požadujú, aby používali systém hmotnostnej bilancie v súlade s článkom 30 ods. 1 a 2 smernice (EÚ) 2018/2001.
3. Členské štáty zabezpečujú, aby hospodárske subjekty predkladali spoľahlivé informácie o dodržiavaní 70 % prahu úspor emisií skleníkových plynov stanoveného v odseku 2 a metodiky úspor emisií skleníkových plynov stanovenej v odseku 5 a aby hospodárske subjekty relevantnému členskému štátu na požiadanie sprístupňovali údaje použité na zostavenie predmetných informácií. Členské štáty vyžadujú od hospodárskych subjektov, aby zaviedli primeraný štandard nezávislého auditu poskytnutých informácií, a aby poskytli dôkaz o tom, že táto požiadavka bola splnená. Auditom sa overuje, či sú systémy využívané hospodárskymi subjektmi presné, spoľahlivé a chránené voči podvodom.
4. Povinnosti stanovené v odseku 2 sa uplatňujú bez ohľadu na to, či sa nízkouhlíkové palivá vyrábajú v Únii alebo dovážajú. Informácie o geografickom pôvode a druhu surovín nízkouhlíkových palív alebo nízkouhlíkového vodíka za každého dodávateľa paliva sa spotrebiteľom poskytujú na webových stránkach prevádzkovateľov, dodávateľov alebo príslušných orgánov a každoročne sa aktualizujú.
5. Komisia prijme do 31. decembra 2024 delegované akty v súlade s článkom 83 s cieľom doplniť túto smernicu špecifikovaním metodiky posudzovania úspor emisií

skleníkových plynov z nízkouhlíkových palív. Daná metodika musí byť zárukou, že sa neposkytujú kredity za zamedzené emisie CO₂, za ktorého zachytenie sa už udelili emisné kredity na základe iných ustanovení práva.

6. Komisia môže rozhodnúť, že dobrovoľné vnútroštátne alebo medzinárodné schémy stanovujúce normy pre výrobu nízkouhlíkových palív alebo nízkouhlíkového vodíka poskytujú presné údaje o úsporách emisií skleníkových plynov na účely tohto článku a metodiky uvedenej v odseku 5 tohto článku.
7. Ak hospodársky subjekt poskytne dôkaz alebo údaje získané v súlade so schémou, ktorá bola predmetom rozhodnutia podľa odseku 6, členský štát nebude od hospodárskeho subjektu požadovať poskytnutie ďalších dôkazov o splnení kritérií, vzhľadom na ktoré Komisia schému uznala.
8. Príslušné orgány členských štátov dohliadajú na prevádzku certifikačných orgánov, ktoré vykonávajú nezávislý audit v rámci dobrovoľnej schémy. Certifikačné orgány na žiadosť príslušných orgánov predložia všetky relevantné informácie potrebné na dohľad nad vykonávaním auditov vrátane ich presného dátumu, času a miesta. Ak členské štáty zistia nesúlad, bezodkladne o tom informujú dobrovoľnú schému.
9. Komisia na žiadosť členského štátu, ktorá môže vychádzať zo žiadosti hospodárskeho subjektu, na základe všetkých dôkazov, ktoré má k dispozícii, preskúma, či boli splnené kritériá úspor emisií skleníkových plynov stanovené v tomto článku, metodika vypracovaná v súlade s odsekom 5 tohto článku a prahy úspor emisií skleníkových plynov stanovené v článku 2 bodoch 9. a 10. Komisia do šiestich mesiacov od doručenia takej žiadosti rozhodne, či dotknutý členský štát môže:
 - a) prijať dôkazy už poskytnuté na preukázanie dodržiavania kritérií úspor emisií skleníkových plynov pri nízkouhlíkových palivách alebo
 - b) odchylné od odseku 7 vyžadovať od dodávateľov zdrojov nízkouhlíkových palív, aby predložili ďalšie dôkazy dodržiavania kritérií úspor emisií skleníkových plynov a 70 % prahu úspor emisií skleníkových plynov.
10. Členské štáty príslušným hospodárskym subjektom uložia aj povinnosť do uvedenej databázy vkladať informácie o vykonaných transakciách a vlastnostiach udržiateľnosti nízkouhlíkových palív v súlade s požiadavkami stanovenými v článku 28 smernice (EÚ) 2018/2001.

↓ 2009/73/ES (prispôsobené)
⇒ nový

Článok 98

Technické pravidlá

Regulačné orgány, ak tak členské štáty stanovili, alebo členské štáty zabezpečia určenie kritérií technickej bezpečnosti a vypracovanie a zverejnenie technických pravidiel, ktorými sa stanovujú minimálne technicko-konštrukčné a prevádzkové požiadavky na pripojenie k zariadeniam LNG, zásobníkom, ďalším prepravným alebo distribučným sieťam a priamym plynovodom ⇒ , ako aj k vodíkovej sústave ⇐. Tieto technické pravidlá musia zabezpečovať interoperabilitu sietí a byť objektívne a nediskriminačné. V prípade potreby vydá ACER agentúra príslušné odporúčania zamerané na dosiahnutie súladu s týmito

pravidlami. Pravidlá sa oznamujú Komisii v súlade s článkom 58 smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/1535³² 98/34/ES z 22. júna 1998, ktorou sa stanovuje postup pri poskytovaní informácií v oblasti technických noriem a predpisov ako aj pravidiel týkajúcich sa služieb informačnej spoločnosti³³.

↓ nový

Členské štáty vo vhodných prípadoch požadujú od prevádzkovateľov prepravných sietí, prevádzkovateľov distribučných sietí a prevádzkovateľov vodíkových sietí na svojom území, aby uverejnili technické pravidlá v súlade s článkom 9, najmä čo sa týka pravidiel pripojenia do siete, ktoré zahŕňajú požiadavky na kvalitu plynu, jeho odorizáciu a tlak. Členské štáty takisto požadujú od prevádzkovateľov prepravných a distribučných sietí, aby zverejňovali tarify za pripojenie plynu z obnoviteľných zdrojov na základe objektívnych, transparentných a nediskriminačných kritérií.

KAPITOLA III

POSILNENIE POSTAVENIA SPOTREBITEĽOV A ICH OCHRANA A MALOOBCHODNÉ TRHY

Článok 10

Základné zmluvné práva

1. Členské štáty zabezpečia, aby všetci koncoví odberatelia mali právo na dodávky plynov od dodávateľa, ak s tým dodávateľ súhlasí, bez ohľadu na to, v akom členskom štáte je dodávateľ zaregistrovaný, pokiaľ dodávateľ dodržiava platné obchodné pravidlá a pravidlá vyvažovania. Členské štáty v tejto súvislosti prijímú všetky opatrenia, aby administratívne postupy nediskriminovali dodávateľov, ktorí sú už zaregistrovaní v inom členskom štáte.
2. Bez toho, aby boli dotknuté pravidlá Únie v oblasti ochrany spotrebiteľov, najmä smernica Európskeho parlamentu a Rady 2011/83/EÚ a smernica Rady 93/13/EHS, členské štáty zabezpečia, aby koncoví odberatelia mali práva uvedené v odsekoch 3 až 12 tohto článku.
3. Koncoví odberatelia majú právo uzavrieť so svojím dodávateľom zmluvu, ktorá obsahuje:
 - a) totožnosť a adresu dodávateľa;
 - b) poskytované služby, ponúkanú úroveň kvality služieb, ako aj lehotu na počiatkové pripojenie;
 - c) druhy ponúkaných služieb údržby;
 - d) prostriedky, ktorými možno získať aktuálne informácie o všetkých uplatňovaných tarifikách, poplatkoch za údržbu a balíkoch produktov alebo služieb;

³² Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/1535 z 9. septembra 2015, ktorou sa stanovuje postup pri poskytovaní informácií v oblasti technických predpisov a pravidiel vzťahujúcich sa na služby informačnej spoločnosti (Ú. v. EÚ L 241, 17.9.2015, s. 1).

³³ Ú. v. ES L 204, 21.7.1998, s. 37.

- e) trvanie zmluvy, podmienky obnovenia alebo vypovedania zmluvy a služieb vrátane produktov alebo služieb, ktoré sú v balíku s uvedenými službami a informácie o tom, či je možné vypovedať zmluvu bez poplatkov;
- f) všetky kompenzačné a refundačné úpravy, ktoré sa uplatňujú v prípade, že sa nedodrží dohodnutá úroveň kvality služieb vrátane chybného alebo oneskoreného účtovania;
- g) spôsob začatia postupu na mimosúdne urovnanie sporov v súlade s článkom 24;
- h) informácie o právach spotrebiteľa vrátane informácií o vybavovaní sťažností a o všetkých informáciách uvedených v tomto odseku, ktoré sú jasne oznamované prostredníctvom faktúr alebo internetovej stránky vodíkového alebo plynárenského podniku.

Podmienky musia byť spravodlivé a vopred dobre známe. V každom prípade sa tieto informácie musia poskytovať pred uzatvorením alebo potvrdením zmluvy. Pokiaľ sa zmluvy uzatvárajú pomocou sprostredkovateľov, informácie uvedené v písmenách a) až f) sa takisto poskytujú pred uzatvorením zmluvy.

Koncovým odberateľom musí byť poskytnutý výstižný a jednoducho formulovaný súhrn hlavných zmluvných podmienok, a to v dobre viditeľnej forme.

4. Koncovým odberateľom sa musia poskytovať primerané informácie o každom úmysle zmeniť zmluvné podmienky a aj informácie o ich práve vypovedať v tomto prípade zmluvu. Dodávatelia svojim koncovým odberateľom transparentným a zrozumiteľným spôsobom priamo oznamujú každú úpravu ceny za dodávku a dôvody a podmienky danej úpravy a jej rozsah najneskôr dva týždne alebo v prípade odberateľov v domácnosti najneskôr jeden mesiac pred tým, ako táto úprava nadobudne účinnosť. Členské štáty zabezpečia, aby koncoví odberatelia mohli slobodne vypovedať zmluvu, ak nesúhlasia s novými zmluvnými podmienkami alebo úpravami ceny za dodávky, ktoré im oznámil ich dodávateľ.
5. Dodávatelia koncovým odberateľom poskytujú transparentné informácie o uplatňovaných cenách a tarifách a o štandardných podmienkach týkajúcich sa prístupu k plynárenským službám a ich využívania.
6. Dodávatelia poskytujú koncovým odberateľom širokú ponuku spôsobov platby. Takéto spôsoby platby nesmú neprimerane diskriminovať odberateľov. Akýkoľvek rozdiel v poplatkoch spojených so spôsobmi platby alebo systémami zálohových platieb musí byť objektívny, nediskriminačný a primeraný a nesmie prevyšovať priame náklady, ktoré znáša príjemca platby pri konkrétnom spôsobe platby alebo systéme zálohovej platby, v súlade s článkom 62 smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/2366³⁴.
7. Odberatelia v domácnosti, ktorí majú prístup k systémom zálohových platieb, nesmú byť v zmysle odseku 6 takýmito systémami zálohových platieb znevýhodňovaní.
8. Dodávatelia ponúkajú koncovým odberateľom spravodlivé a transparentné všeobecné podmienky, ktoré poskytujú jasným a jednoznačným jazykom a ktoré nesmú obsahovať mimozmluvné prekážky výkonu práv odberateľa,

³⁴

Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/2366 z 25. novembra 2015 o platobných službách na vnútornom trhu, ktorou sa menia smernice 2002/65/ES, 2009/110/ES a 2013/36/EÚ a nariadenie (EÚ) č. 1093/2010 a ktorou sa zrušuje smernica 2007/64/ES (Ú. v. EÚ L 337, 23.12.2015).

napríklad nadmernú zmluvnú dokumentáciu. Odberatelia musia byť chránení pred nespravodlivými alebo zavádzajúcimi spôsobmi predaja.

9. Koncoví odberatelia majú právo na dobrú úroveň služieb a vybavovanie sťažností zo strany ich dodávateľov. Dodávatelia musia sťažnosti vybavovať jednoducho, spravodlivo a promptne.
10. Dodávatelia primerane informujú odberateľov zemného plynu v domácnosti o alternatívnych opatreniach k odpojeniu v dostatočnom predstihu pred plánovaným odpojením. Takéto alternatívne opatrenia môžu zahŕňať informácie o zdrojoch podpory na predídienie odpojeniu, systémy zálohových platieb, energetické audity, energetické poradenstvo, alternatívne platobné plány, poradenstvo v oblasti riadenia dlhu či moratórium na odpojenie, pričom by pre odberateľov, ktorým hrozí odpojenie, nemali znamenať dodatočné náklady.
11. Dodávatelia poskytnú koncovým odberateľom záverečné vyúčtovanie po každej zmene dodávateľa najneskôr do šiestich týždňov po takejto zmene.

Článok 11

Právo na zmenu dodávateľa a pravidlá pre poplatky s ňou spojené

1. Odberatelia majú právo zmeniť dodávateľa plynov alebo účastníka trhu. Členské štáty zabezpečia, aby odberateľ, ktorý si želá zmeniť dodávateľa alebo účastníka trhu, mal právo pri dodržaní zmluvných podmienok takúto zmenu uskutočniť do maximálne troch týždňov od dátumu žiadosti. Najneskôr do roku 2026 sa zabezpečí, aby technický proces zmeny dodávateľa alebo účastníka trhu netrval dlhšie ako 24 hodín a aby sa mohol uskutočniť každý pracovný deň.
2. Členské štáty zabezpečia, aby právo zmeniť dodávateľa alebo účastníka trhu bolo priznané odberateľom nediskriminačným spôsobom, pokiaľ ide o náklady, úsilie alebo čas.
3. Členské štáty zabezpečia, aby sa aspoň odberateľom v domácnosti a malým podnikom neúčtovali za zmenu žiadne poplatky. Členské štáty však môžu povoliť dodávateľom alebo účastníkom trhu, aby účtovali poplatky za vypovedanie zmluvy odberateľom, ktorí z vlastnej vôle vypovedajú zmluvy o dodávke s pevnou cenou, ktoré boli uzavreté na dobu určitú, pred uplynutím ich platnosti, ak sú tieto poplatky:
 - a) súčasťou zmluvy, ktorú odberateľ z vlastnej vôle uzavrel, a
 - b) odberateľ bol o týchto poplatkoch pred uzavretím zmluvy jasne oboznámený.

Takéto poplatky musia byť primerané a nesmú presiahnuť priamu hospodársku stratu vzniknutú dodávateľovi alebo účastníkovi trhu v súvislosti s odberateľom, ktorý zmluvu vypovedal, vrátane nákladov vyplývajúcich z prípadných spojených investícií alebo zo služieb už poskytnutých odberateľovi v rámci zmluvy. Dôkazné bremeno priamej hospodárskej straty má vždy dodávateľ alebo účastník trhu. Prípustnosť poplatkov za vypovedanie zmluvy monitoruje regulačný orgán alebo ktorýkoľvek iný príslušný vnútroštátny orgán.

4. Odberatelia v domácnosti sú oprávnení meniť dodávateľa kolektívne. Členské štáty odstránia všetky regulačné alebo administratívne prekážky kolektívnemu uskutočňovaniu zmeny dodávateľa a zároveň poskytnú rámec, ktorým sa zabezpečí maximálna ochrana spotrebiteľov s cieľom zamedziť nekalým praktikám.

Porovnávacie nástroje

1. Členské štáty zabezpečia, aby aspoň odberatelia zemného plynu v domácnosti a mikropodniky mali bezplatný prístup aspoň k jedenému nástroju na porovnávanie ponúk dodávateľov vrátane ponúk balíkov. Odberateľom sa informácie o dostupnosti takýchto nástrojov poskytujú v rámci ich faktúr alebo sa k faktúre priložia, alebo iným spôsobom. Nástroje musia spĺňať minimálne tieto požiadavky:
 - a) musia byť nezávislé od účastníkov trhu a všetkým plynárenským podnikom musia zaistiť rovnaké podmienky z hľadiska výsledkov vyhľadávania;
 - b) musia jasne uvádzať ich vlastníkov a fyzické alebo právnické osoby, ktoré nástroje prevádzkujú alebo kontrolujú, ako aj informácie o tom, ako sú tieto nástroje financované;
 - c) musia stanoviť jasné a objektívne kritériá, na ktorých má byť porovnávanie založené, a to vrátane služieb, a tieto kritériá sa musia zverejniť;
 - d) musia používať jednoduchý a jednoznačný jazyk;
 - e) musia poskytovať presné a aktuálne informácie a uvádzať čas poslednej aktualizácie;
 - f) musia byť prístupné pre osoby so zdravotným postihnutím, a teda musia byť vnímateľné, ovládateľné, zrozumiteľné a odolné;
 - g) musia umožňovať účinné nahlasovanie nesprávnych informácií o zverejnených ponukách;
 - h) musia uskutočňovať porovnávanie, pričom obmedzia požadované osobné údaje na údaje, ktoré sú pre porovnávanie nevyhnutné.

Členské štáty zabezpečia, aby sa aspoň jeden nástroj vzťahoval na celý trh so zemným plynom. V prípade, že na trhu existujú viaceré nástroje, musia zahŕňať čo najvyčerpávajúcejším spôsobom spektrum plynárenských ponúk na podstatnej časti trhu a ak tieto nástroje neposkytujú úplný prehľad o trhu, táto skutočnosť musí byť pred zobrazením výsledkov jasne uvedená.

2. Nástroje môže prevádzkovať ktorýkoľvek subjekt vrátane súkromných spoločností a verejných orgánov alebo subjektov.
3. Členské štáty môžu vyžadovať, aby nástroje na porovnávanie uvedené v odseku 1 zahŕňali kritéria porovnávania spojené s povahou služieb ponúkaných dodávateľmi.
4. Členské štáty ustanovia príslušný orgán, ktorý bude zodpovedný za vydávanie značky dôveryhodnosti nástrojom na porovnávanie, ktoré spĺňajú požiadavky stanovené v odseku 1, a zabezpečia, aby nástroje na porovnávanie so značkou dôveryhodnosti naďalej spĺňali predmetné požiadavky. Uvedený orgán musí byť nezávislý od všetkých účastníkov trhu a prevádzkovateľov nástroja na porovnávanie.
5. Pre každý nástroj porovnávajúci ponuky účastníkov trhu musí byť možné žiadať o značku dôveryhodnosti v súlade s týmto článkom na dobrovoľnom a nediskriminačnom základe.
6. Odchylne od odsekov 4 a 5 môžu členské štáty rozhodnúť, že nezabezpečia označovanie nástrojov na porovnávanie značkou dôveryhodnosti, ak verejný orgán alebo subjekt poskytne nástroj na porovnávanie spĺňajúci požiadavky stanovené v odseku 1.

Článok 13

Aktívni odberatelia

1. Členské štáty zabezpečia, aby koncoví odberatelia boli oprávnení konať ako aktívni odberatelia bez toho, aby boli vystavení neprimeraným alebo diskriminačným technickým požiadavkám, administratívnym požiadavkám, postupom a poplatkom a sieťovým poplatkom, ktoré neodrážajú náklady.
2. Členské štáty zabezpečia, aby aktívni odberatelia boli:
 - a) oprávnení vykonávať činnosť priamo;
 - b) oprávnení predávať obnoviteľné zemné plyny z vlastnej výroby pomocou siete zemného plynu;
 - c) oprávnení zúčastňovať sa na schémach energetickej efektívnosti;
 - d) oprávnení poveriť tretiu stranu správou zariadení, ktoré sú potrebné na vykonávanie ich činností, vrátane inštalácie, prevádzky, spracúvania údajov a údržby, bez toho, aby sa táto tretia strana považovala za aktívneho odberateľa;
 - e) povinní uhrádzať transparentné a nediskriminačné sieťové poplatky odrážajúce náklady, čím sa zabezpečí ich príspevok k primeranému a vyváženému spôsobu spoločného znášania nákladov siete;
 - f) finančne zodpovední za odchýlky, ktoré spôsobia v sieti zemného plynu, alebo aby delegovali svoju zodpovednosť za vyvažovanie v súlade s článkom 3 písm. e) [prepracované znenie nariadenia o plyne navrhnuté v COM(2021) xxx].
3. Členské štáty môžu mať vo svojom vnútroštátnom práve rôzne ustanovenia pre individuálnych a spoločne konajúcich aktívnych odberateľov za predpokladu, že všetky práva a povinnosti stanovené v tomto článku sa uplatňujú na všetkých aktívnych odberateľov. Akékoľvek rozdielne zaobchádzanie so spoločne konajúcimi aktívnymi odberateľmi musí byť primerané a riadne odôvodnené.
4. Členské štáty zabezpečia, aby aktívni odberatelia, ktorí vlastnia zariadenia na uskladňovanie obnoviteľného plynu:
 - a) mali právo na pripojenie do siete v primeranom čase po podaní žiadosti, ak sú splnené všetky potrebné podmienky, ako je zodpovednosť za vyvažovanie;
 - b) nepodliehali dvojitému spoplatneniu vrátane sieťových poplatkov za obnoviteľný plyn, ktorý zostal v ich priestoroch;
 - c) nepodliehali neprimeraným požiadavkám alebo poplatkom za udelenie licencie;
 - d) mali povolené poskytovať viacero služieb naraz, ak to je technicky možné.

Článok 14

Občianske energetické spoločenstvá

1. Členské štáty zriadia regulačný rámec umožňujúci vznik občianskych energetických spoločenstiev, ktorým sa zabezpečí, aby:
 - a) bola účasť v občianskom energetickom spoločenstve otvorená a dobrovoľná;
 - b) členovia alebo spoločníci boli oprávnení z takéhoto spoločenstva vystúpiť, v takom prípade sa uplatňuje článok 11;

- c) členovia alebo spoločníci občianskeho energetického spoločenstva nestratili svoje práva a povinnosti odberateľa v domácnosti alebo aktívneho odberateľa;
- d) príslušní prevádzkovatelia distribučnej siete spolupracovali s občianskymi energetickými spoločenstvami za primeranú odplatu podľa posúdenia regulačného orgánu, s cieľom uľahčiť prepravu obnoviteľného zemného plynu v občianskych energetických spoločenstvách;
- e) občianske energetické spoločenstvá podliehali nediskriminačným, spravodlivým, primeraným a transparentným postupom a poplatkom, a to aj vzhľadom na pripojenie k sieti, registráciu a udeľovanie licencií, a transparentným a nediskriminačným sieťovým poplatkom odrážajúcim náklady, čím sa zabezpečí ich primeraný a vyvážený príspevok k celkovému rozdeleniu nákladov v sieti zemného plynu.

2. Členské štáty môžu v tomto podpornom regulačnom rámci stanoviť, že občianske energetické spoločenstvá:

- a) sú otvorené cezhraničnej účasti;
- b) sú oprávnené vlastniť, zriaďovať, kupovať alebo prenajímať si distribučné siete a samostatne ich spravovať podľa podmienok stanovených v odseku 4 tohto článku;
- c) podliehajú výnimkám stanoveným v článku 28 ods. 2.

3. Členské štáty zabezpečia, aby občianske energetické spoločenstvá:

- a) mohli mať nediskriminačný prístup ku všetkým trhom so zemným plynom;
- b) neboli diskriminované a zaobchádzalo sa s nimi primerane z hľadiska ich činností, práv a povinností v postavení koncových odberateľov, výrobcov, dodávateľov, prevádzkovateľov distribučných sietí alebo účastníkov trhu;
- c) boli finančne zodpovedné za odchýlky, ktoré spôsobia v sieti zemného plynu alebo delegovali svoju zodpovednosť za vyvažovanie v súlade s článkom 3 písm. e) [prepracované znenie nariadenia o plyne navrhnuté v COM(2021) xxx];
- d) boli považované za aktívnych odberateľov v súlade s článkom 13 ods. 2 písm. e) a ods. 4 písm. a), c) a d);
- e) boli oprávnené zabezpečiť v rámci občianskeho energetického spoločenstva spoločné využívanie obnoviteľných plynov vyrobených výrobnými jednotkami, ktoré spoločenstvo vlastní, a to v súlade s inými požiadavkami stanovenými v tomto článku a pri zachovaní práv a povinností členov spoločenstva ako koncových odberateľov.

Na účely prvého pododseku písm. e), v prípade spoločného využívania obnoviteľného zemného plynu týmto nie sú dotknuté uplatniteľné sieťové poplatky, tarify a odvody v súlade s transparentnou analýzou nákladov a výnosov distribuovaných zdrojov energie, ktorú vypracuje príslušný vnútroštátny orgán.

4. Členské štáty sa môžu rozhodnúť, že občianskym energetickým spoločenstvám udelia právo riadiť distribučné siete v oblasti ich pôsobenia, a zaviesť príslušné postupy bez toho, aby bola dotknutá kapitola VI alebo iné pravidlá a predpisy vzťahujúce sa na prevádzkovateľov distribučných sietí.

Ak takéto právo udelia, členské štáty zabezpečia, aby občianske energetické spoločenstvá:

- a) smeli prepravovať plyn z neobnoviteľných zdrojov, ak je takýto plyn určený pre odberateľa zemného plynu, ktorý nie je členom občianskeho energetického spoločenstva, alebo takýto plyn je potrebný pre bezpečnú prevádzku siete;
- b) boli oprávnené uzatvoriť dohodu o prevádzke svojej siete s príslušným prevádzkovateľom distribučnej siete alebo prevádzkovateľom prepravnej siete, na ktorú je ich sieť pripojená;
- c) boli povinné uhrádzať primerané sieťové poplatky v miestach pripojenia medzi ich sieťou a distribučnou sieťou mimo občianskeho energetického spoločenstva;
- d) nediskriminovali ani nepoškodzovali odberateľov, ktorí zostanú pripojení k distribučnej sieti.

Článok 15

Faktúry a informácie o vyúčtovaní

- 1. Členské štáty zabezpečia, aby faktúry a informácie o vyúčtovaní boli presné, zrozumiteľné, prehľadné, stručné a užívateľsky prístupné a upravené tak, aby ich koncoví odberatelia mohli porovnávať a aby spĺňali minimálne požiadavky stanovené v prílohe I. Koncovým odberateľom sa poskytuje na požiadanie jasné a zrozumiteľné vysvetlenie toho, akým spôsobom bola ich faktúra vyhotovená, a to najmä ak faktúry nie sú založené na skutočnej spotrebe.
- 2. Členské štáty zabezpečia, aby koncoví odberatelia dostávali všetky faktúry a informácie o vyúčtovaní bezplatne.
- 3. Členské štáty zabezpečia, aby koncovým odberateľom bola ponúknutá možnosť poskytovania faktúr a informácií o vyúčtovaní elektronicky, ako aj možnosť flexibilných spôsobov samotnej platby faktúry.
- 4. Ak je súčasťou zmluvy zmena produktu alebo ceny, či zľavy v budúcnosti, malo by sa to na faktúre uvádzať spolu s dátumom uskutočnenia zmeny.
- 5. Ak členské štáty zvažujú zmenu požiadaviek na obsah faktúr, uskutočnia konzultácie so spotrebiteľskými organizáciami.

Článok 16

Inteligentné meracie systémy v sieti zemného plynu

- 1. V záujme podpory energetickej efektívnosti a posilnenia postavenia koncových odberateľov členské štáty alebo regulačný orgán, ak tak členský štát určí, dôrazne odporučia, aby plynárenské podniky optimalizovali využívanie zemného plynu, okrem iného poskytovaním služieb energetického manažérstva a zavádzaním inteligentných meracích systémov, ktoré sú interoperabilné, najmä s odberateľskými systémami energetického hospodárenia a s inteligentnými sieťami v súlade s uplatniteľnými pravidlami Únie v oblasti ochrany údajov.

2. Členské štáty zabezpečia na svojom území zavedenie inteligentných meracích systémov. Takéto zavedenie môže podliehať posúdeniu nákladov a prínosov, ktoré sa vykoná podľa zásad stanovených v prílohe II.
3. Členské štáty, ktoré pristúpia k zavedeniu inteligentných meracích systémov, prijímú a uverejnia minimálne funkčné a technické požiadavky na inteligentné meracie systémy, ktoré sa majú zaviesť na ich území, v súlade s článkom 18 a prílohou II. Členské štáty zabezpečia interoperabilitu uvedených inteligentných meracích systémov, ako aj ich schopnosť poskytnúť výstupy pre odberateľské systémy energetického hospodárenia. V tomto smere musia členské štáty náležite prihliadať na využitie dostupných relevantných noriem vrátane tých, ktoré umožňujú interoperabilitu, ako aj na osvedčené postupy a význam vývoja inteligentných sietí a vnútorného trhu so zemným plynom.
4. Členské štáty, ktoré pristúpia k zavedeniu inteligentných meracích systémov, zabezpečia, aby koncoví odberatelia transparentne a nediskriminačne prispeli na náklady súvisiace s ich zavedením, pričom zohľadnia dlhodobý prínos pre celý hodnotový reťazec. Členské štáty alebo nimi určené príslušné orgány pravidelne monitorujú takéto zavádzanie na svojom území s cieľom sledovať zabezpečovanie prínosov pre spotrebiteľov.
5. Ak je výsledok posúdenia nákladov a prínosov zavedenia inteligentných meracích systémov podľa odseku 2 negatívny, členské štáty zabezpečia, aby sa toto posúdenie revidovalo aspoň každé štyri roky v reakcii na významné zmeny východiskových predpokladov, ako aj na technologický a trhový vývoj. Členské štáty Komisii oznámia výsledok aktualizovaného posúdenia nákladov a prínosov, keď bude k dispozícii.
6. Ustanovenia tejto smernice týkajúce sa inteligentných meracích systémov sa vzťahujú na budúce zariadenia a na zariadenia, ktorými sa nahradia staršie inteligentné meracie zariadenia. Inteligentné meracie systémy, ktoré sú už nainštalované, alebo pri ktorých došlo k „začatiu prác“ pred [dátum nadobudnutia účinnosti], môžu zostať v prevádzke počas celej životnosti. Inteligentné meracie systémy, ktoré nespĺňajú požiadavky článku 20 a prílohy II, však nemôžu zostať v prevádzke po [12 rokov od nadobudnutia účinnosti tejto smernice].
7. Na účely odseku 6 „začatie prác“ je buď začiatok stavebných prác na investícii, alebo prvý záväzok firmy na objednávku zariadenia alebo iný záväzok, na základe ktorého je investícia nezvratná, podľa toho, čo je prvé v časovom slede. Kúpa pozemku a prípravné práce, ako napríklad získavanie povolení a uskutočňovanie predbežných štúdií uskutočniteľnosti sa nepovažujú za začatie prác. V prípade prevzatia podniku znamená „začatie prác“ okamih nadobudnutia aktív priamo spojených s nadobudnutým podnikom.

Článok 17

Inteligentné meracie systémy vo vodíkovej sústave

1. Členské štáty zabezpečia zavádzanie inteligentných meracích systémov, ktoré dokážu presne merať spotrebu, poskytovať informácie o skutočnom čase spotreby a sú schopné prostredníctvom určitej formy elektronickej komunikácie vysielat' a prijímať údaje na účely informovania, monitorovania a kontroly.
2. Členské štáty pri zohľadnení používania primeraných noriem zaisťujú bezpečnosť meracích systémov a príslušnej dátovej komunikácie, súkromie koncových

odberateľov v súlade s príslušnými právnymi predpismi Únie o ochrane údajov a súkromia, ako aj ich interoperabilitu.

3. Komisia prijme prostredníctvom vykonávacích aktov požiadavky interoperability na inteligentné meracie systémy a postupy s cieľom zabezpečiť pre oprávnené osoby prístup k údajom z meracích systémov. Uvedené vykonávacie akty sa prijímú v súlade s konzultačným postupom uvedeným v článku 4 nariadenia (EÚ) č. 182/2011.

Článok 18

Fungovanie inteligentných meracích systémov v sieti zemného plynu

Ak je výsledok posúdenia nákladov a prínosov zavedenia inteligentných meracích systémov podľa článku 16 ods. 2 kladný, alebo ak sú inteligentné meracie systémy systematicky zavádzané po [dátum nadobudnutia účinnosti], členské štáty zavedú inteligentné meracie systémy v súlade s európskymi normami, prílohou II a týmito požiadavkami:

- a) inteligentné meracie systémy musia presne merať skutočnú spotrebu zemného plynu a musia byť schopné poskytovať koncovým odberateľom informácie o skutočnom čase spotreby vrátane overených údajov o spotrebe v predchádzajúcich obdobiach, ktoré sa koncovým odberateľom na požiadanie a bez dodatočných nákladov jednoducho a bezpečne sprístupnia a zobrazia, ako aj neoverených najnovších údajov o spotrebe, ktoré sa koncovým odberateľom takisto jednoducho a bezpečne sprístupnia bez dodatočných nákladov cez štandardizované rozhranie alebo cez vzdialený prístup, aby sa podporovali automatizované programy energetickej efektívnosti a iné služby;
- b) bezpečnosť inteligentných meracích systémov a dátovej komunikácie sa zabezpečí v súlade s príslušnými pravidlami Únie v oblasti bezpečnosti, pričom sa náležite zohľadnia najlepšie dostupné techniky zabezpečenia najvyššej úrovne ochrany kybernetickej bezpečnosti, berúc do úvahy náklady a zásady proporcionality;
- c) súkromie koncových odberateľov a ochrana ich údajov musia byť v súlade s príslušnými pravidlami Únie v oblasti ochrany údajov a súkromia;
- d) ak o to koncoví odberatelia požiadajú, údaje o ich spotrebe zemného plynu sa im sprístupnia v súlade s vykonávacími aktmi prijatými podľa článku 23 prostredníctvom štandardizovaného komunikačného rozhrania alebo prostredníctvom vzdialeného prístupu, alebo sa sprístupnia tretej strane konajúcej v ich mene, a to v jednoducho zrozumiteľnom formáte tak, aby im to umožnilo porovnať podobné ponuky;
- e) koncoví odberatelia musia byť pred inštaláciou inteligentných meracích zariadení alebo v čase inštalácie náležite poučení a informovaní, najmä o všetkých ich možnostiach z hľadiska správy odpočtu a monitorovania spotreby energie, ako aj o získavaní a spracúvaní osobných údajov v súlade s príslušnými pravidlami Únie v oblasti ochrany údajov;
- f) inteligentné meracie systémy musia umožňovať meranie a vyúčtovanie spotreby koncových odberateľov s rovnakým časovým rozlíšením, ako je obdobie zúčtovania odchýlok na vnútroštátnom trhu.

Na účely prvého pododseku písm. d) koncoví odberatelia musia mať možnosť načítať si svoje údaje z merania alebo ich bez dodatočných nákladov postúpiť inej strane v súlade s právom na prenosnosť údajov podľa pravidiel Únie v oblasti ochrany údajov.

Článok 19

Oprávnenie na inteligentný merací systém v prípade zemného plynu

1. Ak je výsledok posúdenia nákladov a prínosov zavedenia inteligentných meracích systémov podľa článku 16 ods. 2 negatívny a ak nie sú inteligentné meracie systémy systematicky zavádzané, členské štáty zabezpečia, aby mal každý koncový odberateľ za úhradu súvisiacich nákladov a za spravodlivých, primeraných a nákladovo efektívnych podmienok, na požiadanie nárok na montáž inteligentného meracieho zariadenia, alebo prípadne na modernizáciu inteligentného meracieho zariadenia, ktoré:
 - a) je podľa technických možností vybavené funkciami uvedenými v článku 18 alebo minimálnym súborom funkcií, ktoré stanoví a uverejní členský štát na vnútroštátnej úrovni, a v súlade s prílohou II;
 - b) je interoperabilné a schopné poskytnúť požadovanú pripojiteľnosť meracej infraštruktúry k odberateľským systémom energetického hospodárenia.
2. V súvislosti so žiadosťou odberateľa o inteligentné meracie zariadenie podľa odseku 1, členské štáty alebo nimi určené príslušné orgány:
 - a) zabezpečia, aby boli v ponuke pre koncového odberateľa, ktorý si vyžiadal montáž inteligentného meracieho zariadenia, výslovne uvedené a jasne opísané:
 - i) funkcie a interoperabilita, ktoré dané inteligentné meracie zariadenie podporuje, ako aj využiteľné služby a výhody, ktoré možno poskytovať vďaka danému inteligentnému meraciemu zariadeniu v danom čase;
 - ii) akékoľvek súvisiace náklady, ktoré má znášať koncový odberateľ;
 - b) zabezpečia, aby sa namontovalo v primeranej lehote, najneskôr však štyri mesiace od podania žiadosti odberateľa;
 - c) pravidelne, avšak aspoň každé dva roky, prehodnocujú a uverejňujú súvisiace náklady a monitorujú ich vývoj v nadväznosti na technologický pokrok a potenciálnu modernizáciu meracích systémov.

Článok 20

Bežné meracie zariadenia pre zemný plyn

1. Ak koncoví odberatelia zemného plynu nemajú inteligentné meracie zariadenia, členské štáty zabezpečia, aby im boli poskytnuté individuálne bežné meracie zariadenia, ktoré presne merajú ich skutočnú spotrebu.
2. Členské štáty zabezpečia, aby koncoví odberatelia zemného plynu dokázali svoje bežné meracie zariadenia ľahko odčítať, buď priamo alebo nepriamo prostredníctvom online rozhrania či iného vhodného rozhrania.

Článok 21

Správa údajov

1. Pri stanovovaní pravidiel spravovania a výmeny údajov členské štáty alebo, ak tak členský štát stanovil, určené príslušné orgány špecifikujú pravidlá prístupu oprávnených strán k údajom koncového odberateľa v súlade s týmto článkom a

príslušným právnym rámcom Únie. Údaje na účely tejto smernice zahŕňajú údaje o meraní a spotrebe, ako aj údaje odberateľa potrebné na zmenu dodávateľa a iné služby.

2. Členské štáty zorganizujú spravovanie údajov s cieľom zaistiť efektívny a bezpečný prístup k údajom a ich výmenu, ako aj ochranu údajov a bezpečnosť údajov.

Nezávisle od modelu spravovania údajov, ktorý uplatňuje každý členský štát, strany zodpovedné za spravovanie údajov poskytnú každej oprávnenej strane prístup k údajom koncového odberateľa v súlade s odsekom 1. Oprávnené strany dostávajú požadované údaje k dispozícii súčasne a na nediskriminačnom základe. Prístup k údajom musí byť jednoduchý, pričom príslušné postupy na získanie prístupu k údajom sa sprístupnia verejnosti.

3. Pravidlá týkajúce sa prístupu k údajom a ich uchovávaniu na účely tejto smernice musia byť v súlade s príslušným právom Únie.

Spracúvanie osobných údajov v rámci tejto smernice sa vykonáva v súlade s nariadením (EÚ) 2016/679.

4. Členské štáty alebo, ak tak členský štát stanovil, určené príslušné orgány schvália a certifikujú strany zodpovedné za spravovanie údajov, alebo prípadne vykonávajú dohľad nad týmito stranami, s cieľom zaistiť súlad týchto strán s požiadavkami tejto smernice.

Bez toho, aby boli dotknuté úlohy zodpovedných osôb v zmysle nariadenia (EÚ) 2016/679, sa môžu členské štáty rozhodnúť vyžadovať, aby strany zodpovedné za spravovanie údajov vymenovali subjekty zodpovedné za zabezpečenie súladu, ktoré budú nielen zodpovednosť za monitorovanie vykonávania opatrení prijatých uvedenými stranami na zaistenie nediskriminačného prístupu k údajom a súladu s požiadavkami tejto smernice.

Členské štáty môžu určiť subjekty zodpovedné za zabezpečenie súladu alebo subjekty uvedené v článku 44 ods. 2 písm. d) tejto smernice, aby plnili povinnosti podľa tohto odseku.

5. Odberateľom sa za prístup k vlastným údajom alebo za žiadosť o ich sprístupnenie nesmú účtovať žiadne dodatočné náklady.

Členské štáty sú zodpovedné za stanovenie príslušných poplatkov za prístup oprávnených strán k údajom.

Členské štáty alebo, ak tak členský štát stanovil, určené príslušné orgány zabezpečia, aby akékoľvek poplatky uložené regulovanými subjektmi, ktoré poskytujú dátové služby, boli primerané a riadne odôvodnené.

Článok 22

Požiadavky interoperability a postupy pre prístup k údajom

1. S cieľom podporiť hospodársku súťaž na maloobchodnom trhu so zemným plynom a vyhnúť sa nadmerným administratívnym nákladom oprávnených strán členské štáty uľahčia plnú interoperabilitu energetických služieb v Únii.
2. Komisia prijme prostredníctvom vykonávacích aktov požiadavky interoperability a nediskriminačné a transparentné postupy pre prístup k údajom uvedené v článku 21 ods. 1. Uvedené vykonávacie akty sa prijímú v súlade s konzultačným postupom uvedeným v článku 4 nariadenia (EÚ) č. 182/2011.

3. Členské štáty zabezpečia, aby plynárenské podniky uplatňovali požiadavky interoperability a postupy pre prístup k údajom uvedené v odseku 2. Uvedené požiadavky a postupy sú založené na existujúcich vnútroštátnych postupoch.

Článok 23

Jednotné kontaktné miesta

Členské štáty zabezpečia zriadenie jednotných kontaktných miest s úlohou poskytovať odberateľom všetky potrebné informácie o ich právach, uplatniteľných právnych predpisoch a dostupných mechanizmoch urovnania sporov v prípade sporu. Takéto kontaktné miesta môžu byť súčasťou všeobecných informačných miest pre spotrebiteľov a môže ísť o tie isté subjekty, ako sú jednotné kontaktné miesta pre elektrinu uvedené v článku 26 smernice 2019/944/EÚ [o spoločných pravidlách pre vnútorný trh s elektrinou].

Článok 24

Právo na mimosúdne urovanie sporov

1. Členské štáty zabezpečia, aby koncoví odberatelia mali prístup k jednoduchým, spravodlivým, transparentným, nezávislým, účinným a efektívnym mechanizmom mimosúdneho urovnania sporov týkajúcich sa práv a povinností stanovených v tejto smernici prostredníctvom nezávislého mechanizmu, ako je ombudsman pre energetiku alebo spotrebiteľský orgán, alebo prostredníctvom regulačného orgánu. Ak je koncový odberateľ spotrebiteľom v zmysle smernice Európskeho parlamentu a Rady 2013/11/EÚ⁽²³⁾, takéto mechanizmy mimosúdneho urovnania sporov musia byť v súlade s kvalitatívnymi požiadavkami uvedenej smernice a v opodstatnených prípadoch musia poskytovať systémy náhrady a kompenzácie.
2. Členské štáty v prípade potreby zabezpečia, aby subjekty pre alternatívne urovanie sporov spolupracovali s cieľom zabezpečiť jednoduché, spravodlivé, transparentné, nezávislé, účinné a efektívne mechanizmy mimosúdneho urovnania sporov pri akomkoľvek spore, ktorý vznikne v súvislosti s produktmi alebo službami viazanými na akýkoľvek produkt alebo službu alebo ponúkané v balíku s nimi, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti tejto smernice.
3. Účasť plynárenských podnikov na mechanizmoch mimosúdneho urovnania sporov pre odberateľov v domácnosti musí byť povinná, pokiaľ dotknutý členský štát nepreukáže Komisii, že iné mechanizmy sú rovnako účinné.

Článok 25

Ochrana zraniteľných odberateľov a dodávateľa poslednej inštancie

Členské štáty prijímú náležité opatrenia na ochranu koncových odberateľov a zabezpečia najmä, aby existovali dostatočné záruky na ochranu zraniteľných odberateľov. V tejto súvislosti každý členský štát vymedzí pojem zraniteľný odberateľ, pričom do vymedzenia môže zahrnúť aspekt energetickej chudoby. Opatrenia na ochranu zraniteľných odberateľov môžu okrem iného zahŕňať zákaz odpojenia takýchto odberateľov v kritickej situácii.

Členské štáty prijímú najmä vhodné opatrenia na ochranu koncových odberateľov v odľahlých oblastiach, ktorí sú pripojení na plynárenskú sieť alebo vodíkovú sústavu. Členské štáty môžu pre odberateľov v domácnosti a, ak to členské štáty uznajú za vhodné, malé podniky pripojené k plynárenskej alebo vodíkovej sieti, určiť dodávateľov poslednej inštancie. Členské štáty zabezpečujú vysoký stupeň ochrany spotrebiteľov, najmä vzhľadom na transparentnosť

týkajúcu sa zmluvných podmienok, všeobecných informácií a mechanizmov urovnania sporov.

↓ 2009/73/ES

Článok 45

~~Maloobehodné trhy~~

~~Členské štáty s cieľom uľahčiť vývoj dobre fungujúcich a transparentných maloobehodných trhov v Spoločenstve zabezpečia, aby sa vymedzili úlohy a povinnosti prevádzkovateľov prepravných sietí, prevádzkovateľov distribučných sietí, dodávateľských podnikov a odberateľov a v prípade potreby ostatných účastníkov trhu, pokiaľ ide o zmluvné dojednania, záväzky voči odberateľom, pravidlá výmeny údajov a zúčtovania, zodpovednosť za vlastníctvo údajov a odpočet.~~

~~Tieto pravidlá sa zverejnia, musia byť navrhnuté s cieľom uľahčiť prístup odberateľov a dodávateľov do sietí a podliehajú preskúmvaniu regulačnými orgánmi alebo inými príslušnými vnútroštátnymi orgánmi.~~

↓ nový

Kapitola IV

Prístup tretích strán k infraštruktúre

ODDIEL I

PRÍSTUP K INFRAŠTRUKTÚRE ZEMNÉHO PLYNU

Článok 26

Prístup na trh pre obnoviteľné a nízkouhlíkové plyny

Členské štáty umožnia prístup pre obnoviteľné a nízkouhlíkové plyny na trh a k infraštruktúre bez ohľadu na to, či sú zariadenia na výrobu obnoviteľných a nízkouhlíkových plynov pripojené k distribučnej a prepravnej sieti.

↓ 2009/73/ES (prispôsobené)
⇒ nový

Článok 27~~32~~

Prístup tretích strán ☒ k distribúcii a preprave zemného plynu a terminálom LNG ☒

1. Členské štáty zabezpečia zavedenie systému pre prístup tretích strán do prepravnej a distribučnej siete a do zariadení LNG na základe uverejnených taríf platných pre všetkých ~~oprávnených~~ odberateľov vrátane dodávateľských podnikov a uplatňovaných objektívne a bez diskriminácie medzi užívateľmi siete. Členské štáty

zabezpečia, aby tieto tarify alebo metodiky ich výpočtu boli pred nadobudnutím účinnosti schválené v súlade s článkom ~~7241~~ regulačným orgánom uvedeným v článku ~~7039 ods. 1~~ a aby tieto tarify a metodiky – ak sú schvaľované len metodiky – boli pred nadobudnutím účinnosti uverejnené. ⇨ Tarifné zľavy možno poskytnúť, len ak sú stanovené právnymi predpismi Únie. ⇨

~~2. Prevádzkovatelia prepravných sietí majú prístup do siete iných prevádzkovateľov prepravných sietí, ak je to nevyhnutné na účel vykonávania ich činností vrátane činností, ktoré súvisia s cezhraničnou prepravou.~~

~~2.3.~~ Ustanovenia tejto smernice nesmú brániť uzatváraniu dlhodobých zmlúv ⇨ o obnoviteľných a nízkouhlíkových plynov ⇨, pokiaľ sú v súlade s pravidlami Spoločenstva ☒ Únie ☒ pre hospodársku súťaž ⇨ a prispievajú k dekarbonizácii. Nesmú sa uzatvárať žiadne dlhodobé zmluvy o dodávkach fosilného plynu bez znížených emisií s platnosťou po roku 2049 ⇨.

↓ nový

3. Tento článok sa vzťahuje aj na občianske energetické spoločnosti, ktoré riadia distribučné siete.

↓ 2009/73/ES (prispôsobené)
⇨ nový

Článok ~~2834~~

Prístup do ťažobných sietí ☒ zemného plynu ☒

1. Členské štáty prijímú opatrenia potrebné na zabezpečenie toho, aby plynárenské podniky a oprávnení odberatelia bez ohľadu na to, kde sa nachádzajú, boli schopní získať prístup do ťažobných sietí vrátane zariadení poskytujúcich technické služby spojené s takýmto prístupom v súlade s týmto článkom s výnimkou tých častí takýchto sietí a zariadení, ktoré sa používajú na miestnu ťažobnú prevádzku na mieste ťažobného poľa, kde sa plyn ťaží. Tieto opatrenia oznámia Komisii v súlade s ustanoveniami článku ~~8854~~.
2. Prístup uvedený v odseku 1 sa poskytuje spôsobom určeným členskými štátmi v súlade s príslušnými právnymi predpismi. Členské štáty uplatňujú ciele spravodlivého a otvoreného prístupu, dosiahnutia konkurencieschopného trhu so zemným plynom a zabránenia každému zneužitiu dominantného postavenia pri zohľadnení bezpečnosti a pravidelnosti dodávok, kapacity, ktorá je alebo sa môže dať k dispozícii, a ochrany životného prostredia. Môžu prihliadať k ☒ týmto potrebám ☒:
 - a) potrebe odmietnuť prístup, ak existujú nezhody medzi technickými špecifikáciami, ktoré nemožno primeraným spôsobom prekonať;
 - b) potrebe vyhnúť sa ťažkostiam, ktoré nemožno primeraným spôsobom prekonať a ktoré by mohli mať nepriaznivý vplyv na efektívnu, súčasnú a plánovanú budúcu ťažbu uhlíkov vrátane ťažby z polí s hraničnou ekonomickou realizovateľnosťou;

- c) potrebe rešpektovať náležité opodstatnené primerané potreby vlastníka alebo prevádzkovateľa ťažobnej siete na ~~transport~~~~prepravu~~ a spracovanie plynu a záujmy všetkých ostatných užívateľov ťažobnej siete alebo príslušných spracovateľských alebo manipulačných zariadení, ktoré môžu byť dotknuté, a
- d) potrebe uplatňovať svoje zákonné a správne postupy v súlade s právom ~~Spoločenstva~~ ☒ Únie ☒ na udeľovanie povolení na ťažbu alebo rozvoj v oblasti ťažby.

3. Členské štáty zabezpečia zavedenie mechanizmov na urovnanie sporov vrátane orgánu nezávislého od zmluvných strán s prístupom ku všetkým podstatným informáciám, aby umožnili rýchle urovnanie sporov ~~tykajúcich sa vzťahujúcich sa k~~ prístupu do ťažobných sietí s prihliadnutím na kritériá uvedené v odseku 2 a počet zmluvných strán, ktoré môžu byť zapojené do rokovania o prístupe k takýmto sieťam.

↓ 2019/692 článok 1 ods. 4

4. V prípade cezhraničných sporov sa uplatňujú mechanizmy urovnania sporov toho členského štátu, do ktorého pôsobnosti patrí ťažobná sieť, ktorá odmieta poskytnúť prístup. Ak pri takomto cezhraničnom spore patrí dotknutá sieť do pôsobnosti viacerých členských štátov, dotknuté členské štáty sa navzájom poradia s cieľom zabezpečiť, aby sa ustanovenia tejto smernice uplatňovali jednotne. Ak ťažobná sieť začína v tretej krajine a je prepojená aspoň s jedným členským štátom, dotknuté členské štáty sa navzájom poradia a členský štát, v ktorom sa nachádza prvý vstupný bod do siete členských štátov, sa poradí s dotknutou treťou krajinou, v ktorej ťažobná sieť začína, s cieľom zabezpečiť, pokiaľ ide o dotknutú sieť, aby sa táto smernica na území členských štátov uplatňovala jednotne.

↓ 2009/73/ES (prispôbené)

Článok ~~2933~~

Prístup do zásobníkov ☒ zemného plynu ☒

1. Pri organizácii prístupu do zásobníkov a akumulácie plynu v potrubí môžu členské štáty, ak je to technicky ~~a~~ alebo ekonomicky potrebné na poskytovanie efektívneho prístupu do siete na účely dodávok odberateľom, ako aj pre organizáciu prístupu k podporným službám, zvoliť jeden z postupov uvedených v odsekoch 3 a 4 alebo oba z nich. Tieto postupy musia spĺňať kritériá objektivity, transparentnosti a nediskriminácie.

↓ nový

Členské štáty pri výbere postupu na účely prístupu k zásobníkom podľa tohto článku zohľadňujú výsledky spoločného a vnútroštátneho posudzovania rizík vykonávaného podľa článku 7 nariadenia (EÚ) 2017/1938.

Regulačné orgány ~~ak tak členské štáty stanovili, alebo členské štáty~~ vymedzia a uverejnia kritériá, podľa ktorých sa určí systém uplatniteľný pre prístup do zásobníkov a akumulácie plynu v potrubí. Zverejnia alebo uložia prevádzkovateľom zásobníkov a prepravných sietí povinnosť zverejniť, ktoré zásobníky alebo ich časti a ktorá akumulácia plynu v potrubí sa ponúka na základe rôznych postupov uvedených v odsekoch 3 a 4.

~~Povinnosťou uvedenou v druhej vete druhého pododseku nie je dotknuté právo voľby, ktoré sa členským štátom zaručuje v prvom pododseku.~~

2. ~~Ustanovenia~~ ~~Odstavce~~ 1 sa neuplatňujú na podporné služby a dočasné uskladňovanie, ktoré súvisia so zariadeniami LNG a sú nevyhnutné pre proces spätného splynovania a následné dodanie do prepravnej siete.
3. V prípade dohodnutého prístupu ~~členské štáty alebo, ak tak stanovili členské štáty,~~ regulačné orgány prijímú nevyhnutné opatrenia pre ~~plynárenské~~ podniky a oprávnených odberateľov buď vo vnútri, alebo mimo územia pokrytého prepojenou sieťou, aby bolo možné dohodnúť prístup do zásobníkov a akumulácie plynu v potrubí, ak je to technicky a/alebo ekonomicky potrebné na zabezpečenie efektívneho prístupu do siete alebo na organizáciu prístupu k ďalším podporným službám. Strany sú povinné dohodnúť prístup do zásobníkov, akumulácie plynu v potrubí a k ďalším podporným službám v dobrej viere.

O zmluve o prístupe do zásobníkov, akumulácie plynu v potrubí a k ďalším podporným službám sa rokuje s príslušným prevádzkovateľom zásobníkov ~~alebo plynárskymi podnikmi~~. Regulačné orgány ~~ak tak členské štáty stanovili, alebo členské štáty~~ požadujú od prevádzkovateľov zásobníkov a plynárskych podnikov, aby uverejnili svoje hlavné obchodné podmienky použitia zásobníkov, akumulácie plynu v potrubí a ďalších podporných služieb ~~do 1. januára 2005 a následne~~ každý rok.

Pri vypracovávaní ☒ daných ☐ podmienok ~~uvedených v druhom pododseku~~ prevádzkovatelia zásobníkov ~~a plynárské podniky~~ konzultujú s užívateľmi siete.

4. V prípade regulovaného prístupu prijímú regulačné orgány ~~ak tak členské štáty stanovili, alebo členské štáty~~ potrebné opatrenia, ktoré poskytnú plynárskym podnikom a oprávneným odberateľom vo vnútri alebo mimo územia pokrytého prepojenou sieťou právo na prístup do zásobníkov, akumulácie plynu v potrubí a k ďalším podporným službám na základe uverejnených taríf ~~a/alebo~~ ďalších podmienok a povinností pre použitie týchto zásobníkov a akumulácie plynu, ak je to technicky ~~a/alebo~~ ekonomicky potrebné na poskytovanie efektívneho prístupu do siete alebo organizáciu prístupu k ďalším podporným službám. Regulačné orgány ~~ak tak členské štáty stanovili, alebo členské štáty~~ sa radia s užívateľmi siete pri zostavovaní týchto taríf alebo metodík na určenie týchto taríf. Toto právo na prístup sa môže oprávneným odberateľom poskytovať tak, že sa im umožní uzatvárať zmluvy o dodávke s inými konkurenčnými ~~plynárskymi~~ podnikmi, než je vlastník ~~a/alebo~~ prevádzkovateľ siete alebo príbuzný podnik.

Článok ~~30~~³⁸

Priame plynovody ☒ na zemný plyn ☒

1. Členské štáty prijímajú potrebné opatrenia, ktoré umožnia, aby:
 - a) ~~plynárenské~~ podniky usadené na ich území zásobovali oprávnených odberateľov prostredníctvom priameho plynovodu a
 - b) každý takýto ~~oprávnený~~ odberateľ na ich území bol zásobovaný prostredníctvom priameho plynovodu plynárenskými podnikmi.
2. Keď sa na výstavbu alebo prevádzku priamych plynovodov požaduje povolenie, ~~(napr. licencia, povolenie, koncesia, súhlas alebo schválenie)~~, členské štáty alebo každý nimi určený príslušný orgán ~~ustanovia~~ kritériá pre udeľovanie povolení na výstavbu alebo prevádzku takýchto plynovodov na svojom území. Tieto kritériá musia byť objektívne, transparentné a nediskriminačné.
3. Členské štáty môžu vydať povolenie na výstavbu priameho plynovodu za predpokladu odmietnutia prístupu do siete na základe článku ~~34~~³⁵ alebo začatia konania na urovanie sporu podľa článku ~~73~~⁴¹.

ODDIEL II

PRÍSTUP K VODÍKOVEJ INFRAŠTRUKTÚRE

Článok 31

Prístup tretích strán do vodíkových sietí

1. Členské štáty zabezpečia zavedenie systému pre prístup tretích strán do vodíkových sietí na základe uverejnených taríf uplatňovaných objektívne a bez diskriminácie medzi všetkými užívateľmi týchto sietí.
1. Členské štáty zabezpečia, aby tieto tarify alebo metodiky ich výpočtu boli pred nadobudnutím účinnosti schválené v súlade s článkom 72 regulačným orgánom uvedeným v článku 70 a aby tieto tarify – a metodiky, ak sú schvaľované len metodiky, – boli pred nadobudnutím účinnosti uverejnené.
3. Prevádzkovatelia vodíkových sietí majú prístup do siete iných prevádzkovateľov vodíkových sietí, ak je to nevyhnutné na účel vykonávania ich činností vrátane činností, ktoré súvisia s cezhraničným transportom vodíka.
4. Členské štáty sa môžu rozhodnúť, že do 31. decembra 2030 nebudú uplatňovať odsek 1. V takom prípade členské štáty zabezpečia vykonávanie systému dohodnutého prístupu tretích strán do vodíkových sietí v súlade s objektívnymi, transparentnými a nediskriminačnými kritériami. Členské štáty prijímajú potrebné opatrenia, aby užívatelia vodíkovej siete mohli rokovať o svojom prístupe do

vodíkových sietí. Strany sú povinné dohodnúť prístup do vodíkových sietí v dobrej viere.

5. Ak sa používa dohodnutý prístup, regulačné orgány poskytujú užívateľom vodíkových sietí usmernenie týkajúce sa vplyvu zavedenia regulovaného prístupu tretích strán na dohodnuté tarify.

Článok 32

Prístup tretích strán do vodíkových terminálov

1. Členské štáty zabezpečia zavedenie systému pre prístup tretích strán do vodíkových terminálov na základe dohodnutého prístupu objektívnym, transparentným a nediskriminačným spôsobom, pričom regulačné orgány prijímajú potrebné opatrenia, aby užívatelia vodíkových terminálov mohli rokovať o prístupe do takýchto terminálov. Strany sú povinné dohodnúť prístup v dobrej viere.
2. Regulačné orgány monitorujú podmienky prístupu tretích strán do vodíkových terminálov a ich vplyv na trhy s vodíkom a v prípade potreby na účel zaistenia hospodárskej súťaže prijímajú opatrenia na zlepšenie prístupu v súlade s kritériami stanovenými v odseku 1.

Článok 33

Prístup do zásobníkov vodíka

Členské štáty zabezpečia zavedenie systému pre regulovaný prístup tretích strán do zásobníkov vodíka, ako aj k akumulácii vodíka, keď je technicky a/alebo hospodársky potrebný na poskytnutie efektívneho prístupu k sústave na účely zabezpečenia dodávok odberateľom, ako aj na organizáciu prístupu k podporným službám, na základe uverejnených taríf, pričom daný systém sa musí uplatňovať objektívne a bez diskriminácie medzi užívateľmi vodíkovej sústavy. Členské štáty zabezpečia, aby tieto tarify alebo metodiky ich výpočtu boli pred nadobudnutím účinnosti schválené v súlade s článkom 72 regulačným orgánom.

ODDIEL III

ODMIETNUTIE PRÍSTUPU A PRÍPOJENIA

↓ 2009/73/ES (prispôsobené)
⇒ nový

Článok ~~34~~³⁵

Odmietnutie prístupu ☒ a pripojenia ☒

1. Plynárenské ⇒ a vodíkové ⇐ podniky môžu odmietnuť prístup do siete ⇒ zemného plynu alebo vodíkovej sústavy, alebo pripojenie k nim, ⇐ na základe nedostatku kapacity ~~alebo ak by im takýto prístup do siete bránil vo vykonávaní povinností služby vo verejnom záujme uvedených v článku 3 ods. 2, ktoré im boli uložené, alebo z dôvodu vážnych ekonomických a finančných ťažkostí so zmluvami o nákupe~~

~~so záväzkom úhrady minimálneho odberu (take or pay) s ohľadom na kritériá a postupy ustanovené v článku 48 a na alternatívu zvolenú členským štátom v súlade s odsekom 1 uvedeného článku. Takéto odmietnutie musí byť náležite odôvodnené.~~

2. Členské štáty ~~⇒ pri zohľadnení vnútroštátnych a únijných cieľov v oblasti dekarbonizácie ⇐ môžu prijať ⇒ prijímajú primerané ⇐ opatrenia potrebné na zabezpečenie toho, aby plynárenské ⇒ alebo vodíkové ⇐ podniky odmietajúce poskytnúť prístup do siete ⇒ zemného plynu alebo vodíkovej sústavy, alebo pripojenie k nim, ⇐ na základe nedostatku kapacity alebo nedostatočného prepojenia vykonali potrebné rozšírenia, pokiaľ je to ekonomicky výhodné alebo ak je ich ochotný zaplatiť potenciálny odberateľ. V prípade, že členské štáty uplatňujú článok 4 ods. 4, členské štáty takéto opatrenia prijímú.~~

↓ nový

3. Prístup k sieti obnoviteľných a nízkouhlíkových plynov možno zamietnuť len pri uplatnení ustanovení článku 18 a 33 [prepracované znenie nariadenia o plyne navrhnutého v COM(2021) xxx].

↓ 2009/73/ES

~~Článok 36~~

~~Nová infraštruktúra~~

1. ~~Nová významná plynárenská infraštruktúra, t. j. prepojenia, zariadenia LNG a zásobníky sa môžu na požiadanie na stanovený čas vyňať z pôsobnosti ustanovení článkov 9, 32, 33 a 34 a článku 41 ods. 6, 8 a 10 za týchto podmienok:~~

- ~~a) investícia musí zvyšovať hospodársku súťaž v oblasti dodávok plynu a bezpečnosť dodávok;~~
- ~~b) úroveň rizika spojeného s investíciou je taká, že investícia by sa neuskutočnila, ak by nebola udelená výnimka;~~
- ~~c) infraštruktúru musí vlastníť fyzická alebo právnická osoba, ktorá je minimálne v zmysle svojej právnej formy oddelená od prevádzkovateľov sietí, v ktorých sa táto infraštruktúra vybuduje;~~
- ~~d) od užívateľov tejto infraštruktúry sa vyberajú poplatky a~~

↓ 2019/692 článok 1 ods. 5 písm.

a)

- ~~e) výnimka nesmie byť na ujmu hospodárskej súťaže na príslušných trhoch, ktoré by mohli byť ovplyvnené investíciami, účinného fungovania vnútorného trhu so zemným plynom, efektívneho fungovania dotknutých regulovaných sietí ani bezpečnosti dodávok zemného plynu v Únii.~~

↓ 2009/73/ES

~~2. Odsek 1 sa uplatňuje aj v prípade významného zvýšenia kapacity existujúcej infraštruktúry a modifikácií takejto infraštruktúry, ktoré umožňujú rozvoj nových zdrojov dodávok plynu.~~

↓ 2019/692 článok 1 ods. 5 písm.
b)

~~3. Regulačný orgán uvedený v kapitole VIII môže v jednotlivých prípadoch rozhodovať o výnimkách uvedených v odsekoch 1 a 2.~~

~~Pred prijatím rozhodnutia o výnimke konzultuje národný regulačný orgán, alebo v relevantnom prípade iný príslušný orgán uvedeného členského štátu:~~

~~a) s národnými regulačnými orgánmi členských štátov, na ktorých trhy môže mať nová infraštruktúra vplyv, a~~

~~b) s príslušnými orgánmi tretích krajín, ak je dotknutá infraštruktúra pripojená k sieti Únie, ktorá patrí do právomoci členského štátu, a začína alebo končí v jednej tretej krajine alebo vo viacerých tretích krajinách.~~

~~Ak konzultované orgány tretích krajín nereagujú na konzultáciu v primeranom časovom rámci alebo v rámci stanovenej lehoty, ktorá nie je dlhšia ako tri mesiace, dotknutý národný regulačný orgán môže prijať potrebné rozhodnutie.~~

↓ 2009/73/ES

~~4. Ak sa dotknutá infraštruktúra nachádza na území viac ako jedného členského štátu, regulačným orgánom dotknutých členských štátov môže agentúra predložiť do dvoch mesiacov odo dňa predloženia žiadosti o výnimku poslednému z týchto regulačných orgánov poradné stanovisko, z ktorého môžu pri svojom rozhodnutí vychádzať.~~

↓ 2019/692 článok 1 ods. 5 písm.
c)

~~Ak sa všetky dotknuté regulačné orgány dohodnú ohľadom žiadosti o výnimku v priebehu šiestich mesiacov od dátumu doručenia žiadosti o výnimku poslednému z týchto regulačných orgánov, informujú o svojom rozhodnutí agentúru. Ak je dotknutá infraštruktúra prepravným plynovodom medzi členským štátom a tretou krajinou, národný regulačný orgán, alebo v relevantnom prípade iný príslušný orgán členského štátu, v ktorom sa nachádza prvé miesto prepojenia so sieťou členských štátov, môžu pred prijatím rozhodnutia o výnimke konzultovať s príslušným orgánom tejto tretej krajiny s cieľom zabezpečiť, pokiaľ ide o dotknutú infraštruktúru, aby sa táto smernica na území, a prípadne v pobrežnom mori tohto členského štátu uplatňovala jednotne. Ak konzultovaný orgán tretej krajiny nereaguje na konzultáciu v primeranom časovom rámci alebo v rámci stanovenej lehoty, ktorá nie je dlhšia ako tri mesiace, dotknutý národný regulačný orgán môže prijať potrebné rozhodnutie.~~

~~Agentúra vykonáva úlohy udelené regulačným orgánom dotknutých členských štátov podľa tohto článku:~~

- ~~a) ak všetky dotknuté regulačné orgány neboli schopné dosiahnuť dohodu do šiestich mesiacov od dátumu doručenia žiadosti o výnimku poslednému z nich alebo~~
- ~~b) na základe spoločnej žiadosti dotknutých regulačných orgánov.~~

~~Všetky dotknuté regulačné orgány môžu spoločne požiadať o predĺženie lehoty uvedenej v treťom pododseku písm. a), a to najviac o tri mesiace.~~

~~5. Agentúra predtým, ako prijme rozhodnutie, konzultuje s príslušnými regulačnými orgánmi a so žiadateľmi.~~

~~6. Výnimka sa môže týkať celej kapacity novej infraštruktúry alebo jej časti alebo existujúcej infraštruktúry s významne zvýšenou kapacitou.~~

~~Pri rozhodovaní o udelení výnimky je potrebné v jednotlivých prípadoch brať do úvahy potrebu stanoviť podmienky týkajúce sa doby trvania výnimky a nediskriminačného prístupu k infraštruktúre. Pri rozhodovaní o týchto podmienkach je potrebné brať do úvahy predovšetkým dodatočnú kapacitu, ktorá sa má vybudovať, alebo zmenu v existujúcej kapacite, časový horizont projektu a okolnosti v danom členskom štáte.~~

~~Regulačný orgán pred udelením výnimky rozhodne o pravidlách a mechanizmoch riadenia a pridelovania kapacity. V týchto pravidlách sa vyžaduje, aby sa pred pridelením kapacity v novej infraštruktúre vrátane kapacity na vlastné použitie všetci potenciálni užívatelia infraštruktúry vyzvali, aby vyjadrili, či majú záujem o získanie zmluvnej kapacity. Regulačný orgán vyžaduje, aby pravidlá riadenia preťaženia zahŕňali povinnosť ponúkať nevyužitú kapacitu na trhu a aby mali užívatelia infraštruktúry právo obchodovať so svojimi zmluvnými kapacitami na sekundárnom trhu. Regulačný orgán pri hodnotení kritérií uvedených v odseku 1 písm. a), b) a c) prihliada k výsledkom uvedeného postupu pridelovania kapacity.~~

~~Rozhodnutie o udelení výnimky vrátane všetkých podmienok uvedených v druhom pododseku tohto odseku sa musí riadne odôvodniť a uverejniť.~~

~~7. Bez ohľadu na odsek 3 môžu členské štáty ustanoviť, že regulačný orgán alebo prípadne agentúra musí na účely formálneho rozhodnutia predkladať príslušnému orgánu v členskom štáte svoje stanovisko k žiadosti o výnimku. Takéto stanovisko sa uverejní spolu s rozhodnutím.~~

~~8. Regulačný orgán bezodkladne po prijatí každej žiadosti o výnimku zasiela Komisii jej kópiu. Príslušný orgán bezodkladne oznámi Komisii rozhodnutie spolu so všetkými relevantnými informáciami, ktoré sa tohto rozhodnutia týkajú. Tieto informácie sa môžu Komisii zaslať v súhrnnej forme tak, aby sa jej umožnilo prijať dostatočne podložené rozhodnutie. Tieto informácie obsahujú najmä:~~

- ~~a) podrobný opis dôvodov, na základe ktorých regulačný orgán alebo členský štát udelil alebo odmietol udeliť výnimku spolu s odkazom na odsek 1 vrátane príslušného bodu alebo bodov uvedeného odseku, na základe ktorého sa toto rozhodnutie prijalo, vrátane finančných informácií odôvodňujúcich potrebu výnimky;~~
- ~~b) vykonané analýzy týkajúce sa vplyvu udelenia výnimky na hospodársku súťaž a efektívne fungovanie vnútorného trhu so zemným plynom;~~

- e) ~~odôvodnenie časového obdobia a podiel na celkovej kapacite dotknutej plynárenskej infraštruktúry, pre ktorú sa výnimka udeľuje;~~
- d) ~~ak sa výnimka týka prepojenia, výsledok konzultácie s príslušnými regulačnými orgánmi, a~~
- e) ~~prínos infraštruktúry k diverzifikácii dodávok plynu.~~

~~9. Do dvoch mesiacov odo dňa nasledujúceho po doručení oznámenia môže Komisia prijať rozhodnutie, ktorým požiada regulačný orgán o zmenu alebo stiahnutie rozhodnutia o udelení výnimky. Táto dvojmesačná lehota sa môže predĺžiť o dodatočnú lehotu dvoch mesiacov, ak Komisia potrebuje ďalšie informácie. Táto dodatočná lehota začína plynúť dňom nasledujúcim po doručení úplných informácií. Pôvodná dvojmesačná lehota sa môže predĺžiť aj s obojstranným súhlasom Komisie a regulačného orgánu.~~

~~Oznámenie sa považuje za stiahnuté, ak požadované informácie neboli poskytnuté v lehote uvedenej v žiadosti, pokiaľ sa pred uplynutím uvedenej lehoty táto lehota s obojstranným súhlasom Komisie a regulačného orgánu nepredĺži, alebo ak regulačný orgán v náležite odôvodnenom vyhlásení neinformuje Komisiu o tom, že oznámenie považuje za úplné.~~

~~Regulačný orgán vyhovie rozhodnutiu Komisie o zmene alebo stiahnutí rozhodnutia o udelení výnimky v lehote jedného mesiaca a informuje o tom Komisiu.~~

~~Komisia zachováva dôvernosc' citlivých obchodných informácií.~~

~~Schválenie rozhodnutia o udelení výnimky Komisiou stráca účinnosť po uplynutí dvoch rokov od jeho prijatia, ak sa výstavba infraštruktúry dovtedy nezačala, a po uplynutí piatich rokov od jeho prijatia, ak sa infraštruktúra dovtedy neuviedla do prevádzky, pokiaľ Komisia nerozhodne, že akékoľvek omeškanie je spôsobené závažnými prekážkami mimo kontroly osoby, ktorej bola výnimka udelená.~~

~~10. Komisia môže prijať usmernenia k uplatňovaniu podmienok ustanovených v odseku 1 tohto článku a ustanoviť postup pre uplatňovanie odsekov 3, 6, 8 a 9 tohto článku. Tieto opatrenia zamerané na zmenu nepodstatných prvkov tejto smernice jej doplnením sa prijímú v súlade s regulačným postupom s kontrolou uvedeným v článku 51 ods. 3.~~

↓ nový

Kapitola V

Pravidlá vzťahujúce sa na prevádzkovateľov prepravných sietí a zásobníkov zemného plynu a zariadení LNG

↓ 2009/73/ES (prispôsobené)
⇒ nový

Článok ~~35~~⁴³

Úlohy prevádzkovateľov prepravnej siete, zásobníkov a/alebo zariadenia LNG

1. Každý prevádzkovateľ prepravnej siete, zásobníkov a/alebo zariadenia LNG:

- a) v záujme zabezpečenia otvoreného trhu prevádzkuje, udržiava a rozvíja v daných ekonomických podmienkach bezpečné, spoľahlivé a efektívne prepravné zariadenia, zásobníky ~~a~~ alebo zariadenia LNG s náležitým ohľadom na životné prostredie, ~~⇒ pričom povinnosti stanovené v [nariadenie (EÚ) 2022/... (nariadenie o metáne)] ⇔ ~~sa~~ zabezpečujú~~ primerané prostriedky na plnenie povinností v oblasti služieb;
 - b) ~~zdrží sa diskriminácie~~ ☒ nediskriminuje ☒ užívateľov siete alebo kategórie užívateľov siete, ~~najmä~~ ☒ konkrétne ☒ v prospech svojich príbuzných podnikov;
 - c) poskytuje každému ďalšiemu prevádzkovateľovi prepravnej siete, každému ďalšiemu prevádzkovateľovi zásobníka, každému ďalšiemu prevádzkovateľovi zariadenia LNG ~~a~~ alebo každému ďalšiemu prevádzkovateľovi distribučnej siete dostatok informácií na zabezpečenie toho, aby sa ~~preprava~~transport a uskladňovanie zemného plynu uskutočňovali ~~spôsobom, ktorý by bol~~ v súlade s bezpečnou a efektívnou prevádzkou prepojenej siete; ~~a~~
 - d) poskytuje užívateľom siete informácie, ktoré potrebujú na efektívny prístup do siete.
2. Každý prevádzkovateľ prepravnej siete buduje dostatočnú cezhraničnú kapacitu na integrovanie európskej prepravnej infraštruktúry, ktorá uspokojí všetky hospodársky oprávnené a technicky uskutočniteľné požiadavky na kapacity a zohľadní bezpečnosť z hľadiska dodávok plynu.

↓ nový

3. Prevádzkovatelia prepravných sietí spolupracujú s prevádzkovateľmi distribučných sietí v snahe o účinné zapojenie účastníkov trhu, ktorí sú pripojení do siete, do maloobchodných, veľkoobchodných a vyvažovacích trhov.
4. Prevádzkovatelia prepravných sietí zabezpečujú vo svojich zariadeniach efektívne riadenie kvality plynu v súlade s uplatniteľnými normami kvality plynu.

↓ 2009/73/ES

- 5.3. Pravidlá prijaté prevádzkovateľmi prepravných sietí na vyvažovanie plynárenskej prepravnej siete vrátane pravidiel účtovania poplatkov užívateľom siete, ktorí sú v ich sieťach, za odchýlku sú objektívne, transparentné a nediskriminačné. Podmienky poskytovania takýchto služieb prevádzkovateľmi prepravných sietí vrátane pravidiel a taríf sa stanovujú podľa metodiky zlučiteľnej s článkom ~~724~~ 7 nediskriminačným ~~spôsobom, ktorý odzrkadľuje náklady, a náklady odrážajúcim spôsobom~~ a uverejnia sa.
- 6.4. Regulačné orgány, ak tak členské štáty stanovili, alebo členské štáty môžu požadovať, aby prevádzkovatelia prepravných sietí dodržiavali minimálne normy pre údržbu a rozvoj prepravnej siete vrátane kapacity prepojenia.

7. Členské štáty môžu stanoviť, že jednu alebo viacero zodpovedností uvedených v odseku 1 tohto článku možno prideliť inému prevádzkovateľovi prepravnej siete, než je vlastník prepravnej siete, na ktorého by sa príslušné zodpovednosti inak vzťahovali. Prevádzkovateľ prepravnej siete, ktorému sú dané úlohy pridelené, musí byť certifikovaný ako podnik s modelom oddelenia vlastníctva, modelom nezávislého prevádzkovateľa siete alebo modelom nezávislého prevádzkovateľa prepravnej siete a spĺňať požiadavky stanovené v článku 54, ale nemusí vlastníť prepravnú sieť, za ktorú má zodpovednosť.
8. Prevádzkovateľ prepravnej siete musí spĺňať požiadavky stanovené v kapitole IX a byť certifikovaný v súlade s článkom 57. Nie je tým dotknutá možnosť prevádzkovateľov prepravných sietí, ktorí sú certifikovaní ako podnik s oddelením vlastníctva, nezávislý prevádzkovateľ siete alebo nezávislý prevádzkovateľ prepravnej siete, delegovať z vlastného podnetu a pod vlastným dohľadom určité úlohy iným prevádzkovateľom prepravných sietí, ktorí sú certifikovaní ako podnik s modelom oddelenia vlastníctva, modelom nezávislého prevádzkovateľa siete alebo modelom nezávislého prevádzkovateľa prepravnej siete, ak sa takýmto delegovaním úloh neohrozia účinné a nezávislé rozhodovacie práva prevádzkovateľa prepravnej siete, ktorý úlohy deleguje.
9. Prevádzkovatelia zariadení LNG a zásobníkov spolupracujú na úrovni členského štátu i regiónu, v snahe zabezpečiť čo najefektívnejšie využívanie kapacít zariadení a synergie medzi nimi, pričom zohľadňujú integritu a prevádzku siete.

- 10.5. Prevádzkovatelia prepravných sietí ~~si obstarávajú~~ obstarávajú energiu, ktorú využívajú na vykonávanie svojich činností, na základe transparentných, nediskriminačných a trhových postupov.

Článok ~~36~~46

Zachovávanie dôvernosti informácií prevádzkovateľmi prepravných sietí a vlastníkmi prepravných sietí

1. Bez toho, aby bol dotknutý článok ~~68~~30 alebo ktorákoľvek iná zákonná povinnosť poskytovať informácie, každý prevádzkovateľ prepravnej siete, zásobníkov ~~a~~ alebo zariadenia LNG a každý vlastník prepravnej siete zachováva dôvernosť citlivých obchodných informácií získaných v priebehu vykonávania svojej činnosti a zabráni tomu, aby boli informácie o jeho vlastných činnostiach, ktoré môžu byť z obchodného hľadiska výhodné, zverejnené diskriminačným spôsobom. Nezverejní najmä žiadne citlivé obchodné informácie ostatnej časti podniku, pokiaľ to nie je potrebné na uskutočnenie obchodnej transakcie. S cieľom zabezpečiť úplné dodržiavanie pravidiel o oddelení informácií členské štáty zabezpečia, aby vlastník prepravnej siete vrátane, v prípade kombinovaného prevádzkovateľa, prevádzkovateľa distribučnej siete a ostatná časť podniku nevyužívali spoločné služby, ako sú spoločné právne služby, okrem čisto administratívnych funkcií a funkcií informačných technológií (IT).

2. Prevádzkovatelia prepravných sietí, zásobníkov ~~a~~ alebo zariadení LNG nesmú v súvislosti s predajom alebo nákupom zemného plynu realizovaným príbuznými podnikmi zneužívať citlivé obchodné informácie získané od tretích strán v súvislosti s poskytovaním alebo dojednávaním prístupu do siete.
3. Informácie potrebné na skutočnú hospodársku súťaž a účinné fungovanie trhu sa zverejnia. Touto povinnosťou nie je dotknutá ochrana citlivých obchodných informácií.

↓ nový

Článok 37

Rozhodovacie právomoci týkajúce sa pripojenia nových zariadení na výrobu obnoviteľných a nízkouhlíkových plynov k prepravnej sieti

1. Prevádzkovateľ prepravnej siete musí zaviesť a uverejniť transparentné a efektívne postupy na nediskriminačné pripojenie nových zariadení na výrobu obnoviteľných a nízkouhlíkových plynov. Tieto postupy podliehajú schváleniu regulačnými orgánmi.
2. Prevádzkovatelia prepravnej siete nie sú oprávnení odmietnuť hospodársky opodstatnené a technicky uskutočniteľné žiadosti o pripojenie nových zariadení na výrobu obnoviteľných a nízkouhlíkových plynov.

↓ 2009/73/ES (prispôsobené)
⇒ nový

Článok ~~38~~23

Rozhodovacie právomoci týkajúce sa pripojenia ~~zásobníkov, a priemyselných odberateľov~~ k prepravnej sieti ~~zariadení na spätné splyňovanie LNG~~ ☒ a k vodíkovej sieti ☒

1. Prevádzkovateľ prepravnej siete ⇒ a prevádzkovateľ vodíkovej siete ⇐ musí vypracovať a uverejniť transparentné a ~~účinné~~ efektívne postupy a tarify na nediskriminačné pripojenie zásobníkov ⇒ zemného plynu a vodíka ⇐, zariadení na spätné splyňovanie LNG ⇒, vodíkových terminálov ⇐ a priemyselných odberateľov k prepravnej sieti ⇒ a vodíkovej sieti ⇐. Tieto postupy podliehajú schváleniu regulačným orgánom.
2. Prevádzkovateľ prepravnej siete ⇒ a prevádzkovateľ vodíkovej siete ⇐ nie je oprávnený odmietnuť pripojenie nového zásobníka ⇒ zemného plynu alebo vodíka ⇐, zariadenia na spätné splyňovanie LNG ⇒, vodíkového terminálu ⇐ ani priemyselného odberateľa z dôvodu možných obmedzení dostupných kapacít siete v budúcnosti ani z dôvodu dodatočných nákladov spojených s potrebným zvýšením kapacity. Prevádzkovateľ prepravnej siete ⇒ a prevádzkovateľ vodíkovej siete ⇐ je povinný pre nové pripojenie zabezpečiť dostatočnú vstupnú a výstupnú kapacitu.

Článok ~~6~~

Regionálna solidarita

- ~~1. S cieľom zaručiť bezpečnú dodávku na vnútornom trhu so zemným plynom členské štáty spolupracujú, aby podporili regionálnu a bilaterálnu solidaritu.~~
- ~~2. Táto spolupráca sa vzťahuje na situácie, ktoré vedú alebo v krátkom čase pravdepodobne povedú k vážnemu prerušeniu dodávky v členskom štáte. Zahŕňa:~~
 - ~~a) koordináciu vnútroštátnych havarijných opatrení uvedených v článku 8 smernice Rady 2004/67/ES z 26. apríla 2004 o opatreniach na zaistenie bezpečnosti dodávok zemného plynu³⁵;~~
 - ~~b) identifikáciu a v prípade potreby rozvoj alebo modernizáciu prepojení týkajúcich sa elektriny a zemného plynu, a~~
 - ~~c) podmienky a praktické spôsoby vzájomnej pomoci.~~
- ~~3. Komisia a ostatné členské štáty musia byť o tejto spolupráci informovaní.~~
- ~~4. Komisia môže prijať usmernenia pre regionálnu spoluprácu v duchu solidarity. Tieto opatrenia zamerané na zmenu nepodstatných prvkov tejto smernice jej doplnením sa prijímú v súlade s regulačným postupom s kontrolou uvedeným v článku 51 ods. 3.~~

Kapitola VI

~~Distribúcia a dodávka~~ ☒ **Prevádzkovanie distribučných sietí** **zemného plynu** ☒

Článok 39~~24~~

Určenie prevádzkovateľov distribučných sietí

Členské štáty určia alebo vyžadujú, aby podniky, ktoré vlastnia alebo sú zodpovedné za distribučné siete, určili jedného alebo viacerých prevádzkovateľov distribučných sietí na obdobie, ktoré stanovia členské štáty so zreteľom na zváženie efektívnosti a ekonomickej rovnováhy, a zabezpečia, aby títo prevádzkovatelia konali v súlade s článkami ~~40~~25~~~~, ~~42~~26~~~~ a ~~43~~27~~~~.

Článok 40~~25~~

Úlohy prevádzkovateľov distribučných sietí

1. Každý prevádzkovateľ distribučnej siete je zodpovedný za zabezpečenie dlhodobej schopnosti siete spĺňať oprávnené nároky na distribúciu plynu a za prevádzkovanie, udržiavanie a rozvíjanie bezpečnej, spoľahlivej a efektívnej siete vo svojej oblasti za daných ekonomických podmienok s náležitým ohľadom na životné prostredie ⇨ , povinnosti stanovené v [nariadení (EÚ) 2022/... (nariadenie o metáne)] ⇐ a energetickú efektívnosť.
-
- ↓ nový
2. Ak tak regulačné orgány rozhodnú, prevádzkovateľom distribučnej siete sa môže uložiť zodpovednosť za zabezpečenie efektívneho riadenia kvality plynu v ich zariadeniach v súlade s uplatniteľnými normami kvality plynu, ak to je potrebné pre riadenie siete z dôvodu vtláčania obnoviteľných a nízkouhlíkových plynov do siete.

³⁵ Ú. v. EÚ L 127, 29.4.2004, s. 92.

- 3.2. Prevádzkovateľ distribučnej siete nesmie v žiadnom prípade diskriminovať užívateľov siete alebo kategórie užívateľov siete, najmä nie v prospech svojich príbuzných podnikov.
- 4.3. Každý prevádzkovateľ distribučnej siete poskytuje každému ďalšiemu prevádzkovateľovi distribučnej siete, prepravnej siete, zariadenia LNG a/alebo zásobníkov dostatok informácií na zabezpečenie toho, aby sa ~~transport~~~~preprava~~ a uskladňovanie zemného plynu uskutočňovali spôsobom, ktorý je v súlade s bezpečnou a efektívnou prevádzkou prepojenej siete.
- 5.4. Každý prevádzkovateľ distribučnej siete poskytuje užívateľom siete informácie, ktoré potrebujú na efektívny prístup do siete a na jej využívanie.
- 6.5. Pokiaľ je prevádzkovateľ distribučnej siete zodpovedný za vyvažovanie distribučnej siete, pravidlá, ktoré prijíma na tento účel, vrátane pravidiel účtovania poplatkov užívateľom siete za odchýlku musia byť objektívne, transparentné a nediskriminačné. Podmienky poskytovania takýchto služieb prevádzkovateľmi distribučných sietí vrátane pravidiel a taríf sa stanovujú podľa metodiky zlučiteľnej s článkom ~~7241~~ ods. 7 nediskriminačným spôsobom, ktorý odzrkadľuje náklady, a uverejnia sa.

7. Prevádzkovatelia distribučnej siete spolupracujú s prevádzkovateľmi prepravnej siete s cieľom zabezpečiť účinnú účasť účastníkov trhu pripojených k sieti na maloobchodnom, veľkoobchodnom a vyvažovacom trhu vo vstupno-výstupnom systéme, ku ktorému distribučná sieť patrí.
8. Prevádzkovatelia distribučnej siete musia zaviesť a uverejniť transparentné a efektívne postupy na nediskriminačné pripojenie nových zariadení na výrobu obnoviteľných a nízkouhlíkových plynov. Tieto postupy podliehajú schváleniu regulačnými orgánmi.
9. Prevádzkovatelia distribučnej siete nie sú oprávnení odmietnuť hospodársky opodstatnené a technicky uskutočniteľné žiadosti o pripojenie nových zariadení na výrobu obnoviteľných a nízkouhlíkových plynov.

Článok 41

Rozhodovacie právomoci týkajúce sa pripojenia nových zariadení na výrobu obnoviteľných a nízkouhlíkových plynov k distribučnej sieti

Regulačné orgány uložia prevádzkovateľom distribučnej siete povinnosť uverejniť transparentné a efektívne postupy na nediskriminačné pripojenie nových zariadení na výrobu obnoviteľných a nízkouhlíkových plynov. Tieto postupy podliehajú schváleniu regulačnými orgánmi.

Článok ~~42~~26

Oddelenie prevádzkovateľov distribučných sietí

1. Ak je prevádzkovateľ distribučnej siete súčasťou vertikálne integrovaného podniku, je aspoň z hľadiska svojej právnej formy, organizácie a rozhodovania nezávislý od iných činností, ktoré nesúvisia s distribúciou. Týmto pravidlami nevzniká povinnosť oddeliť vlastníctvo aktív distribučnej siete od vertikálne integrovaného podniku.
2. Ak je prevádzkovateľ distribučnej siete súčasťou vertikálne integrovaného podniku, je okrem požiadaviek podľa odseku 1 nezávislý i z hľadiska svojej organizácie a rozhodovania od iných činností, ktoré nesúvisia s distribúciou. Aby sa toto mohlo dosiahnuť, uplatňujú sa tieto minimálne kritériá:
 - a) osoby zodpovedné za riadenie prevádzkovateľa distribučnej siete sa nesmú zúčastňovať na podnikových štruktúrach integrovaného plynárenského podniku priamo alebo nepriamo zodpovedného za každodennú ťažbu, prepravu ⇒ , transport ⇐ a dodávku ~~zemného plynu~~ ⇒ plynov ⇐;
 - b) musia sa prijať vhodné opatrenia s cieľom zabezpečiť, aby sa profesionálne záujmy osôb zodpovedných za riadenie prevádzkovateľa distribučnej siete brali do úvahy spôsobom zaručujúcim, že sú schopné konať nezávisle;
 - c) prevádzkovateľ distribučnej siete musí mať účinné rozhodovacie práva nezávislé od integrovaného plynárenského podniku, pokiaľ ide o aktíva, ktoré sú potrebné na prevádzku, údržbu alebo rozvoj siete; ~~na účely plnenia týchto úloh musí prevádzkovateľ distribučnej siete disponovať potrebnými zdrojmi vrátane ľudských, technických, finančných a materiálnych zdrojov; toto by nemalo~~ ☒ nesmie ☒ brániť existencii náležitých koordinačných mechanizmov na zabezpečenie toho, aby boli chránené práva materskej spoločnosti dohliadať na hospodárenie a riadenie, pokiaľ ide o návratnosť aktív v dcérskej spoločnosti regulovanú nepriamo v súlade s článkom ~~724~~7 ods. 7; ~~materskej spoločnosti toto konkrétne umožňuje schvaľovať ročný finančný plán alebo akýkoľvek zodpovedajúci nástroj prevádzkovateľa distribučnej siete a stanovovať celkové limity pre úroveň zadlženia dcérskej spoločnosti; materskej spoločnosti sa tým nepovoľuje vydávanie pokynov týkajúcich sa každodennej prevádzky, ani pokiaľ ide o jednotlivé rozhodnutia týkajúce sa výstavby alebo modernizácie distribučných plynovodov, ktoré nepresahujú podmienky schváleného finančného plánu ani ktoréhokoľvek zodpovedajúceho nástroja; a~~
 - d) prevádzkovateľ distribučnej siete musí vypracovať program súladu, v ktorom sa uvádzajú opatrenia prijaté na zabezpečenie vylúčenia diskriminačného správania, a zabezpečuje primerané monitorovanie dodržiavania tohto programu; ~~v~~V programe súladu sa stanovujú špecifické povinnosti zamestnancov na splnenie tohto cieľa; ~~v~~Výročnú správu, v ktorej sa uvádzajú prijaté opatrenia, predkladá osoba alebo orgán zodpovedný za monitorovanie programu súladu, subjekt zodpovedný za zabezpečenie súladu prevádzkovateľa distribučnej siete, regulačnému orgánu uvedenému v článku ~~7039~~29 ods. 1 a táto

správa sa uverejňuje; ~~S~~ subjekt zodpovedný za zabezpečenie súladu prevádzkovateľa distribučnej siete je úplne nezávislý a má prístup ku všetkým informáciám prevádzkovateľa distribučnej siete a prepojených podnikov potrebným na splnenie svojej úlohy.

3. Ak je prevádzkovateľ distribučnej siete súčasťou vertikálne integrovaného podniku, členské štáty zabezpečia, aby ~~sa~~ činnosti prevádzkovateľa distribučnej siete monitorovali ~~regulačnými orgánmi alebo inými príslušnými subjektmi~~ regulačné orgány alebo iné príslušné subjekty, aby nemohol svoju vertikálnu integráciu využiť na narušenie hospodárskej súťaže. Vertikálne integrovaní prevádzkovatelia distribučných sietí musia pri svojej komunikácii a označovaní dbať najmä na to, aby nedošlo k zámene v súvislosti so samostatnou identitou dodávateľskej pobočky vertikálne integrovaného podniku.
4. Členské štáty môžu rozhodnúť o neuplatňovaní odsekov 1, 2 a 3 na integrované plynárenské podniky, ktoré poskytujú služby menej ako ~~100 000~~ 100 000 pripojeným odberateľom.

Článok ~~43~~27

Povinnosti zachovávania dôvernosti informácií prevádzkovateľmi distribučných sietí

1. Bez toho, aby bol dotknutý článok ~~68~~30 alebo ktorákoľvek iná zákonná povinnosť zverejňovať informácie, každý prevádzkovateľ distribučnej siete zachováva dôvernosť citlivých obchodných informácií získaných v priebehu vykonávania svojej obchodnej činnosti a zabráni tomu, aby boli informácie o jeho vlastných činnostiach, ktoré môžu byť z obchodného hľadiska výhodné, zverejnené diskriminačným spôsobom.
2. Prevádzkovatelia distribučných sietí nesmú v súvislosti s predajom alebo nákupom zemného plynu realizovaným príbuznými podnikmi zneužívať citlivé obchodné informácie získané od tretích strán v súvislosti s poskytovaním alebo dojednávaním prístupu do siete.

Článok ~~44~~28

Uzavreté distribučné siete ☒ zemného plynu ☒

1. Členské štáty môžu stanoviť, aby ~~národné~~ regulačné orgány alebo iné príslušné orgány klasifikovali sieť, ktorá distribuuje ~~⇒ zemný ⇐~~ plyn v rámci geograficky obmedzeného územia priemyselných a obchodných zón alebo zón spoločných služieb a ktorá bez toho, aby bol dotknutý odsek 4, nezásobuje odberateľov ~~plynu~~ v domácnosti, ako uzavretú distribučnú sieť, ak:
 - a) sú prevádzkové alebo výrobné postupy užívateľov tejto siete z osobitných technických alebo bezpečnostných dôvodov integrované; alebo
 - b) táto sieť distribuuje ~~⇒ zemný ⇐~~ plyn predovšetkým vlastníkovi alebo prevádzkovateľovi siete alebo ich príbuzným podnikom.
2. Členské štáty môžu stanoviť, aby ~~národné~~ regulačné orgány oslobodili prevádzkovateľa uzavretej distribučnej siete ~~⇒ zemného plynu ⇐~~ od povinnosti stanovenej v článku ~~27~~32 ods. 1, aby tarify alebo metodiky ich výpočtu boli pred nadobudnutím účinnosti schválené v súlade s článkom ~~72~~41.

3. Ak je udelená výnimka podľa odseku 2, uplatňované tarify alebo metodiky ich výpočtu sa prehodnotia a schvaľujú v súlade s článkom ~~724~~ na žiadosť užívateľa uzavretej distribučnej siete ⇨ zemného plynu ⇩.
4. Príležitostné používanie malým počtom domácností, ktorých členovia sú v zamestnaneckom alebo podobnom vzťahu k vlastníkovi distribučnej siete, a ktoré sa nachádzajú v oblasti zásobovanej uzavretou distribučnou sieťou, nevylučuje udelenie takýchto výnimiek podľa odseku 2.

⇩ nový

5. Uzavreté distribučné siete sa na účely tejto smernice považujú za distribučné siete.

⇩ 2009/73/ES

⇨ nový

Článok ~~45~~²⁹

Kombinovaný prevádzkovateľ

Článok ~~26~~⁴⁴ ods. 1 nebráni činnosti prevádzkovateľa siete, ktorá kombinuje prepravu, zariadenia LNG, zásobníky a distribúciu, za predpokladu, že tento prevádzkovateľ dodržiava ustanovenia článku ~~54~~⁹ ods. 1 alebo článkov ~~55~~¹⁴ a ~~56~~¹⁵ alebo kapitoly ~~IX~~^{IV} alebo sa naň vzťahuje článok ~~49~~ ods. 6.

⇩ nový

Kapitola VII

Pravidlá uplatniteľné na špecializované vodíkové siete

Článok 46

Úlohy prevádzkovateľov vodíkových sietí, zásobníkov vodíka a vodíkových terminálov

1. Každý prevádzkovateľ vodíkových sietí, zásobníkov vodíka alebo vodíkových terminálov je zodpovedný za:
- a) prevádzku, udržiavanie a rozvoj bezpečnej a spoľahlivej infraštruktúry na transport a uskladňovanie vodíka podľa hospodárskych podmienok s náležitým ohľadom na životné prostredie, a to v úzkej spolupráci s pripojenými a susednými prevádzkovateľmi vodíkových sietí;
 - b) zabezpečenie dlhodobej schopnosti vodíkovej sústavy uspokojovať primeraný dopyt po preprave a uskladňovaní vodíka;
 - c) zabezpečenie primeraných prostriedkov na splnenie svojich povinností;

- d) poskytovanie dostatočných informácií prevádzkovateľovi iných sietí alebo sústav, s ktorými je jeho sieť prepojená, na zabezpečenie bezpečnej a efektívnej prevádzky, koordinovaného rozvoja a interoperability prepojených sietí;
 - e) nediskriminovanie užívateľov sietí alebo kategórií užívateľov infraštruktúry, najmä v prospech svojich príbuzných podnikov a
 - f) poskytovanie takých informácií užívateľom sietí, ktoré potrebujú na efektívny prístup k infraštruktúre;
 - g) prijímanie všetkých dostupných primeraných opatrení na prevenciu a minimalizovanie emisií vodíka pri svojich operáciách a pravidelné vykonávanie prieskumu na zisťovanie únikov vodíka a ich opravy pri všetkých relevantných zložkách v rámci zodpovednosti prevádzkovateľa;
 - h) predkladanie správ o zisťovaní únikov vodíka a v prípade potreby programu opráv a výmeny príslušným orgánom;
2. Každý prevádzkovateľ vodíkovej siete buduje dostatočnú cezhraničnú kapacitu na integrovanie európskej vodíkovej infraštruktúry, ktorá uspokojí všetky hospodársky oprávnené a technicky uskutočniteľné požiadavky na kapacity a zohľadní bezpečnosť z hľadiska dodávok vodíka.
3. Prevádzkovateľom vodíkovej siete sa môže uložiť zodpovednosť za zabezpečenie efektívneho riadenia kvality vodíka v ich zariadeniach v súlade s uplatniteľnými normami kvality vodíka, ak to je potrebné pre riadenie sústavy, na základe schválenia regulačným orgánom.

Článok 47

Existujúce vodíkové siete

1. Členské štáty sa môžu rozhodnúť povoliť uplatňovanie odchýlky od požiadaviek článkov 31, 62, 63 a 64 tejto smernice a článkov 6 a 47 [prepracované znenie nariadenia o plyne navrhnuté v COM(2021) xxx] pri vodíkových sieťach, ktoré k [dátum nadobudnutia účinnosti] patrili k vertikálne integrovanej spoločnosti. Odchýlka má obmedzený rozsah pôsobnosti na kapacitu siete v prevádzke [dátum nadobudnutia účinnosti].
2. Odchýlka je časovo obmedzená a jej platnosť uplynie:
- a) keď vertikálne integrovaný podnik predloží regulačnému orgánu žiadosť o ukončenie platnosti odchýlky a regulačný orgán danú žiadosť schváli;
 - b) keď sa vodíková sieť, na ktorú sa odchýlka vzťahuje, napojí na inú vodíkovú sieť;
 - c) keď sa vodíková sieť, na ktorú sa odchýlka vzťahuje, alebo jej kapacita rozšíria;
 - d) najneskôr 31. decembra 2030.

Článok 48

Geograficky obmedzené vodíkové siete

1. Členské štáty môžu stanoviť, že regulačné orgány majú povinnosť schváliť odchýlku od článku 62 pri vodíkových sieťach transportujúcich vodík z jedného vstupného bodu do obmedzeného počtu výstupných bodov v rámci geograficky obmedzeného územia priemyselných alebo obchodných zón.
2. Odchýlky podľa odseku 1 sa uplatňujú minimálne do 31. decembra 2030. Od 1. januára 2031 platnosť odchýlky uplynie, ak je splnená jedna z týchto podmienok:
 - a) konkurenčný výrobca obnoviteľného vodíka chce získať prístup k sieti;
 - b) vodíková sieť, na ktorú sa vzťahuje odchýlka, sa pripojí k inej vodíkovej sieti.Členské štáty prijímajú potrebné opatrenia na zabezpečenie oznamovania žiadostí o prístup uvedených v tomto odseku písm. a) regulačnému orgánu.

Článok 49

Prepojenia vodíkovodov s tretími krajinami

1. Na prepojenia vodíkovodov medzi členskými štátmi a tretími krajinami sa vzťahujú pravidlá uplatniteľné na vodíkové siete stanovené v tejto smernici a v [prepracované znenie nariadenia o plyne navrhnuté v COM(2021) xxx]. Členské štáty zabezpečujú, aby sa pri presadzovaní týchto pravidiel zohľadňovalo ich skutočné uplatňovanie na území Únie, ako aj integrovaná povaha prepojení.
2. Únia na účely vykonávania požiadaviek stanovených v odseku 1 pri každom prepojení vodíkovodov pred začatím jeho prevádzky uzavrie medzivládnu dohodu s pripojenou treťou krajinou alebo pripojenými tretími krajinami, v ktorej stanoví prevádzkové pravidlá dotknutých prepojení vodíkovodov, ak Komisia určila, že takáto dohoda je potrebná na zabezpečenie dodržiavania pravidiel uvedených v odseku 1.
3. Takáto medzivládna dohoda môže podľa potreby obsahovať pravidlá špecifikujúce vykonávanie požiadaviek na prístup tretích strán, reguláciu taríf a oddelenie prevádzkovateľa prepojení vodíkovodov, ako aj pravidlá certifikácie obnoviteľného a nízkouhlíkového vodíka vrátane pravidiel zabezpečenia zberu požadovaných údajov a uplatňovanie kritérií započítavania vodíka vyrobeného z elektriny ako obnoviteľného vodíka.

Článok 50

Zachovávanie dôvernosti prevádzkovateľov vodíkových sietí, zásobníkov vodíka a vodíkových terminálov

1. Bez toho, aby bola dotknutá zákonná povinnosť zverejňovať informácie, každý prevádzkovateľ vodíkovej siete, zásobníka vodíka alebo vodíkoveho terminálu a každý vlastník vodíkovej siete zachováva dôvernosť citlivých obchodných informácií získaných v priebehu vykonávania svojej činnosti a zabráni tomu, aby boli informácie o jeho vlastných činnostiach, ktoré môžu byť z obchodného hľadiska výhodné, zverejnené diskriminačným spôsobom. Konkrétne, ak je prevádzkovateľ vodíkovej siete, zásobníka vodíka alebo vodíkoveho terminálu alebo vlastník vodíkovej siete časťou vertikálne integrovaného podniku, nezverejní najmä žiadne citlivé obchodné informácie ostatnej časti podniku, pokiaľ to nie je potrebné na uskutočnenie obchodnej transakcie.

2. Prevádzkovatelia vodíkovej siete, zásobníka vodíka alebo vodíkoveho terminálu nesmú v súvislosti s predajom alebo nákupom zemného plynu realizovaným príbuznými podnikmi zneužívať citlivé obchodné informácie získané od tretích strán v súvislosti s poskytovaním alebo dojednávaním prístupu do systému.
3. Informácie potrebné na skutočnú hospodársku súťaž a účinné fungovanie trhu sa uverejňujú. Touto povinnosťou nie je dotknutá ochrana citlivých obchodných informácií.

KAPITOLA VIII

Integrované plánovanie siete

↓ 2009/73/ES (prispôbené)
⇒ nový

Článok ~~51~~²²

Rozvoj siete a právomoci na prijímanie investičných rozhodnutí

1. ☒ Všetci ☒ Prevádzkovatelia prepravných sietí ☐ minimálne ☐ ~~každoročne~~ ☐ každé dva roky ☐ predkladajú ☒ príslušnému ☒ regulačnému orgánu 10-ročný plán rozvoja siete založený na súčasnej a plánovanej ponuke a dopyte, po tom, čo konzultovali so všetkými zainteresovanými stranami. ☐ Za každý členský štát musí existovať aspoň jeden ucelený plán rozvoja siete. Prevádzkovatelia infraštruktúry vrátane prevádzkovateľov terminálov LNG, prevádzkovateľ zásobníkov, prevádzkovateľ distribučných sietí, ako aj prevádzkovateľov vodíkových sietí, infraštruktúry diaľkového vykurovania a elektriny sú povinní prevádzkovateľom prepravnej siete poskytovať a vymieňať si s nimi všetky relevantné informácie potrebné na zostavenie jednotného plánu rozvoja siete. ☐ Plán rozvoja siete obsahuje ~~účinné=efektívne~~ opatrenia na zaručenie primeranosti siete ☐ zemného plynu ☐ a bezpečnosti dodávky ☐ , predovšetkým súlad s normami infraštruktúry podľa nariadenia (EÚ) 2017/1938. 10-ročný plán rozvoja siete sa uverejňuje a musí byť dostupný na webovej stránke ☐.
2. Tento 10-ročný plán rozvoja siete predovšetkým:
- a) ~~uvádza pre účastníkov trhu~~ ☐ zahŕňa ☐ hlavné ~~prepravné~~ infraštruktúry, ktoré je potrebné vybudovať alebo zmodernizovať v nasledujúcich desiatich rokoch;
 - b) uvádza všetky investície, ktoré už boli schválené, a nové investície, ktoré sa budú musieť zrealizovať v nasledujúcich troch rokoch ~~h₂~~ ~~g~~

↓ nový

- c) obsahuje informácie o infraštruktúre, ktorá bude vyradená z prevádzky alebo ktorú možno vyradiť z prevádzky a

↓ 2009/73/ES

⇒ nový

d) ~~e)~~ ustanovuje časový rámec všetkých investičných projektov ⇒ a projektov vyraďovania z prevádzky ⇐

↓ nový

- e) musí byť založený na rámci spoločného scenára, ktorý zostavili spoločne relevantní prevádzkovatelia infraštruktúry vrátane relevantných prevádzkovateľov distribučnej siete, a to minimálne plynu a elektriny;
 - f) musí byť v súlade s výsledkami bežného a vnútroštátneho posudzovania rizík podľa článku 7 nariadenia 2017/1938;
 - g) musí byť v súlade s národným energetickým a klimatickým plánom a jeho aktualizáciami a s integrovanými národnými energetickými a klimatickými správami predkladanými v súlade s nariadením (EÚ) 2018/1999 a musí podporovať dosahovanie cieľa klimatickej neutrality vytýčeného v článku 2 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2021/1119.
-

↓ 2009/73/ES (prispôsobené)

⇒ nový

- 3. Pri príprave 10-ročného plánu rozvoja siete ⇒ prevádzkovateľ prepravnej siete v plnej miere zohľadní potenciál alternatív rozšírenia siete, napríklad využívanie riadenia odberu, ako aj očakávanú spotrebu na základe uplatnenia zásady prvoradosti energetickej efektívnosti, obchodovanie s inými krajinami a celoúniný plán rozvoja siete. Prevádzkovateľ prepravnej siete posúdi, ako podľa možnosti riešiť potrebu naprieč sústavami v prípade elektriny a sieťami či sústavami v prípade plynov vrátane informácií o optimálnom umiestnení a veľkosti zariadení na uskladňovanie energie a premenu energie na plyn ⇐ ~~prevádzkovateľ prepravnej siete primerane predpokladá vývoj ťažby, dodávky, spotreby a výmen s inými krajinami, pričom zohľadňuje investičné plány pre regionálne siete a siete pre celé Spoločenstvo, ako aj investičné plány pre zásobníky a zariadenia na spätné splynovanie LNG.~~
- 4. Regulačný orgán otvorene a transparentne konzultuje 10-ročný plán rozvoja siete so všetkými súčasnými alebo potenciálnymi užívateľmi siete. Od osôb alebo podnikov, ktoré tvrdia, že sú potenciálni užívatelia siete, sa môže vyžadovať, aby toto tvrdenie zdôvodnili. Regulačný orgán uverejní výsledky konzultačného postupu, najmä možné investičné potreby.
- 5. Regulačný orgán preskúma, či sa 10-ročný plán rozvoja siete vzťahuje na všetky investičné potreby, ktoré sa označili počas konzultačného postupu, a či je v súlade s ⇒ aktuálnou simuláciou scenárov narušenia, ktoré vypracovala Európska sieť prevádzkovateľov prepravných sietí pre plyn podľa článku 7 nariadenia (EÚ) 2017/1938, s regionálnym a vnútroštátnym posúdením rizík a s ⇐ ~~nezáväzným 10-ročným plánom rozvoja siete pre celé Spoločenstvo~~ ☒ celú Úniu ☒ (plán rozvoja siete pre ~~celé Spoločenstvo~~ ☒ celú Úniu ☒) uvedeným v článku 30 ods. 1 písm. b)

~~nariadenia (EÚ) 2019/943 článku 8 ods. 3 písm. b) nariadenia (ES) č. 715/2009. V prípade akýchkoľvek pochybností o jeho súlade s plánom rozvoja siete pre celé Spoločenstvo~~ ☒ celú Úniu ☒ regulačný orgán konzultuje s agentúrou ☒ ACER ☒. Regulačný orgán môže vyžadovať od prevádzkovateľa prepravnej siete, aby svoj ~~plán~~ 10-ročný plán rozvoja siete zmenil.

↓ nový

Príslušné vnútroštátne orgány preskúmajú súlad 10-ročného plánu rozvoja siete s národným energetickým a klimatickým plánom a jeho aktualizáciami a s integrovanými národnými energetickými a klimatickými správami predkladanými v súlade s nariadením (EÚ) 2018/1999.

↓ 2009/73/ES

⇒ nový

6. Regulačný orgán monitoruje a hodnotí vykonávanie 10-ročného plánu rozvoja siete.
7. Ak ~~prevádzkovateľ prepravnej siete~~ ⇒ nezávislý prevádzkovateľ siete alebo nezávislý prevádzkovateľ prepravy ⇐ nezrealizuje z iných dôvodov ako z nadradených dôvodov, ktoré sa vymykajú jeho kontrole, investíciu, ktorá sa podľa 10-ročného plánu rozvoja siete mala zrealizovať v nasledujúcich troch rokoch, členské štáty s cieľom zabezpečiť realizáciu danej investície zabezpečia, aby sa v prípade, že táto investícia je na základe najnovšieho 10-ročného plánu rozvoja siete stále relevantná, regulačnému orgánu uložila povinnosť prijať aspoň jedno z týchto opatrení:
- a) vyžadovať od prevádzkovateľa prepravnej siete, aby zrealizoval danú investíciu;
 - b) zorganizovať v súvislosti s danou investíciou výberové konanie otvorené pre všetkých investorov;
 - c) uložiť prevádzkovateľovi prepravnej siete povinnosť akceptovať zvýšenie základného imania na financovanie potrebných investícií a umožniť nezávislým investorom, aby mali podiel na imaní.

Ak regulačný orgán využil svoje právomoci podľa písm. b) prvého pododseku, môže od prevádzkovateľa prepravnej siete požadovať, aby súhlasil s jedným alebo viacerými z týchto opatrení:

- a) financovanie akoukoľvek treťou stranou;
- b) výstavba akoukoľvek treťou stranou;
- c) vybudovanie príslušných nových aktív ~~alebo~~;
- d) prevádzkovanie príslušných nových aktív.

Prevádzkovateľ prepravnej siete poskytne investorom všetky informácie potrebné na realizáciu investície, pripojí nové aktíva do prepravnej siete a celkovo vyvinie najlepšie úsilie s cieľom uľahčiť realizáciu investičného projektu.

Príslušné finančné dojednania podliehajú schváleniu regulačným orgánom.

8. Ak regulačný orgán využil svoje právomoci podľa odseku 7 ~~prvý pododsek~~, na náklady na dané investície sa vzťahujú príslušné predpisy o tarifikácii.

↓ nový

Článok 52

Podávanie správ o rozvoji vodíkových sietí

1. Prevádzkovatelia vodíkových sietí regulačnému orgánu v pravidelných intervaloch, ktoré určil predmetný orgán, predkladajú prehľad infraštruktúry vodíkových sietí, ktorú plánujú rozvíjať. Predmetný prehľad predovšetkým:
 - a) obsahuje informácie o potrebách kapacity (z hľadiska objemu i času), podľa dohody medzi užívateľmi siete a prevádzkovateľmi vodíkovej siete;
 - b) zahŕňa informácie o rozsahu, v akom sa na prepravu vodíka budú využívať reprofilizované plynovody;
 - c) je v súlade s integrovaným národným energetickým a klimatickým plánom a jeho aktualizáciami a s integrovanými národnými energetickými a klimatickými správami predkladanými v súlade s nariadením (EÚ) 2018/1999 a podporuje dosahovanie cieľa klimatickej neutrality vytýčeného v článku 2 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2021/1119.
2. Prevádzkovatelia zásobníkov vodíka a vodíkových terminálov prevádzkovateľom vodíkových sietí poskytujú všetky relevantné informácie potrebné na zostavenie prehľadu a vymieňajú si ich s nimi. Prevádzkovatelia vodíkových sietí si všetky relevantné informácie potrebné na zostavenie prehľadu vymieňajú s ostatnými prevádzkovateľmi vodíkových sietí.
3. Regulačný orgán prehľad preskúma. Zohľadní pritom celkovú energeticko-ekonomickú nevyhnutnosť vodíkovej siete, ako aj rámec spoločného scenára zostavený podľa článku 51 ods. 2 písm. e).
4. Regulačný orgán preskúmanie prehľadu zohľadní pri schvaľovaní účelových poplatkov v zmysle článku 4 [prepracované znenie nariadenia o plyne navrhnuté v COM(2021) xxx].
5. Prevádzkovatelia vodíkových sústav pravidelne vydávajú spoločnú správu o rozvoji vodíkovej sústavy na základe prehľadu predloženého regulačnému orgánu. Zohľadňujú preskúmanie, ktoré vykonal regulačný orgán podľa odseku 3.
6. Členské štáty sa môžu rozhodnúť uplatňovať požiadavky podľa článku 51 na prevádzkovateľov vodíkových sietí.

Článok 53

Financovanie cezhraničnej vodíkovej infraštruktúry

1. Ak členský štát uplatňuje systém pre regulovaný prístup tretích strán do vodíkových sietí podľa článku 31 ods. 1 a ak projekt vodíkoveho prepojenia figuruje v 10-ročnom celoúnijnom pláne rozvoja siete, ako sa uvádza v článku 29 alebo článku 43 [prepracované znenie nariadenia o plyne navrhnuté v COM(2021) xxx] a nie je projektom spoločného záujmu, ako sa uvádza v [kapitola II a príloha I bod 3

nariadenia o usmerneniach pre transeurópsku energetickú infraštruktúru], prevádzkovatelia susediacich a dotknutých vodíkových sietí a dotknutých sietí zostavia projektový plán vrátane žiadosti o cezhraničné rozdelenie nákladov a predložia ho spoločne dotknutým regulačným orgánom na spoločné schválenie.

2. K projektovému plánu a žiadosti o cezhraničné rozdelenie nákladov musí byť priložená projektová analýza nákladov a prínosov, v ktorej sa zohľadnili výhody presahujúce hranice dotknutého členského štátu, ako aj podnikateľský plán, v ktorom sa posúdila finančná životaschopnosť projektu a ktorý obsahuje finančné riešenie a špecifikuje, či sa zapojení prevádzkovatelia vodíkovej siete zhodujú na odôvodnenom návrhu cezhraničného rozdelenia nákladov.
3. Príslušné regulačné orgány po konzultáciách s prevádzkovateľmi vodíkových sietí musia prijať koordinované rozhodnutia o rozdelení investičných nákladov, ktoré má pri projekte znášať každý prevádzkovateľ siete.
4. Ak dotknuté regulačné orgány nemôžu dospieť k dohode o žiadosti do šiestich mesiacov, rozhodnutie prijíma ACER podľa postupu podľa článku 6 ods. 10 nariadenia (EÚ) 2019/942.
5. Po 31. decembri 2030 sa všetci dotknutí prevádzkovatelia vodíkových sietí musia dohodnúť na systém finančnej kompenzácie na zabezpečenie financovania cezhraničnej vodíkovej infraštruktúry. Pri jeho zostavovaní vedú prevádzkovatelia vodíkových sietí rozsiahle konzultácie so všetkým relevantnými účastníkmi trhu.
6. Dotknutí prevádzkovatelia vodíkových sietí sa musia dohodnúť na systéme finančnej kompenzácie do troch rokov a do 31. decembra 2033. Ak sa v danej lehote nepodarí dohodu dosiahnuť, zapojené regulačné orgány musia rozhodnúť spoločne do dvoch rokov. Ak sa dotknutým regulačným orgánom nepodarí do dvoch rokov dospieť k spoločnej dohode, ACER prijíma rozhodnutie podľa postupu podľa článku 6 ods. 10 nariadenia (EÚ) 2019/942.
7. Systém finančnej kompenzácie sa vykonáva v súlade s článkom 72 ods. 1 písm. b).
8. Pri prechode na systém mechanizmu finančnej kompenzácie nemá zavedený mechanizmus finančnej kompenzácie vplyv na existujúce zmluvy o kapacite.
9. Ďalšie podrobnosti potrebné na vykonávanie postupu stanoveného v tomto článku vrátane požadovaných postupov a časových rámcov, postupov na preskúmanie a v prípade potreby zmeny mechanizmov kompenzácie umožňujúce zohľadnenie vývoja taríf a rozvoja vodíkových sietí sa stanovujú v novom sieťovom predpise stanovenom na základe článku 54 [prepracované znenie nariadenia o plyne navrhnuté v COM(2021) xxx].

Kapitola IX

⊠ Oddelenie prevádzkovateľov prepravných sietí ⊠

ODDIEL 1

⊠ ODDELENIE VLASTNÍCTVA ⊠

Článok ~~549~~

Oddelenie prepravných sietí a prevádzkovateľov prepravných sietí

1. Členské štáty zabezpečia, aby ~~od 3. marca 2012:~~
 - a) každý podnik, ktorý vlastní prepravnú sieť, konal ako prevádzkovateľ prepravnej siete;
 - b) tá istá osoba alebo tie isté osoby neboli oprávnené:
 - i) priamo alebo nepriamo vykonávať kontrolu nad podnikom, ktorý vykonáva ťažobnú (výrobnú) alebo dodávateľskú činnosť, a priamo alebo nepriamo vykonávať kontrolu nad prevádzkovateľom prepravnej siete alebo prepravnou sieťou, alebo si v súvislosti s nimi uplatňovať akékoľvek právo, ani
 - ii) priamo alebo nepriamo vykonávať kontrolu nad prevádzkovateľom prepravnej siete alebo nad prepravnou sieťou a priamo alebo nepriamo vykonávať kontrolu nad podnikom, ktorý vykonáva ťažobnú (výrobnú) alebo dodávateľskú činnosť, alebo si v súvislosti s ním uplatňovať akékoľvek právo;
 - c) tá istá osoba alebo tie isté osoby neboli oprávnené vymenúvať členov dozornej rady, správnej rady alebo orgánov, ktoré podnik právne zastupujú, prevádzkovateľa prepravnej siete alebo prepravnej siete a priamo alebo nepriamo vykonávať kontrolu nad podnikom, ktorý vykonáva ťažobnú (výrobnú) alebo dodávateľskú činnosť, alebo si v súvislosti s ním uplatňovať akékoľvek právo; ~~z~~
 - d) tá istá osoba nebola oprávnená byť členom dozornej rady, správnej rady alebo orgánov, ktoré podnik právne zastupujú, podniku, ktorý vykonáva ťažobnú (výrobnú) alebo dodávateľskú činnosť, a prevádzkovateľa prepravnej siete alebo prepravnej siete.
2. Medzi práva uvedené v odseku 1 písm. b) a c) patria najmä:
 - a) právomoc vykonávať hlasovacie práva;
 - b) právomoc vymenúvať členov dozornej rady, správnej rady alebo orgánov, ktorí podnik právne zastupujú, alebo
 - c) vlastníctvo väčšinového podielu.

3. Na účely odseku 1 písm. b) sa pojem „podnik, ktorý vykonáva ťažobnú (výrobnú) alebo dodávateľskú činnosť“ ~~zahŕňa~~ ☒ chápe ako pojem zahŕňajúci pojem ☒ „podnik, ktorý vykonáva výrobnú alebo dodávateľskú činnosť“ v zmysle smernice Európskeho parlamentu a Rady 2009/72/ES(EÚ) 2019/944³⁶ ³⁷ z 13. júla 2009 o spoločných pravidlách pre vnútorný trh s elektrinou³⁸ a pojmy „prevádzkovateľ prepravnej siete“ a „prepravná sieť“ ~~zahŕňajú~~ ☒ sa chápu ako pojmy zahŕňajúce ☒ „prevádzkovateľa prenosovej sústavy“ a „prenosovú sústavu“ v zmysle uvedenej smernice.
- ~~4. Členské štáty môžu povoliť odchýlky z ustanovení odseku 1 písm. b) a c) do 3. marca 2013 pod podmienkou, že prevádzkovatelia prepravných sietí nie sú súčasťou vertikálne integrovaného podniku.~~
- ~~54.~~ Povinnosť stanovená v odseku 1 písm. a) tohto článku sa považuje za splnenú v situácii, keď dva alebo viaceré podniky vlastniace prepravné siete vytvoria spoločný podnik, ktorý v súvislosti s príslušnými prepravnými sieťami koná ako prevádzkovateľ prepravnej siete v dvoch alebo viacerých členských štátoch. Žiadny iný podnik nemôže byť súčasťou spoločného podniku, pokiaľ nebol schválený na základe článku ~~55~~¹⁴ ako nezávislý prevádzkovateľ siete alebo nezávislý prevádzkovateľ prepravnej siete na účely ~~oddielu 3 kapitoly IV~~.
- ~~65.~~ Ak osoba uvedená v odseku 1 písm. b), c) a d) je členský štát alebo iný verejnoprávny subjekt, dva samostatné verejnoprávne subjekty, ktoré vykonávajú na jednej strane kontrolu nad prevádzkovateľom prepravnej siete alebo prepravnou sieťou a na druhej strane kontrolu nad podnikom, ktorý vykonáva ťažobnú (výrobnú) alebo dodávateľskú činnosť, sa na účely vykonávania tohto článku nepovažujú za tú istú osobu alebo osoby.
- ~~76.~~ Členské štáty zabezpečia, aby sa citlivé obchodné informácie uvedené v článku ~~36~~¹⁶, ktoré má prevádzkovateľ prepravnej siete, ktorý bol súčasťou vertikálne integrovaného podniku, ani personál tohto prevádzkovateľa prepravnej siete, neposkytli podnikom, ktoré vykonávajú ťažobnú (výrobnú) ~~a~~^{alebo} dodávateľskú činnosť.

↓ 2019/692 článok 1 ods. 2 písm. a)

- ~~87.~~ Ak prepravná sieť patrila k 3. septembru 2009 vertikálne integrovanému podniku, členský štát sa môže rozhodnúť, že nebude uplatňovať odsek 1. Pokiaľ ide o časť prepravnej siete spájajúcej členský štát s tretou krajinou, ktorá sa nachádza medzi hranicou tohto členského štátu a prvým miestom pripojenia k sieti tohto členského štátu, ak prepravná sieť patrí k 23. máju 2019 vertikálne integrovanému podniku, členský štát sa môže rozhodnúť, že nebude uplatňovať odsek 1.

³⁶ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/944 z 5. júna 2019 o spoločných pravidlách pre vnútorný trh s elektrinou a o zmene smernice 2012/27/EÚ (Ú. v. EÚ L 158, 14.6.2019, s. 125).

³⁷ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/72/ES z 13. júla 2009 o spoločných pravidlách pre vnútorný trh s elektrinou (Ú. v. EÚ L 211, 14.8.2009, s. 55).

³⁸ Pozri stranu 55 tohto úradného vestníka.

↓ 2009/73/ES

Dotknuté členské štáty v takom prípade:

- a) určia nezávislého prevádzkovateľa siete v súlade s článkom ~~55~~⁴⁴ alebo
- b) uplatňujú ustanovenia ~~oddielu 3 kapitoly IV~~.

↓ 2019/692 článok 1 ods. 2 písm.
b)

~~98.~~ Ak prepravná sieť patrila k 3. septembru 2009 vertikálne integrovanému podniku a sú zavedené opatrenia, ktoré zaručujú väčšiu nezávislosť prevádzkovateľa prepravnej siete než ustanovenia ~~oddielu 3 kapitoly IV~~, členský štát sa môže rozhodnúť, že nebude uplatňovať odsek 1 tohto článku.

Pokiaľ ide o časť prepravnej siete spájajúcej členský štát s treťou krajinou, ktorá sa nachádza medzi hranicou tohto členského štátu a prvým miestom pripojenia k sieti tohto členského štátu, ak prepravná sieť patrí k 23. máju 2019 vertikálne integrovanému podniku a sú zavedené opatrenia, ktoré zaručujú väčšiu nezávislosť prevádzkovateľa prepravnej siete než ustanovenia ~~oddielu 3 kapitoly IV~~, tento členský štát sa môže rozhodnúť, že nebude uplatňovať odsek 1 tohto článku.

↓ 2009/73/ES (prispôsobené)

~~109.~~ Schváleniu a určeniu podniku za prevádzkovateľa prepravnej siete podľa odseku 9 tohto článku predchádza jeho certifikácia ☒ v súlade s postupmi stanovenými ☒ ~~podľa postupov ustanovených~~ v článku ~~65~~⁴⁰ ods. 4, 5 a 6 tejto smernice a článku 3 nariadenia (ES) č. 715/2009, ~~na základe ktorých~~ Komisia ☒ potom ☒ overuje, či zavedené opatrenia jednoznačne zaručujú väčšiu nezávislosť prevádzkovateľa prepravnej siete ~~než ako~~ ustanovenia ~~oddielu 3 kapitoly IV~~.

~~110.~~ Vertikálne integrovanému podniku, ktorý vlastní prepravnú sieť, sa v žiadnom prípade nemôže zabrániť, aby prijal opatrenia na zabezpečenie súladu s ustanoveniami odseku 1.

~~121.~~ Podniky, ktoré vykonávajú ťažobnú (výrobnú) alebo dodávateľskú činnosť, nesmú v žiadnom prípade získať v členskom štáte, ktorý uplatňuje odsek 1, priamo alebo nepriamo kontrolu nad oddeleným prevádzkovateľom prepravnej siete ~~= z členského štátu, ktorý uplatňuje odsek 1~~, ani si v súvislosti s ním uplatňovať akékoľvek právo.

ODDIEL 2

☒ NEZÁVISLÍ PREVÁDZKOVATELIA SIETÍ ☒

Článok ~~55~~⁴⁴

Nezávislí prevádzkovatelia sietí

1. Ak prepravná sieť patrila k 3. septembru 2009 vertikálne integrovanému podniku, členský štát sa môže rozhodnúť, že nebude uplatňovať článok ~~569~~ ods. 1 a že určí nezávislého prevádzkovateľa siete na návrh vlastníka prepravnej siete.

Pokiaľ ide o časť prepravnej siete spájajúcej členský štát s tretou krajinou, ktorá sa nachádza medzi hranicou tohto členského štátu a prvým miestom pripojenia k sieti tohto členského štátu, ak prepravná sieť ~~patrí~~ ☒ patrila ☒ k 23. máju 2019 vertikálne integrovanému podniku, tento členský štát sa môže rozhodnúť, že nebude uplatňovať článok ~~959~~ ods. 1 a že určí nezávislého prevádzkovateľa siete na návrh vlastníka prepravnej siete.

Určenie nezávislého prevádzkovateľa siete podlieha schváleniu zo strany Komisie.

2. Členský štát môže schváliť a určiť nezávislého prevádzkovateľa siete, iba ak:
- a) kandidujúci prevádzkovateľ preukázal, že spĺňa požiadavky uvedené v článku ~~549~~ ods. 1 písm. b), c) a d);
 - b) kandidujúci prevádzkovateľ preukázal, že disponuje finančnými, technickými, materiálnymi a ľudskými zdrojmi požadovanými na vykonávanie svojich úloh vyplývajúcich z ustanovení článku ~~3543~~;
 - c) kandidujúci prevádzkovateľ sa zaviazal, že bude plniť 10-ročný plán rozvoja siete, ktorý monitoruje regulačný orgán;
 - d) vlastník prepravnej siete preukázal svoju schopnosť plniť si povinnosti vyplývajúce z ustanovení odseku 5: ~~n~~Na tento účel poskytne všetky návrhy zmluvných dojednaní s kandidujúcim podnikom a akýmkoľvek iným príslušným subjektom: ~~z~~ ~~a~~
 - e) kandidujúci prevádzkovateľ preukázal svoju schopnosť plniť si povinnosti vyplývajúce z ustanovení ~~nariadenia (ES) č. 715/2009~~ ☒ [prepracované znenie nariadenia o plyne navrhnuté v COM(2021) xxx] ☒ vrátane spolupráce s prevádzkovateľmi prepravných sietí na európskej a regionálnej úrovni.
3. Podniky, ktoré regulačný orgán certifikoval ako podniky, ktoré spĺňajú požiadavky článku ~~6644~~ a odseku 2 tohto článku, schvaľujú a za nezávislých prevádzkovateľov sietí určujú členské štáty. Uplatňuje sa buď certifikačný postup uvedený v článku ~~6540~~ tejto smernice a článku 3 nariadenia (ES) č. 715/2009 alebo v článku ~~6644~~ tejto smernice.
4. Každý nezávislý prevádzkovateľ siete je zodpovedný za udeľovanie prístupu tretím stranám a jeho riadenie vrátane výberu poplatkov za prístup a poplatkov za preťaženie, za prevádzku, údržbu a rozvoj prepravnej siete a za zabezpečenie dlhodobej schopnosti siete uspokojovať primeraný dopyt prostredníctvom investičného plánovania. Pri rozvoji prepravnej siete je nezávislý prevádzkovateľ siete zodpovedný za plánovanie (vrátane postupu na udelenie povolenia) a výstavbu novej infraštruktúry a jej uvedenie do prevádzky. Na tento účel koná nezávislý prevádzkovateľ siete ako prevádzkovateľ prepravnej siete v súlade s touto kapitolou. Vlastník prepravnej siete nesmie byť zodpovedný za udeľovanie prístupu tretím stranám a jeho riadenie, ani za investičné plánovanie.

5. Ak bol určený nezávislý prevádzkovateľ siete, vlastník prepravnej siete:
- a) v plnej miere patrične spolupracuje s nezávislým prevádzkovateľom siete a podporuje ho na účely splnenia jeho úloh, v rámci čoho mu hlavne poskytuje všetky príslušné informácie;
 - b) financuje investície, o ktorých rozhodol nezávislý prevádzkovateľ siete a ktoré schválil regulačný orgán, alebo dáva súhlas na ich financovanie akoukoľvek zainteresovanou stranou vrátane nezávislého prevádzkovateľa siete; ~~p~~Príslušné dojednania o financovaní podliehajú schváleniu regulačným orgánom; ~~r~~Regulačný orgán sa pred týmto schválením poradí s vlastníkom prepravnej siete a ostatnými zainteresovanými stranami;
 - c) zabezpečuje krytie zodpovednosti súvisiacej s aktívami siete s výnimkou zodpovednosti súvisiacej s úlohami nezávislého prevádzkovateľa siete; ~~z~~
 - d) poskytuje záruky na uľahčenie financovania akéhokoľvek rozšírenia siete s výnimkou tých investícií, v prípade ktorých dal podľa písmena b) svoj súhlas na financovanie ktoroukoľvek zainteresovanou stranou vrátane nezávislého prevádzkovateľa siete.
6. Príslušnému národnému orgánu pre hospodársku súťaž sa v úzkej spolupráci s regulačným orgánom udelia všetky príslušné právomoci na účinné monitorovanie dodržiavania povinností, ktoré vlastníkom prepravnej siete vyplývajú z ustanovení odseku 5.

↓ 2009/73/ES (prispôsobené)
⇒ nový

Článok ~~56~~⁴⁵

Oddelenie vlastníkov prepravnej siete~~a~~, prevádzkovateľov zásobníkov ☒ a zásobníkov vodíka ☒

~~1~~ Ak bol vymenovaný nezávislý prevádzkovateľ siete ⇒ alebo nezávislý prevádzkovateľ vodíkovej siete ⇐, sú ~~vlastník~~ ☒ vlastníci ☒ prepravnej siete ⇒ a vodíkovej siete ⇐ a ~~prevádzkovateľ~~ ☒ prevádzkovatelia ☒ zásobníkov ⇒ alebo prevádzkovatelia zásobníkov vodíka ⇐, ktorí sú súčasťou vertikálne integrovaného podniku, aspoň z hľadiska svojej právnej formy, organizácie a rozhodovania nezávislí od iných činností, ktoré nesúvisia s prepravou, distribúciou ⇒ transportom ⇐ a uskladňovaním ⇒ plynov ⇐.

Tento článok sa uplatňuje len na zásobníky ⇒ zemného plynu ⇐, ktoré sú technicky a/alebo hospodársky potrebné na zabezpečovanie efektívneho prístupu do siete na účely dodávky odberateľom podľa článku ~~29~~³³.

~~2~~ S cieľom zabezpečiť nezávislosť vlastníka prepravnej siete ⇒ alebo vodíkovej siete ⇐ a prevádzkovateľa zásobníkov ⇒ alebo zásobníkov vodíka ⇐ uvedenú v prvom odseku ~~1~~ sa uplatňujú tieto minimálne kritériá:

- a) osoby zodpovedné za riadenie vlastníka prepravnej siete ⇒ alebo vodíkovej siete ⇐ a prevádzkovateľa zásobníkov ⇒ alebo zásobníkov vodíka ⇐ sa nesmú zúčastňovať na podnikových štruktúrach integrovaného plynárenského podniku priamo alebo nepriamo zodpovedného za každodennú ťažbu (výrobu) a dodávku ~~zemného plynu~~ ⇒ plynov ⇐;

- b) musia sa prijať vhodné opatrenia s cieľom zabezpečiť, aby sa profesionálne záujmy osôb zodpovedných za riadenie vlastníka prepravnej siete $\Rightarrow$ alebo vodíkovej siete $\Leftarrow$ a prevádzkovateľa zásobníkov $\Rightarrow$ alebo zásobníkov vodíka $\Leftarrow$ brali do úvahy spôsobom zaručujúcim, že budú schopné konať nezávisle;
- c) prevádzkovateľ zásobníkov $\Rightarrow$ alebo zásobníkov vodíka $\Leftarrow$ má ~~efektívne~~skutočné rozhodovacie práva nezávislé od integrovaného plynárenského podniku, pokiaľ ide o aktíva, ktoré sú potrebné na prevádzku, údržbu alebo rozvoj zásobníkov~~ov~~; to nebráni existencii náležitých koordinačných mechanizmov na zabezpečenie toho, aby boli chránené práva materskej spoločnosti dohliadať na hospodárenie a riadenie, pokiaľ ide o návratnosť aktív v dcérskej spoločnosti regulovanú nepriamo v súlade s článkom 7241 ods. 7; ~~M~~materskej spoločnosti to konkrétne umožní schvaľovať ročný finančný plán alebo akýkoľvek zodpovedajúci nástroj prevádzkovateľa zásobníkov $\Rightarrow$ alebo zásobníkov vodíka $\Leftarrow$ a stanovovať celkové limity pre úroveň zadĺženia jej dcérskej spoločnosti; ~~m~~Materskej spoločnosti sa tým nepovoľuje vydávanie pokynov týkajúcich sa každodennej prevádzky, ani pokiaľ ide o jednotlivé rozhodnutia týkajúce sa výstavby alebo modernizácie zásobníkov, ktoré nepresahujú podmienky schváleného finančného plánu či ktoréhokoľvek zodpovedajúceho nástroja~~ov~~;
- d) vlastník prepravnej siete $\Rightarrow$ alebo vodíkovej siete $\Leftarrow$ a prevádzkovateľ zásobníkov $\Rightarrow$ alebo zásobníkov vodíka $\Leftarrow$ vypracujú program súladu, v ktorom sa stanovujú opatrenia prijaté na zabezpečenie vylúčenia diskriminačného správania, a zabezpečia primerané monitorovanie dodržiavania tohto programu~~ov~~; ~~V~~ ~~programu súladu~~ $\boxtimes$ ďalej sa v ňom $\boxtimes$ ~~sa~~ stanovujú špecifické povinnosti zamestnancov na splnenie týchto cieľov; ~~v~~ ~~V~~ročnú správu, v ktorej sa uvádzajú prijaté opatrenia, predkladá osoba alebo subjekt zodpovedný za monitorovanie programu súladu regulačnému orgánu a táto správa sa uverejňuje.

~~3. Komisia môže $\Rightarrow$ je splnomocnená $\Leftarrow$ prijať $\Rightarrow$ delegované akty v súlade s článkom 83 na doplnenie tejto smernice s cieľom stanoviť $\Leftarrow$ usmernenia na zabezpečenie úplného a účinnéhoefektívneho dodržiavania odseku 2 tohto článku zo strany vlastníka prepravnej siete $\Rightarrow$ alebo vodíkovej siete $\Leftarrow$ a prevádzkovateľa zásobníkov~~ov~~ $\Rightarrow$ alebo zásobníkov vodíka $\Leftarrow$. Tieto opatrenia zamerané na zmenu nepodstatných prvkov tejto smernice jej doplnením sa prijímú v súlade s regulačným postupom s kontrolou uvedeným v článku 51 ods. 3.~~

KAPITOLA IV

ODDIEL 3

NEZÁVISLÝ ~~PREVÁDZKOVATEĽ~~ $\boxtimes$ PREVÁDZKOVATEĽIA $\boxtimes$ PREPRAVNEJ SIETE

Článok 5747

Aktíva, zariadenie, personál a identita

1. Prevádzkovatelia prepravných sietí musia byť vybavení všetkými ľudskými, technickými, materiálnymi a finančnými zdrojmi potrebnými na plnenie svojich povinností vyplývajúcich z tejto smernice a na prepravu plynu, konkrétne:
 - a) prevádzkovateľ prepravnej siete musí vlastniť aktíva potrebné na prepravu plynu vrátane prepravnej siete;

- b) prevádzkovateľ prepravnej siete musí zamestnávať personál potrebný na prepravu plynu vrátane plnenia všetkých úloh spojených s fungovaním podniku;
 - c) prenájom personálu a poskytovanie služieb iným častiam vertikálne integrovaného podniku alebo prenájom personálu a prijímanie služieb od nich sa zakazuje. Prevádzkovateľ prepravnej siete však môže poskytovať služby vertikálne integrovanému podniku, pokiaľ:
 - i) poskytovanie týchto služieb nediskriminuje medzi užívateľmi siete, je dostupné všetkým užívateľom siete za rovnakých podmienok a neobmedzuje ani nenarušuje hospodársku súťaž v oblasti tážby (výroby) alebo dodávky, a ani jej nebráni; ~~■~~
 - ii) regulačný orgán schválil podmienky poskytovania týchto služieb;
 - d) bez toho, aby boli dotknuté rozhodnutia dozorného orgánu podľa článku ~~60~~29, prevádzkovateľ prepravnej siete musí mať včas na základe svojej príslušnej žiadosti sprístupnené zo strany vertikálne integrovaného podniku finančné zdroje na budúce investičné projekty ~~a~~ alebo nahradenie existujúcich aktív.
2. Okrem činností uvedených v článku ~~35~~43 preprava plynu zahŕňa prinajmenšom tieto činnosti:
- a) zastupovanie prevádzkovateľa prepravnej siete a styk s tretími stranami a regulačnými orgánmi;
 - b) zastupovanie prevádzkovateľa prepravnej siete v rámci Európskej siete prevádzkovateľov prepravných sietí pre plyn („ENTSO pre plyn“);
 - c) udeľovanie prístupu tretím stranám a jeho riadenie na základe nediskriminácie medzi užívateľmi siete alebo kategóriami užívateľov siete;
 - d) výber všetkých poplatkov, ktoré sa týkajú prepravnej siete, vrátane poplatkov za prístup a vyvažovacích poplatkov za podporné služby, ako napríklad spracovanie plynu, nákup služieb (náklady na vyvažovanie, energia na krytie strát);
 - e) prevádzka, údržba a rozvoj bezpečnej, efektívnej a hospodárnej prepravnej siete;
 - f) investičné plánovanie zabezpečujúce dlhodobú schopnosť siete uspokojovať primeraný dopyt a zaručujúce bezpečnosť dodávky;
 - g) zakladanie vhodných spoločných podnikov, a to aj s jedným alebo viacerými prevádzkovateľmi prepravných sietí, výmena plynu a s ďalšími príslušnými aktérmi s cieľom vytvoriť regionálne trhy alebo uľahčiť proces liberalizácie; ~~■~~
 - h) všetky služby, ktoré súvisia s fungovaním podniku, vrátane právnych služieb, účtovníctva a služieb IT.
3. Prevádzkovatelia prepravných sietí majú právnu formu v súlade s prílohou II k smernici Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1132 článkom 1 smernice Rady 68/151/EHS³⁹.

³⁹ Prvá smernica Rady 68/151/EHS z 9. marca 1968 o koordinácii ochranných opatrení, ktoré členské štáty vyžadujú od obchodných spoločností na ochranu záujmov spoločníkov a tretích osôb v zmysle

4. Prevádzkovateľ prepravnej siete dbá na to, aby nedošlo k zámene, pokiaľ ide o jeho podnikovú identitu, komunikáciu, označovanie a priestory, v súvislosti so samostatnou identitou vertikálne integrovaného podniku alebo akejkoľvek jeho súčasti.
5. Prevádzkovateľ prepravnej siete s nijakou súčasťou vertikálne integrovaného podniku spoločne nevyužíva systémy ani zariadenia IT, fyzické priestory ani systémy na ochranu pred neoprávneným vstupom, ani tých istých poradcov či externých dodávateľov systémov alebo zariadení IT, ani systémov na ochranu pred neoprávneným vstupom.
6. Účtovníctvo prevádzkovateľov prepravných sietí overujú iní audítori než tí, ktorí overujú účtovníctvo vertikálne integrovaného podniku alebo jeho častí.

Článok 58~~48~~

Nezávislosť prevádzkovateľa prepravnej siete

1. Bez toho, aby boli dotknuté rozhodnutia dozorného orgánu podľa článku ~~60~~²⁹, prevádzkovateľ prepravnej siete má:
 - a) účinné rozhodovacie práva nezávislé od vertikálne integrovaného podniku, pokiaľ ide o aktíva, ktoré sú potrebné na prevádzku, údržbu alebo rozvoj prepravnej siete; ~~■~~
 - b) oprávnenie na získavanie peňazí na kapitálovom trhu najmä prostredníctvom pôžičiek a zvyšovaním základného imania.
2. Prevádzkovateľ prepravnej siete vždy koná tak, aby si zabezpečil dostatočné zdroje, ktoré potrebuje na správne a efektívne vykonávanie prepravy a rozvoj a údržbu efektívnej, bezpečnej a hospodárnej prepravnej siete.
3. Dcérske spoločnosti vertikálne integrovaného podniku, ktoré vykonávajú ťažobnú (výrobnú) alebo dodávateľskú činnosť, nesmú vlastniť žiadny priamy ani nepriamy podiel v prevádzkovateľovi prepravnej siete. Prevádzkovateľ prepravnej siete nesmie vlastniť priamy ani nepriamy podiel v žiadnej dcérskej spoločnosti vertikálne integrovaného podniku, ktorý vykonáva ťažobnú (výrobnú) alebo dodávateľskú činnosť, ani nesmie prijímať dividendy ani žiadny iný finančný výnos z tejto dcérskej spoločnosti.
4. Celková riadiaca štruktúra a podnikové stanovy prevádzkovateľa prepravnej siete musia zabezpečovať skutočnú nezávislosť prevádzkovateľa prepravnej siete v súlade s touto kapitolou. Vertikálne integrovaný podnik neurčuje priamo ani nepriamo konkurenčné správanie prevádzkovateľa prepravnej siete, pokiaľ ide o každodennú činnosť prevádzkovateľa prepravnej siete a riadenie siete alebo činnosti potrebné na prípravu 10-ročného plánu rozvoja siete, ktorý sa vypracuje podľa článku ~~51~~²².
5. Prevádzkovatelia prepravných sietí pri plnení svojich úloh ☒ uvedených v ☒ ~~podľa~~ článku ~~35~~⁴³ a článku ~~57~~⁴⁷ ods. 2 tejto smernice a v súlade s článkom ~~15~~⁴³ ods. 1, článkom ~~5~~¹⁴ ods. 1 písm. a), článkom ~~9~~⁴⁶ ods. 2, 3 a 5, článkom ~~30~~⁴⁸ ods. 6 a článkom ~~12~~²¹ ods. 1 ~~nariadenia (ES) č. 715/2009~~ ☒ [prepracované znenie nariadenia o plyne navrhnuté v COM(2021) xxx] ☒ nediskriminujú rôzne osoby ani

druhého odseku článku 58 zmluvy s cieľom zabezpečiť rovnocennosť týchto ochranných opatrení v rámci celého Spoločenstva (Ú. v. ES L 65, 14.3.1968, s. 8).

subjekty a neobmedzujú hospodársku súťaž pri ťažbe (výrobe) alebo dodávke, ani ju nenarúšajú a nebránia jej.

6. Vo všetkých obchodných a finančných vzťahoch medzi vertikálne integrovaným podnikom a prevádzkovateľom prepravnej siete vrátane pôžičiek od prevádzkovateľa prepravnej siete pre vertikálne integrované podniky sa dodržiavajú trhové podmienky. Prevádzkovateľ prepravnej siete vedie podrobné záznamy o týchto obchodných a finančných vzťahoch a na požiadanie ich sprístupňuje regulačnému orgánu.
7. Prevádzkovateľ prepravnej siete predkladá regulačnému orgánu na schválenie všetky obchodné a finančné dohody s vertikálne integrovaným podnikom.
8. Prevádzkovateľ prepravnej siete informuje regulačný orgán o finančných zdrojoch uvedených v článku ~~57~~ ods. 1 písm. d), ktoré má k dispozícii na budúce investičné projekty ~~a~~ alebo nahradenie existujúcich aktív.
9. Vertikálne integrovaný podnik sa zdrží každého konania, ktoré by mohlo brániť prevádzkovateľovi prepravnej siete alebo ho poškodzovať pri plnení jeho povinností vyplývajúcich z tejto kapitoly, a nebude od prevádzkovateľa prepravnej siete vyžadovať, aby na plnenie týchto povinností získal povolenie od vertikálne integrovaného podniku.
10. Dotknutý členský štát schvaľuje a za prevádzkovateľa prepravnej siete určuje podnik, ktorý regulačný orgán certifikoval ako podnik, ktorý spĺňa požiadavky tejto kapitoly. Uplatňuje sa certifikačný postup uvedený buď v článku ~~65~~ tejto smernice a v článku ~~13~~ nariadenia (ES) č. 715/2009 alebo v článku ~~66~~ tejto smernice.

↓ nový

11. Prevádzkovateľ prepravnej siete na základe článkov 16 a 17 nariadenia (EÚ) 2015/703 zverejňuje podrobné informácie týkajúce sa kvality plynov prepravovaných vo svojich sieťach.

↓ 2009/73/ES (prispôsobené)

Článok ~~59~~

Nezávislosť personálu a vedenia prevádzkovateľa prepravnej siete

1. Rozhodnutia o vymenovaní a opätovnom vymenovaní, pracovných podmienkach vrátane odmeňovania a ukončení funkčného obdobia osôb, ktoré sú zodpovedné za riadenie, ~~a~~ alebo členov správnych orgánov prevádzkovateľa prepravnej siete prijíma dozorný orgán prevádzkovateľa prepravnej siete, ktorý sa vymenúva v súlade s článkom ~~60~~.
2. Identita osôb, ktoré dozorný orgán navrhuje na vymenovanie alebo opätovné vymenovanie za osoby zodpovedné za výkonné riadenie a/alebo za členov správnych orgánov prevádzkovateľa prepravnej siete, podmienky, ktoré sa týkajú funkčného obdobia týchto osôb, jeho dĺžky a ukončenia, ako aj odôvodnenie každého návrhu rozhodnutia o ukončení tohto funkčného obdobia, sa oznamujú regulačnému orgánu.

Podmienky a rozhodnutia uvedené v odseku 1 sa stávajú záväznými, len ak regulačný orgán nevzniesol námietky do troch týždňov po oznámení.

Regulačný orgán môže vzniesť námietky voči rozhodnutiam uvedeným v odseku 1:

- a) ak sa objavia pochybnosti o profesionálnej nezávislosti osoby, ktorá je navrhnutá na vymenovanie za osobu zodpovednú za riadenie a/alebo za člena správneho orgánu~~u~~ alebo
 - b) v prípade predčasného ukončenia funkčného obdobia, ak existujú pochybnosti v súvislosti s dôvodmi tohto predčasného ukončenia.
3. Vo vzťahu k vertikálne integrovanému podniku ani k akejkoľvek z jeho častí alebo jeho majoritným akcionárom okrem prevádzkovateľa prepravnej siete nesmie priamo ani nepriamo existovať žiadna profesijná pozícia, zodpovednosť, záujem alebo obchodný vzťah počas troch rokov pred vymenovaním osôb zodpovedných za riadenie ~~a~~ alebo členov správneho orgánu prevádzkovateľa prepravnej siete, na ktorých sa vzťahuje tento odsek.
 4. Osoby zodpovedné za riadenie a/alebo členovia správnych orgánov a zamestnanci prevádzkovateľa prepravnej siete nesmú mať priamo či nepriamo vo vzťahu k akejkoľvek inej časti vertikálne integrovaného podniku ani jeho majoritným akcionárom žiadnu inú profesijnú pozíciu, zodpovednosť, záujem alebo obchodný vzťah.
 5. Osoby zodpovedné za riadenie ~~a~~ alebo členovia správnych orgánov a zamestnanci prevádzkovateľa prepravnej siete nesmú mať priamo ani nepriamo žiadny podiel v žiadnej časti vertikálne integrovaného podniku okrem prevádzkovateľa prepravnej siete, ani od nej nesmú priamo či nepriamo prijímať žiadne finančné výhody. Ich odmeňovanie nesmie závisieť od činností či výsledkov vertikálne integrovaného podniku, ale len od činností alebo výsledkov prevádzkovateľa prepravnej siete.
 6. Účinné práva na odvolanie sa na regulačný orgán sa zaručujú v prípade každej sťažnosti, ktorú vznesú osoby zodpovedné za riadenie ~~a~~ alebo členovia správnych orgánov prevádzkovateľa prepravnej siete proti predčasnému ukončeniu ich funkčného obdobia.
 7. Osoby zodpovedné za riadenie ~~a~~ alebo členovia správnych orgánov prevádzkovateľa prepravnej siete nesmú mať vo vzťahu k akejkoľvek časti vertikálne integrovaného podniku ani jeho majoritným akcionárom ~~, ktorí získali kontrolu,~~ okrem prevádzkovateľa prepravnej siete počas najmenej štyroch rokov od ukončenia svojho funkčného obdobia žiadnu profesijnú pozíciu, zodpovednosť, záujem ani obchodný vzťah.
 8. Odsek 3 sa uplatňuje na väčšinu osôb zodpovedných za riadenie ~~a~~ alebo členov správnych orgánov prevádzkovateľa prepravnej siete.

Osoby zodpovedné za riadenie ~~a~~ alebo členovia správnych orgánov prevádzkovateľa prepravnej siete, na ktorých sa nevzťahuje odsek 3, nesmú vo vertikálne integrovanom podniku vykonávať žiadnu riadiacu alebo inú významnú činnosť počas najmenej šiestich mesiacov pred svojim vymenovaním.

Prvý pododsek tohto odseku a odseky 4 až 7 sa uplatňujú na všetky osoby vo výkonnom vedení a všetky osoby, ktorým sú tieto osoby priamo nadriadené vo veciach týkajúcich sa prevádzky, údržby a rozvoja siete.

Článok 60~~20~~

Dozorný orgán

1. Prevádzkovateľ prepravnej siete musí mať dozorný orgán, ktorý je poverený prijímaním rozhodnutí, ktoré môžu významne ovplyvniť hodnotu aktív akcionárov v rámci prevádzkovateľa prepravnej siete, a to najmä rozhodnutí, ktoré sa týkajú schválenia ročných a dlhodobějších finančných plánov, úrovne zadlženia prevádzkovateľa prepravnej siete a výšky dividend vyplácaných akcionárom. Medzi rozhodnutia, ktoré patria do pôsobnosti dozorného orgánu, nepatria rozhodnutia, ktoré sa týkajú každodennej činnosti prevádzkovateľa prepravnej siete a riadenia siete ani činností potrebných na prípravu 10-ročného plánu rozvoja siete, ktorý sa vypracuje podľa článku 51~~22~~.
2. Dozorný orgán tvoria členovia zastupujúci vertikálne integrovaný podnik, členovia zastupujúci akcionárov z tretích strán a v prípade, že ~~tak to~~ ustanovujú príslušné právne predpisy členského štátu, členovia zastupujúci iné zainteresované strany, ako sú napríklad zamestnanci prevádzkovateľa prepravnej siete.
3. Článok 59~~19~~ ods. 2 prvý pododsek a článok 59~~19~~ ods. 3 až 7 sa vzťahujú minimálne na polovicu členov dozorného orgánu zníženú o jedného člena.
Článok 59~~19~~ ods. 2 druhý pododsek písm. b) sa vzťahuje na všetkých členov dozorného orgánu.

Článok 61~~21~~

Program súladu a subjekt zodpovedný za zabezpečenie súladu

1. Členské štáty zabezpečia, aby prevádzkovatelia prepravných sietí vypracovali a plnili program súladu, v ktorom sa stanovujú opatrenia prijaté na zabezpečenie vylúčenia diskriminačného správania, a zabezpečia primerané monitorovanie dodržiavania tohto programu. V programe súladu sa stanovujú špecifické povinnosti zamestnancov na splnenie týchto cieľov. Program podlieha schváleniu regulačným orgánom. Bez toho, aby boli dotknuté právomoci národného regulátora, subjekt zodpovedný za zabezpečenie súladu nezávisle monitoruje plnenie programu.
2. Dozorný orgán vymenúva subjekt zodpovedný za zabezpečenie súladu, pričom tento postup podlieha schváleniu regulačným orgánom. Regulačný orgán môže odmietnuť schválenie subjektu zodpovedného za zabezpečenie súladu iba z dôvodu nedostatočnej nezávislosti alebo nedostatočných odborných schopností. Subjekt zodpovedný za zabezpečenie súladu môže byť fyzická alebo právnická osoba. Na subjekt zodpovedný za zabezpečenie súladu sa vzťahujú ustanovenia článku 59~~19~~ ods. 2 až 8.
3. Subjekt zodpovedný za zabezpečenie súladu zodpovedá za:
 - a) monitorovanie plnenia programu súladu;
 - b) vypracovanie výročnej správy, v ktorej uvedie opatrenia prijaté na plnenie programu súladu, a za jej predloženie regulačnému orgánu;
 - c) podávanie správ dozornému orgánu a vydávanie odporúčaní týkajúcich sa programu súladu a jeho plnenia;
 - d) podávanie správ regulačnému orgánu o každom závažnom porušení týkajúcom sa plnenia programu súladu; ~~u~~

- e) podávanie správ regulačnému orgánu o každom obchodnom a finančnom vzťahu medzi vertikálne integrovaným podnikom a prevádzkovateľom prepravnej siete.
4. Subjekt zodpovedný za zabezpečenie súladu predkladá regulačnému orgánu návrhy rozhodnutí o investičnom pláne alebo jednotlivých investíciách do siete. Predkladá ich najneskôr vo chvíli, keď riadiaci ~~alebo~~ príslušný správny orgán prevádzkovateľa prepravnej siete predkladajú tieto návrhy dozornému orgánu.
5. Ak vertikálne integrovaný podnik na valnom zhromaždení alebo prostredníctvom hlasovania členov dozorného orgánu, ktorých vymenoval, zabránil prijatiu rozhodnutia, čím sa zabránilo investícii, ktorá sa podľa 10-ročného plánu rozvoja siete mala zrealizovať v nasledujúcich troch rokoch, alebo sa dosiahol jej odklad, subjekt zodpovedný za zabezpečenie súladu o tom informuje regulačný orgán, ktorý potom koná v súlade s článkom ~~51~~22.
6. Podmienky, ktoré sa týkajú mandátu alebo podmienok zamestnávania subjektu zodpovedného za zabezpečenie súladu vrátane trvania ☒ jeho ☐ mandátu, podliehajú schváleniu regulačným orgánom. Tieto podmienky zabezpečujú nezávislosť subjektu zodpovedného za zabezpečenie súladu a poskytujú mu všetky zdroje potrebné na plnenie jeho povinností. Počas svojho mandátu nesmie subjekt zodpovedný za zabezpečenie súladu vo vzťahu k vertikálne integrovanému podniku či k jeho časti ani k jeho ~~ovládajúcim vlastníkom podielov~~ majoritným akcionárom priamo či nepriamo zastávať žiadnu inú pracovnú pozíciu a ani vo vzťahu k nim nesmie mať žiadnu zodpovednosť či záujem.
7. Subjekt zodpovedný za zabezpečenie súladu podáva regulačnému orgánu pravidelné ústne alebo písomné správy a má právo podávať pravidelné ústne alebo písomné správy dozornému orgánu prevádzkovateľa prepravnej siete.
8. Subjekt zodpovedný za zabezpečenie súladu sa môže zúčastňovať všetkých zasadnutí riadiacich alebo správnych orgánov prevádzkovateľa prepravnej siete, zasadnutí dozorného orgánu a valných zhromaždení. Subjekt zodpovedný za zabezpečenie súladu sa zúčastňuje všetkých zasadnutí, na ktorých sa rokuje o týchto záležitostiach:
- a) podmienky prístupu do siete uvedené v ~~nariadení (ES) č. 715/2009~~ ☒ [prepracované znenie nariadenia o plyne navrhnuté v COM(2021) xxx] ☐, najmä pokiaľ ide o tarify, služby týkajúce sa prístupu tretích strán, pridelovanie kapacity a riadenie preťaženia, transparentnosť, vyvažovanie a sekundárne trhy;
- b) projekty vykonané na účely prevádzky, údržby a rozvoja prepravnej siete vrátane investícií do nových pripojení k prepravnej sieti, na zvýšenie kapacity a optimalizáciu existujúcej kapacity;
- c) nákup alebo predaj energie potrebnej na prevádzku prepravnej siete.
9. Subjekt zodpovedný za zabezpečenie súladu monitoruje dodržiavanie ustanovení článku ~~36~~46 zo strany prevádzkovateľa prepravnej siete.
10. Subjekt zodpovedný za zabezpečenie súladu má prístup k všetkým príslušným údajom a do všetkých kancelárií prevádzkovateľa prepravnej siete a k všetkým informáciám potrebným na plnenie svojej úlohy.
11. Dozorný orgán môže po predchádzajúcom schválení regulačným orgánom odvolať subjekt zodpovedný za zabezpečenie súladu. Na žiadosť regulačného orgánu odvolá

subjekt zodpovedný za zabezpečenie súladu z dôvodu nedostatočnej nezávislosti alebo odborných schopností.

12. Subjekt zodpovedný za zabezpečenie súladu má prístup do kancelárií prevádzkovateľa prepravnej siete bez predchádzajúceho oznámenia.

↓ nový

ODDIEL 4

ODDELENIE PREVÁDZKOVATEĽOV ŠPECIALIZOVANEJ VODÍKOVEJ SIETE

Článok 62

Oddelenie prevádzkovateľov vodíkovej siete

1. Členské štáty zabezpečia od [koniec obdobia transpozície + 1 rok] oddelenie prevádzkovateľov vodíkovej siete v súlade s pravidlami platnými pre prevádzkovateľov prepravnej siete zemného plynu stanovenými v článku 54 ods. 1 až 3.
2. Na účely tohto článku, článkov 42 a 54 a článkov 35 a 43 smernice (EÚ) 2019/944 spojenie „ťažba alebo dodávky“ zahŕňa výrobu a dodávky vodíka a „preprava“ zahŕňa transport vodíka.
3. Ak k [dátum nadobudnutia účinnosti] vodíková sieť patrila k vertikálne integrovanému podniku, členský štát sa môže rozhodnúť odsek 1 neuplatňovať. V takom prípade dotknutý členský štát určí nezávislého prevádzkovateľa vodíkovej siete oddelenej v súlade s pravidlami platnými pre nezávislých prevádzkovateľov sietí zemného plynu stanovenými v článku 55. Prevádzkovatelia vodíkových sietí a prevádzkovatelia prepravných sietí plynu oddelených v súlade s článkom 54 ods. 1 konajú ako nezávislý prevádzkovateľ vodíkovej siete, na ktorého sa vzťahujú požiadavky podľa článku 63.
4. Členské štáty môžu do 31. decembra 2030 určiť integrovaného prevádzkovateľa vodíkovej siete oddeleného v súlade s pravidlami platnými pre nezávislého prevádzkovateľa prepravnej siete zemného plynu stanovenými v kapitole IX oddiele 3. Platnosť takeého určenia uplynie najneskôr 31. decembra 2030.
5. Pravidlá uplatniteľné na prevádzkovateľov prepravnej siete stanovené v článku 66 sa uplatňujú na prevádzkovateľov vodíkovej siete.

Článok 63

Horizontálne oddelenie prevádzkovateľov vodíkovej siete

Ak je prevádzkovateľ vodíkovej siete časťou podniku pôsobiaceho v preprave alebo distribúcii zemného plynu alebo elektriny, musí byť nezávislý aspoň z hľadiska právnej formy.

Článok 64

Oddelenie účtov prevádzkovateľov vodíkových sústav

↓ 2009/73/ES (prispôsobené)
⇒ nový

ODDIEL 5

☒ URČENIE A CERTIFIKÁCIA PREVÁDZKOVATEĽOV SIETÍ ZEMNÉHO PLYNU A VODÍKA ☒

Článok ~~65~~⁴⁰

Určenie a certifikácia prevádzkovateľov prepravných sietí ☒ a prevádzkovateľov vodíkových sietí ☒

1. Schváleniu a určeniu podniku za prevádzkovateľa prepravnej siete ⇒ alebo prevádzkovateľa vodíkovej siete ⇐ predchádza jeho certifikácia podľa postupov ustanovených v odsekoch 4, 5 a 6 tohto článku a v článku ~~133~~ nariadenia (ES) č. ~~715/2009~~ ☒ [prepracované znenie nariadenia o plyne navrhnuté v COM(2021) xxx] ☒.
2. Podniky, ~~ktoré vlastnia prepravnú sieť a~~ ktoré podľa certifikačného postupu ~~národný~~ regulačný orgán certifikoval ako podniky, ktoré spĺňajú požiadavky článku ~~549~~ ⇒ alebo 62 ⇐, schvaľujú a za prevádzkovateľov prepravných sietí ⇒ alebo prevádzkovateľov vodíkových sietí ⇐ určujú členské štáty. Určenie prevádzkovateľov prepravných sietí ⇒ a prevádzkovateľov vodíkových sietí ⇐ sa oznámi Komisii a uverejní sa v *Úradnom vestníku Európskej únie*.
3. ~~Prevádzkovatelia prepravných sietí~~ ⇒ Certifikované podniky ⇐ oznámia regulačnému orgánu všetky plánované transakcie, ktoré si môžu vyžadovať prehodnotenie dodržiavania požiadaviek článku ~~549~~ ⇒ alebo článku 62 ⇐ zo strany týchto ~~prevádzkovateľov~~ ⇒ podnikov ⇐.
4. Regulačné orgány monitorujú trvalé dodržiavanie požiadaviek článku ~~549~~ ⇒ alebo článku 62 ⇐ zo strany ~~prevádzkovateľov prepravných sietí~~ ⇒ certifikovaných podnikov ⇐. S cieľom zabezpečiť takéto dodržiavanie začnú certifikačný postup:
 - a) na základe oznámenia od ~~prevádzkovateľa prepravnej siete~~ ⇒ certifikovaných podnikov ⇐ podľa odseku 3;
 - b) z vlastného podnetu, ak majú vedomosť o tom, že plánovaná zmena práv alebo vplyvu nad ~~vlastníkmi prepravných sietí alebo prevádzkovateľmi prepravných sietí~~ ⇒ certifikovanými podnikmi alebo vlastníkmi prepravných sietí ⇐ môže viesť k porušeniu článku ~~549~~ alebo ⇒ článku 62 ⇐, alebo ak majú dôvod domnievať sa, že k takému porušeniu došlo, alebo
 - c) na základe odôvodnenej žiadosti Komisie.
5. Regulačné orgány prijímú rozhodnutie o certifikácii prevádzkovateľa prepravnej siete ⇒ zemného plynu alebo prevádzkovateľa vodíkovej siete ⇐ do ⇒ 100 pracovných dní ⇐ ~~štyroch mesiacov~~ odo dňa doručenia oznámenia od prevádzkovateľa prepravnej siete ⇒ zemného plynu alebo prevádzkovateľa vodíkovej siete ⇐ alebo

odo dňa doručenia žiadosti Komisie. Po uplynutí tejto ~~dobu~~ lehoty sa certifikácia považuje za udelenú. Explicitné alebo implicitné rozhodnutie regulačného orgánu nadobudne účinnosť až po ukončení postupu stanoveného v odseku 6.

6. Regulačný orgán Komisia bezodkladne oznámi explicitné alebo implicitné rozhodnutie o certifikácii ~~prevádzkovateľa prepravnej siete~~ a doručí jej všetky relevantné informácie, ktoré sa týkajú tohto rozhodnutia. Komisia koná v súlade s postupom ~~ustanoveným v článku 133 nariadenia (ES) č. 715/2009~~ ☒ [prepracované znenie nariadenia o plyne navrhnuté v COM(2021) xxx] ☒.
7. Regulačné orgány a Komisia môžu od prevádzkovateľov prepravných sietí ☒, ~~prevádzkovateľov vodíkových sietí~~ ☒ a podnikov, ktoré vykonávajú ťažobnú (výrobnú) alebo dodávateľskú činnosť, žiadať akékoľvek informácie dôležité pre plnenie svojich úloh podľa tohto článku.
8. Regulačné orgány a Komisia zachovávajú dôvernosť citlivých obchodných informácií.

Článok 66~~44~~

Certifikácia v prípade tretích krajín

1. Ak o certifikáciu žiada vlastník prepravnej siete, ~~alebo~~ prevádzkovateľ prepravnej siete, ☒ prevádzkovateľ vodíkovej siete alebo vlastník vodíkovej siete ☒ kontrolovaný osobou alebo osobami z tretej krajiny alebo tretích krajín, regulačný orgán to oznámi Komisii.

Regulačný orgán tiež bezodkladne informuje Komisiu o každej situácii, v dôsledku ktorej by osoba alebo osoby z tretej krajiny alebo tretích krajín získali kontrolu nad prepravnou sieťou, ~~alebo~~ prevádzkovateľom prepravnej siete ☒, vodíkovou sieťou alebo prevádzkovateľom vodíkovej siete ☒.
2. Prevádzkovatelia prepravných sietí ☒ alebo prevádzkovatelia vodíkových sietí ☒ informujú regulačný orgán o každej situácii, v dôsledku ktorej by osoba alebo osoby z tretej krajiny alebo tretích krajín získali kontrolu nad prepravnou sieťou alebo prevádzkovateľom prepravnej siete ☒, alebo vodíkovou sieťou alebo prevádzkovateľom vodíkovej siete ☒.
3. Regulačný orgán prijme návrh rozhodnutia o certifikácii prevádzkovateľa prepravnej siete ☒ alebo prevádzkovateľa vodíkovej siete ☒ do ~~štyroch mesiacov~~ ☒ 100 pracovných dní ☒ od dátumu prijatia oznámenia od prevádzkovateľa prepravnej siete ☒ alebo od prevádzkovateľa vodíkovej siete ☒. Certifikáciu zamietne, pokiaľ sa nepreukáže, že:
 - a) dotknutý subjekt dodržiava požiadavky článku ~~549~~ ☒ alebo článku 62 ☒ a
 - b) certifikáciou sa neohrozí bezpečnosť dodávky energie príslušného členského štátu ani ~~Spoločenstva~~ ☒ Únie ☒, pričom túto skutočnosť je potrebné preukázať regulačnému orgánu alebo inému príslušnému orgánu, ktorý určí daný členský štát. Pri zvažovaní tejto otázky regulačný orgán alebo iný určený príslušný orgán prihliada na:
 - i) práva a povinnosti ~~Spoločenstva~~ ☒ Únie ☒ vo vzťahu k takejto tretej krajine, ktoré vyplývajú z medzinárodného práva, vrátane akejkoľvek dohody uzavretej s jednou alebo viacerými tretími krajinami, ktorých

zmluvnou stranou je ~~Spoločenstvo~~ ☒ Únia ☒ a ktoré sa zaoberajú otázkami bezpečnosti dodávky energie;

ii) práva a povinnosti členského štátu vo vzťahu k takejto tretej krajine, ktoré vyplývajú z dohôd, ktoré s ňou uzatvoril, pokiaľ sú v súlade s právom ~~Spoločenstva~~ ☒ Únie ☒;

iii) iné osobitné skutočnosti a okolnosti prípadu a dotknutej tretej krajiny.

4. Regulačný orgán bezodkladne oznámi rozhodnutie Komisii spolu so všetkými relevantnými informáciami, ktoré sa tohto rozhodnutia týkajú.

5. Členské štáty zabezpečia, aby regulačný orgán ~~a~~ alebo určený príslušný orgán uvedený v odseku 3 písm. b) pred prijatím rozhodnutia regulačného orgánu o certifikácii požiadal Komisiu o stanovisko k skutočnosti, či:

a) dotknutý subjekt dodržiava požiadavky článku ~~549~~ ⇒ alebo článku 62 ⇐ a

b) či sa certifikáciou neohrozí bezpečnosť dodávky energie do ~~Spoločenstva~~ ☒ Únie ☒.

6. Komisia preskúma žiadosť uvedenú v odseku 5 bezodkladne po jej doručení. Stanovisko doručí ~~národnému~~ regulačnému orgánu alebo určenému príslušnému orgánu, podľa toho, kto ňu požiadal, do ⇒ 50 pracovných dní ⇐ ~~dvoch mesiacov~~ od doručenia žiadosti.

Komisia môže pri vypracúvaní stanoviska požiadať o vyjadrenie agentúru ☒ ACER ☒, dotknutý členský štát a zainteresované strany. V prípade takejto žiadosti Komisie sa ~~dvojmesačná~~ lehota ⇒ 50 pracovných dní ⇐ predĺži o ⇒ ďalších 50 pracovných dní ⇐ ~~dva mesiace~~.

Ak Komisia v lehote uvedenej v prvom a druhom pododseku nevydá stanovisko, považuje sa to za nevznesenie námietok voči rozhodnutiu regulačného orgánu.

7. Komisia pri posudzovaní, či kontrola osobou alebo osobami z tretej krajiny alebo tretích krajín ohrozí bezpečnosť dodávky energie do ~~Spoločenstva~~ ☒ Únie ☒, prihliada na:

a) špecifiká daného prípadu a dotknutej tretej krajiny alebo tretích krajín a

b) práva a povinnosti ~~Spoločenstva~~ ☒ Únie ☒ vo vzťahu k tejto tretej krajine alebo tretím krajinám, ktoré vyplývajú z medzinárodného práva, vrátane dohôd uzatvorených s jednou alebo viacerými tretími krajinami, ktorých zmluvnou stranou je ~~Spoločenstvo~~ ☒ Únia ☒ a ktoré sa zaoberajú otázkami bezpečnosti dodávky.

8. ~~Národný~~ Regulačný orgán do ⇒ 50 pracovných dní ⇐ ~~dvoch mesiacov~~ po uplynutí lehoty uvedenej v odseku 6 prijme konečné rozhodnutie o certifikácii. Pri jeho prijímaní v čo najširšej miere prihliada na stanovisko Komisie. Každý členský štát má vždy právo certifikáciu zamietnuť, ak by sa jej udelením ohrozila jeho bezpečnosť z hľadiska dodávky energie alebo bezpečnosť dodávok energie iného členského štátu. Ak členský štát na posúdenie odseku 3 písm. b) určil iný príslušný orgán, môže požiadať ~~národný~~ regulačný orgán, aby prijal konečné rozhodnutie, ktoré bude v súlade s posudkom tohto určeného príslušného orgánu. Konečné rozhodnutie regulačného orgánu a stanovisko Komisie sa uverejňujú spoločne. Ak sa konečné rozhodnutie líši od stanoviska Komisie, dotknutý členský štát poskytne a zverejní spolu s daným rozhodnutím aj odôvodnenie takéhoto rozhodnutia.

9. Žiadne ustanovenie tohto článku nemá vplyv na právo členských štátov vykonávať v súlade s právom ~~Spoločenstva~~ ☒ Únie ☒ vnútroštátnu zákonnú kontrolu s cieľom chrániť legitímne záujmy v oblasti verejnej bezpečnosti.
10. Komisia ~~môže~~ ☒ je splnomocnená ☒ prijať ☒ delegované akty v súlade s článkom 83 na doplnenie tejto smernice s cieľom stanoviť ☒ usmernenia, ktorými ~~ustanoví~~ ☒ podrobné pravidlá postupu, ktorý sa má dodržiavať pri uplatňovaní tohto článku. ~~Tieto opatrenia zamerané na zmenu nepodstatných prvkov tejto smernice jej doplnením sa prijímajú v súlade s regulačným postupom s kontrolou uvedeným v článku 51 ods. 3.~~
11. ~~Tento článok sa s výnimkou odseku 3 písm. a) vzťahuje aj na členské štáty, na ktoré sa vzťahuje odchýlka podľa článku 49.~~

Článok 67~~42~~

Určenie prevádzkovateľov zásobníkov ☒ zemného plynu, zásobníkov vodíka ☒ a, zariadení LNG ☒ a vodíkových terminálov ☒

Členské štáty určia alebo vyžadujú, aby ~~plynárenské~~ podniky, ktoré vlastnia zásobníky ☒ zemného plynu, zásobníky vodíka, ☒ ~~alebo~~ zariadenia LNG ☒ a vodíkové terminály ☒ určili jedného alebo viacerých prevádzkovateľov ~~zásobníkov a zariadení LNG~~ ☒ týchto ~~infraštruktúr~~ ☒ na obdobie určené členským štátom so zreteľom na zváženie efektívnosti a ekonomickej rovnováhy.

KAPITOLA VI

ODDIEL 6

ODDELENIE A TRANSPARENTNOSŤ ÚČTOVNÍCTVA

Článok 68~~30~~

Právo prístupu k účtovníctvu

1. Členské štáty alebo ktorýkoľvek príslušný orgán, ktorý členské štáty určia, vrátane regulačných orgánov uvedených v článku ~~7039~~ 7034 ods. 1 a orgánov na urovanie sporov uvedených v článku ~~2434~~ 2434 ods. 3, majú do tej miery, do akej je to potrebné na vykonávanie ich činnosti, právo na prístup k účtovníctvu plynárenských ☒ a vodíkových ☒ podnikov podľa článku ~~7134~~ 7134.
2. Členské štáty a ktorýkoľvek určený príslušný orgán vrátane regulačných orgánov uvedených v článku ~~7039~~ 7034 ods. 1 a orgánov na urovanie sporov zachovávajú dôvernosť citlivých obchodných informácií. Členské štáty môžu stanoviť zverejňovanie takýchto informácií, pokiaľ je to potrebné na vykonávanie činností príslušných orgánov.

Článok 69~~34~~

Oddelenie účtovníctva

1. Členské štáty prijímajú všetky potrebné opatrenia na zabezpečenie toho, aby bolo účtovníctvo plynárenských ☒ a vodíkových ☒ podnikov vedené v súlade s odsekmi 2 až 5 ~~tohto článku~~. ~~Ak sa na plynárenské podniky uplatňuje na základe článku 49~~

~~ods. 2 a 4 odchyľka od tohto ustanovenia, musia v súlade s týmto článkom viesť aspoň svoje vnútorné účtovníctvo.~~

2. Plynárenské $\Rightarrow$ a vodíkové $\Leftarrow$ podniky bez ohľadu na svoje vlastnícke vzťahy alebo právnu formu vypracúvajú, predkladajú na audit a uverejňujú svoje ročné účtovné závierky v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi, ktoré sa týkajú ročnej účtovnej závierky spoločností s ručením obmedzeným, prijatými podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2013/34/EÚ⁴⁰ štvrtej smernice Rady 78/660/EHS z 25. júla 1978 o ročnej účtovnej závierke niektorých typov spoločností, vychádzajúcej z článku 44 ods. 2 písm. g)⁴¹ zmluvy⁴².

Podniky, ktoré nie sú zo zákona povinné uverejňovať svoje ročné účtovné závierky, uchovávajú v sídle spoločnosti ich kópie, ktoré sú k dispozícii verejnosti.

3. ~~Plynárenské~~ Podniky vedú vo svojom vnútornom účtovníctve oddelené účtovníctvo pre svoju prepravnú činnosť, distribučnú činnosť, prevádzkovanie zariadení LNG $\Rightarrow$, vodíkové terminály, $\Leftarrow$ ~~a~~ uskladňovanie $\Rightarrow$ zemného plynu a vodíka a transport vodíka $\Leftarrow$ tak, ako by to museli robiť v prípade, keby každú zo spomínaných činností vykonával samostatný podnik, s cieľom zabrániť diskriminácii, krížovým dotáciám a narušaniu hospodárskej súťaže. Vedú účtovníctvo, ktoré možno konsolidovať, aj pre iné ~~plynárenské~~ činnosti, ktoré nesúvisia s prepravou, distribúciou, prevádzkovaním zariadení LNG ~~a uskladňovaním~~ $\Rightarrow$, vodíkovými terminálmi, uskladňovaním zemného plynu a vodíka $\Leftarrow$ $\Rightarrow$ a transportom vodíka $\Leftarrow$. ~~Do 1. júla 2007 vedú oddelené účtovníctvo pre dodávky oprávneným odberateľom a dodávky neoprávneným odberateľom.~~ V účtovníctve sa uvádzajú výnosy z vlastníctva prepravnej, ~~alebo~~ distribučnej $\Rightarrow$ alebo vodíkovej $\Leftarrow$ siete. Pokiaľ je to vhodné, vedú konsolidované účtovníctvo pre iné, neplynárenské činnosti. Vnútorné účtovné výkazy zahŕňajú súvahu a výkaz ziskov a strát pre každú činnosť.
4. Auditom uvedeným v odseku 2 sa overuje najmä to, či sa dodržiava povinnosť zabráňovať diskriminácii a krížovým dotáciám, ako je uvedené v odseku 3.
5. Podniky si vo svojom vnútornom účtovníctve určia pravidlá účtovania ~~o aktívach a pasivách, nákladoch a výnosech, ako aj odpisoch~~ aktív a pasív, nákladov a výnosov, ako aj odpisov, ktorými sa riadia pri zostavovaní samostatných účtovných výkazov uvedených v odseku 3, a to bez toho, aby boli dotknuté platné vnútroštátne účtovné pravidlá. Tieto vnútorné pravidlá sa môžu meniť ~~a dopĺňať~~ len vo výnimočných prípadoch. Tieto zmeny ~~a doplnenia~~ sa oznamujú a riadne zdôvodňujú.
6. V prílohách k ročným účtovným závierkam sa uvádzajú všetky transakcie určitého objemu uskutočnené s príbuznými podnikmi.

⁴⁰ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2013/34/EÚ z 26. júna 2013 o ročných účtovných závierkach, konsolidovaných účtovných závierkach a súvisiacich správach určitých druhov podnikov, ktorou sa mení smernica Európskeho parlamentu a Rady 2006/43/ES a zrušujú smernice Rady 78/660/EHS a 83/349/EHS (Ú. v. EÚ L 182, 29.6.2013, s. 19).

⁴¹ Názov smernice 78/660/EHS sa upravil tak, aby zohľadnil prečíslovanie článkov Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva v súlade s článkom 12 Amsterdamskej zmluvy; pôvodne sa odkazovalo na článok 54 ods. 3 písm. g).

⁴² Ú. v. ES L 222, 14.8.1978, s. 11.

Kapitola ~~VIII~~

Národné Regulačné orgány

Článok ~~70~~

Určenie a nezávislosť regulačných orgánov

1. Každý členský štát určí na ~~vnútroštátnej~~ ~~národnej~~ úrovni jeden ~~národný~~ regulačný orgán.
2. Odsek 1 ~~tohto článku~~ nie je dotknuté určovanie iných regulačných orgánov na regionálnej úrovni v niektorých členských štátoch za predpokladu, že v súlade s článkom ~~74~~ ods. 1 ~~nariadenia (ES) č. 713/2009~~ ☒ nariadenia (EÚ) 2019/942 ☒ existuje jeden vysoký predstaviteľ na účely zastupovania a kontaktné účely na úrovni ~~Spoločenstva~~ ☒ Únie ☒ v rámci rady regulačných orgánov agentúry ☒ ACER ☒.
3. Odchyľne od odseku 1 ~~tohto článku~~ môže členský štát určiť regulačné orgány pre malé siete v geograficky samostatných regiónoch, ktoré mali v roku 2008 nižšiu spotrebu ako 3 % celkovej spotreby členského štátu, ktorého sú súčasťou. Touto ~~výnimkou~~ ~~odchýlkou~~ nie je dotknuté vymenovanie jedného vysokého predstaviteľa v súlade s článkom ~~74~~ ods. 1 ~~nariadenia (ES) č. 713/2009~~ ☒ nariadenia (EÚ) 2019/942 ☒ na účely zastupovania a kontaktné účely na úrovni ~~Spoločenstva~~ ☒ Únie ☒ v rámci rady regulačných orgánov agentúry ☒ ACER ☒.
4. Členské štáty zaručia nezávislosť regulačného orgánu a zabezpečia, aby vykonával svoje právomoci nestranným a transparentným spôsobom. Členské štáty na tento účel zabezpečia, aby bol regulačný orgán pri vykonávaní regulačných úloh, ktoré mu boli uložené na základe tejto smernice a súvisiacich právnych predpisov:
 - a) právne oddelený a funkčne nezávislý od každého iného verejnoprávneho alebo súkromného subjektu;
 - b) aby jeho personál a osoby zodpovedné za jeho riadenie:
 - i) konali nezávisle od akýchkoľvek trhových záujmov; ~~a~~
 - ii) pri plnení regulačných úloh nepožadovali ani neprijímali priame pokyny od žiadneho štátneho ani iného verejnoprávneho alebo súkromného subjektu. Touto požiadavkou nie je dotknutá prípadná úzka spolupráca s inými príslušnými vnútroštátnymi orgánmi ani všeobecné politické usmernenia, ktoré vydáva vláda a ktoré sa netýkajú regulačných právomocí a povinností podľa článku ~~74~~.
5. S cieľom chrániť nezávislosť regulačného orgánu členské štáty zabezpečia najmä, aby:
 - a) regulačný orgán mohol nezávisle od akéhokoľvek politického subjektu samostatne prijímať rozhodnutia ~~a ročne dostával osobitné rozpočtové príspevky, a pritom bol nezávislý pri plnení prideleného rozpočtu, a aby mal primerané ľudské a finančné zdroje na plnenie svojich povinností; a~~

↓ nový

- b) regulačný orgán mal všetky potrebné ľudské a finančné zdroje, ktoré potrebuje na účinné a efektívne plnenie svojich povinností a vykonávanie právomocí;
- c) regulačný orgán mal samostatné ročné rozpočtové prostriedky a autonómiu pri plnení prideleného rozpočtu;
- d) členovia predstavenstva regulačného orgánu alebo, ak predstavenstvo neexistuje, najvyššieho vedenia regulačného orgánu boli vymenovaní na pevne stanovené obdobie piatich až siedmich rokov, ktoré možno jedenkrát predĺžiť.

↓ 2009/73/ES

⇒ nový

- ~~cb)~~ členovia predstavenstva regulačného orgánu alebo, ak predstavenstvo neexistuje, najvyššieho vedenia regulačného orgánu boli vymenovaní ⇒ na základe objektívnych, transparentných a uverejnených kritérií prostredníctvom nezávislého a nestranného postupu, ktorý zaručuje, že kandidáti majú zručnosti a skúsenosti potrebné pre príslušnú funkciu v regulačnom orgáne; ⇐ ~~na pevne stanovenú dobu piatich až siedmich rokov, ktorú možno jedenkrát predĺžiť.~~

↓ nový

- f) boli zavedené ustanovenia na zabránenie konfliktu záujmov a aby sa povinnosť zachovávať dôvernosť uplatňovala aj po skončení mandátu členov predstavenstva regulačného orgánu, alebo ak predstavenstvo neexistuje, najvyššieho vedenia regulačného orgánu;
- g) členovia predstavenstva regulačného orgánu alebo, ak takéto predstavenstvo neexistuje, najvyššieho vedenia regulačného orgánu mohli byť odvolaní iba na základe zavedených transparentných kritérií;
- h) členské štáty mohli stanoviť *ex post* kontrolu ročnej účtovnej závierky regulačného orgánu nezávislým audítorom.

↓ 2009/73/ES

So zreteľom na ~~písm. b) prvého pododseku~~ prvý pododsek písm. d) členské štáty zabezpečia pre predstavenstvo alebo najvyššie vedenie vhodný rotačný systém. Členovia predstavenstva alebo, ak predstavenstvo neexistuje, členovia najvyššieho vedenia môžu byť odvolaní počas svojho funkčného obdobia len v tom prípade, ak už nespĺňajú podmienky ~~u~~stanovené v tomto článku alebo ak boli uznaní vinnými z priestupku podľa vnútroštátneho práva.

↓ nový

6. Komisia do 5. júla 2022 a potom každé štyri roky Európskemu parlamentu a Rade predloží správu o tom, ako vnútroštátne orgány dodržiavajú zásadu nezávislosti stanovenú v tomto článku.

↓ 2009/73/ES (prispôsobené)

⇒ nový

Článok ~~714~~

Všeobecné ciele regulačného orgánu

Regulačný orgán pri plnení regulačných úloh uvedených v tejto smernici prijíma v rámci svojich povinností a právomocí ~~ustanovených~~ v článku ~~724~~ a v prípade potreby aj po dôkladnej konzultácii s konzultáciami s inými príslušnými vnútroštátnymi orgánmi vrátane orgánov pre hospodársku súťaž $\Rightarrow$ a orgánov susedných krajín vrátane tretích krajín $\Leftarrow$ a bez toho, aby boli dotknuté ich právomoci, všetky primerané opatrenia na dosiahnutie týchto cieľov:

- a) podporovať konkurencieschopný, $\Rightarrow$ flexibilný, $\Leftarrow$ bezpečný a z environmentálneho hľadiska ~~trvale~~ udržateľný vnútorný trh so zemným plynom $\Rightarrow$, obnoviteľnými a nízkouhlíkovými plynmi a vodíkom $\Leftarrow$ v rámci ~~Spoločenstva~~ $\boxtimes$ Únie $\boxtimes$ v úzkej spolupráci s ~~agentúrou~~, regulačnými orgánmi iných členských štátov, ~~a~~ Komisiou $\boxtimes$ a agentúrou ACER $\boxtimes$ ~~a efektívne otvorenie trhu pre všetkých odberateľov a dodávateľov v Spoločenstve~~ a zabezpečovať primerané podmienky pre ~~efektívne~~ účinné a spoľahlivé fungovanie ~~plynárenských~~ sietí $\Rightarrow$ zemného plynu a vodíka $\Leftarrow$ s ohľadom na dlhodobé ciele $\Rightarrow$, a tak prispievať ku konzistentnému, efektívnemu a účinnému uplatňovaniu práva Únie v snahe dosiahnuť ciele Únie v oblasti klímy a energie $\Leftarrow$;
- b) rozvíjať konkurencieschopné a správne fungujúce regionálne $\Rightarrow$ cezhraničné $\Leftarrow$ trhy v rámci ~~Spoločenstva~~ $\boxtimes$ Únie $\boxtimes$ z hľadiska dosiahnutia cieľov uvedených v písmene a);
- c) odstrániť obmedzenia týkajúce sa obchodovania so zemným plynom $\Rightarrow$ a vodíkom $\Leftarrow$ medzi členskými štátmi, vrátane $\Rightarrow$ odstránenia obmedzení v dôsledku rozdielnej kvality plynov alebo rozdielneho objemu vodíka primiešaného do siete zemného plynu alebo rozdielov v kvalite vodíka vo vodíkovej sústave, $\Leftarrow$ rozvoja vhodných cezhraničných prepravných $\Rightarrow$ a/alebo transportných $\Leftarrow$ kapacít na uspokojenie dopytu a posilňovať integráciu národných trhov $\Rightarrow$ pri zabezpečení interoperability prepojených sietí zemného plynu EÚ alebo únijnej vodíkovej sústavy $\Leftarrow$, čo môže uľahčiť tok zemného plynu v ~~celom Spoločenstve~~ $\boxtimes$ celej Únii $\boxtimes$;
- d) pomáhať pri dosahovaní rozvoja bezpečného, spoľahlivého a efektívneho nediskriminačného systému zameraného na spotrebiteľa nákladovo najefektívnejším spôsobom, podporovať primeranosť systému ~~a~~ v súlade so všeobecnými cieľmi energetickej politiky $\Rightarrow$ a politiky v oblasti klímy $\Leftarrow$ aj energetickú efektívnosť a integráciu výroby plynu z obnoviteľných zdrojov ~~energie~~ veľkého a malého rozsahu a distribuovanej výroby do prepravných a distribučných sietí $\Rightarrow$ a uľahčiť ich prevádzku vo vzťahu k iným energetickým sieťam elektriny a tepla $\Leftarrow$;

- e) uľahčovať prístup do siete novým výrobným kapacitám, najmä odstrániť prekážky, ktoré by mohli brániť prístupu nových účastníkov trhu a výroby plynu ⇒ a vodíka ⇐ z obnoviteľných zdrojov energie;
- f) zabezpečiť, aby sa prevádzkovateľom siete a užívateľom siete poskytli vhodné krátkodobé a dlhodobé stimuly na zvyšovanie efektívnosti výkonu siete a podporu integrácie trhu ⇒ a predovšetkým energetickej efektívnosti ⇐;
- g) zabezpečiť, aby odberatelia mali prospech z účinného a efektívneho fungovania svojich vnútroštátnych a medzinárodných trhov, podporovať skutočnú hospodársku súťaž a pomáhať zabezpečovať ochranu spotrebiteľov ⇒ v úzkej spolupráci s relevantnými orgánmi na ochranu spotrebiteľa ⇐;
- h) pomáhať pri dosahovaní vysokého štandardu služby vo verejnom záujme, pokiaľ ide o zemný plyn, prispievať k ochrane zraniteľných odberateľov a k zlučiteľnosti postupov výmeny údajov potrebných pri zmene dodávateľa.

Článok 7241

Povinnosti a právomoci regulačného orgánu

1. Regulačný orgán má tieto povinnosti:

- a) v súlade s transparentnými kritériami stanovovať alebo schvaľovať regulované tarify za prepravu alebo distribúciu alebo metodiky ich výpočtu ⇒ alebo oboje ⇐;

↓ nový

- b) od 1. januára 2031 alebo od dátumu začatia uplatňovania článku 31 ods. 1 tejto smernice v súlade s transparentnými kritériami určovať alebo schvaľovať tarify za prístup k vodíkovým sieťam alebo ich metodiky alebo oboje;
- c) stanovovať alebo schvaľovať v súlade s transparentnými kritériami i) rozsah a trvanie účelového poplatku uvedeného v článku 4 [prepracované znenie nariadenia o plyne navrhnuté v COM(2021) xxx] alebo ich metodiky alebo oboje; ii) hodnotu prevedených aktív a určenie ziskov a strát, ktoré môžu vzniknúť v ich dôsledku a iii) pridelovanie príspevkov na účelový poplatok;

↓ 2009/73/ES (prispôsobené)
⇒ nový

- ~~d)~~ zabezpečovať, aby prevádzkovatelia prepravných ⇒ sietí a prevádzkovatelia ⇐ a distribučných sietí, a prípadne aj vlastníci sietí, ⇒ prevádzkovatelia vodíkových sietí, ⇐ ako aj všetky plynárenské podniky ⇒ a vodíkové podniky a iní účastníci trhu vrátane občianskych energetických spoločností ⇐ dodržiavali svoje povinnosti vyplývajúce z tejto smernice ⇒ , z [prepracované znenie nariadenia o plyne navrhnuté v COM(2021) xxx], zo sieťových predpisov a usmernení prijatých podľa článkov 52 a 53 nariadenia o plyne, z nariadenia (EÚ) 2017/1938 ⇐ a iných príslušných právnych predpisov Spoločenstva ☒ Únie ☒ vrátane tých, ktoré sa týkajú cezhraničných záležitostí ⇒ , ako aj rozhodnutí agentúry ACER ⇐;

↓ nový

- e) v úzkej spolupráci s ostatnými regulačnými orgánmi zabezpečovať plnenie povinností ENTSO pre plyn, Európsky subjekt prevádzkovateľov distribučných sústav (subjekt PDS EÚ), Európska sieť prevádzkovateľov sietí pre vodík (ENNOH) podľa tejto smernice, [prepracovaného znenia nariadenia o plyne navrhnutého v COM(2021) xxx], sieťových predpisov a usmernení prijatých podľa článkov 52 až 56 [prepracované znenie nariadenia o plyne navrhnuté v COM(2021) xxx], ako aj iného príslušného práva Únie vrátane práva týkajúceho sa cezhraničných záležitostí, ako aj rozhodnutí agentúry ACER a spoločne identifikovať situácie, keď si ENTSO pre plyn, subjekt PDS EÚ a ENNOH neplnia svoje príslušné povinnosti; ak regulačné orgány nie sú schopné dosiahnuť dohodu v lehote štyroch mesiacov od začatia konzultácií na účely spoločnej identifikácie neplnenia povinností, vec sa postúpi agentúre ACER na rozhodnutie, a to podľa článku 6 ods. 10 nariadenia (EÚ) 2019/942;
- f) monitorovať vývoj kvality plynu a riadenia kvality plynu zo strany prevádzkovateľov prepravných sietí a v relevantných prípadoch aj zo strany prevádzkovateľov distribučných sietí vrátane monitorovania vývoja nákladov súvisiacich s riadením kvality plynu zo strany prevádzkovateľov siete a vývoj situácie pri primiešavaní vodíka do siete zemného plynu.
- g) monitorovať vývoj kvality vodíka a riadenia kvality vodíka zo strany prevádzkovateľov vodíkovej siete, ak je to relevantné, ako sa uvádza v článku 46, vrátane monitorovania vývoja nákladov súvisiacich s riadením kvality vodíka;
- h) skúmať a poskytovať posudzovanie prehľadu, ktorý predkladajú prevádzkovatelia vodíkových sietí a ktorý sa týka rozvoja infraštruktúry na transport vodíka v súlade s článkom 52, pričom pri preskúvaní zohľadňuje celkovú energeticko-ekonomickú nevyhnutnosť vodíkovej siete, ako aj rámec spoločného scenára plánovania rozvoja siete zostavený podľa článku 51 ods. 2 písm. e);
- i) zohľadňovať preskúmanie a posúdenie prehľadu rozvoja infraštruktúry na transport vodíka, ako sa požaduje v písmene h), pri schvaľovaní účelových poplatkov v zmysle článku 4 [prepracované znenie nariadenia o plyne navrhnuté v COM(2021) xxx].

↓ 2019/692 článok 1 ods. 6
(prispôbené)
⇒ nový

- j) spolupracovať v oblasti cezhraničných záležitostí s regulačným orgánom alebo orgánmi dotknutých členských štátov a s agentúrou ACER, predovšetkým prostredníctvom účasti na práci rady regulačných orgánov agentúry ACER podľa článku 21 nariadenia (EÚ) 2019/942. V prípade infraštruktúry z tretej krajiny a do tretej krajiny môže regulačný orgán členského štátu, v ktorom sa nachádza ~~prvé miesto prepojenia~~ prvý prepojovací bod so sieťou členských štátov, spolupracovať s príslušnými orgánmi tejto tretej krajiny vrátane orgánov zmluvných strán Energetického spoločenstva po

konzultácii s regulačnými orgánmi ostatných dotknutých členských štátov s cieľom zabezpečiť, pokiaľ ide o ~~túto~~ ☒ danú ☒ infraštruktúru, aby sa táto smernica uplatňovala na území týchto členských štátov jednotne;

↓ 2009/73/ES (prispôbené)

⇒ nový

- ~~ke)~~ dodržiavať a vykonávať všetky príslušné právne záväzné rozhodnutia agentúry ☒ ACER ☒ a Komisie;
- ~~le)~~ každoročne predkladať správu o svojej činnosti a plnení svojich povinností príslušným orgánom členských štátov, agentúre ☒ ACER ☒ a Komisii. V tejto správe sa uvádzajú prijaté opatrenia a dosiahnuté výsledky ~~zaprí~~ každú úlohu uvedenú v tomto článku;
- ~~mf)~~ zabezpečovať, aby medzi činnosťami spojenými s prepravou, distribúciou, ☒ transportom vodíka, ☒ uskladňovaním ☒ zemného plynu a vodíka ☒ , zariadeniami LNG ☒ a vodíkovými terminálmi ☒ a dodávkou ☒ zemného plynu a vodíka ☒ neexistovali krížové dotácie;
- ~~ne)~~ monitorovať investičné plány prevádzkovateľov prepravných sietí a vo svojej výročnej správe poskytovať hodnotenie investičných plánov prevádzkovateľov prepravných sietí, pokiaľ ide o ich súlad s nezáväzným ~~10-ročným~~ plánom rozvoja siete pre ~~celé Spoločenstvo~~ ☒ celú Úniu ☒ uvedeným v článku ☒ 29 písm. x) [prepracované znenie nariadenia o plyne navrhnuté v COM(2021) xxx] ☒ ~~8 ods. 3 písm. b) nariadenia (ES) č. 715/2009~~; súčasťou tohto hodnotenia môžu byť odporúčania na zmenu týchto investičných plánov;
- ~~oh)~~ monitorovať dodržiavanie a skúmať doterajšiu účinnosť pravidiel bezpečnosti a spoľahlivosti siete, ako aj stanovovať alebo schvaľovať normy a požiadavky na kvalitu služby a dodávok alebo k tomu prispievať spolu s ostatnými príslušnými orgánmi;
- ~~pi)~~ monitorovať úroveň transparentnosti vrátane veľkoobchodných cien a zabezpečovať, aby plynárenské podniky ☒ a vodíkové podniky ☒ dodržiavali povinnosti týkajúce sa transparentnosti;
- ~~qi)~~ monitorovať úroveň a ~~účinnosť/efektívnosť~~ otvorenosti trhu a hospodárskej súťaže na veľkoobchodnej a maloobchodnej úrovni vrátane ~~výmen zemného plynu~~ ☒ burzového obchodovania so zemným plynom ☒ ☒ a vodíkom ☒ , cien pre odberateľov ~~plynu~~ v domácnosti vrátane systému zálohových platieb, miery zmeny dodávateľa, miery odpájania, poplatkov za vykonávanie služieb údržby a sťažností odberateľov ~~plynu~~ v domácnosti, ako aj narušenia alebo obmedzenia hospodárskej súťaže vrátane poskytovania všetkých relevantných informácií a predkladania všetkých ~~relevantných/dôležitých~~ prípadov príslušným orgánom pre hospodársku súťaž;
- ~~rk)~~ monitorovať výskyt reštriktívnych zmluvných praktík vrátane doložiek o výlučnosti, ktoré môžu brániť veľkým odberateľom mimo domácností uzatvoriť zmluvu s viacerými dodávateľmi súčasne alebo obmedziť ich možnosť zvoliť si takýto postup, a v prípade potreby informovať o takýchto praktikách národné orgány pre hospodársku súťaž;

- ~~st)~~ dodržiavať zmluvnú slobodu, pokiaľ ide o ~~zmluvy o prerušiteľnej dodávke, ako aj o~~ dlhodobé zmluvy, za predpokladu, že sú zlučiteľné s právom Spoločenstva a politikami ~~Únie~~ ~~Spoločenstva~~ ~~⇒~~ a za predpokladu, že prispievajú k cieľu dekarbonizácie. Nesmú sa uzatvárať žiadne dlhodobé zmluvy o dodávkach fosilného plynu bez znížených emisií s platnosťou po roku 2049 ~~⇒~~ ;
- ~~tm)~~ monitorovať čas, za ktorý prevádzkovatelia prepravnej a distribučnej siete ~~⇒ zemného plynu alebo prevádzkovatelia vodíkovej siete~~ ~~⇒~~ zabezpečili pripojenie a opravu;
- ~~un)~~ monitorovať a skúmať podmienky prístupu do zásobníkov, k akumulácii plynu v potrubí a iným podporným službám v zmysle článku ~~2933~~ ~~⇒~~ alebo článku 33 ~~⇒~~ . V prípade, že je režim prístupu do zásobníkov ~~⇒ zemného plynu~~ ~~⇒~~ vymedzený podľa článku ~~2933~~ ods. 3, táto úloha nezahŕňa preskúmanie taríf;
- ~~ye)~~ spolu s ostatnými príslušnými orgánmi pomáhať zabezpečiť účinnosť a presadzovanie opatrení na ochranu spotrebiteľa vrátane opatrení stanovených v prílohe I;
- ~~wpt)~~ minimálne raz ročne uverejňovať odporúčania o súlade dodávateľských cien s ustanoveniami článku ~~63~~ a poskytovať ich v prípade potreby orgánom na ochranu hospodárskej súťaže ~~orgánom pre hospodársku súťaž~~;
- ~~xe)~~ zabezpečovať ~~⇒~~ nediskriminačný ~~⇒~~ prístup k údajom o spotrebe odberateľov, poskytovať ~~napre~~ dobrovoľné použitie údaje o spotrebe v ľahko zrozumiteľnom harmonizovanom formáte na vnútroštátnej úrovni a zabezpečovať rýchly prístup všetkých odberateľov k týmto údajom podľa ~~⇒~~ článkov 22 a 23 ~~⇒ prílohy I písm. h)~~;
- ~~ye)~~ monitorovať vykonávanie pravidiel vzťahujúcich sa na úlohy a povinnosti prevádzkovateľov prepravných sietí, prevádzkovateľov distribučných sietí, ~~⇒~~ prevádzkovateľov vodíkových sietí, ~~⇒~~ dodávateľov a odberateľov a ďalších účastníkov trhu podľa ~~nariadenia (ES) č. 715/2009~~ ~~⇒~~ [prepracované znenie nariadenia o plyne navrhnuté v COM(2021) xxx] ~~⇒~~;
- ~~zs)~~ monitorovať správne uplatňovanie kritérií, na základe ktorých sa stanovuje, či zásobník ~~⇒ zemného plynu~~ ~~⇒~~ patrí do rozsahu pôsobnosti článku ~~2933~~ ods. 3 alebo 4~~3~~ a
- ~~aat)~~ monitorovať vykonávanie ochranných opatrení uvedených v článku ~~7746~~;
- ~~bbu)~~ prispievať k zlučiteľnosti postupov výmeny údajov pri najdôležitejších trhovách postupoch ~~pre najdôležitejšie trhové postupy~~ na regionálnej úrovni;~~;~~

↓ nový

- ~~cc)~~ vykonávať sieťové predpisy a usmernenia prijaté podľa článku 52 prostredníctvom vnútroštátnych opatrení, alebo ak sa tak vyžaduje, prostredníctvom opatrení koordinovaných na úrovni regiónov alebo v celej únii;
- ~~dd)~~ zabezpečiť transparentné a efektívne postupy zostavovania vnútroštátnych plánov rozvoja siete v súlade s požiadavkami stanovenými v článkoch 51 a 52;
- ~~ee)~~ schvaľovať a meniť plán rozvoja siete;

- ff) monitorovať kontrolu a riadenie kvality plynu, ktoré vykonávajú prevádzkovatelia prepravnej siete, prevádzkovatelia distribučnej siete, prevádzkovatelia zásobníkov a prevádzkovatelia zariadení LNG;
- gg) monitorovať vykonávanie opatrení prijatých v núdzovom stave, ako sa stanovuje v nariadení (EÚ) 2017/1938 a v národných núdzových plánoch vrátane opatrení solidarity podľa článku 13 daného nariadenia;
- hh) monitorovať dostupnosť porovnávacích webových stránok vrátane porovnávacích nástrojov, ktoré spĺňajú kritériá článku 12;
- ii) monitorovať odstraňovanie prekážok a obmedzení rozvoja spotreby obnoviteľného zemného plynu z vlastnej výroby a spotreby v občianskych energetických spoločnostiach.

↓ 2009/73/ES (prispôbené)
⇒ nový

2. Pokiaľ tak členský štát ustanovil, monitorovacie povinnosti podľa odseku 1 môžu vykonávať aj iné orgány ako regulačný orgán. Informácie zistené v rámci tohto monitorovania sa v takomto prípade čo najskôr poskytnú regulačnému orgánu.

Regulačný orgán sa bez toho, aby boli dotknuté ich vlastné osobitné právomoci, pri plnení povinností uvedených v odseku 1 podľa potreby radí s prevádzkovateľmi prepravných sietí ⇒ zemného plynu a prevádzkovateľmi vodíkových sietí ⇐ a prípadne aj úzko spolupracuje s inými príslušnými vnútroštátnymi orgánmi, pričom si zachováva nezávislosť a dodržiava zásady lepšej regulácie.

Žiadnym schválením zo strany regulačného orgánu alebo agentúry ☒ ACER ☒ podľa tejto smernice nie je dotknutý oprávnený výkon právomocí regulačného orgánu podľa tohto článku v budúcnosti, ani žiadne sankcie uložené inými príslušnými orgánmi alebo Komisiou.

3. Ak bol podľa článku ~~55~~44 ⇒ alebo článku 62 ⇐ určený nezávislý prevádzkovateľ siete ⇒ alebo nezávislý prevádzkovateľ vodíkovej siete ⇐, regulačný orgán okrem plnenia svojich povinností ~~u~~stanovených v odseku 1 tohto článku:

- a) monitoruje, či si vlastník prepravnej siete ~~a~~ nezávislý prevádzkovateľ siete ⇒, vlastník vodíkovej siete a nezávislý prevádzkovateľ vodíkovej siete ⇐ plnia svoje povinnosti vyplývajúce z tohto článku, a ukladá sankcie za ich neplnenie v súlade s odsekom 4 písm. d);
- b) monitoruje vzťahy a komunikáciu medzi nezávislým prevádzkovateľom siete a vlastníkom prepravnej siete ⇒ alebo vlastníkom vodíkovej siete a nezávislým prevádzkovateľom vodíkovej siete ⇐ tak, aby sa zabezpečilo plnenie povinností zo strany nezávislého prevádzkovateľa siete ⇒ alebo nezávislého prevádzkovateľa vodíkovej siete ⇐, a predovšetkým schvaľuje zmluvy a koná ako orgán na urovanie sporov medzi nezávislým prevádzkovateľom siete a vlastníkom prepravnej siete ⇒ alebo vlastníkom vodíkovej siete a nezávislým prevádzkovateľom vodíkovej siete ⇐ v súvislosti so sťažnosťami ktorejkoľvek strany podľa odseku 11;
- c) bez toho, aby bol dotknutý postup uvedený v článku ~~55~~44 ods. 2 písm. c), schvaľuje v súvislosti s prvým 10-ročným plánom rozvoja siete investičné plánovanie a viacročný plán rozvoja siete, ktoré každoročne predkladá

nezávislý prevádzkovateľ siete ⇒ alebo nezávislý prevádzkovateľ vodíkovej siete ⇐;

- d) zabezpečuje, aby tarify za prístup do siete, ktoré vyberá nezávislý prevádzkovateľ siete ⇒ alebo nezávislý prevádzkovateľ vodíkovej siete ⇐, zahŕňali náhradu pre vlastníka siete alebo vlastníkov siete, ktorá tvorí primeranú kompenzáciu za používanie aktív siete a všetky nové investície do nej za predpokladu, že sú hospodárne a efektívne; ~~3~~ ~~4~~
- e) má právomoc vykonávať inšpekcie v priestoroch vlastníka prepravnej siete a nezávislého prevádzkovateľa siete ⇒ alebo vlastníka vodíkovej siete a nezávislého prevádzkovateľa vodíkovej siete ⇐ vrátane neohlásených inšpekcií.

4. Členské štáty zabezpečia, aby regulačné orgány mali právomoci, ktoré im umožnia plniť povinnosti uvedené v odsekoch 1, 3 a 6 efektívne a rýchlo. Na tento účel má regulačný orgán minimálne tieto právomoci:

- a) vydávať záväzné rozhodnutia týkajúce sa plynárenských ⇒ a vodíkových ⇐ podnikov;
- b) skúmať fungovanie trhov s ~~plynom~~ ⇒ plynmi ⇐ a rozhodovať o všetkých potrebných a primeraných opatreniach na podporu skutočnej hospodárskej súťaže a zabezpečenie správneho fungovania trhov ⇒ s plynmi ⇐ a ukladať tieto opatrenia ~~☒~~ a ~~☒~~ ~~p~~ Pri skúmaní záležitostí, ktoré súvisia s právom hospodárskej súťaže, je regulačný orgán tiež oprávnený podľa potreby spolupracovať s národným orgánom pre hospodársku súťaž a s regulátormi finančného trhu alebo Komisiou;
- c) požadovať od plynárenských ⇒ a vodíkových ⇐ podnikov všetky relevantné informácie, ktoré potrebuje na plnenie svojich úloh vrátane odôvodnenia každého zamietnutia prístupu tretích strán, ako aj informácie o opatreniach potrebných na posilnenie siete;
- d) Plynárenským ⇒ a vodíkovým ⇐ podnikom, ktoré si neplnia povinnosti vyplývajúce z tejto smernice alebo iných príslušných právne záväzných rozhodnutí regulačného orgánu alebo agentúry ~~☒~~ ACER, ~~☒~~ ukladať účinné, primerané a odrádzajúce sankcie alebo navrhovať príslušnému súdu, aby uložil takéto sankcie ~~☒~~ ~~Toto zahŕňa~~ ~~☒~~ vrátane ~~☒~~ právomoci ukladať prevádzkovateľovi prepravnej siete ⇒ alebo prevádzkovateľovi vodíkovej siete ⇐ alebo vertikálne integrovanému podniku podľa situácie sankcie za neplnenie ich príslušných povinností, ktoré vyplývajú z tejto smernice, alebo navrhovať uloženie takýchto sankcií, v maximálnej výške 10 % ročného obratu prevádzkovateľa prepravnej siete ⇒ alebo prevádzkovateľa vodíkovej siete ⇐ alebo až 10 % ročného obratu vertikálne integrovaného podniku; ~~3~~ ~~4~~
- e) má náležité práva vykonávať vyšetrovanie a príslušné právomoci vydávať pokyny pri urovnávaní sporov podľa odsekov 11 a 12.

↓ nový

5. Regulačný orgán so sídlom v členskom štáte, v ktorom má sídlo ENTSO pre plyn, Európska sieť prevádzkovateľov sietí pre vodík alebo subjekt PDS EÚ, má právomoc uložiť subjektom, ktoré si neplnia povinnosti vyplývajúce z tejto smernice,

[prepracované znenie nariadenia o plyne navrhnuté v COM(2021) xxx] alebo iných relevantných právne záväzných rozhodnutí regulačného orgánu alebo agentúry ACER, účinné, primerané a odrádzajúce sankcie alebo navrhovať príslušnému súdu, aby uložil takéto sankcie.

↓ 2009/73/ES (prispôsobené)
⇒ nový

65. V prípade, že bol ⇒ nezávislý ⇐ prevádzkovateľ prepravnej siete ⇒ alebo integrovaný prevádzkovateľ vodíkovej siete ⇐ určený podľa ustanovení kapitoly ~~IXIV~~ oddielu 3, regulačnému orgánu sa okrem úloh a právomocí, ktoré mu boli uložené podľa odsekov 1 a 4 tohto článku, zveria minimálne tieto úlohy a právomoci:
- a) ukladať sankcie v súlade s odsekom 4 písm. d) za diskriminačné správanie v prospech vertikálne integrovaného podniku;
 - b) monitorovať komunikáciu medzi prevádzkovateľom prepravnej siete ⇒ alebo integrovaným prevádzkovateľom vodíkovej siete ⇐ a vertikálne integrovaným podnikom tak, aby sa zabezpečilo dodržiavanie povinností zo strany prevádzkovateľa prepravnej siete ⇒ alebo integrovaného prevádzkovateľa vodíkovej siete ⇐;
 - c) konať ako orgán na urovnávanie sporov medzi vertikálne integrovaným podnikom a prevádzkovateľom prepravnej siete ⇒ alebo integrovaným prevádzkovateľom vodíkovej siete ⇐ v súvislosti s každou sťažnosťou predloženou podľa odseku 11;
 - d) monitorovať obchodné a finančné vzťahy vrátane úverov medzi vertikálne integrovaným podnikom a prevádzkovateľom prepravnej siete ⇒ alebo integrovaným prevádzkovateľom vodíkovej siete ⇐;
 - e) schvaľovať všetky obchodné a finančné dohody medzi vertikálne integrovaným podnikom a prevádzkovateľom prepravnej siete ⇒ alebo integrovaným prevádzkovateľom vodíkovej siete ⇐ pod podmienkou, že spĺňajú trhové podmienky;
 - f) v prípade oznámenia od subjektu zodpovedného za zabezpečenie súladu podľa článku ~~6421~~ ods. 4 požadovať od vertikálne integrovaného podniku odôvodnenie. ~~V tomto odôvodnení sa musí predovšetkým preukazovať~~ ☒ s dôkazom ☒, že nenastal žiadny prípad diskriminačného správania v prospech vertikálne integrovaného podniku;
 - g) vykonávať inšpekcie, aj neohlásené, v priestoroch vertikálne integrovaného podniku a prevádzkovateľa prepravnej siete ⇒ alebo integrovaného prevádzkovateľa vodíkovej siete ⇐; ~~☒~~
 - h) zverovať všetky alebo osobitné úlohy prevádzkovateľa prepravnej siete ⇒ alebo integrovaného prevádzkovateľa vodíkovej siete ⇐ nezávislému prevádzkovateľovi siete ⇒ alebo nezávislému prevádzkovateľovi vodíkovej siete ⇐ vymenovanému podľa článku ~~6414~~ v prípade, že si prevádzkovateľ prepravnej siete ⇒ alebo integrovaný prevádzkovateľ vodíkovej siete ⇐ sústavne neplní povinnosti, ktoré vyplývajú z tejto smernice, a to najmä v prípade opakovaného diskriminačného správania v prospech vertikálne integrovaného podniku.

76. Regulačné orgány sú zodpovedné minimálne za ~~u~~stanovenie alebo schválenie metodík používaných na výpočet alebo stanovenie podmienok, a to v dostatočnom časovom predstihu predtým, ako nadobudnú účinnosť, pre:

- a) pripojenie a prístup do ~~vnútroštátnych/národných~~ ⇒ plynárenských ⇐ sietí vrátane prepravných a distribučných taríf a podmienky a tarify súvisiace s prístupom do zariadení LNG ☒, na základe čoho ☒ ~~Týmto tarifikami alebo metodikami sa~~ tarify alebo metodiky musia umožniť investície do sietí a zariadení LNG potrebné na zabezpečenie životaschopnosti sietí a zariadení LNG;

↓ nový

- b) pripojenie a prístup do vnútroštátnych vodíkových sietí, od 1. januára 2031 vrátane prípadných taríf za vodíkové siete, a podmienky a tarify pri prístupe k zásobníkom vodíka a vodíkovým terminálom;

↓ 2009/73/ES (prispôsobené)

- ~~c)~~ poskytovanie služieb vyvažovania, ktoré sa uskutočňujú čo najhospodárnejším spôsobom a vytvárajú vhodné stimuly pre užívateľov siete, aby udržiavali v rovnováhe svoj vstup a odber; ~~služby vyvažovania sa poskytujú spravodlivým a nediskriminačným spôsobom a na základe objektívnych kritérií a sú založené na objektívnych kritériách; a~~

↓ nový

- d) schvaľovanie a monitorovanie účelových poplatkov v súlade s článkom 4 [prepracované znenie nariadenia o plyne navrhnuté v COM(2021) xxx]

↓ 2009/73/ES (prispôsobené)
⇒ nový

- e) prístup do cezhraničnej infraštruktúry vrátane postupov na pridelovanie kapacity a riadenie preťaženia.

87. Metodiky alebo podmienky uvedené v odseku 7 sa uverejňujú.

98. Regulačné orgány pri stanovovaní alebo schvaľovaní taríf alebo metodík a vyvažovacích služieb zabezpečujú, aby sa prevádzkovateľom prepravných a distribučných sietí ⇒ a od 1. januára 2031 aj prevádzkovateľom vodíkových sietí ⇐ poskytovali vhodné krátkodobé a dlhodobé stimuly na zvyšovanie efektívnosti, posilňovanie integrácie trhu a bezpečnosti dodávok, ako aj na podporu súvisiacich výskumných činností.

109. Regulačné orgány monitorujú riadenie preťaženia ~~vnútroštátnych/národných~~ prepravných sietí ~~pre zemný plyn~~ ⇒ a vodíkových sietí ⇐ vrátane prepojení, ako aj vykonávanie pravidiel riadenia preťaženia. Prevádzkovatelia prepravných sietí, ⇒ prevádzkovatelia vodíkových sietí ⇐ alebo operátori trhu predložia na tento účel

~~národným~~ regulačným orgánom svoje pravidlá riadenia preťaženia vrátane pravidiel pridelenia kapacity. ~~Národné~~ Regulačné orgány môžu požadovať zmeny týchto pravidiel.

Článok 73

⊗ Rozhodnutia a sťažnosti ⊗

- 1.40. Regulačné orgány majú právomoc v prípade potreby od prevádzkovateľov prepravných a distribučných sietí, zásobníkov ~~⇒~~ zemného plynu, ~~⇒~~ ~~zariadení~~ LNG, ~~⇒~~ , prevádzkovateľov zásobníkov a terminálov vodíka a od 1. januára 2031 aj prevádzkovateľov vodíkových sietí ~~⇒~~ vyžadovať, aby upravili podmienky vrátane taríf a metodík uvedených v tomto článku s cieľom zabezpečiť ich primeranosť a uplatňovanie nediskriminačným spôsobom. V prípade, že je režim prístupu do zásobníkov vymedzený podľa článku ~~2933~~ ods. 3, ich úloha nezahŕňa úpravy taríf. Regulačné orgány majú v prípade oneskorenia pri stanovovaní prepravných a distribučných taríf ~~⇒~~ pri zemnom plyne a v prípade potreby taríf vo vodíkových sieťach ~~⇒~~ právomoc stanoviť alebo schváliť predbežné prepravné a distribučné tarify alebo metodiky ~~⇒~~ a tarify a metodiky vo vodíkových sieťach ~~⇒~~ a rozhodnúť o vhodných kompenzačných opatreniach, ak sa konečné tarify alebo metodiky líšia od týchto predbežných taríf alebo metodík.
- 2.44 Každá strana, ktorá podá sťažnosť na prevádzkovateľa prepravnej siete ~~⇒~~ zemného plynu ~~⇒~~ , zásobníka, zariadenia LNG alebo distribučnej siete ~~⇒~~ alebo prevádzkovateľa vodíkovej siete, zásobníkov alebo terminálu ~~⇒~~ v súvislosti s povinnosťami ~~daného tohto~~ prevádzkovateľa vyplývajúcimi z tejto smernice, sa môže s touto sťažnosťou obrátiť na regulačný orgán, ktorý koná ako orgán na urovanie sporu a vydá rozhodnutie do dvoch mesiacov od doručenia sťažnosti. Táto lehota sa môže predĺžiť o ďalšie dva mesiace, ak regulačný orgán požiada o ďalšie informácie. Takto predĺžená lehota sa môže ďalej predĺžiť so súhlasom sťažovateľa. Rozhodnutie regulačného orgánu je záväzné, pokiaľ sa nezruší v odvolacom konaní.
- 3.42. Každá strana, na ktorú sa vzťahuje rozhodnutie o metodikách prijaté podľa tohto článku a ktorá má v tejto súvislosti právo sa sťažovať, alebo v prípade, že má regulačný orgán povinnosť konzultovať navrhnuté tarify alebo metodiky, môže najneskôr do dvoch mesiacov, alebo v kratšej lehote, ak tak ~~u~~stanovia členské štáty, od uverejnenia rozhodnutia alebo jeho návrhu podať sťažnosť a požiadať o preskúmanie. Takáto sťažnosť nemá odkladný účinok.
- 4.43. Členské štáty vytvoria vhodné a efektívne mechanizmy na reguláciu, kontrolu a transparentnosť, aby sa zabránilo akémukoľvek zneužívaniu dominantného postavenia najmä v neprospech odberateľov a ~~predátorskému~~ ~~koristníckemu~~ správaniu. V týchto mechanizmoch sa zohľadnia ustanovenia ~~zmluvy~~ ~~82~~ ~~⇒~~ 102 ~~⇒~~ ZFEÚ ~~⇒~~, najmä jej článku ~~82~~ ~~⇒~~ 102 ~~⇒~~.
- 5.44. Členské štáty zabezpečia, aby sa v prípade, že sa nedodrжали pravidiel o zachovávaní dôvernosti uložené touto smernicou, prijali v súlade s vnútroštátnym právom proti zodpovedným fyzickým alebo právnickým osobám vhodné opatrenia vrátane správnych alebo trestných konaní.
- 6.45. Sťažnosťami uvedenými v odsekoch ~~241~~ a ~~342~~ nie je dotknuté vykonávanie práv na odvolanie podľa práva ~~Spoločenstva~~ ~~⇒~~ Únie ~~⇒~~ ~~a~~ alebo vnútroštátneho práva.

- ~~7.16.~~ Rozhodnutia, ktoré prijíma regulačný orgán, sú plne odôvodnené a opodstatnené, umožňujú súdne preskúmanie. Rozhodnutia sú verejnosti prístupné, pričom však zachovávajú dôverný charakter citlivých obchodných informácií.
- ~~8.17.~~ Členské štáty zabezpečia, aby na vnútroštátnej ~~národnej~~ úrovni existovali vhodné mechanizmy, v rámci ktorých môže strana dotknutá rozhodnutím regulačného orgánu podať odvolanie na orgán nezávislý od zúčastnených strán a od akejkoľvek vlády.

Článok ~~74~~2

~~Regulačný režim~~ ☒ Regionálna spolupráca medzi regulačnými orgánmi ☒ pri cezhraničných záležitostiach

1. Regulačné orgány úzko spolupracujú a radia sa, a ⇒ to aj ⇐ s agentúrou ⇒ ACER, ⇐ a i ~~sebe~~ navzájom si ☒, ako aj agentúre ACER, ☒ poskytujú informácie potrebné na plnenie svojich úloh vyplývajúcich z tejto smernice. Prijímajúci orgán zabezpečuje rovnakú úroveň dôvernosti vymenených informácií, aká sa požaduje od poskytujúceho orgánu.
2. Regulačné orgány spolupracujú minimálne na regionálnej úrovni s cieľom:
 - a) podporiť ~~skoncipovanie prijatie~~ prevádzkových opatrení zameraných na umožnenie optimálneho riadenia siete, presadenie spoločného ~~výmenného~~ ~~plynu~~ ☒ burzového obchodovania s plynom ☒ ⇒ a vodíkom ⇐ a prideľovania cezhraničnej kapacity a dosiahnutie primeranej úrovne kapacity prepojenia, a to aj prostredníctvom nových prepojení v rámci regiónu a medzi regiónmi, s cieľom umožniť rozvoj skutočnej hospodárskej súťaže a zvýšiť bezpečnosť dodávky bez toho, aby dochádzalo k diskriminácii medzi dodávateľskými podnikmi v rôznych členských štátoch;
 - b) koordinovať vývoj všetkých sieťových predpisov pre príslušných prevádzkovateľov prepravných sietí, ⇒ prevádzkovateľov vodíkových sietí ⇐ a ostatných účastníkov trhu; ~~;~~
 - c) koordinovať rozvoj pravidiel riadenia preťaženia; ~~;~~

↓ nový

- d) zabezpečiť, aby právne subjekty vykonávajúce úlohy prevádzkovateľov prepravy a prevádzkovateľov siete na cezhraničnej alebo regionálnej úrovni dodržiavali regulačné požiadavky.

↓ 2009/73/ES

⇒ nový

3. ~~Národné~~ ~~Regulačné~~ orgány majú právo uzatvárať medzi sebou dohody o spolupráci s cieľom podporiť regulačnú spoluprácu.
4. Činnosti uvedené v odseku 2 sa vykonávajú podľa potreby v konzultácii s inými príslušnými vnútroštátnymi orgánmi a bez toho, aby boli dotknuté ich konkrétne právomoci.

~~5. Komisia môže prijať usmernenia o rozsahu povinností regulačných orgánov, pokiaľ ide o ich vzájomnú spoluprácu a spoluprácu s agentúrou. Tieto opatrenia zamerané na zmenu nepodstatných prvkov tejto smernice jej doplnením sa prijímú v súlade s regulačným postupom s kontrolou uvedeným v článku 51 ods. 3.~~

⇓ nový

5. Komisia je v súlade s článkom 83 splnomocnená prijímať delegované akty na doplnenie tejto smernice s cieľom stanoviť usmernenia k rozsahu povinností regulačných orgánov pri vzájomnej spolupráci a spolupráci s agentúrou ACER.

⇓ 2019/692 článok 1 ods. 7

⇒ nový

6. Regulačné orgány alebo prípadne iné príslušné orgány môžu konzultovať a spolupracovať s príslušnými orgánmi tretích krajín ⇒ vrátane zmluvných strán Energetického spoločenstva ⇐ v súvislosti s prevádzkou plynárenskej ⇒ a vodíkovej ⇐ infraštruktúry do tretích krajín a z nich s cieľom zabezpečiť, pokiaľ ide o dotknutú infraštruktúru, aby sa táto smernica uplatňovala na území členského štátu a jeho pobrežného mora jednotne.

⇓ 2009/73/ES (prispôbené)

⇒ nový

Článok 75~~43~~

Súlad so ☒ sieťovými predpismi a s ☒ usmerneniami

1. Každý regulačný orgán a Komisia môžu požiadať agentúru ☒ ACER ☒ o stanovisko k súladu rozhodnutia prijatého regulačným orgánom ⇒ so sieťovými predpismi a ⇐ s usmerneniami uvedenými v tejto smernici alebo ~~nariadení (ES) č. 715/2009~~ ☒ [prepracované znenie nariadenia o plyne navrhnuté v COM(2021) xxx] ☒.
2. Agentúra ☒ ACER ☒ poskytuje svoje stanovisko regulačnému orgánu, ktorý oň požiadal, alebo Komisii a regulačnému orgánu, ktorý prijal dané rozhodnutie, do troch mesiacov od dátumu doručenia žiadosti.
3. Ak regulačný orgán, ktorý prijal rozhodnutie, nevyhovie stanovisku agentúry ☒ ACER ☒ do štyroch mesiacov od dátumu doručenia tohto stanoviska, ☒ ACER ☒ ~~agentúra~~ o tom informuje Komisiu.
4. Každý regulačný orgán môže informovať Komisiu, ak usúdi, že rozhodnutie, ktoré sa týka cezhraničného obchodu, prijaté iným regulačným orgánom, nie je v súlade so ⇒ sieťovými predpismi a ⇐ usmerneniami uvedenými v tejto smernici alebo ~~nariadení (ES) č. 715/2009~~ ☒ [prepracované znenie nariadenia o plyne navrhnuté v COM(2021) xxx] ☒, a to do dvoch mesiacov odo dňa prijatia daného rozhodnutia.
5. Ak Komisia do dvoch mesiacov odvetdy, ako ju informovala agentúra ☒ ACER ☒ podľa odseku 3 alebo regulačný orgán podľa odseku 4, alebo z vlastného podnetu do

troch mesiacov odo dňa prijatia rozhodnutia, zistí, že toto rozhodnutie regulačného orgánu vyvoláva závažné pochybnosti, pokiaľ ide o jeho súlad $\Rightarrow$ so sieťovými predpismi a $\Leftarrow$ s usmerneniami uvedenými v tejto smernici alebo nariadení (ES) č. 715/2009 $\boxtimes$ [prepracované znenie nariadenia o plyne navrhnuté v COM(2021) xxx] $\boxtimes$, môže rozhodnúť o podrobnejšom preskúmaní veci. V takomto prípade vyzve regulačný orgán a strany konania pred regulačným orgánom, aby predložili svoje pripomienky.

6. Ak Komisia prijme rozhodnutie podrobnejšie vec preskúmať, najneskôr do štyroch mesiacov od dátumu prijatia takéhoto rozhodnutia vydá konečné rozhodnutie:
 - a) nevzniesť námietky voči rozhodnutiu regulačného orgánu alebo
 - b) vyžadujúce, aby dotknutý regulačný orgán stiahol svoje rozhodnutie z dôvodu jeho nesúladu $\Rightarrow$ so sieťovými predpismi a $\Leftarrow$ s usmerneniami.
7. Ak Komisia neprijme rozhodnutie o podrobnejšom preskúmaní veci alebo konečné rozhodnutie v lehotách stanovených v odsekoch 5 a 6, považuje sa to za nevzniesenie námietok voči rozhodnutiu regulačného orgánu.
8. Regulačný orgán vyhovie rozhodnutiu Komisie o stiahnutí svojho rozhodnutia v lehote dvoch mesiacov a informuje o tom Komisiu.
9. Komisia ~~môže prijať usmernenia, ktorými ustanoví podrobné pravidlá postupu pre regulačné orgány, agentúru a Komisiu, pokiaľ ide o dodržiavanie súladu medzi rozhodnutiami regulačných orgánov a usmerneniami uvedenými v tomto článku. Tieto opatrenia zamerané na zmenu nepodstatných prvkov tejto smernice jej doplnením sa prijímajú v súlade s regulačným postupom s kontrolou uvedeným v článku 51 ods. 3.~~ $\Rightarrow$ je v súlade s článkom 83 splnomocnená prijímať delegované akty na doplnenie tejto smernice, a to stanovením usmernení s podrobným postupom, ktorým sa treba riadiť pri uplatňovaní tohto článku. $\Leftarrow$

Článok 7644

Vedenie záznamov

1. Členské štáty od dodávateľských podnikov vyžadujú, aby počas minimálne piatich rokov uchovávali k dispozícii pre vnútroštátne orgány vrátane regulačného orgánu, národných orgánov pre hospodársku súťaž a Komisiu na účely plnenia ich úloh príslušné údaje o všetkých transakciách týkajúcich sa zmlúv o dodávke $\Rightarrow$ zemného $\Leftarrow$ plynu $\Rightarrow$ a vodíka $\Leftarrow$ a derivátov na $\Rightarrow$ zemný $\Leftarrow$ plyn $\Rightarrow$ a vodík $\Leftarrow$ s veľkoobchodnými odberateľmi a prevádzkovateľmi prepravných sietí, ~~ako aj~~ prevádzkovateľmi zásobníkov a zariadení LNG $\Rightarrow$, ako aj prevádzkovateľmi vodíkových sietí, zásobníkov a terminálov $\Leftarrow$.
2. Tieto údaje obsahujú podrobné informácie o takých charakteristikách príslušných transakcií, ako je dĺžka trvania, pravidlá dodávky a vyrovnania, množstvo, dátumy a časy realizácie a ceny transakcií a spôsoby identifikácie príslušných veľkoobchodných odberateľov, a uvádzajú aj podrobné informácie o všetkých nesplnených zmluvách o dodávke $\Rightarrow$ zemného $\Leftarrow$ plynu $\Rightarrow$ a vodíka $\Leftarrow$ a derivátoch na $\Rightarrow$ zemný $\Leftarrow$ plyn $\Rightarrow$ a vodík $\Leftarrow$.
3. Pod podmienkou, že sa nezverejnia citlivé obchodné informácie o jednotlivých účastníkoch trhu alebo transakciách, môže regulačný orgán rozhodnúť, že časti týchto informácií poskytne k dispozícii účastníkom trhu. Tento odsek sa nevzťahuje

na informácie o finančných nástrojoch, ktoré patria do pôsobnosti smernice ~~2014/65/EÚ~~ ~~2004/39/ES~~.

4. ~~S cieľom zabezpečiť jednotné uplatňovanie tohto článku môže~~ Komisia ~~je~~ splnomocnená ~~prijat'~~ ~~⇒~~ v súlade s článkom 83 delegované akty na doplnenie tejto smernice, a to stanovením ~~⇒~~ usmernení, v ktorých sa vymedzia metódy a opatrenia týkajúce sa vedenia záznamov, ako aj forma a obsah údajov, ktoré sa majú uchovávať. ~~Tieto opatrenia zamerané na zmenu nepodstatných prvkov tejto smernice jej doplnením sa prijímú v súlade s regulačným postupom s kontrolou uvedeným v článku 51 ods. 3.~~
5. Pokiaľ ide o transakcie s derivátmi na ~~⇒~~ zemný ~~⇒~~ plyn ~~⇒~~ a vodík ~~⇒~~ medzi dodávateľskými podnikmi a veľkoobchodnými odberateľmi a prevádzkovateľmi prepravnej siete ~~⇒~~ zemného plynu ~~⇒~~, ~~ako aj~~ prevádzkovateľmi zásobníkov a zariadení LNG, ~~⇒~~ ako aj prevádzkovateľmi vodíkových sietí, zásobníkov a terminálov, ~~⇒~~ tento článok sa uplatňuje až po tom, ako Komisia prijme usmernenia uvedené v odseku 4.
6. Z ustanovení tohto článku nevyplývajú pre subjekty, ktoré patria do pôsobnosti smernice ~~2014/65/EÚ~~ ~~2004/39/ES~~, vo vzťahu k orgánom uvedeným v odseku 1 nijaké ďalšie povinnosti.
7. Ak orgány uvedené v odseku 1 potrebujú prístup k údajom, ktoré uchovávajú subjekty, ktoré patria do pôsobnosti smernice ~~2014/65/EÚ~~ ~~2004/39/ES~~, požadované údaje im poskytnú orgány zodpovedné podľa uvedenej smernice.

Kapitola ~~XXI~~

Záverečné ustanovenia

Článok ~~77~~~~46~~

Ochranné opatrenia

1. V prípade náhlej krízy na trhu s energiou, alebo ak je ohrozená fyzická bezpečnosť alebo ochrana osôb, prístrojov alebo zariadení alebo integrita siete, môže členský štát ~~dočasne prijať potrebné ochranné opatrenia~~ ~~⇒~~ v súlade s článkom 11 nariadenia (EÚ) 2017/1938 vyhlásiť núdzový stav a prijať opatrenia naplánované v národnom núdzovom pláne ~~⇒~~.
- ~~2. Takéto opatrenia by mali spôsobiť čo najmenšie možné narušenie fungovania vnútorného trhu a nesmú byť širšieho rozsahu, ako je nevyhnutne potrebné na nápravu náhlych ťažkostí, ktoré nastali.~~
- ~~3. Dotknutý členský štát o týchto opatreniach bezodkladne informuje ostatné členské štáty a Komisiu, ktorá môže rozhodnúť, či tento dotknutý členský štát musí zmeniť alebo zrušiť tieto opatrenia do tej miery, pokiaľ narušajú hospodársku súťaž a negatívne ovplyvňujú obchodovanie takým spôsobom, ktorý je v rozpore so spoločným záujmom.~~

Článok 7847

Rovnaké podmienky hospodárskej súťaže

1. Opatrenia, ktoré môžu členské štáty podľa tejto smernice prijať, aby zabezpečili rovnaké podmienky hospodárskej súťaže, musia byť v súlade so ~~☒~~ ZFEÚ ~~☒~~ zmluvou, najmä jej článkom ~~30~~ ~~☒~~ 36 ~~☒~~, a právnymi predpismi Spoločenstva ~~☒~~ Únie ~~☒~~.
2. Opatrenia uvedené v odseku 1 musia byť primerané, nediskriminačné a transparentné. Tieto opatrenia môžu nadobudnúť účinnosť až po tom, ako sa oznámia Komisii a tá ich schváli.
3. Komisia koná na základe oznámenia uvedeného v odseku 2 do dvoch mesiacov od jeho doručenia. Uvedená lehota začne plynúť dňom nasledujúcim po doručení všetkých informácií. Ak Komisia v uvedenej dvojmesačnej lehote nekoná, považuje sa to za nevznesenie námietok voči oznámeným opatreniam.

Článok 48

~~Odehýlky súvisiace so záväzkami úhrady minimálneho odberu (take-or-pay)~~

- ~~1. Ak plynárenský podnik má alebo predpokladá, že by mohol mať, vážne ekonomické a finančné ťažkosti z dôvodu záväzkov úhrady minimálneho odberu prijaté v jednej alebo viacerých zmluvách o nákupe plynu, môže zaslať dotknutému členskému štátu alebo ním určenému príslušnému orgánu žiadosť o dočasnú odehýlku z uplatňovania článku 32. Žiadosti sa predkladajú pre jednotlivé prípady na základe uváženia členských štátov buď pred odmietnutím prístupu do siete alebo po ňom. Členské štáty tiež môžu dať plynárenskému podniku na výber, či žiadosť predloží pred odmietnutím prístupu do siete alebo po ňom. Ak plynárenský podnik odmietol prístup, žiadosť sa musí predložiť bezodkladne. Žiadosti sa musia doložiť všetkými dôležitými informáciami o povahe a rozsahu problému a o úsilí vynaloženom plynárenským podnikom na jeho vyriešenie.~~
- ~~Ak neexistujú nijaké primerané alternatívne riešenia, môže členský štát alebo určený príslušný orgán so zreteľom na odsek 3 rozhodnúť o udelení odehýlky.~~
- ~~2. Členský štát alebo určený príslušný orgán bezodkladne Komisii oznamuje svoje rozhodnutie o udelení odehýlky spolu so všetkými podstatnými informáciami týkajúcimi sa tejto odehýlky. Tieto informácie sa môžu Komisii zaslať v súhrnnej forme tak, aby sa jej umožnilo prijať dostatočne podložené rozhodnutie. Komisia môže do ôsmich týždňov od doručenia tohto oznámenia požiadať členský štát alebo určený príslušný orgán, aby svoje rozhodnutie udeliť odehýlku zmenil alebo stiahol.~~
- ~~Ak dotknutý členský štát alebo určený príslušný orgán tejto požiadavke do štyroch týždňov nevyhoví, urýchlene sa v súlade s poradným postupom uvedeným v článku 51 ods. 2 prijme konečné rozhodnutie.~~
- ~~Komisia zachováva dôvernosť citlivých obchodných informácií.~~
- ~~3. Pri rozhodovaní o odehýlkach podľa odseku 1 zohľadňujú členské štáty alebo určené príslušné orgány a Komisia predovšetkým tieto kritériá:~~

- a) ~~cieľ dosiahnuť konkurencieschopný trh s plynom;~~
- b) ~~potrebu plniť povinnosti služby vo verejnom záujme a zabezpečiť bezpečnosť dodávky;~~
- e) ~~postavenie plynárenského podniku na trhu s plynom a skutočný stav hospodárskej súťaže na tomto trhu;~~
- d) ~~vážnosť ekonomických a finančných ťažkostí, ktorými plynárenské podniky a prepravné podniky alebo oprávnení odberatelia čelia;~~
- e) ~~dátumy podpísania a podmienky príslušnej zmluvy alebo zmlúv vrátane rozsahu, v akom umožňujú zmeny na trhu;~~
- f) ~~úsilie vynaložené na vyriešenie problému;~~
- g) ~~mieru, do akej mohol podnik v čase prijatia záväzkov úhrady minimálneho odberu rozumne predpokladať vzhľadom na ustanovenia tejto smernice, že môže čeliť závažným ťažkostiam;~~
- h) ~~úroveň prepojenia siete s inými sieťami a stupeň vzájomnej prevádzkyschopnosti týchto sietí a~~
- i) ~~vplyv, ktorý by udelenie výnimky malo na správne uplatňovanie tejto smernice vo vzťahu k hladkému fungovaniu vnútorného trhu so zemným plynom.~~

~~Rozhodnutie o žiadosti o udelenie odchýlky týkajúcej sa zmlúv o úhrade minimálneho odberu uzatvorených pred 4. augustom 2003 by nemalo viesť k situácii, v ktorej nie je možné nájsť ekonomicky realizovateľné alternatívne odbytiská. Za závažné ťažkosti sa v každom prípade nepovažujú situácie, ak predaj zemného plynu neklesne pod úroveň minimálneho odberu garantovaného v zmluvách o nákupe plynu na princípe úhrady za minimálny odber alebo ak je možné príslušnú zmluvu o nákupe plynu na princípe úhrady za minimálny odber upraviť, alebo plynárenský podnik je schopný nájsť alternatívne odbytiská.~~

- 4. ~~Plynárenské podniky, ktorým nebola udelená odchýlka podľa odseku 1 tohto článku, nesmú odmietnuť alebo musia prestať odmietat' poskytovať prístup do siete z dôvodu záväzkov úhrady minimálneho odberu prijatých v zmluve o nákupe plynu. Členské štáty zabezpečia dodržiavanie príslušných ustanovení článkov 32 až 44.~~
- 5. ~~Každá odchýlka udelená na základe vyššie uvedených ustanovení sa musí náležite zdôvodniť. Rozhodnutie Komisia uverejní v Úradnom vestníku Európskej únie.~~
- 6. ~~Komisia do 4. augusta 2008 predloží správu o skúsenostiach získaných pri uplatňovaní tohto článku, aby umožnila Európskemu parlamentu a Rade vo vhodnom čase uvážiť potrebu jeho úpravy.~~

↓ 2019/692 článok 1 ods. 8
(prispôbené)
⇒ nový

Článok ~~79~~^{48a}

Technické dohody týkajúce sa prevádzky ~~prepravných~~ plynovodov ☒ a vodíkovodov s tretími krajinami ☒

Táto smernica nemá vplyv na slobodu prevádzkovateľov prepravných sietí ⇨, prevádzkovateľov vodíkových sietí ⇐ alebo iných hospodárskych subjektov ponechať v platnosti alebo uzatvárať technické dohody o otázkach týkajúcich sa prevádzky prepravných plynovodov medzi členským štátom a treťou krajinou, pokiaľ sú tieto dohody v súlade s právom Únie a príslušnými rozhodnutiami národných regulačných orgánov dotknutých členských štátov. Takéto dohody sa oznámia regulačným orgánom dotknutých členských štátov.

↓ 2009/73/ES

Článok 49

Vznikajúce a izolované trhy

~~1. Členské štáty, ktoré nie sú priamo pripojené na prepojenú sieť iného členského štátu a majú len jedného hlavného vonkajšieho dodávateľa, sa môžu odchýliť od uplatňovania článkov 4, 9, 37 a/alebo 38. Dodávateľský podnik s viac ako 75 % podielom na trhu sa považuje za hlavného dodávateľa. Táto odchýlka automaticky uplynie v okamihu, keď aspoň jedna z podmienok uvedených v tomto pododseku prestane platiť. Každá takáto odchýlka sa oznamuje Komisii.~~

~~Cyprus sa môže odchýliť od uplatňovania článkov 4, 9, 37 a/alebo 38. Platnosť tejto odchýlky skončí, keď Cyprus prestane spĺňať podmienky izolovaného trhu.~~

~~Články 4, 9, 37 a/alebo 38 sa nevzťahujú na Estónsko, Lotyšsko a/alebo Fínsko do okamihu, pokiaľ sa niektorý z týchto členských štátov priamo nepripojí na prepojenú sieť niektorého iného členského štátu s výnimkou Estónska, Lotyšska, Litvy a Fínska. Uplatňovaním tohto pododseku nie sú dotknuté odchýlky ustanovené v prvom pododseku tohto odseku.~~

~~2. Členský štát, ktorý spĺňa podmienky vymedzenia vznikajúceho trhu a ktorý by v dôsledku vykonávania tejto smernice musel prekonávať závažné problémy, sa môže odchýliť od uplatňovania článkov 4 a 9, článku 13 ods. 1 a 3, článkov 14 a 24, článku 25 ods. 5, článkov 26, 31 a 32, článku 37 ods. 1 a/alebo článku 38. Platnosť tejto odchýlky automaticky skončí okamihom, keď členský štát prestane spĺňať podmienky vymedzenia vznikajúceho trhu. Každá takáto odchýlka sa oznamuje Komisii.~~

~~Cyprus sa môže odchýliť od uplatňovania článkov 4 a 9, článku 13 ods. 1 a 3, článkov 14 a 24, článku 25 ods. 5, článkov 26, 31 a 32, článku 37 ods. 1 a/alebo článku 38. Platnosť tejto odchýlky sa skončí okamihom, keď Cyprus prestane spĺňať podmienky vznikajúceho trhu.~~

~~3. V deň, kedy uplynie platnosť odchýlky uvedenej v odseku 2 prvý pododsek, znamená definícia oprávnených odberateľov otvorenie trhu minimálne v rozsahu 33 % celkovej ročnej spotreby plynu na vnútroštátnom trhu s plynom. Článok 36 ods. 1 písm. b) sa začne uplatňovať o dva roky neskôr a článok 37 ods. 1 písm. c) sa začne uplatňovať o tri roky neskôr. Kým sa nezačne uplatňovať článok 37 ods. 1 písm. b), môže sa členský štát uvedený v odseku 2 tohto článku rozhodnúť neuplatňovať článok 32, pokiaľ ide o podporné služby a dočasné uskladňovanie pre proces spätného splynovania s následným dodaním do prepravnej siete.~~

4. ~~Ak by vykonanie tejto smernice spôsobovalo závažné problémy v geograficky obmedzenej oblasti členského štátu, najmä čo sa týka rozvoja prepravnej a hlavnej distribučnej infraštruktúry, môže členský štát s ohľadom na podporu investícií požiadať Komisiu o dočasnú odchýlku z uplatňovania článkov 4 a 9, článku 13 ods. 1 a 3, článkov 14 a 24, článku 25 ods. 5, článkov 26, 31 a 32, článku 37 ods. 1 a/alebo článku 38 s cieľom rozvoja v tejto oblasti.~~
5. ~~Komisia môže udeliť odchýlku uvedenú v odseku 4 najmä s prihliadnutím na tieto kritériá:~~
- ~~— potrebu investícií do infraštruktúry, ktorej prevádzkovanie by nebolo ekonomické v konkurenčnom trhovom prostredí,~~
 - ~~— úroveň a vyhliadky návratnosti potrebných investícií,~~
 - ~~— veľkosť a vyspelosť plynárenskej siete v dotknutej oblasti,~~
 - ~~— vyhliadky pre dotknutý trh s plynom,~~
 - ~~— geografickú veľkosť a charakteristiky dotknutej oblasti alebo regiónu a sociálno-ekonomické a demografické faktory.~~
- ~~Ochýlka pre plynárenskú infraštruktúru inú ako distribučnú infraštruktúru sa môže udeliť len v prípade, že v tejto oblasti zatiaľ nebola vybudovaná žiadna plynárenská infraštruktúra alebo ak bola plynárenská infraštruktúra vybudovaná pred menej ako 10 rokmi. Dočasná odchýlka sa nesmie udeliť na obdobie dlhšie ako 10 rokov od prvej dodávky plynu v tejto oblasti.~~
- ~~Ochýlka pre distribučnú infraštruktúru sa môže udeliť na obdobie, ktoré nesmie presiahnuť 20 rokov od prvej dodávky plynu touto infraštruktúrou v danej oblasti.~~
6. ~~Článok 9 sa nevzťahuje na Cyprus, Luxembursko a/alebo Maltu.~~
7. ~~Komisia, predtým, ako prijme rozhodnutie podľa odseku 5, informuje členské štáty o žiadostiach podaných na základe odseku 4, pričom prihliada na dôverný charakter informácií. Toto rozhodnutie, ako aj odchýlky podľa odsekov 1 a 2, sa uverejní v Úradnom vestníku Európskej únie.~~
8. ~~Grécko sa môže odchýliť od uplatňovania článkov 4, 24, 25, 26, 32, 37 a/alebo 38 tejto smernice pri geografických oblastiach a lehotách uvedených v licenciách vydaných pred 15. marcom 2002 v súlade so smernicou 98/30/ES kvôli rozvoju a výhradnému využívaniu distribučných sietí v určitých geografických oblastiach.~~

↓ nový

Článok 80

Odchýlky v prípade siete zemného plynu

1. Členské štáty, ktoré nie sú priamo pripojené na prepojenú sieť iného členského štátu môžu Komisiu požiadať o uplatňovanie odchýlok od článkov 3, 7, 54 a/alebo 27. Platnosť takejto odchýlky sa končí v momente, keď sa skompletizuje prvé prepojenie s členským štátom.
2. Členské štáty môžu Komisiu požiadať o uplatňovanie odchýlok od článkov 3, 7, 54 a/alebo 27 v prípade najvzdialenejších regiónov v zmysle článku 349 ZFEÚ alebo v prípade iných geograficky izolovaných oblastí. Platnosť takejto odchýlky sa končí v

momente, keď sa skompletizuje prvé spojenie regiónu alebo oblasti s členským štátom prostredníctvom prepojenej siete.

3. Komisia informuje členské štáty o uplatňovaní odchýlok uvedených v odsekoch 1 a 2 pred tým, ako prijme rozhodnutie, pričom zohľadňuje opodstatnené žiadosti o dôvernosť citlivých obchodných informácií.
4. Odchýlky, ktoré Komisia povolí, sú časovo obmedzené a vzťahujú sa na ne podmienky, ktorých účelom je zintenzívniť hospodársku súťaž na vnútornom trhu, ako aj jeho integráciu, a zabezpečiť, aby odchýlky neprekážali prechodu na energiu z obnoviteľných zdrojov alebo uplatňovaniu zásady prvoradosti energetickej efektívnosti v zmysle článku 2 bodu 18 nariadenia (EÚ) 2018/1999.
5. Platnosť odchýlok podľa smernice 2009/73/ES bez dátumu ukončenia platnosti uplynie 31. decembra 2025. Členské štáty, ktoré v momente nadobudnutia účinnosti tejto smernice ešte dané odchýlky uplatňujú, môžu Komisiu požiadať o novú odchýlku v súlade s podmienkami stanovenými v tomto článku.
6. Rozhodnutia povoliť uplatňovanie odchýlok sa uverejnia v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

↓ 2019/692 článok 1 ods. 9
(prispôbené)
⇒ nový

Článok 8149a

Odchýlky týkajúce sa prepravných plynovodov do tretích krajín a z nich

1. Pokiaľ ide o prepravné plynovody medzi členským štátom a treťou krajinou, ktoré boli dokončené pred 23. májom 2019, členský štát, v ktorom sa nachádza prvé miesto pripojenia takéhoto prepravného plynovodu k sieti členského štátu, sa môže rozhodnúť odchyliť sa od článkov ~~549, 6540, 6644~~ a ~~2732~~ a článku ~~7241~~ ods. ~~6~~ ~~7~~, ~~8~~ ~~9~~ a článku 73 ods. ~~140~~, pokiaľ ide o tie časti takéhoto prepravného plynovodu, ktoré sa nachádzajú na jeho území a v jeho pobrežnom mori, a to z objektívnych dôvodov, akým je napríklad umožniť návratnosť uskutočnenej investície, alebo z dôvodov bezpečnosti dodávok, a to za predpokladu, že ~~by~~ sa uplatnením odchýlky ~~nemarušila~~ ☒ nenaruší ☒ hospodárska súťaž ani účinné fungovanie vnútorného trhu so zemným plynom, ani bezpečnosť dodávok v Únii.

Odchýlka je časovo obmedzená na najviac 20 rokov na základe objektívneho odôvodnenia, pričom môže byť v odôvodnených prípadoch obnovená, a môže podliehať podmienkam, ktoré prispievajú k dosiahnutiu ~~vyššie uvedených~~ podmienok ☒ uvedených v prvom pododseku ☒.

Takéto odchýlky sa neuplatňujú na prepravné plynovody medzi členským štátom a treťou krajinou, od ktorej sa požaduje transponovať túto smernicu a ktorá účinne vykonáva túto smernicu vo svojom právnom poriadku podľa dohody uzatvorenej s Úniou.

2. Ak sa dotknutý prepravný plynovod nachádza na území viac ako jedného členského štátu, členský štát, na území ktorého sa nachádza prvé miesto pripojenia k sieti členských štátov, rozhodne, či udelí odchýlku týkajúcu sa tohto prepravného plynovodu, a to po konzultácii so všetkými dotknutými členskými štátmi.

Komisia môže na žiadosť dotknutých členských štátov rozhodnúť, že bude plniť úlohu pozorovateľa pri konzultáciách medzi členským štátom, na území ktorého sa nachádza prvé miesto pripojenia, a treťou krajinou, týkajúcich sa jednotného uplatňovania tejto smernice na území a v pobrežnom mori členského štátu, v ktorom sa nachádza prvé miesto pripojenia, a to aj pokiaľ ide o udelenie odchýlok pre tieto prepravné plynovody.

3. Rozhodnutia podľa odsekov 1 a 2 sa prijímajú do 24. mája 2020. Členské štáty oznámia všetky takéto rozhodnutia Komisii a uverejnia ich.

Článok 82494

Postup splnomocnenia

1. Bez toho, aby boli dotknuté ostatné záväzky vyplývajúce z práva Únie a rozdelenie právomoci medzi Úniou a členskými štátmi, existujúce dohody medzi členským štátom a treťou krajinou o prevádzke prepravného plynovodu alebo ťažobnej siete sa môžu ponechať v platnosti, až kým nenadobudne platnosť následná dohoda medzi Úniou a touto treťou krajinou alebo až kým sa nezačne uplatňovať postup podľa odsekov 2 až 15 tohto článku.
2. Bez toho, aby bolo dotknuté rozdelenie právomoci medzi Úniou a členskými štátmi, ak má členský štát v úmysle začať rokovania s treťou krajinou s cieľom zmeniť, predĺžiť, upraviť, obnoviť alebo uzavrieť s treťou krajinou dohodu o prevádzke prepravného plynovodu týkajúcu sa záležitostí, ktoré patria úplne alebo čiastočne do rozsahu pôsobnosti tejto smernice, písomne oznámi svoj úmysel Komisii.

Takéto oznámenie obsahuje príslušnú dokumentáciu a uvádzajú sa v ňom ustanovenia, ktoré majú byť predmetom rokovaní alebo o ktorých sa má opätovne rokovať, ako aj ciele rokovaní a všetky ďalšie relevantné informácie a musí sa Komisii zaslať najneskôr päť mesiacov pred plánovaným začatím rokovaní.
3. Komisia na základe každého oznámenia podľa odseku 2 oprávni dotknutý členský štát, aby začal formálne rokovania s treťou krajinou, pokiaľ ide o tie časti, ktoré môžu ovplyvniť spoločné pravidlá Únie, ak nedospeje k záveru, že začatie takýchto rokovaní by:
 - a) bolo v rozpore s právom Únie v inej záležitosti, než je nezlučiteľnosť vyplývajúca z rozdelenia právomoci medzi Úniou a členskými štátmi;
 - b) malo negatívny vplyv na fungovanie vnútorného trhu so zemným plynom, hospodársku súťaž alebo bezpečnosť dodávok v členskom štáte alebo v Únii;
 - c) ohrozilo ciele prebiehajúcich rokovaní o medzivládnych dohodách medzi Úniou a treťou krajinou;
 - d) bolo diskriminačné.
4. Komisia pri vykonávaní posudzovania podľa odseku 3 zohľadní, či sa plánovaná dohoda týka prepravného plynovodu alebo ťažobného plynovodu, ktorý prispieva k diverzifikácii dodávok a dodávateľov zemného plynu prostredníctvom nových zdrojov zemného plynu.
5. Komisia do 90 dní od doručenia oznámenia uvedeného v odseku 2 prijme rozhodnutie o oprávnení alebo zamietnutí oprávnenia členského štátu začať rokovania s cieľom zmeniť, predĺžiť, upraviť, obnoviť alebo uzavrieť dohodu s

treťou krajinou. Ak sú na prijatie rozhodnutia potrebné dodatočné informácie, začína lehota 90 dní plynúť od dátumu doručenia takýchto dodatočných informácií.

6. Ak Komisia prijme rozhodnutie o zamietnutí oprávnenia členského štátu začať rokovania s cieľom zmeniť, predĺžiť, upraviť, obnoviť alebo uzavrieť dohodu s treťou krajinou, informuje o tom dotknutý členský štát a svoje rozhodnutie odôvodní.
7. Rozhodnutia o oprávnení alebo zamietnutí oprávnenia členského štátu začať rokovania s cieľom zmeniť, predĺžiť, upraviť, obnoviť alebo uzavrieť dohodu s treťou krajinou sa prijímú prostredníctvom vykonávacích aktov v súlade s postupom uvedeným v článku ~~83~~ ods. 2.
8. Komisia môže poskytnúť usmernenia a môže požiadať o zahrnutie určitých konkrétnych doložiek do plánovanej dohody s cieľom zabezpečiť súlad s právom Únie podľa rozhodnutia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/684⁴³.
9. Komisia je informovaná o pokroku a výsledkoch rokovaní o zmene, predĺžení, úprave, obnovení alebo uzavretí dohody počas jednotlivých štádií takýchto rokovaní a môže požiadať o účasť na takýchto rokovaní medzi členským štátom a treťou krajinou v súlade s rozhodnutím (EÚ) 2017/684.
10. Komisia informuje Európsky parlament a Radu o rozhodnutiach prijatých podľa odseku 5.
11. Pred podpísaním dohody s treťou krajinou dotknutý členský štát oznámi Komisii výsledok rokovaní a predloží jej text vyrokovanej~~prípravenej~~ dohody.
12. Komisia po prijatí oznámenia podľa odseku 11 posúdi vyrokovánú~~prípravenú~~ dohodu podľa odseku 3. Ak Komisia zistí, že výsledkom rokovaní je dohoda, ktorá je v súlade s odsekom 3, udelí členskému štátu oprávnenie, aby dohodu podpísal a uzatvoril.
13. Komisia do 90 dní od doručenia oznámenia uvedeného v odseku 11 prijme rozhodnutie o oprávnení alebo zamietnutí oprávnenia členského štátu podpísať a uzavrieť dohodu s treťou krajinou. Ak sú na prijatie rozhodnutia potrebné dodatočné informácie, začína lehota 90 dní plynúť od dátumu doručenia takýchto dodatočných informácií.
14. Ak Komisia prijme rozhodnutie o oprávnení členského štátu podpísať a uzavrieť dohodu s treťou krajinou podľa odseku 13, dotknutý členský štát oznámi Komisii uzatvorenie a nadobudnutie platnosti dohody, ako aj všetky následné zmeny právneho statusu tejto dohody.
15. Ak Komisia prijme rozhodnutie o zamietnutí oprávnenia členského štátu podpísať a uzavrieť dohodu s treťou krajinou podľa odseku 13, informuje o tom dotknutý členský štát a svoje rozhodnutie odôvodní.

⁴³ Rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/684 z 5. apríla 2017 o ustanovení mechanizmu výmeny informácií, pokiaľ ide o medzivládne dohody a nezáväzné nástroje v oblasti energetiky medzi členskými štátmi a tretími krajinami, a o zrušení rozhodnutia č. 994/2012/EÚ (Ú. v. EÚ L 99, 12.4.2017, s. 1).

Článok 50

Postup preskúmania

V prípade, že v správe uvedenej v článku 52 ods. 6 Komisia dospeje k záveru, že vzhľadom na účinný spôsob uskutočňovania prístupu do siete v členskom štáte, ktorým sa zabezpečuje plne účinný, nediskriminačný a nesťažený prístup do siete, nie sú určité povinnosti uložené podnikom touto smernicou (vrátane povinností týkajúcich sa právneho oddelenia prevádzkovateľov distribučných sietí) primerané sledovanému cieľu, daný členský štát môže pre dotknutú požiadavku predložiť Komisii žiadosť o udelenie výnimky.

Členský štát bezodkladne oznamuje túto žiadosť Komisii spolu s príslušnými informáciami potrebnými na preukázanie toho, že záver o zabezpečení účinného prístupu do siete, ku ktorému sa v správe dospelo, bude platiť aj naďalej.

Komisia do troch mesiacov od doručenia oznámenia prijme stanovisko k žiadosti dotknutého členského štátu a podľa potreby predloží Európskemu parlamentu a Rade návrhy na zmenu príslušných ustanovení tejto smernice. Komisia v návrhoch na zmenu tejto smernice môže navrhnúť udelenie výnimky dotknutému členskému štátu v súvislosti s uplatňovaním osobitných požiadaviek pod podmienkou, že uvedený členský štát vykonáva rovnako účinné opatrenia.

Článok 51

Výbor

1. Komisii pomáha výbor.
2. Ak sa odkazuje na tento odsek, uplatňujú sa články 3 a 7 rozhodnutia 1999/468/ES so zreteľom na ustanovenia jeho článku 8.
3. Ak sa odkazuje na tento odsek, uplatňuje sa článok 5a ods. 1 až 4 a článok 7 rozhodnutia 1999/468/ES so zreteľom na ustanovenia jeho článku 8.

Článok 52

Podávanie správ

Komisia monitoruje a preskúmava uplatňovanie tejto smernice a Európskemu parlamentu a Rade podáva správu o celkovom pokroku ako prílohu k správe o stave energetickej únie uvedenej v článku 35 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1999⁴⁴.

⁴⁴ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1999 z 11. decembra 2018 o riadení energetickej únie a opatrení v oblasti klímy, ktorým sa menia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 663/2009 a (ES) č. 715/2009, smernice Európskeho parlamentu a Rady 94/22/ES, 98/70/ES, 2009/31/ES, 2009/73/ES, 2010/31/EÚ, 2012/27/EÚ a 2013/30/EÚ, smernice Rady 2009/119/ES a (EÚ) 2015/652 a ktorým sa zrušuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 525/2013 (Ú. v. EÚ L 328, 21.12.2018, s. 1).

Článok 83

Vykonávanie delegovania právomoci

1. Komisii sa udeľuje právomoc prijímať delegované akty za podmienok stanovených v tomto článku.
2. Právomoc prijímať delegované akty uvedené v článkoch 8, 56, 66, 74, 75 a 76 sa Komisii udeľuje na neobmedzené obdobie od [dátum nadobudnutia účinnosti].
3. Európsky parlament a Rada môžu delegovanie právomoci uvedené v článkoch 8, 56, 66, 74, 75 a 76 kedykoľvek odvolať. Rozhodnutím o odvolaní sa ukončuje delegovanie právomoci, ktoré sa v ňom uvádza. Rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie* alebo k neskoršiemu dátumu, ktorý je v ňom určený. Nie je ním dotknutá platnosť delegovaných aktov, ktoré už nadobudli účinnosť.
4. Komisia pred prijatím delegovaného aktu konzultuje s expertmi určenými jednotlivými členskými štátmi v súlade so zásadami stanovenými v Medziinštitucionálnej dohode z 13. apríla 2016 o lepšej tvorbe práva.
5. Komisia oznamuje delegovaný akt hneď po jeho prijatí súčasne Európskemu parlamentu a Rade.
6. Delegovaný akt prijatý podľa článkov 8, 56, 66, 74, 75 a 76 nadobudne účinnosť, len ak Európsky parlament alebo Rada voči nemu nevzniesli námietku v lehote dvoch mesiacov odo dňa oznámenia uvedeného aktu Európskemu parlamentu a Rade alebo ak pred uplynutím uvedenej lehoty Európsky parlament a Rada informovali Komisiu o svojom rozhodnutí nevzniesť námietku. Na podnet Európskeho parlamentu alebo Rady sa táto lehota predĺži o dva mesiace.

Článok 84

Postup výboru

1. Komisii pomáha výbor. Uvedený výbor je výborom v zmysle nariadenia (EÚ) č. 182/2011.
2. Ak sa odkazuje na tento odsek, uplatňuje sa článok 4 nariadenia (EÚ) č. 182/2011.
3. Ak sa odkazuje na tento odsek, uplatňuje sa článok 5 nariadenia (EÚ) č. 182/2011.

Článok 85

Preskúmanie a podávanie správ

Komisia do 31. decembra 2030 preskúma túto smernicu a predloží správu Európskemu parlamentu a Rade. Pri preskúmaní sa zameria predovšetkým na uplatňovanie článku 8 a súvisiace vymedzenie pojmov v článku 2 v snahe posúdiť, či by zariadenia, ktorých prevádzka sa začne od 1. januára 2031, mali vykazovať výraznejšie úspory emisií skleníkových plynov z používania nízkouhlíkových palív a nízkouhlíkového vodíka na to, aby mohli získať certifikáciu podľa daného článku. .

Článok 86

Zmeny smernice 2012/27/EÚ

Smernica 2012/27/EÚ sa mení takto:

1. Články 9, 10 a 11 sa vypúšťajú;
2. Príloha VII sa vypúšťa.

↓ 2009/73/ES (prispôsobené)
⇒ nový

Článok ~~87~~54

Transpozícia

1. Členské štáty uvedú do účinnosti zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s ~~touto smernicou~~ ⇒ článkami 2 až 5, článkami 7 až 25, článkami 26, 27 a 29, článkami 31 až 34, článkom 35 ods. 1 písm. a) a ods. 3, 4, 7, 8 a 9, článkami 37 a 38, článkom 40 ods. 1, 2, 7, 8 a 9, článkom 41, článkom 42 ods. 2, článkami 46 až 53, článkami 56 a 58 ods. 11, článkami 62 až 69, článkom 70 ods. 5 a 6, článkami 71 až 73, článkom 75 ods. 1, 5, 6 a 9, článkami 76 a 77, prílohou I a prílohou II ⇐ do ⇒ 31. decembra 2023 ⇐ ~~3. marca 2011~~. Komisii ☒ Znenie týchto opatrení ☒ bezodkladne oznámia ☒ Komisii ☒ ~~znenie týchto ustanovení~~.
~~Tieto opatrenia uplatňujú od 3. marca 2011 s výnimkou článku 11, ktorý uplatňujú od 3. marca 2013.~~
- Členské štáty uvedú priamo v prijatých opatreniach alebo pri ich úradnom uverejnení odkaz na túto smernicu. Podrobnosti o odkaze ☒ a jeho znenie ☒ upravujú členské štáty.
2. Členské štáty oznámia Komisii znenie hlavných ustanovení vnútroštátnych právnych predpisov, ktoré prijímajú v oblasti pôsobnosti tejto smernice.

↓ 2009/73/ES (prispôsobené)
⇒ nový

Článok ~~88~~53

Zrušenie ustanovení

Smernica ~~2003/55/ES~~ ☒ 2009/73/ES zmenená aktmi uvedenými v časti A prílohy III ☒ sa zrušuje ☒ s účinnosťou ☒ od ~~3. marca 2011~~ ⇒ 1. januára 2023 ⇐ bez toho, aby boli dotknuté povinnosti členských štátov týkajúce sa lehôt na transpozíciu ☒ do vnútroštátneho práva ☒ a uplatňovania ~~uvedenej smernice~~ ☒ smerníc stanovených v časti B prílohy III ☒.

Odkazy na zrušenú smernicu sa považujú za odkazy na túto smernicu a znejú v súlade s tabuľkou zhody uvedenou v prílohe ~~IV~~H.

Článok ~~89~~⁵⁵

Nadobudnutie účinnosti

Táto smernica nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jej uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Článok ~~90~~⁵⁶

Adresáti

Táto smernica je určená členským štátom.

V Bruseli

*Za Európsky parlament
predseda/predsedníčka*

*Za Radu
predseda/predsedníčka*

LEGISLATÍVNY FINANČNÝ VÝKAZ

1. RÁMEC NÁVRHU/INICIATÍVY

1.1. Názov návrhu/iniciatívy

1.2. Príslušné oblasti politiky

1.3. Návrh/iniciatíva sa týka:

1.4. Ciele

1.4.1. Všeobecné ciele

1.4.2. Špecifické ciele

1.4.3. Očakávané výsledky a vplyv

1.4.4. Ukazovatele výkonnosti

1.5. Dôvody návrhu/iniciatívy

1.5.1. Potreby, ktoré sa majú uspokojiť v krátkodobom alebo dlhodobom horizonte vrátane podrobného harmonogramu prvej fázy vykonávania iniciatívy

1.5.2. Prínos zapojenia Únie (môže byť výsledkom rôznych faktorov, napr. lepšej koordinácie, právnej istoty, väčšej účinnosti alebo komplementárnosti). Na účely tohto bodu je „prínos zapojenia Európskej únie“ hodnota vyplývajúca zo zásahu Únie, ktorá dopĺňa hodnotu, ktorú by inak vytvorili len samotné členské štáty.

1.5.3. Poznatzky získané z podobných skúseností v minulosti

1.5.4. Zlučiteľnosť s viacročným finančným rámcom a možná synergie s inými vhodnými nástrojmi

1.5.5. Posúdenie rôznych disponibilných možností financovania vrátane možnosti prerozdelenia

1.6. Trvanie a finančný vplyv návrhu/iniciatívy

1.7. Plánovaný spôsob hospodárenia

2. OPATRENIA V OBLASTI RIADENIA

2.1. Opatrenia týkajúce sa monitorovania a predkladania správ

2.2. Systémy riadenia a kontroly

2.2.1. Opodstatnenie navrhovaných spôsobov riadenia, mechanizmov vykonávania financovania, spôsobov platby a stratégie kontroly

2.2.2. Informácie o zistených rizikách a systémoch vnútornej kontroly zavedených na ich zmierňovanie

2.2.3. Odhad a opodstatnenie nákladovej účinnosti kontrol (pomer medzi nákladmi na kontroly a hodnotou súvisiacich riadených finančných prostriedkov) a posúdenie očakávaných úrovni rizika chyby (pri platbe a uzavretí)

2.3. Opatrenia na predchádzanie podvodom a nezrovnalostiam

3. ODHADOVANÝ FINANČNÝ VPLYV NÁVRHU/INICIATÍVY

3.1. Príslušné okruhy viacročného finančného rámca a rozpočtové riadky výdavkov

3.2. Odhadovaný finančný vplyv návrhu na rozpočtové prostriedky

3.2.1. Zhrnutie odhadovaného vplyvu na operačné rozpočtové prostriedky

3.2.2. Odhadované výsledky financované z operačných rozpočtových prostriedkov

3.2.3. Zhrnutie odhadovaného vplyvu na administratívne rozpočtové prostriedky

3.2.4. Súlad s platným viacročným finančným rámcom

3.2.5. Príspevky od tretích strán

3.3. Odhadovaný vplyv na príjmy

1. RÁMEC NÁVRHU/INICIATÍVY

1.1. Názov návrhu/iniciatívy

Návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady o spoločných pravidlách pre vnútorný trh s obnoviteľnými plynmi, so zemným plynom a s vodíkom (prepracované znenie).

Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o podmienkach na vnútorných trhoch s obnoviteľnými plynmi, so zemným plynom a s vodíkom (prepracované znenie).

1.2. Príslušné oblasti politiky

Oblasť politiky: Energetika

Činnosť: Európska zelená dohoda

1.3. Návrh sa týka

X novej akcie

☐ novej akcie, ktorá nadväzuje na pilotný projekt/prípravnú akciu⁴⁵

☐ predĺženia trvania existujúcej akcie

☐ zlúčenia jednej alebo viacerých akcií do ďalšej/novej akcie

1.4. Ciele

1.4.1. Všeobecné ciele

V Európskej zelenej dohode a európskom právnom predpise v oblasti klímy sa stanovuje cieľ EÚ dosiahnuť do roku 2050 klimatickú neutralitu spôsobom, ktorý prispieva k európskej konkurencieschopnosti, rastu a zamestnanosti. Podľa odhadov cieľ zníženia emisií skleníkových plynov o 55 % povedie k podielu obnoviteľných zdrojov energie v rozpätí od 38 % do 40 %. Plyné palivá budú naďalej predstavovať významný podiel v energetickom mixe do roku 2050, čo si bude vyžadovať dekarbonizáciu plynárenského odvetvia prostredníctvom výhľadovej koncepcie konkurencieschopných trhov s dekarbonizovaným plynom. Táto iniciatíva je súčasťou legislatívneho balíka „Fit for 55“. a týka sa koncepcie trhu pre plyny vrátane vodíka. Hoci sama osebe nemá za cieľ dosiahnuť dekarbonizáciu, odstráni sa ňou existujúce regulačné prekážky a vytvorí sa podmienky na dosiahnutie tohto cieľa nákladovo efektívnym spôsobom.

1.4.2. Špecifické ciele

Tieto špecifické ciele sú zamerané na ciele, ktoré sa riešia v rámci ustanovení, ktoré si vyžadujú dodatočné zdroje pre agentúru ACER a GR pre energetiku.

Špecifický cieľ č. 1:

Vytvoriť regulačný rámec pre trhovo orientovaný rozvoj sektora vodíka a vodíkových sietí.

Špecifický cieľ č. 2:

⁴⁵

Podľa článku 58 ods. 2 písm. a) alebo b) nariadenia o rozpočtových pravidlách.

Zlepšiť podmienky pre cezhraničné obchodovanie so zemným plynom, pričom sa zohľadní čoraz väčšia úloha obnoviteľných a nízkouhlíkových plynov, a väčšie práva pre spotrebiteľov.

Špecifický cieľ č. 3:

Zabezpečiť, aby subjekty prevádzkovateľov sietí s celoeurópskou pôsobnosťou dodržiavali právne predpisy EÚ.

1.4.3. Očakávané výsledky a vplyv

Uveďte, aký vplyv by mal mať návrh/iniciatíva na príjemcov/cieľové skupiny.

Dodatočné zdroje agentúry ACER a GR pre energetiku umožnia vykonávať úlohy potrebné na splnenie ich mandátu vyplývajúceho z právnych predpisov EÚ podľa požiadaviek uvedených v tomto návrhu.

1.4.4. Ukazovatele výkonnosti

Uveďte ukazovatele na monitorovanie pokroku a dosiahnutých výsledkov.

Špecifický cieľ č. 1:

Rozvoj vodíkovej infraštruktúry a jej spoločné využívanie jednotlivými účastníkmi trhu.

Špecifický cieľ č. 2:

Úroveň obchodovania s obnoviteľnými a nízkouhlíkovými plynmi a ich prístup na trhy (napr. objem a počet obchodníkov, miera využitia terminálov LNG a objem prijatých plynov).

Špecifický cieľ č. 3:

Včasné zriadenie Európskej siete prevádzkovateľov prepravných sietí pre vodík a včasné začlenenie prevádzkovateľov distribučných sietí pre zemný plyn do Európskeho subjektu prevádzkovateľov distribučných sietí.

1.5. Dôvody návrhu/iniciatívy

1.5.1. Potreby, ktoré sa majú uspokojiť v krátkodobom alebo dlhodobom horizonte vrátane podrobného harmonogramu prvej fázy vykonávania iniciatívy

V tomto posúdení sa v miere, v akej sa to týka agentúry ACER, zohľadňujú odhady potrieb zdrojov pre aktuálne úlohy na základe nedávnej štúdie, ktorú vypracoval nezávislý konzultant s cieľom stanoviť potrebu zdrojov pre podobné, ale dodatočné úlohy, s úpravou s cieľom zabrániť nadhodnoteniu. Udávané číselné údaje o ekvivalente plného pracovného času v prípade existujúcich úloh predstavujú zaokrúhlený odhadovaný požadovaný počet zamestnancov v roku 2023, ale s paušálnym znížením o 20 % s cieľom zohľadniť skutočnosť, že pri metodike, ktorú použil konzultant, existuje riziko nadhodnotenia, ako sa vysvetľuje v stanovisku Komisie C(2021) 7024 z 5. októbra 2021 „k návrhu programového dokumentu Agentúry Európskej únie pre spoluprácu regulačných orgánov v oblasti energetiky na obdobie 2022 – 2024 a k dostatočnosti finančných a ľudských zdrojov, ktoré má agentúra ACER

k dispozícii“. V tomto legislatívnom finančnom výkaze sa teda používa konzervatívnejší odhad požadovaného počtu zamestnancov v porovnaní s odhadom konzultanta.

Hoci objem zemného plynu dodávaného odberateľom v EÚ bude postupne klesať, v blízkej budúcnosti to nepovedie k zníženiu pracovného zaťaženia v prípade existujúcich úloh agentúry ACER: napríklad vykonávanie sieťových predpisov v oblasti zemného plynu pokračuje bez ohľadu na objem plynu prepraveného v sieti. Komplexnosť sa ešte zvýši vzhľadom na čoraz väčší význam zmiešavania obnoviteľných a nízkouhlíkových plynov. Okrem toho s vodíkovou sieťou a trhom s vodíkom sa do zoznamu úloh agentúry ACER doplní regulácia nového sektora.

Špecifický cieľ č. 1: Vytvoriť regulačný rámec pre trhovo orientovaný rozvoj sektora vodíka a vodíkových sietí

- Pokiaľ ide o elektrickú energiu a zemný plyn, rozvoj trhovo orientovaného sektora vodíka si vyžaduje podrobnejšie pravidlá v podobe sieťových predpisov alebo usmernení. Návrh obsahuje deväť splnomocnení na prijatie nových sieťových predpisov alebo usmernení v súvislosti s vodíkom vo forme nariadení Komisie.

V súčasnosti existuje šesť sieťových predpisov alebo usmernení, ktoré boli prijaté ako nariadenia Komisie podľa nariadenia (ES) č. 715/2009 alebo tvoria prílohy k tomuto nariadeniu. Podľa odhadu konzultanta agentúra ACER potrebuje sedem ekvivalentov plného pracovného času na ich vykonávanie. Skúsenosti získané pri rozvoji a vykonávaní sieťových predpisov a usmernení v oblasti zemného plynu sa môžu použiť pri rozvoji podobných sieťových predpisov a usmernení v oblasti vodíka (napr. prideľovanie kapacity, interoperabilita).

Odhaduje sa teda, že na rozvoj a následné vykonanie nových sieťových predpisov a usmernení súvisiacich s vodíkom bude potrebných päť ekvivalentov plného pracovného času. Vzhľadom na postupný rozvoj sektora vodíka by sa aj dodatočné ekvivalenty plného pracovného času mali zavádzať postupne: 1 ekvivalent plného pracovného času každý rok od roku 2023.

- Agentúra ACER by takisto mala prijať rozhodnutia o rozdelení nákladov na novú cezhraničnú vodíkovú infraštruktúru a na riešenia na odstránenie obmedzení z dôvodu rozdielnej kvality vodíka alebo iných plynov. Podľa odhadu konzultanta budú na rozhodnutie agentúry ACER o cezhraničnom rozdelení nákladov podľa nariadenia (EÚ) č. 347/2013 o TEN-E v prípade, že sa regulačné orgány členských štátov nedokážu dohodnúť, potrebné približne tri ekvivalenty plného pracovného času počas šiestich mesiacov, pričom v prípade podania odvolania proti rozhodnutiu budú potrebné ďalšie ľudské zdroje. Za predpokladu, že agentúra prijme jedno rozhodnutie každý druhý rok, potrebný bude dodatočný jeden ekvivalent plného pracovného času v čase, keď vzhľadom na rastúci význam vodíka a iných plynov ako zemný plyn sa táto rozhodovacia právomoc pravdepodobne začne uplatňovať (t. j. v roku 2026).
- Do správy agentúry ACER o monitorovaní trhu sa má pridať štvrtý zväzok (popri zväzkoch venovaných veľkoobchodnému trhu s elektrinou, veľkoobchodnému trhu so zemným plynom a maloobchodnému trhu/spotrebiteľom) o vodíku, čím sa rozšíri rozsah činností monitorovania trhu agentúry ACER. V súčasnosti je na prácu na týchto existujúcich troch zväzkoch vyčlenených sedem až osem ekvivalentov plného pracovného času. Keďže vodík bude novou oblasťou, pre ktorú si agentúra ACER potrebuje vytvoriť vnútorné odborné

znalosti, odhaduje sa, že po nadobudnutí účinnosti týchto návrhov bude potrebný jeden dodatočný ekvivalent plného pracovného času a jeden ďalší ekvivalent plného pracovného času bude potrebný od okamihu, keď sa sektor vodíka podľa očakávaní začne rozvíjať na celoeurópsky trh (t. j. približne od roku 2027).

- Vzhľadom na rastúci význam vodíka a iných plynov než fosílny plyn sa musí rozšíriť rozsah pôsobnosti nariadenia o integrite a transparentnosti veľkoobchodného trhu s energiou. Na tento účel bude potrebných spolu päť dodatočných ekvivalentov plného pracovného času, dva od roku 2024 a dodatočné tri ekvivalenty plného pracovného času vo chvíli, keď sa začne rozvíjať trh s vodíkom, teda od roku 2027. Týchto päť ekvivalentov plného pracovného času sa môže financovať prostredníctvom poplatkov.

Špecifický cieľ č. 2: Zlepšiť podmienky pre cezhraničné obchodovanie so zemným plynom, pričom sa zohľadní čoraz väčšia úloha obnoviteľných a nízkouhlíkových plynov, a väčšie práva pre spotrebiteľov

- Plánuje sa prijatie nového nariadenia Komisie o **kybernetickej bezpečnosti**, ktoré bude rovnocenné podobnému nariadeniu o elektroenergetickom odvetví. Vzhľadom na skúsenosť, že agentúra ACER potrebuje v priemere jeden ekvivalent plného pracovného času na sieťový predpis alebo usmernenie, od nadobudnutia účinnosti tohto návrhu bude na účely kybernetickej bezpečnosti potrebný jeden dodatočný ekvivalent plného pracovného času.
- Má sa zaviesť nové ustanovenie, ktorým sa od prevádzkovateľov sietí bude vyžadovať, aby mali oddelenú regulačnú bázu aktív pre siete pre zemný plyn, vodíkové a/alebo elektrické siete, čím sa zabráni krížovému financovaniu. Agentúra ACER bude poverená úlohou vydávať **odporúčania prevádzkovateľom sietí a regulačným orgánom členských štátov o určovaní hodnoty aktív a výpočte poplatkov pre používateľov sietí** a aktualizovať ich každý druhý rok. Agentúra ACER bude poverená aj úlohou každé štyri roky uverejňovať **štúdiu s porovnaním efektívnosti nákladov prevádzkovateľov prepravných sietí z EÚ**. V prípade existujúcej správy o najlepších postupoch týkajúcich sa prenosových a distribučných taríf podľa článku 18 ods. 9 nariadenia (EÚ) 2019/943 o elektrine konzultant odhadol potrebu 0,4 ekvivalentu plného pracovného času ročne, čo je len o trochu viac ako v prípade existujúcej správy o preťažení v plynových prepojedacích bodoch. Návrhom sa znižuje frekvencia vydávania správy o preťažení v plynových prepojedacích bodoch tak, že sa predkladá v zásade každý druhý rok namiesto raz ročne. V dôsledku toho by dodatočných 0,5 ekvivalentu plného pracovného času od roku 2024 malo stačiť na obidve úlohy súvisiace s podávaním správ.
- Na základe ustanovení v prepracovanom znení smernice (EÚ) 2019/944 o elektrine sa týmto návrhom posilnia ustanovenia aj v prípade **spotrebiteľov plynu**. Tieto ustanovenia by sa mali doplniť kapacitou agentúry ACER na monitorovanie práv spotrebiteľov a maloobchodných trhov, takže pracovná skupina agentúry, ktorá vypracúva každoročnú správu o monitorovaní trhu, by sa mala posilniť o 0,5 ekvivalentu plného pracovného času od chvíle, keď členské štáty budú musieť transponovať tieto ustanovenia (t. j. od roku 2024).

Špecifický cieľ č. 3: Zabezpečiť, aby subjekty prevádzkovateľov sietí s celoeurópskou pôsobnosťou dodržiavali právne predpisy EÚ

- Návrhom sa zlepšuje dohľad Európskej siete prevádzkovateľov prepravných sietí pre plyn (pričom sa v ňom odzrkadľujú ustanovenia týkajúce sa Európskej siete prevádzkovateľov prenosových sústav pre elektrinu), rozširuje rozsah pôsobnosti Európskeho subjektu prevádzkovateľov distribučných sietí pre zemný plyn a vytvára sa nová Európska sieť prevádzkovateľov prepravných sietí pre vodík.

Zriadenie Európskej siete prevádzkovateľov prepravných sietí pre vodík a rozšírenie rozsahu pôsobnosti Európskeho subjektu prevádzkovateľov distribučných sietí zvyšujú pracovnú záťaž agentúry ACER v prvom roku po nadobudnutí účinnosti tohto návrhu, po ktorom nasledujú pravidelné úlohy súvisiace s monitorovaním a prípadné, i keď zriedkavé úkony spojené s presadzovaním práva. Jeden ekvivalent plného pracovného času by mal postačovať, pričom po uplynutí prvého roka sa zameria aj na prácu na hlavnej úlohe spojenej s monitorovaním novej Európskej siete prevádzkovateľov prepravných sietí pre vodík: na posúdení nového plánu rozvoja siete pre celú Úniu.

Tento opísaný dodatočný ekvivalent plného pracovného času nezahŕňa režijné náklady. Ak by sa uplatnil ukazovateľ režijných nákladov približne vo výške 25 % (menej než v súčasnosti), znamenalo by to, že bude potrebných päť dodatočných ekvivalentov plného pracovného času. V predchádzajúcich stanoviskách Komisie k programovým dokumentom agentúry ACER sa skúmala skutočnosť, že plán pracovných miest agentúry ACER neobsahuje prostriedky na zamestnancov vykonávajúcich kancelárske alebo administratívne úlohy a že agentúra sa v skutočnosti pri týchto úlohách spolieha na dočasných agentúrnych zamestnancov. Tieto režijné ekvivalenty plného pracovného času by teda mali zastávať sekretári/administratívni pracovníci (ďalej len „AST/SC“), aby sa napravila táto situácia, bez dodatočného zaťaženia rozpočtu EÚ, keďže by nahradili dočasných agentúrnych zamestnancov.

Z celkového počtu 21 ekvivalentov plného pracovného času až sedem sa môže financovať prostredníctvom poplatkov (2 TA AD, 3 CA FG IV a 2 TA AST/SC ako administratívna pomoc pre vedúcich dvoch oddelení zriadených na základe nariadenia o integrite a transparentnosti veľkoobchodného trhu s energiou).

Hoci väčšina dodatočnej pracovnej záťaže pre orgány EÚ sa bude vykonávať v rámci agentúry ACER, sektor vodíka, ktorý sa bude postupne rozvíjať až na celoeurópsky trh, ako aj vyššia komplexnosť sietí pre zemný plyn a trhu s ním spôsobená rastúcou ponukou iných plynov než plynov z fosílnych zdrojov zvýšia aj pracovné zaťaženie GR pre energetiku. Podľa konzervatívneho odhadu je na zabezpečenie riadneho vykonávania posilnených ustanovení o ochrane spotrebiteľov potrebný jeden dodatočný ekvivalent plného pracovného času. Z veľkoobchodného hľadiska na trhoch s plynmi (vrátane plánovania sietí a kvality plynu) v súčasnosti pracuje osem ekvivalentov plného pracovného času. Dodatočné pravidlá týkajúce sa vodíka a čoraz vyššia komplexnosť sektora so zemným plynom si vyžadujú vynásobiť pracovnú silu koeficientom 1,5, čo znamená pridanie štyroch dodatočných ekvivalentov plného pracovného času rozložených na nasledujúce roky v súlade s vývojom sektora vodíka a s rastúcim trhovým podielom iných plynov ako fosílnych plynov.

1.5.2. *Prínos zapojenia Únie (môže byť výsledkom rôznych faktorov, napr. lepšej koordinácie, právnej istoty, väčšej účinnosti alebo komplementárnosti). Na účely tohto bodu je „prínos*

zapojenia Európskej únie“ hodnota vyplývajúca zo zásahu Únie, ktorá dopĺňa hodnotu, ktorú by inak vytvorili len samotné členské štáty.

Na úrovni EÚ v súčasnosti neexistujú pravidlá upravujúce špecializované vodíkové siete alebo trhy s vodíkom. Vzhľadom na aktuálne snahy na úrovni EÚ a na vnútroštátnej úrovni v oblasti podpory používania čistého vodíka ako náhrady za fosílna palivá by členské štáty mohli mať motiváciu prijať vnútroštátne pravidlá týkajúce sa vyhradenej infraštruktúry na prepravu vodíka. Tým vzniká riziko roztriešteného regulačného prostredia v EÚ, čo by mohlo byť prekážkou pre integráciu národných vodíkových sietí a trhov s vodíkom, čím by sa bránilo cezhraničnému obchodovaniu s vodíkom alebo by mnohých od tohto obchodovania odradilo.

Harmonizácia pravidiel pre vodíkovú infraštruktúru v neskoršej fáze (t. j. po zavedení vnútroštátnych právnych predpisov) by viedla k vyššiemu administratívne zaťaženiu členských štátov a k vyšším regulačným nákladom a neistote pre spoločnosti, a to najmä v prípadoch týkajúcich sa dlhodobých investícií do infraštruktúry na výrobu a prepravu vodíka.

Vytvorením regulačného rámca na úrovni EÚ pre špecializované vodíkové siete a pre trhy s vodíkom sa podporí integrácia a vzájomné prepojenie vnútroštátnych trhov s vodíkom a vodíkových sietí. Pravidlá na úrovni EÚ v oblasti plánovania, financovania a prevádzkovania týchto špecializovaných vodíkových sietí so sebou prinesú dlhodobú predvídateľnosť pre prípadných investorov so záujmom o tento typ dlhodober infraštruktúry, najmä pokiaľ ide o cezhraničné prepojenia (na ktoré by sa inak mohli vzťahovať rôzne a potenciálne rozdielne vnútroštátne právne predpisy).

Pokiaľ ide o biometán, bez iniciatívy na úrovni EÚ je pravdepodobné, že v súvislosti s prístupom na veľkoobchodné trhy, s povinnosťami v oblasti prepojenia a s opatreniami na koordináciu medzi prevádzkovateľom prepravnej siete a prevádzkovateľom distribučnej siete by regulácia do roku 2030 bola stále rozdrobená. Podobne bez určitej harmonizácie na úrovni EÚ budú výrobcovia obnoviteľných a nízkouhlíkových plynov čeliť veľmi rozdielnym nákladom na prepojenie a vstrekovanie v jednotlivých krajinách EÚ, čím vzniknú nerovnaké podmienky.

Bez ďalších právnych predpisov na úrovni EÚ budú členské štáty naďalej uplatňovať odlišné normy kvality plynu a pravidlá týkajúce sa úrovne primiešavania vodíka, čím vzniká riziko obmedzení cezhraničného toku a segmentácie trhu. Normy kvality plynu by boli naďalej vymedzené najmä na základe parametrov kvality zemného plynu, čím by sa obmedzila integrácia obnoviteľných plynov v sieti.

Všetky tieto aspekty môžu viesť k zníženiu cezhraničného obchodu s obnoviteľnými plynmi, čo by sa mohlo kompenzovať intenzívnejším dovozom fosílného plynu. Využívanie terminálov LNG a dovoz by sa mohli naďalej týkať iba fosílného plynu, a to aj napriek tomu, že terminály LNG nebude vôbec potrebné upravovať v prípade, že bude k dispozícii konkurencieschopný biometán alebo syntetický metán zo zdrojov nachádzajúcich sa mimo EÚ.

1.5.3. Poznatky získané z podobných skúseností v minulosti

Zo skúseností s predchádzajúcimi legislatívnymi návrhmi vyplýva, že personálne potreby agentúry ACER možno ľahko podceňiť. To platí najmä v prípade, keď právne predpisy obsahujú ustanovenia o splnomocnení na prijatie podrobnejších technických pravidiel, ako sú

sieťové predpisy a usmernenia na základe nariadenia (EÚ) 2019/943 o elektrine. V tomto návrhu sa s cieľom zabrániť opakovaniu skúseností v rámci tretieho balíka predpisov o vnútornom trhu z roku 2009, keď podhodnotenie personálnych potrieb viedlo k štrukturálne nedostatočnému personálnemu obsadeniu (ktoré sa komplexne vyriešilo až od rozpočtu EÚ na rok 2022), odhad personálnych potrieb vypracoval na niekoľko rokov do budúcnosti a zohľadnil sa v ňom pravdepodobný budúci vývoj, ako je používanie splnomocnení.

1.5.4. Zlučiteľnosť s viacročným finančným rámcom a možná synergia s inými vhodnými nástrojmi

Táto iniciatíva bola začlenená do pracovného programu Komisie na rok 2021 [COM(2020) 690 final] ako súčasť Európskej zelenej dohody a legislatívneho balíka „Fit for 55“ a prispeje k cieľom zníženia emisií skleníkových plynov do roku 2030 aspoň o 55 % v porovnaní s rokom 1990, ako sa uvádza v nariadení o európskom právnom predpise v oblasti klímy, a k cieľu EÚ dosiahnuť klimatickú neutralitu do roku 2050.

1.5.5. Posúdenie rôznych disponibilných možností financovania vrátane možnosti prerozdelenia

Ekvivalenty plného pracovného času sú potrebné na nové úlohy, kým existujúce úlohy sa v blízkej budúcnosti nezredukujú: sektor vodíka sa bude rozvíjať súbežne s pokračujúcim používaním siete pre zemný plyn, ktoré sa stáva čoraz zložitejším z dôvodu zvyšovania používania iných zdrojov metánu než fosílny plyn. Prerozdelením by sa teda nevyriešila potreba dodatočného personálu.

V zákonne prípustnom rozsahu sa dodatočné ekvivalenty plného pracovného času budú financovať z prostriedkov získaných v rámci existujúceho systému poplatkov za úlohy agentúry ACER podľa nariadenia o integrite a transparentnosti veľkoobchodného trhu s energiou.

1.6. Trvanie a finančný vplyv návrhu/iniciatívy

☐ **obmedzené trvanie**

- ☐ Návrh/iniciatíva je v platnosti od [DD/MM]RRRR do [DD/MM]RRRR
- ☐ Finančný vplyv trvá od RRRR do RRRR.

☒ **neobmedzené trvanie**

- Počiatočná fáza vykonávania bude trvať od RRRR do RRRR,
- a potom bude vykonávanie pokračovať v plnom rozsahu.

1.7. Plánovaný spôsob riadenia⁴⁶

☒ **Priame riadenie** na úrovni Komisie prostredníctvom

- ☐ výkonných agentúr

☐ **Zdieľané riadenie** s členskými štátmi

☒ **Nepriame riadenie** so zverením úloh súvisiacich s plnením rozpočtu:

- ☐ medzinárodným organizáciám a ich agentúram (uved'te),
- ☐ Európskej investičnej banke (EIB) a Európskemu investičnému fondu,

☒ subjektom podľa článkov 70 a 71,

☐ verejnoprávnym subjektom,

☐ súkromnoprávnym subjektom povereným vykonávaním verejnej služby, pokiaľ tieto subjekty poskytujú dostatočné finančné záruky,

☐ súkromnoprávnym subjektom spravovaným právom členského štátu, ktoré sú poverené vykonávaním verejno-súkromného partnerstva a ktoré poskytujú dostatočné finančné záruky,

☐ osobám povereným vykonávaním osobitných činností v oblasti SZBP podľa hlavy V Zmluvy o Európskej únii a určeným v príslušnom základnom akte.

Poznámky:

--

⁴⁶

Vysvetlenie spôsobov riadenia a odkazy na nariadenie o rozpočtových pravidlách sú k dispozícii na webovej stránke BudgWeb: <https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>.

2. OPATRENIA V OBLASTI RIADENIA

2.1. Opatrenia týkajúce sa monitorovania a predkladania správ

Uveďte časový interval a podmienky, ktoré sa vzťahujú na tieto opatrenia.

Agentúra ACER musí podľa svojho nariadenia o rozpočtových pravidlách poskytnúť vo svojom programovom dokumente ročný pracovný program, ktorý má obsahovať podrobné informácie o zdrojoch, finančných aj ľudských, pre každú z vykonávaných činností.

Agentúra ACER každý mesiac podáva správy GR pre energetiku o plnení rozpočtu vrátane záväzkov a platieb podľa rozpočtových hláv, ako aj o miere voľných pracovných miest podľa typu zamestnanca.

Okrem toho má GR pre energetiku priame zastúpenie v riadiacich orgánoch agentúry ACER. GR pre energetiku prostredníctvom svojich zástupcov v správnej rade dostáva informácie o využívaní rozpočtu a o pláne pracovných miest, a to na každom z jej zasadnutí v priebehu roka.

A napokon takisto v súlade s finančnými pravidlami sa na agentúru ACER vzťahuje ročná požiadavka na podávanie správ o činnostiach a využívaní zdrojov prostredníctvom správnej rady a jej výročnej správy o činnosti.

Úlohy, ktoré priamo vykonáva GR pre energetiku, sa riadia podľa ročného cyklu plánovania a monitorovania vykonávaného v Komisii a výkonných agentúrach, vrátane podávania správ o výsledkoch prostredníctvom výročnej správy o činnosti GR pre energetiku.

2.2. Systémy riadenia a kontroly

2.2.1. *Opodstatnenie navrhovaných spôsobov riadenia, mechanizmov vykonávania financovania, spôsobov platby a stratégie kontroly*

Hoci agentúra ACER bude musieť získať nové odborné znalosti, jednako je nákladovo najefektívnejšie prideliť nové úlohy podľa tohto návrhu existujúcej agentúre, ktorá už pracuje na podobných úlohách.

GR pre energetiku vytvorilo kontrolnú stratégiu na riadenie svojich vzťahov s agentúrou ACER, a to v rámci vnútornej kontroly Komisie na rok 2017. Agentúra ACER revidovala a v decembri 2018 prijala vlastný rámec vnútornej kontroly.

2.2.2. *Informácie o zistených rizikách a systémoch vnútornej kontroly zavedených na ich zmierňovanie*

Hlavné riziko predstavujú nesprávne odhady pracovnej záťaže, ktorá vzniká v dôsledku tohto návrhu, vzhľadom na to, že jeho cieľom je vytvoriť podporný regulačný rámec *ex ante*, a nie *ex post*, po vytvorení národných prístupov a nástupe nových subjektov a nových palív (vodík a iné „alternatívne plyny“) v odvetví energetiky. Toto riziko treba akceptovať, keďže ako vyplýva zo skúseností, pokiaľ sa do pôvodného návrhu nezahrnú potreby dodatočných zdrojov, je neskôr veľmi ťažké túto situáciu napraviť.

Skutočnosť, že návrh obsahuje viacero nových úloh, znižuje toto riziko, keďže napriek tomu, že pracovná záťaž pri niektorých budúcich úlohách môže byť podhodnotená, v prípade

ostatných môže byť nadhodnotená, čo poskytuje priestor na možné prerozdelenie v budúcnosti.

2.2.3. Odhad a opodstatnenie nákladovej účinnosti kontrol (pomer medzi nákladmi na kontroly a hodnotou súvisiacich riadených finančných prostriedkov) a posúdenie očakávaných úrovní rizika chyby (pri platbe a uzavretí)

Nepredpokladá sa, že pridelovanie dodatočných úloh na existujúci mandát agentúry ACER povedie k osobitným dodatočným kontrolám pre agentúru ACER, preto sa pomer nákladov na kontrolu voči hodnote spravovaných finančných prostriedkov nezmení.

Podobne úlohy pridelené GR pre energetiku nebudú mať za následok dodatočné kontroly ani zmenu pomeru nákladov na kontrolu.

2.3. Opatrenia na predchádzanie podvodom a nezrovnalostiam

Uved'te existujúce alebo plánované preventívne a ochranné opatrenia, napr. zo stratégie na boj proti podvodom.

Agentúra ACER uplatňuje zásady boja proti podvodom decentralizovaných agentúr EÚ v súlade s prístupom Komisie.

V marci 2019 agentúra ACER prijala novú stratégiu na boj proti podvodom, ktorou sa zrušilo rozhodnutie č. 13/2014 správnej rady agentúry ACER. Nová stratégia zahŕňajúca obdobie troch rokov je založená na týchto prvkoch: na ročnom posudzovaní rizika, predchádzaní konfliktom záujmov a ich riadení, interných pravidiel pre oznamovanie protispoločenskej činnosti, politikách a postupoch riadenia citlivých funkcií, ako aj opatreniach týkajúcich sa etiky a integrity.

GR pre energetiku v roku 2020 takisto prijalo revidovanú stratégiu na boj proti podvodom. Stratégia GR pre energetiku je založená na stratégii Komisie v oblasti boja proti podvodom a na osobitnom posúdení rizika vykonanom interne s cieľom určiť oblasti, ktoré sú najviac zraniteľné voči podvodom, na kontrolných opatreniach, ktoré už existujú, a na opatreniach potrebných na zlepšenie kapacity GR pre energetiku na predchádzanie podvodom, ich odhaľovanie a nápravu.

Nariadením o zriadení agentúry ACER, ako aj zmluvnými ustanoveniami vzťahujúcimi sa na verejné obstarávanie sa zabezpečuje, že audity a kontroly na mieste budú môcť útvary Komisie vrátane úradu OLAF vykonávať s využitím štandardných ustanovení odporúčaných úradom OLAF.

3. ODHADOVANÝ FINANČNÝ VPLYV NÁVRHU/INICIATÍVY

3.1. Príslušné okruhy viacročného finančného rámca a rozpočtové riadky výdavkov

- Existujúce rozpočtové riadky

V poradí, v akom za sebou nasledujú okruhy viacročného finančného rámca a rozpočtové riadky.

Okruh viacročného finančného rámca	Rozpočtový riadok	Druh výdavkov	Príspevky			
	Číslo	DRP/NRP ⁴⁷	krajín EZVO ⁴⁸	kandidátskych krajín ⁴⁹	tretích krajín	v zmysle článku 21 ods. 2 písm. b) nariadenia o rozpočtových pravidlách
02	02 10 06 a 02 03 02	DRP/	ÁNO/ANIE	ÁNO/NIE	ÁNO/NIE	ÁNO/NIE

- Požadované nové rozpočtové riadky

⁴⁷ DRP = diferencované rozpočtové prostriedky/NRP = nediferencované rozpočtové prostriedky.

⁴⁸ EZVO: Európske združenie voľného obchodu.

⁴⁹ Kandidátske krajiny a prípadne potenciálne kandidátske krajiny západného Balkánu.

V poradí, v akom za sebou nasledujú okruhy viacročného finančného rámca a rozpočtové riadky.

Okruh viacročného finančného rámca	Rozpočtový riadok	Druh výdavkov	Príspevky			
	Číslo	DRP/NRP	krajín EZVO	kandidátskych krajín	tretích krajín	v zmysle článku 21 ods. 2 písm. b) nariadenia o rozpočtových pravidlách
	[XX YY YY YY]		ÁNO/NIE	ÁNO/NIE	ÁNO/NIE	ÁNO/NIE

3.2. Odhadovaný vplyv na výdavky

3.2.1. Zhrnutie odhadovaného vplyvu na výdavky

v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

Okruh viacročného finančného rámca	2	Európske strategické investície – Agentúra pre spoluprácu regulačných orgánov v oblasti energetiky (ACER)
---	----------	---

ACER			Rok 2023	Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	SPOLU
Hlava 1	Závazky	(1)	0,690	0,994	1,380	1,614	1,918	6,596
	Platby	(2)	0,690	0,994	1,380	1,614	1,918	6,596
Hlava 2	Závazky	(1a)						
	Platby	(2a)						
Hlava 3	Závazky	(3a)						
	Platby	(3b)						
Rozpočtové prostriedky pre agentúru ACER SPOLU	Závazky	= 1 + 1a + 3a	0,690	0,994	1,380	1,614	1,918	6,596
	Platby	= 2 + 2a + 3b	0,690	0,994	1,380	1,614	1,918	6,596

Okruh viacročného finančného rámca	7	„Administratívne výdavky“
---	----------	---------------------------

v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

		Rok 2023	Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	SPOLU
GR: ENER							
• Ľudské zdroje		0,152	0,304	0,304	0,456	0,760	1,976
• Ostatné administratívne výdavky							
GR ENER SPOLU	Rozpočtové prostriedky						

Rozpočtové prostriedky OKRUHU 7 viacročného finančného rámca SPOLU	(Závázky spolu = Platby spolu)	0,152	0,304	0,304	0,456	0,760	1,976
---	--------------------------------	-------	-------	-------	-------	-------	-------

v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

		Rok 2023	Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	SPOLU
Rozpočtové prostriedky OKRUHOV 1 až 7 viacročného finančného rámca SPOLU	Závázky	0,842	1,298	1,684	2,070	2,678	8,572
	Platby	0,842	1,298	1,684	2,070	2,678	8,572

3.2.2. Odhadovaný vplyv na rozpočtové prostriedky ACER

- ☒ Návrh/iniciatíva si nevyžaduje použitie operačných rozpočtových prostriedkov.
- ☐ Návrh/iniciatíva si vyžaduje použitie operačných rozpočtových prostriedkov, ako je uvedené v nasledujúcej tabuľke:

viazané rozpočtové prostriedky v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

Uved'te ciele a výstupy			Rok N		Rok N + 1		Rok N + 2		Rok N + 3		Uved'te všetky roky, počas ktorých vplyv trvá (pozri bod 1.6)						SPOLU	
	VÝSTUPY																	
	↓	Typ ⁵⁰	Priemerné náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Celkový počet
ŠPECIFICKÝ CIEĽ č. 1 ⁵¹ ...																		
– Výstup																		
– Výstup																		
– Výstup																		
Špecifický cieľ č. 1 medzisúčet																		
ŠPECIFICKÝ CIEĽ č. 2...																		
– Výstup																		
Špecifický cieľ č. 2 medzisúčet																		
NÁKLADY SPOLU																		

⁵⁰ Výstupy sú produkty, ktoré sa majú dodať, a služby, ktoré sa majú poskytnúť (napr.: počet financovaných výmen študentov, vybudované cesty v km atď.).

⁵¹ Ako je uvedené v bode 1.4.2. „Špecifické ciele...“.

3.2.3. Odhadovaný vplyv na ľudské zdroje agentúry ACER

3.2.3.1. Zhrnutie

- ☐ Návrh/iniciatíva si nevyžaduje použitie administratívnych rozpočtových prostriedkov.
- ☒ Návrh/iniciatíva si vyžaduje použitie administratívnych rozpočtových prostriedkov, ako je uvedené v nasledujúcej tabuľke:

v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

	Rok 2023	Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	SPOLU
--	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------

Dočasní zamestnanci (funkčná skupina AD)	0,456	0,760	0,912	1,064	1,216	4,408
Dočasní zamestnanci (funkčná skupina AST)						
Dočasní zamestnanci (funkčná skupina AST/SC)	0,152	0,152	0,304	0,304	0,456	1,368
Zmluvní zamestnanci	0,082	0,082	0,164	0,246	0,246	0,820
Vyslaní národní experti						

SPOLU	0,690	0,994	1,380	1,614	1,918	6,596
-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------

Požiadavky na pracovníkov (ekvivalent plného pracovného času):

	Rok 2023	Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	SPOLU
--	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------

Dočasní zamestnanci (funkčná skupina AD)	3	6	7	8	10	10
Dočasní zamestnanci (funkčná skupina AST)						
Dočasní zamestnanci (funkčná skupina AST/SC)	1	2	3	4	5	5
Zmluvní zamestnanci (FG IV)	1	2	3	3	6	6
Vyslaní národní experti						

SPOLU	5	10	13	15	21	21
-------	---	----	----	----	----	----

Z toho sa z príspevku EÚ financujú⁵²:

	Rok 2023	Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	SPOLU
--	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------

Dočasní zamestnanci (funkčná skupina AD)	3	5	6	7	8	8
Dočasní zamestnanci (funkčná skupina AST)						
Dočasní zamestnanci (funkčná skupina AST/SC)	1	1	2	2	3	3
Zmluvní zamestnanci (FG IV)	1	1	2	3	3	3
Vyslaní národní experti						

SPOLU	5	7	10	12	14	14
-------	---	---	----	----	----	----

Plánovaný dátum prijatia do zamestnania pre ekvivalenty plného pracovného času je 1. január príslušného roka.

⁵² Každý rok v súlade s článkom 3 ods. 1 rozhodnutia Komisie (EÚ) 2020/2152 agentúra ACER určí tieto náklady vrátane nákladov na zamestnancov, ktoré sa môžu financovať prostredníctvom poplatkov, a výsledok predloží v návrhu svojho programového dokumentu. V súlade s článkom 20 nariadenia (EÚ) 2019/942 Komisia poskytuje stanovisko k návrhu programového dokumentu agentúry ACER vrátane návrhov agentúry, pokiaľ ide o to, ktoré náklady sa považujú za oprávnené na financovanie prostredníctvom poplatkov a rozsah, v akom sa tým znižuje zaťaženie rozpočtu EÚ.

3.2.3.2. Odhadované potreby ľudských zdrojov pre príslušné GR

- ☐ Návrh/iniciatíva si nevyžaduje použitie ľudských zdrojov.
- ☒ Návrh/iniciatíva si vyžaduje použitie ľudských zdrojov, ako je uvedené v nasledujúcej tabuľke:

odhady sa zaokrúhľujú na celé čísla (alebo najviac na jedno desatinné miesto)

	Rok 2023	Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027
• Plán pracovných miest (úradníci a dočasní zamestnanci)					
20 01 02 01 a 20 01 02 02 (ústredie a zastúpenia Komisie)	1	2	2	3	5
20 01 02 03 (delegácie)					
01 01 01 01 (nepriamy výskum)					
10 01 05 01 (priamy výskum)					
• Externí zamestnanci (ekvivalent plného pracovného času)⁵³					
20 02 01 (ZZ, VNE, DAZ z celkového balíka prostriedkov)					
20 02 03 (ZZ, MZ, VNE, DAZ, PED v delegáciách)					
Rozpočtový riadok (rozpočtové riadky) (uved'te) ⁵⁴	– ústredie ⁵⁵				
	– delegácie				
01 01 01 02 (ZZ, VNE, DAZ – nepriamy výskum)					
10 01 05 02 (ZZ, VNE, DAZ – priamy výskum)					
Iné rozpočtové riadky (uved'te)					
SPOLU	1	2	2	3	5

Toto sú nové úlohy, na ktoré v súčasnosti nie sú v GR pre energetiku pridelení žiadni zamestnanci. Potreby ľudských zdrojov by mohli pokryť pracovníci, ktorí už boli interne prerozdelení v rámci GR, a v prípade potreby budú doplnené zdrojmi, ktoré sa môžu pridať riadiacemu GR v rámci ročného postupu prideľovania zdrojov a v závislosti od rozpočtových obmedzení.

⁵³ ZZ = zmluvný zamestnanec; MZ = miestny zamestnanec; VNE = vyslaný národný expert; DAZ = dočasný agentúrny zamestnanec; PED = pomocný expert v delegácii.

⁵⁴ Čiastkový strop pre externých zamestnancov financovaných z operačných rozpočtových prostriedkov (pôvodné rozpočtové riadky „BA“).

⁵⁵ Najmä pre fondy politiky súdržnosti EÚ, Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka (EPFRV) a Európsky námorný, rybolovný a akvakultúrny fond (ENRAF).

3.2.4. Súlad s platným viacročným finančným rámcom

- ☐ Návrh/iniciatíva je v súlade s platným viacročným finančným rámcom.
- ☒ Návrh/iniciatíva si vyžaduje zmenu v plánovaní príslušného okruhu vo viacročnom finančnom rámci.

Vysvetlite požadovanú zmenu v plánovaní a uveďte príslušné rozpočtové riadky a zodpovedajúce sumy.

- Iniciatívy v rámci legislatívneho balíka „Fit for 55“ neboli započítané pri výpočte okruhov viacročného finančného rámca. Keďže je táto konkrétna iniciatíva nová, bude si vyžadovať preprogramovanie v prípade riadka týkajúceho sa príspevku agentúre ACER, ako aj riadka týkajúceho sa podpory dodatočnej práce v rámci GR pre energetiku. Ak vplyv dodatočných ľudských zdrojov pre agentúru ACER na rozpočet nemožno pokryť z poplatkov alebo zo súčasného príspevku EÚ, uhradí sa prostredníctvom prerozdelenia z iných rozpočtových riadkov riadených GR pre energetiku, pokiaľ ide o dodatočný ekvivalent plného pracovného času financovaný inak ako z poplatkov, konkrétne z rozpočtového riadka programu NPE – Energetika (02 03 02), ale bez toho, aby tým vznikol precedens na používanie finančných prostriedkov Nástroja na prepájanie Európy.
- ☐ Návrh/iniciatíva si vyžaduje, aby sa použil nástroj flexibility alebo aby sa uskutočnila revízia viacročného finančného rámca⁵⁶.

Vysvetlite potrebu a uveďte príslušné okruhy, rozpočtové riadky a zodpovedajúce sumy.

3.2.5. Príspevky od tretích strán

- Návrh/iniciatíva nezahŕňa spolufinancovanie tretími stranami.
- Návrh/iniciatíva zahŕňa spolufinancovanie tretími stranami, ako je odhadnuté v nasledujúcej tabuľke:

v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

	Rok N	Rok N + 1	Rok N + 2	Rok N + 3	Uveďte všetky roky, počas ktorých vplyv trvá (pozri bod 1.6)			Spolu
Uveďte spolufinancujúci subjekt								
Prostriedky zo spolufinancovania SPOLU								

⁵⁶ Pozri články 12 a 13 nariadenia Rady (EÚ, Euratom) 2020/2093 zo 17. decembra 2020, ktorým sa stanovuje viacročný finančný rámec na roky 2021 až 2027.

3.3. Odhadovaný vplyv na príjmy

- ☒ Návrh/iniciatíva nemá finančný vplyv na príjmy.
- ☐ Návrh/iniciatíva má finančný vplyv na príjmy, ako je uvedené v nasledujúcej tabuľke:
 - ☐ vplyv na vlastné zdroje
 - ☐ vplyv na iné príjmy
 - ☐ uveďte, či sú príjmy pripísané rozpočtovým riadkom výdavkov

v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

Rozpočtový príjmov:	riadok	Rozpočtové prostriedky k dispozícii v prebiehajúcom rozpočtovom roku	Vplyv návrhu/iniciatívy ⁵⁷					
			Rok N	Rok N + 1	Rok N + 2	Rok N + 3	Uveďte všetky roky, počas ktorých vplyv trvá (pozri bod 1.6)	
Článok								

V prípade rôznych pripísaných príjmov uveďte príslušné rozpočtové riadky výdavkov.

--

Uveďte spôsob výpočtu vplyvu na príjmy.

--

⁵⁷

Pokiaľ ide o tradičné vlastné zdroje (clá, odvody z produkcie cukru), uvedené sumy musia predstavovať čisté sumy, t. j. hrubé sumy po odčítaní 20 % na náklady na výber.

PRÍLOHA **k LEGISLATÍVNEMU FINANČNÉMU VÝKAZU**

Názov návrhu/iniciatívy:

Smernica o plyne

1. POTREBNÉ ĽUDSKÉ ZDROJE A NEVYHNUTNÉ NÁKLADY NA TIETO ZDROJE

2. NÁKLADY NA OSTATNÉ ADMINISTRATÍVNE VÝDAVKY

3. CELKOVÉ ADMINISTRATÍVNE NÁKLADY

4. METÓDY VÝPOČTU POUŽITÉ NA ODHAD NÁKLADOV

4.1. ĽUDSKÉ ZDROJE

4.2. OSTATNÉ ADMINISTRATÍVNE VÝDAVKY

Táto príloha musí byť priložená k legislatívnemu finančnému výkazu počas konzultácie útvarov.

Tabuľky s údajmi sú použité ako zdroj tabuliek nachádzajúcich sa v legislatívnom finančnom výkaze. Slúžia výlučne na vnútorné použitie v rámci Komisie.

1. Náklady na ľudské zdroje považované za nevyhnutné

☐ Návrh/iniciatíva si nevyžaduje použitie ľudských zdrojov

☒ Návrh/iniciatíva si vyžaduje použitie ľudských zdrojov, ako je uvedené v nasledujúcej tabuľke:

v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

OKRUH 7 viacročného finančného rámca		2023		2024		2025		2026		2027		2028		2029		2030	
		FTE	Rozpočtové prostriedky	FTE	Rozpočtové prostriedky	FTE	Rozpočtové prostriedky	FTE	Rozpočtové prostriedky	FTE	Rozpočtové prostriedky	FTE	Rozpočtové prostriedky	FTE	Rozpočtové prostriedky	FTE	Rozpočtové prostriedky
• Plán pracovných miest (úradníci a dočasní zamestnanci)																	
20 01 02 01 – Ústredia a zastúpenia	AD	1	0,152	2	0,304	2	0,304	3	0,456	5	0,760						
	AST																
20 01 02 03 – Delegácie Únie	AD																
	AST																
• Externí zamestnanci ⁵⁸																	
20 02 01 a 20 02 02 – Externí zamestnanci – ústredia a zastúpenia	ZZ																
	VNE																
	DAZ																
20 02 03 – Externí zamestnanci – delegácie Únie	ZZ																
	MZ																
	VNE																

⁵⁸ ZZ = zmluvný zamestnanec; MZ = miestny zamestnanec; VNE = vyslaný národný expert; DAZ = dočasný agentúrny zamestnanec; PED = pomocný expert v delegácii.

	DAZ																
	PED																
Iné rozpočtové riadky týkajúce sa LŽ (uved'te)																	
Medzisúččet LŽ – OKRUH 7		1	0,152	2	0,304	2	0,304	3	0,456	5	0,760						

Toto sú nové úlohy, na ktoré v súčasnosti nie sú v GR pre energetiku pridelení žiadni zamestnanci. Potreby ľudských zdrojov by mohli pokryť pracovníci, ktorí už boli interne prerozdelení v rámci GR, a v prípade potreby budú doplnené zdrojmi, ktoré sa môžu prideliť riadiacemu GR v rámci ročného postupu pridelovania zdrojov a v závislosti od rozpočtových obmedzení.

Mimo OKRUHU 7 viacročného finančného rámca		2023		2024		2025		2026		2027		2028		2029		2030	
		FTE	Rozpočtové prostriedky	FTE	Rozpočtové prostriedky	FTE	Rozpočtové prostriedky	FTE	Rozpočtové prostriedky	FTE	Rozpočtové prostriedky	FTE	Rozpočtové prostriedky	FTE	Rozpočtové prostriedky	FTE	Rozpočtové prostriedky
• Plán pracovných miest (úradníci a dočasní zamestnanci)																	
01 01 01 01 Nepriamy výskum ⁵⁹ 01 01 01 11 Priamy výskum Iné (uved'te)	AD																
	AST																
• Externí zamestnanci ⁶⁰																	
Externí zamestnanci financovaní	– ústredie	ZZ															
		VNE															

⁵⁹ Vyberte príslušný rozpočtový riadok, alebo prípadne uved'te iný; ak sa to týka viacerých rozpočtových riadkov, zamestnanci by sa mali rozlišovať podľa každého príslušného rozpočtového riadka.

⁶⁰ ZZ = zmluvný zamestnanec; MZ = miestny zamestnanec; VNE = vyslaný národný expert; DAZ = dočasný agentúrny zamestnanec; PED = pomocný expert v delegácii.

z operačných rozpočtových prostriedkov (pôvodné rozpočtové riadky „BA“).		DAZ																
	– delegácie Únie	ZZ																
		MZ																
		VNE																
		DAZ																
		PED																
01 01 01 02 Nepriamy výskum		ZZ																
01 01 01 12 Priamy výskum		VNE																
Iné (uved'te) ⁶¹		DAZ																
Iné rozpočtové riadky týkajúce sa L'Z (uved'te)																		
Medzisúčet L'Z – mimo OKRUHU 7																		
Spolu L'Z (všetky okruhy VFR)			1	0,152	2	0,304	2	0,304	3	0,456	5	0,760						

Toto sú nové úlohy, na ktoré v súčasnosti nie sú v GR pre energetiku pridelení žiadni zamestnanci. Potreby ľudských zdrojov by mohli pokryť pracovníci, ktorí už boli interne prerozdelení v rámci GR, a v prípade potreby budú doplnené zdrojmi, ktoré sa môžu pridelit' riadiacemu GR v rámci ročného postupu prideľovania zdrojov a v závislosti od obmedzení.

⁶¹ Vyberte príslušný rozpočtový riadok, alebo prípadne uved'te iný; ak sa to týka viacerých rozpočtových riadkov, zamestnanci by sa mali rozlišovať podľa každého príslušného rozpočtového riadka.

2. Náklady na ostatné administratívne výdavky

X Návrh/iniciatíva si nevyžaduje použitie administratívnych rozpočtových prostriedkov

☐ Návrh/iniciatíva si vyžaduje použitie administratívnych rozpočtových prostriedkov, ako je uvedené v nasledujúcej tabuľke:

v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

OKRUH 7 viacročného finančného rámca	Rok N ⁶²	Rok N + 1	Rok N + 2	Rok N + 3	Rok N + 4	Rok N + 5	Rok N + 7	Spolu
<u>Na ústredí alebo na území EÚ:</u>								
20 02 06 01 – Výdavky na služobné cesty a reprezentáciu								
20 02 06 02 – Náklady na konferencie a zasadnutia								
20 02 06 03 – Výbory ⁶³								
20 02 06 04 Štúdie a konzultácie								
20 04 – Výdavky na IT (firemné) ⁶⁴								
Iné rozpočtové riadky netýkajúce sa LZ (ak je to potrebné, uveďte)								
<u>Delegácie Únie:</u>								
20 02 07 01 – Náklady na služobné cesty, konferencie								

⁶² Rok N je rokom, v ktorom sa návrh/iniciatíva začína vykonávať. Nahradzte „N“ očakávaným prvým rokom vykonávania (napríklad: 2021). To isté urobte aj pri nasledujúcich rokoch.

⁶³ Uveďte typ výboru a skupinu, do ktorej patrí.

⁶⁴ Stanovisko GR DIGIT – vyžaduje sa tím pre investície do IT [pozri usmernenia k financovaniu IT, C(2020)6126 final z 10. septembra 2020, s. 7].

a reprezentáciu								
20 02 07 02 – Ďalšie odborné vzdelávanie zamestnancov								
20 03 05 – Infraštruktúra a logistika								
Iné rozpočtové riadky netýkajúce sa ĽZ (ak je to potrebné, uveďte)								
Medzisúčet ostatné – OKRUH 7 viacročného finančného rámca								

v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

Mimo OKRUHU 7 viacročného finančného rámca	Rok N⁶⁵	Rok N + 1	Rok N + 2	Rok N + 3	Rok N + 4	Rok N + 5	Rok N + 7	Spolu
Výdavky na technickú a administratívnu pomoc (okrem externých zamestnancov) z operačných rozpočtových prostriedkov (pôvodné rozpočtové riadky „BA“):								
– ústredie								
– delegácie Únie								
Ostatné výdavky na riadenie v oblasti výskumu								
Výdavky na operačné programy v oblasti politiky IT ⁶⁶								

⁶⁵ Rok N je rokom, v ktorom sa návrh/iniciatíva začína vykonávať. Nahradíte „N“ očakávaným prvým rokom vykonávania (napríklad: 2021). To isté urobte aj pri nasledujúcich rokoch.

⁶⁶ Stanovisko GR DIGIT – vyžaduje sa tím pre investície do IT [pozri usmernenia k financovaniu IT, C(2020)6126 final z 10. septembra 2020, s. 7].

Výdavky na operačné programy v oblasti firemných IT ⁶⁷								
Iné rozpočtové riadky netýkajúce sa LZ (ak je to potrebné, uveďte)								
Medzisúččet ostatné – mimo OKRUHU 7 viacročného finančného rámca								
Ostatné administratívne výdaje spolu (všetky okruhy VFR)								

⁶⁷ Táto položka zahŕňa miestne administratívne systémy a príspevky na spolufinancovanie firemných IT systémov [pozri usmernenia k financovaniu IT, C(2020)6126 final z 10. septembra 2020].

3. Celkové administratívne náklady (všetky okruhy VFR)

v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

Zhrnutie	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Okruh 7 – Ľudské zdroje	0,152	0,304	0,304	0,456	0,760			
Okruh 7 – Ostatné administratívne výdavky								
Medzisúččet okruhu 7	0,152	0,304	0,304	0,456	0,760			
Mimo okruhu 7 – Ľudské zdroje								
Mimo okruhu 7 – Ostatné administratívne výdavky								
Medzisúččet iné okruhy								
SPOLU OKRUH 7 a mimo OKRUHU 7	0,152	0,304	0,304	0,456	0,760			

Toto sú úplne nové úlohy. Potrebné administratívne rozpočtové prostriedky by sa mohli pokryť z rozpočtu, ktorý by sa mohol interne prerozdeliť v rámci GR, a v prípade potreby sa doplnia zdrojmi, ktoré sa môžu prideliť riadiacemu GR v rámci ročného postupu pridelovania zdrojov a v závislosti od rozpočtových obmedzení.

4.

4. Metódy výpočtu použité na odhad nákladov

4.1 Ľudské zdroje

V tejto časti sa stanovuje metóda výpočtu použitá na odhad ľudských zdrojov považovaných za potrebné [predpokladané pracovné zaťaženie vrátane konkrétnych pracovných miest (pracovné profily Sysper 2), kategórií zamestnancov a zodpovedajúcich priemerných nákladov]

OKRUH 7 viacročného finančného rámca
POZN.: Priemerné náklady na každú kategóriu zamestnancov v ústrediach sú k dispozícii na webovom sídle BudgWeb: https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/pre/legalbasis/Pages/pre-040-020_preparation.aspx .
• Úradníci a dočasní zamestnanci Jedno až päť pracovných miest AD na monitorovanie vykonávania nariadenia: – vykonávať dohľad a koordináciu s agentúrou ACER, – vypracovať regulačný rámec pre trhovu orientovaný rozvoj sektora vodíka a vodíkových sietí, – vypracovať potrebný právny rámec na zlepšenie podmienok pre cezhraničné obchodovanie s plynom, pričom sa zohľadní čoraz väčšia úloha obnoviteľných a nízkouhlíkových plynov, a väčšie práva pre spotrebiteľov, – zabezpečiť, aby subjekty prevádzkovateľov sietí s celoeurópskou pôsobnosťou dodržiavali právne predpisy EÚ. Priemerné náklady pochádzajú z poznámky Ares(2020)7207955.
• Externí zamestnanci

Mimo OKRUHU 7 viacročného finančného rámca
• Len miesta financované z rozpočtu na výskum
• Externí zamestnanci

4.2 Ostatné administratívne výdavky

Uveďte podrobnosti o metóde výpočtu použitej pre každý rozpočtový riadok, a najmä východiskové predpoklady (napr. počet zasadnutí za rok, priemerné náklady atď.)

OKRUH 7 viacročného finančného rámca

--

Mimo OKRUHU 7 viacročného finančného rámca